✠

NALIS PHIA, SIVE

Phica Scholasticis controversijs elucidata in octo Aristotelis de phica auscultatione libros. Opus Individuæ Trinitati, Beatissimæ Virgini Mariæ, necnon magnis nostri Coeli luminaribus SS^mis nro Ignatio, et Francisco Xaverio ex animo sacrum, libens appensum, et a P. M. Michaele del Puerto accuratissimè lectum, et ab eius discipulo Martino de Ulloa libens scriptum. Anno Dmni 1728

PRELOCUO

Nihil magis convenientem Pho. reddi, quam nam cognitio, per quam quasi confricatur incalescit animus, ut per ea quae novit tendat ad incognita quae non novit. Vicistis sane graviores hactenus dificultates, et facili pede, l. celsiora Phiae iuga superastis. En iam post longa anfractus nemorum, sylvarumque saltus gratior appares nam campus, ubi oculos pascit, et deludit sali, caelique tranquilla serenitas, quae sub illa luce nobis iterum reduxit; Illam igitur arripite, et nam latibula perscrutamini. Proemium.

PROEMIUM

Aristoteles diligens naalium arcanorum vestigator, ideo quod nam Genium apud veteres apellatus physicam, sive scientiam naalem, qua l. ut quadam face nam adita perscrutari valeamus per octo libros digessit, quos nro annuali circulo complectemur; et quidem triplici parte disecatos dabimus, in quarum 1.a de corpore naali completo, eiusque principiis intrinsecis tam in com. quam in particulari; in 2.a de eiusdem extrinsecis principiis sive de caūs; et in 3.a demum de proprietatibus ipsius pro modulo nro tractabimus.

Nam autem nomine omnia quam creata, quam increata, tam corporea, quam incorporea veniunt aliquando intelligenda; aliquando vero solum creata, quo sensu dicit nam author Deus; at in praesenti adhuc limitanda venit vox naa, ut solum significet corpus naale completum in ordine ad quod physica nam speculatur, definitur: scientia speculativa corporis naalis completi; corpus autem naale completum iuxta Phum est ens, quod moveri potest, veu mobile, sive id, quod est principium motus, et quietis sensibilis: unde constat eiusmi corpus esse

obiũ atributorum, cuius esea ex tali obiõ optime pcipit.

Cętera vero de quibus agit physica ut causę corporis ɔpleti, locus, tempus, ɔtinuũ, ɔpoi, et plura alia posunt vocari obiũ attributũ: ordinant enim ad pfectius ɔtemplandũ corpus naale ɔpletũ. Obiũ attributorum claudit maale, et fale. Maale ẽ eius mi corpus ɔpletũ, sive ɔpoũ, ut de facto accidit sive simplex, si sit pole; fale vero ẽ naaltas, seu mobilitas, vi cuius respicit a physica obiũ mâale. Et en iũ discrimen physicę a mephã, Mathematica, et Medina, q̃a mephã respicit corpus sub raoe entis, Mathica, sub raoe mensurabilis, et Medicina sub raoe sanabilis.

Unde maxime diferunt in obiõ fali; imo etiã in maali: q̃a mephã n̂ exigit, p se corporeã substã; et mathica n̂ tã substã, quã quantitẽ videtur. Ubi nota mobilitẽ pose ee radicalẽ et falẽ. Radicalis ẽ virtus intrinseca pductiva seu principiũ motus, et quietis: sic ignis potest se movere ab intrinseco pducendo, et recipiendo in se calorẽ. Fals ipsa actualis pductio, et receptio accidentiũ p quã movet. Physica autẽ ẽ speculativa corporis, put dicit mobilitẽ radicalẽ; ut autẽ id ɔgcat, speculat mobilitẽ falẽ, seu motũ resultantẽ ex receptioe accidentiũ; qui ideo obiũ atributũ potest apellari.

Constat ex defioe physicę ẽe sciã, et quidẽ speculativã dicente Pho 6º mephę, cap. 1º physica pfecto facultas speculativa scia ẽ &cª. Accedit etiã rao: q̃ demonstrative pcedit circa suũ obiũ, ut ɔstabit. Deinde n̂ dirigit id sui obti efectionẽ, eiusq. ɔtempler factibilitatẽ. Neq. obest quod eius obiũ sit mutabile eaũ enim mutabile, quoad exiteã, l accidentalia, n̂ vero quoad esseã; cũ essẽ rerũ sint nesaria, et immutabiles iuxta dicta in Loga n 30. Neq. iterũ obest, quod sint practici actus, quibus pspicacibit mus trahendi suasũ corpora grauia, ut aquã, et alia similia: q̃a tales actus sunt legai, imo n tã Physicę, quã aliarũ facultatũ subalternarũ,

in ea physica, quia physici. Extat etiam physica tam actualis, quam habitualis solum gaudere unitate morali, ut dictum manet de lo ga disp. 3. Qui plura velit adeat DDes in Schemia. Pars 1a Phiae naalis. De corpore naali cpleto, eiusque principiis intrinsecis.

PARS 1a PHIÆ RALIS.

De Corpore Nali Cpleto, eiusque principiis intrinsecis.

Pars ista 1a lib. Phiae naalis auscultatorum librum reflectet ubi Phus de corpore naali, eiusque principiis intrinsecis tam in com, quam in particulari utilem et plenam notionem dedit. Idem et nos agemus per Ctro versias disputationes, et capita morem nostrum non immemores. Et quidem de parte ista quinque controversias absolutam dabimus. 1a corpus naale, eiusque principia intrinseca in com; 2a 1m principium, seu mam 1am; 3a 2m principium, formam, substantialem; 4a unionem utriusque; 5a demumque totum cpositum, qua valeat claritate, et celeritate percurret. Controversia 1a de corpore naali cpleto, principiisque intrinsecis in com.

CTROVERSIA 1a.

De Corpore Naali Cpleto, principiisque intrinsecis in com.

Corpus naale, eiusque principia in com pervens controversia per varias disputationes explabit, quarum obvias, graviesque difficultates levium accinctu superabimus, et quo valeris ingenium, ab ipso limine nascentes ipsas diligenti cura, studio alacri, strenuisque viribus agredi, occupare, et vincere intendamus. Disp. 1a Praevia corporis naalis in com notionem. Cap. 1m ipsius defino.

DISP. 1a.

Praevia Corporis naalis in com notio.

CAP. 1m.

Ipsius definio.

Corpus potest accipi 1o Mathice pro ut est trine mensurabile, sive prout extat

longitudine, latitudine, et profunditate, quae trina dimensio dicitur. Longitudo vero linea solis punctis; latitudo, vel superficies lineis; profunditas superficiebus constat; et sic quantitas metienda respicit a Mathematico. 2° physicè, vel pro materia 1a solum, quae communiter corpus dicitur; quae est ipsum subjectum substantiale, a quo res omnes corporeae dependent; vel pro materia simul cum aliqua forma constituente corpus organicum ut in opere invenitur tenent Scholastici; vel pro substantia completa corporea, et sic dicitur corpus sacramentale, in quo sensu est obiectum attributionis Physicae.

2 3° metaphysicè prout corporeum spiritui, et in hoc sensu sumitur in praesenti disputatione: etsi enim corpus, aut spiritum vocent aliqui substantiam, vel entitatem, materialem, aut immaterialem, ut hominem, leonem, Deum, et Angelos; et vero corpoream, vel spiritualem; accidentia corporea, vel spiritualia illas substantias comitantia: nos autem pro eodem accipimus corpus, ac rem corpoream; spiritum, et rem spiritualem; ne de vocibus contendamus. Sed quod corpus, et spiritus existat adeo certum est, ut probatione non egeat, cum plura corpora sensibus percipiantur; et Deum, Angelos, animamque rationalem agnoverint plures Ethnici Philosophi.

3. Praeterquamquod veritas ista stabilita manet in Concilio Lateranensi cap. Firmiter de summa Trinitate. Sic: Deus utramque de nihilo condidit creaturam spiritualem, et corpoream, Angelicam videlicet, et mundanam, et deinde humanam quasi communem ex spiritu, et corpore constantem. Sed quod ens adaequate dividi in corpus, et spiritum tamquam in species contrariè immediate oppositas certum debet esse; cum quidquid possibile est corpus, vel spiritum esse necesse sit: nam quidquid est, vel est corporeum, vel incorporeum, seu non corporeum; incorporeum autem idem est, ac spirituale, dicente Augustino epist. 101 quae incorporea sunt spiritualia dicuntur.

4 Unde inter corpus et spiritum non datur medium, sicut neque inter corporeum, et incorporeum; atque adeo licet homo constet spiritu et corpore non spiritualis, nec corporeus dicendus est: quia denominatio spiritus est

natura excludens ob uno ratione corporis. Hinc impugnat
v. 17. hinc agnoscens pôle ens, quod indivisibilr in corpus, et
spiritus: implicat enim, quod aliquid sit simul corporeum, et in-
corporeum. = 2º. 4. quiror, dicens pôle ens adequate divisum a cor-
pore, et spiritu. Nitit Augustini authoritate lib. 12 confessionum
cap. 26 dicentis Deus in principio fecisse unam magnam crea-
turam spiritualem et corporalem.

5. Adeo videt clara Augustini
mens, ut s. tus Bona-Ventura in 1º distinct. 3ª dixerit
Augustinum doceat creaturas spirituales et rare eadem speci-
fice materia, qua corporales. Hanc etiam Bona-venturæ sententiam
tuet cum aliis novissimè Castel in Schola Seraphica quæst.
1ª art. 5º. Sed sustineri nequit sententia ista. Augustinus
interpretandus, ita ut loquat ibi de creatura spirituali, non ab-
solutè, d. 2ª quid... itaque Deus initio ex eadem materia fecerit
res corporeas, et spirituales, id est rationales, et homines.

6. His ita, inqui-
rit quomodo sit esca meph... corporis fut oppositum spiritui: circa quod
plura sunt authorum placita, quorum aliqua refellent, al. pra
probabunt; ad quorum intelligentiam nota, in omnibus, vel fere omnibus corporalibus
posse considerari quantitatem, sensibilitatem, et extensionem. Quanti-
tas communiter dicit ens absolutum ratione sui naturaliter impene-
trabile cum alio eiusdem rationis: unde corpus quantum non potest
penetrari, vel occupare simul eundem locum, quem aliud occu-
pat. Sensibile, vel est per se, et immediatè, quod sit ratione sui,
et in se est objectum potentiæ sensitivæ, ut color &c. Vel est per accidens,
et mediatè, nempe quod in alio, seu ratione alterius trat tale
forma, ut substantia quæ ratione coloris, vel figuræ dicit attingi a
sensibus...

7. Itaque sensibile mediatè potest esse, vel per exigentiam, quod
sit nequit existere naturaliter sine immediate sensibili, ut materia
1ª, forma materialis, &c. vel per indifferentiam, quod videlicet potest naturaliter
existere sine immediate sensibili ut anima ...&c. Extensio-
sio est duplex: alia est extensio partium quoad se, alia quoad locum,

quæ dicit circumscriptio. 1.ª ê unio immediata partis unius cũ alia, et mediata cũ aliis v.g. unio immediata digiti cũ palma, et mediata cũ brachio, et humero, ita ut naaliter debet correspondere diversis locis; possunt tamen servare hanc extensionem partes etsi miraculosè sint in eodẽ loco dummodo continuitas earum n̄ sit dissoluta, et ita ê corpus Christi Domini definitive locatum in Eucharistia, cuius partes licet extensivæ sint quoad se sunt tamen in eodẽ loco.

8 Extensio localis ê ubicatio rei divisibilis, ita ut cuiqᵔ rei divisibilis parti sua pars loci actu respondeat. Ita 2.ª extensio oritur a 1.ª, 1.ª qᵔ sine 2.ª solum miraculosè potest ee: unde de esca corporis, ut patet; n̄ ê 2.ª extensio, sive actualis extensio quoad locum; d aptitudinalis ut ê 1.ª extensio explicata. Localis extensio ê formalis expenetratio partium secundum spatium: nã ê forma constituens partem **A** in loco **A**, et **B** in **B**; n̄ tamen ê expenetratio partium cũ aliis corporibus: corpus Christi domini localiter extensum penetravit fuit cũ lapide sepulchri, et foribus cœnaculi.

9. Sg.ª ê 1.ª, et verius sententia, quã docuit Phus, D. Augustinus, Divus Thomas, P.res Molina, Vasquez, Thesaurus, Conimbr. Lusitanus, Arriaga, Spinula, Benedictus, Cordeirus, et Schola tota Modernorum, et plures alii, docet, corpus ee ens integralitr divisibile, et inde ee ens naaliter capax extensionis in loco; spiritum aut ens indivisibile integralitr, et consequenter naaliter incapax extensionis in loco. Et quidẽ Phus suffragari videtur 1. de Cœlo, cap. 1. dicens: corpus ê quod ê divisibile omni ex parte. Accedit Augustinus lib. 10 de Trinitate, cap. 7.º, ubi postquã varias retulit authorum sententias de naa animæ talis ait: aut enim hoc vocant corpus, quod non ẽ minus in loci spatio parte, toto minus ê.

10 Et lib. de spiritu, et aa, cap. 13 sic: si corporea esset partibilis esset... neqᵔ tota simul in eodẽ corpore ee posset: nullum enim corpus

aut simul tangi totum potest, aut simul tangere totum. Tandem lib. de quantitate animae fere per totum, et praecipue cap. 4.o ubi suum Adeodatum loquitur sic: a te quaero utrum corpus ullum putas esse quod non pro modo suo habeat longitudinem, latitudinem, et altitudinem. Et post pauca: hoc demas corporibus, ... nec sentire possunt, nec omnino corpora esse recte existimari. Saepe hic eadem repetit, et inculcat.

11 Et libro 2.o de Incarnatione ad Thedium haec addit: impossibile est de incorporeo divisionem aliquam fieri. Denique Divus Thomas 1.a parte, quaestione 3.a, art. 1.o ait, quod in Deo non est spatio, neque quantitativarum partium, quia corpus non est, neque magis, et supra 2.a: unde adeo Deus non est divisibilis in partes quantitativas, quia corpus non est, atque adeo quidquid corpus est erit divisibile in partes quantitativas. Et ibidem quaest. 50 art. 1 ad 3um. Ex quibus omnibus deducit, corpus sufficienter distingui ab spiritu per integralem divisibilitatem; cum autem non intelligatur aliud praeter partes in corpore, ut ex dicendis constabit, unde corpus 1.o debet pro esse integraliter divisibile iuxta hanc sententiam. Cap. 2um. tradita deinceps roborat.

CAP. 2.

Tradita animo roborat.

12 Id assequi videntur, si probent omne corpus esse, et debere integraliter divisibile; nulli autem spiritui id evenire posse. Itaque probant 1.o: omne corpus est locabile circumscriptive; sed omne locabile circumscriptive est integraliter divisibile: ergo omne corpus est integraliter divisibile. Maior patet: quia cum nullum corpus possit esse nisi in loco, omne debet esse locabile; sed non locabile definitive; cum id solum miraculose eveniat corpori: ergo circumscriptive: non enim datur alia locatio. Probatur minor: locatio circumscriptiva est illa, qua diversae corporis partes in diversis loci partibus locantur: ergo omne quod potest illam habere debet habere partes, et esse integraliter divisibile.

13. Accedit quod etiam iuxta adversarios ubicatio circumscriptiva est propria realium materialium, et quantitate gaudentium; cum ubi circumscriptivum dicat aliquid

constat ex pluribus partibus ut ait Arriaga maxime contra Oviedum. Urgent, et declarant dicta: integraliter indivisibile nequit locari inter duo corpora, ita ut utrumque simul tangat, et tangatur ab utroque; si enim ab utroque tangeret secundum eandem superficiem, et secundum totum, ergo non esset medium inter duo, quorum alterum esset dextrum, alterum sinistrum. Deinde: si tangeret indivisibile simul a duobus corporibus, vel duo corpora penetrarent, vel eadem superficies esset simul in duplici loco, quorum neutrum naturaliter potest esse: ergo idem indivisibile nequit tangere, vel tangi simul a duobus corporibus.

14 Sed sic: omne corpus tangitur simul ab aliis duobus secundum diversas sui partes: ergo omne corpus partes habet, et est integraliter divisibile. Ulterius: omne corpus supra planum locatum inter duo corpora, quorum alterum dextrum, alterum sinistrum esset, qua parte planum tangeret non tangeret illa corpora: ergo secundum aliquid sui tangeret planum, et secundum aliquid sui non tangeret: ergo habet partes realiter distinctas. Denique: neque a fronte, neque a tergo, neque superius tangeret a plano, neque a duobus illis corporibus; aliter circumdaret, et contineret: ergo tangeret secundum aliquid, et non secundum aliud: ergo omne corpus habet unum, et aliud, et consequenter partes realiter distinctas; sed nihil indivisibile habet eas partes: ergo nullum corpus est indivisibile.

15 Haec doctrina fundatur authoritate Augustini apud Spinulam disp. 14 Physicae dicentis: quantumcumque corpusculum sit habere dextrum, et sinistrum; nullum autem indivisibile id habere: ergo quantumcumque corpus sit est divisibile.= Dices tamen: quodlibet punctum materiale debebit esse divisibile in sex partes inferius scilicet, et superius, ante, et retro, dextrorum, et sinistrorum; et rursus quaelibet 6.a pars erit similiter divisibilis. et sic sine fine: ergo erit erit impossibile punctum corporis, vel corpus indivisibile.= Plures devorant absurdum illarum, impossibileque indicant punctum materiale indivisibile, quod esse Philosophi sententiae clamant.

16 Alii vero ne hunc incurrant ingentem illam de continui compositione difficultatem, omissa nunc politate illius puncti corporis indivisibilis in partes ex quibus actu constet adhuc tamen docent divisibile esse quatenus est continuabile per unionem cum alio, a quo dividi potest, quod satis est, ut absolute dicatur divisibile integraliter et corpus: nam tale punctum saltem in potentia est continuum atque adeo continuabile cum alio; omne autem continuum est ens integraliter divisibile: ergo.

17 Dices iterum: Angelus locatus inter duo corpora utrumque tangeret suo modo spirituali, quin ideo esset divisibilis: ergo similiter corpus. = Concesso antecedenti, nego consequentiam: Angelus enim aiunt, licet sit indivisibilis, virtualiter tamen divisibilis est, sive aequivalet rei divisibili, quoad munus tangendi plura corpora suo modo spirituali, et definitivo. Ratio: quia esse definitive in loco est proprium spiritus, ita ut totus sit in toto, et totus in qualibet parte loci; corpus autem apud omnes non est ita locabile, neque naturaliter potest habere duplex ubi, sive esse simul in diversis licet contiguis locis.

18. Deinde: corpora inter quae esset spiritus adhuc immediate se tangere possent; si autem esset corpus inter illa non possent immediate se tangere, nisi excluso corpore medio: corpora enim illa circumscriberent, et commensurarent corpus medium. Et hinc fluit disparitas et ratio, qua corporis divisibilitas arguitur ex eo quod corpus tangat immediate alia duo corpora; non vero deducitur similiter spiritus divisibilitas. = Jam ergo, quod nullus spiritus sit integraliter divisibilis, quae erat pars 2a probanda, praeterquamquod opposita propositio est 61a inter philosophicas proscriptas in nostra Societate,

19 Probatur adhuc: nullus spiritus est circumscriptive locabilis; sed quidquid est integraliter divisibile est circumscriptive locabile: ergo. Major, vel ab ipsis adversariis conceditur, et minor manet stabilita. Ulterius: continuum est species quantitatis molis: ergo repugnat spiritus continuus: ergo et extensive, sive integraliter divisibilis. Ut clarius percipiant dicta duplicem divisibilitatem observa, aliam essentialem vel substantialem; aliam integralem, seu quan-

titativa. 1ª ê divisibilitas in partes, quæ se habent ut actus, et potã, ~~quæ se hab~~ qualis dat in spo substãali l accidentali; hæc tamen ñ exigit extro em; d potius partiu penetraoe. 2ª ê divisibilitas in partes, quæ ñ ita sparant, ut in quolibet quanto, cuius pars una ñ existat ut sitiy ad aliq; et hæc infert mo dicto extroe partiu, quoad se, ēt quoad locu.

20 Hinc patet 1º discrimen huius sentiæ a sentia definiente corpus ēns capax triu dimensionu: licet enj oe corpus illa habere debeat, ut docuit Augustinus; at vero inito ordine ad una ex tribus dimensionibus intelligit aliquid spiritui repugnans, et osquenty corpus: unde ñ p ordine ad triplice, d p ordine ad aliqua localem extroe corpus dependere putant. - Patet 2º discrimen a sentia definiente corpus p ordine ad quantitate: na ens localiter extensum poterit dari sine potiva impenetrabilitate cu alio corpore; tale autz ens eet corpus iuxta 13 sentia.

21 Unde corpus ñ recte defit ens p se impenetrabile cu alio eiusdz raois, ut volunt Oviedo, et Arriaga na l ê pole ens integralr divisibile extensu quoad se, et quoad locu posive naalr penetrabile cu alio eiusdz raois, et sic dabit corpus, quod ñ sit p se naalr impenetrabile; l id ñ ê pole, et sic integralis divisibilitas exiget mephe positiva naalz impenetrabilitatz; itaq ñ erit 1ªus d 2ªus corporis oceptus. = Impugnat etia sentia constituens corpus p intrinseca dependentia a mãa: q pole ê corpus oplety essealr simplex, ut infra dicet, et osquenty nulla habens depeã a mãa; imo de facto ee tale Coelu Empyreu tenent plures.

22 Refellit etia alia sentia corpus constituens p oppoe ad lineã ralis, spiritu autz p ordine ad illã; cu autz ho sit absolute ralis, et absolute corpus, depoe spiritus, et corporis sic instaurant. spiritus ê ens naalr potens existere, quum habeat sibi intrinsecu aliquid distu a linea rali; corpus autz ens impotens similitr existere. Refellit quidz 1º q. polis ê spiritus essealr aptius corpori: g et habens aliquid in-

trinsecũ divisũ a linea rali. Ans ostare debet, dũ nulla ostendit repugnaa; et etiã, qa actio pductiva speciei intelligibilis ē aliquid spirituale esealr aproprũ phantasmati naali ocurrentis cũ inctu ad speciei pductioẽ; quę actio ē spiritualis, cũ ratio adęquatus illius spiritualis sit.

23. Pręterea: ñ implat corpus esealr aproprũ spiritui, ut patet in unioe aę ralis cũ corpore esealr alligata aę; neqʃ repugnat supernaale esealr aproprũ naali, ut patet in vĩoe beata inctui naali aproa: ğ neqʃ spiritus esealr derratus ad essendũ in corpore repugnabit. – Ultima tandẽ sentia pbabilior quidẽ, et magno RR.y plausu recepta docet corpus vũ eē, ac sensibile p intrinsecã exigeã, et ordinaoẽ, sive p se, sive in alio modo dicto n. 6 et 8. Sed impugnat, qa plures indicant polẽ spiritũ immediate sensibilẽ, ut calorẽ spiritualẽ ee in damnatis tenent Bachonistæ; imo spiritũ visibilẽ oculis corporeis tenent plures etiã ex huius sentię authoribus. Hoc tamen omisso,

24. Refellit adhuc: qa ñ implat spiritus esealr aprous corpori: ğ neqʃ mediate sensibilis p exigeã. = Dicent tamen, polẽ quidẽ eē talẽ spiritũ; ñ vero mediate sensibilẽ. ad hoc enĩ requirit, quod sit subiũ qualitatis immediate sensibilis, quod nulli spiritui ovenit: qa qualitas illa, ut pote corporea nequit recipi nisi in subiecto divisibili; spiritus autẽ ñ ē divisibilis. Sed impugnat: quia rõ 1a difea corporis ab spiritu erit divisibilitas: na rao a priori, qua repugnat spiritui sensibilitas mediata ē indivisibilitas. Deinde: etsi qualitas corporea naalr exigat subiũ divisibile; divinitus vero receptibilis ē in indivisibili: ğ poterit in spiritu recipi. Nihilominus hęc, et 1a sentia valde nobis placent; vos autẽ in 1ã bene afectos vellẽ, ideoqʃ ab oppois liberanda. Cap. 3ũ. Arga in 1ã sentiã.

CAP. 3.

Arga in 1ã sentiam.

25 Arg. 1º: âa bruti pfecti ê corporea; ꝯ ê indivisibilis ut dicitur ex Divo Thoma: g aliquid corporeum ê indivisibile. = Sane Divus Thomas âa bruti indivisibilem astruit; ꝯ communiter deserit a fere oib Thoistis, imo a tota Parapateticorum schola. At cum oppositam sententiam videatur tenere loco citato nº 11, potest intelligi ita quod âa bruti pfecti dicatur ab ipso indivisibilis in sensu explicato nº 16; verum tamen sit absolute divisibilis, sive continuabilis p unionem cum alio corpore repugnat tamen âa bruti absolute indivisibilis; q cum eet recipienda in subto divisibili naaliter eet in duplici loco adequato, quod repugnat.

26 Arg. 2º: ñ repugnat qualitas spiritualis intensa: g neq extensa. Coa urget a paritate, et etiam q si duo subta quanta, in quorum quolibet unus gradus gratiæ continuavè uniantur, tunc [illegible] partiam subti eet extensa: g [illegible] que gradus gratiæ possunt uniri et approximari, [illegible] sicut et [illegible]; [illegible] gradus ita approximati [illegible] possunt uniri: [illegible] gratia [illegible] spirituali extensa [illegible] repugnantia, et [illegible] aliquid spirituale integraliter divisibile.

27 [illegible] ext. [illegible] ex[illegible] impenetrabilitas [illegible] unio [illegible] ex [illegible] extensa et [illegible] unit [illegible] deberent ee impenetrati; [illegible] spiritualis [illegible] ee [illegible] impenetrabilitas intima [illegible] spiritualis cum [illegible] [illegible] [illegible] impenetrabilitas [illegible] spirituali [illegible] [illegible]

31 Arg. 2°. [illegible] ubicatio, qua Angelus
locatur in loco, non est [illegible] spiritualis, quae est divisibi-
lis et extensa [illegible] cum partibus ex [illegible]
e [illegible] spiritualis potest esse extensa. [illegible] totalis
ubicatio, quia [illegible] spiritualis; [illegible]
[illegible] corpore
e divisibilis: [illegible] nutritione [illegible] novam [illegible] nova
[illegible] ubicatio [illegible]
[illegible] nova ubicatio in nova parte mat. [illegible]
[illegible] Vazquez dicentes ubicationem Angeli et [illegible]
corpore [illegible] et [illegible] corpore et extra [illegible]

32 [illegible]
[illegible] ad [illegible] in corpore [illegible] unio [illegible] intime
[illegible] et [illegible] extrinsecus in corpore [illegible]
[illegible] ubicatio; [illegible] unio in corpore [illegible]
et in corpore [illegible]
omnia [illegible]
[illegible] invisibili [illegible] corpori [illegible]
[illegible] ubicatio [illegible]
[illegible] locari [illegible] corpore divisibili, [illegible]
[illegible] quemadmodo [illegible] Deus [illegible]
[illegible] in [illegible] visibilis et divisibilis [illegible]

[illegible] ubicatio [illegible] partibus
[illegible] unius [illegible]
[illegible] integra [illegible]
[illegible] contoris. [illegible]
[illegible] localis [illegible]
[illegible] partes [illegible]
[illegible]
[illegible] parte [illegible]
[illegible]
[illegible] tempore [illegible] loco. [illegible]
ex [illegible] phy [illegible] motu [illegible] &c.

CAP.

[illegible]

37) [illegible] retorquet [illegible]

sine accidentali forma intellectivâ, et volitivâ, et tamen è sine forma substantiali. Dicrete, omisso anti, quod [illegible] nant, [illegible] coa. Oïs enim substantia creata dicitur et mutatur, [illegible] immutabilitate gaudeat. Mutabilitas autem [illegible] sequitur ad actum [illegible] receptionis accidentium quibus carebat: unde oïs substantia creata erit capax accidentium: non tamen debet esse capax substantialis mutationis; [illegible], talis mutatio poterit fieri per receptionem substantiae [illegible] unio substantialis partium integralium: non requirit, quod sit receptiva formae substantialis.

38 Dices 2º: illud corpus deberet esse vivens: nam ut pote completum, esset perfectius aa [illegible]; [illegible] non esset vivens: [illegible] [illegible]: nam imprimis non esset vivens vegetativum; vegetatio enim acquirit per unionem cum nova parte mat. Deinde: non esset sensitivum: nam ad sensationem requiruntur [illegible] qualitates, quae, ut pote dispositiones ad [illegible], [illegible] inveniri in corpore simplici incapaci formae. Tandem non esset rationale; quia neque ratione alicujus partis potest operari vitaliter independenter a [illegible] qualitatibus. [illegible] arguis [illegible] ne mai: esset enim ignis [illegible] operativus solius caloris; [illegible] excederet absolutè ab aa rali [illegible] ratione; etiam si 2º quid ad excederet in gradu completi.

39 2º, omissa mai, [illegible] unius prima productione omissa, quia acquisitio [illegible] partis mai non exquirit [illegible] dispositionem; [illegible], et adjunctam productionem. Nam [illegible] qualitates sint dispositiones [illegible] forma in subjecto capaci formae; non tamen in subjecto incapaci. Illud enim probat, quod Deus de potentia absoluta ponat [illegible] qualitates in subjecto [illegible], [illegible] ad [illegible] perfectionem, [illegible] operationum. [illegible] enim agentium in producendo tales qualitates non [illegible] corruptivum, [illegible] perfectum et operativum viventis; [illegible] qui sit [illegible] viventis.

40 Rogat 2º: an sit possibilis substantia spiritualis completa non rationalis? Respondet affirmativè: [illegible] enim dat repugnantia. Et quia talis substantia esset absolute perfectior substantia corporea [illegible]; quia licet haec illam excederet in esse [illegible]; tamen ceteris pa-

[illegible] spiritualis est [illegible] vero [illegible]
[illegible] corpora sua [illegible] vero [illegible]
[illegible]: [illegible] resolutio [illegible] corrup[illegible]
tamen [illegible] corruptionis [illegible] Caelo, corruptioni
[illegible] [illegible]. Substantia [illegible] accidenti [illegible] tame[illegible]
[illegible] sanctificans q[illegible] supernatura[illegible] [illegible] nostra [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] iuxta meliorem Theologiam.

3.

[illegible] substantia spiritualis [illegible]
spiritualibus? [illegible]: in quod [illegible]
At talis substantia non est [illegible] [illegible] sui [illegible]
corporeum. Dices tamen: repugnat [illegible] receptivo
corporeo; ergo et [illegible] spiritualis. [illegible]: repugnat [illegible]
[illegible] spiritualis [illegible] spirituali: [illegible]
[illegible] corporeas [illegible] patet [illegible]
[illegible]: [illegible] spirituali [illegible]
[illegible] posset tamen [illegible] corpore[illegible]
nulla [illegible] cap. 3.º [illegible] substantiale [illegible]
[illegible]:

CAP. [illegible]

An dei Corpus [illegible] [illegible] [illegible].

Quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illa tamen de [illegible] mittunt [illegible] nos [illegible]
[illegible] quatuor elementa [illegible] [illegible]
esse [illegible] simplicia, et non ipsa ex [illegible] [illegible]
[illegible] schola [illegible] Plato [illegible]
[illegible]
[illegible] Jesuitis [illegible]
[illegible]
[illegible] Empedocle [illegible]

4.

[illegible] tamen [illegible], [illegible]
[illegible] admittit [illegible]

mi [illegible] escali [illegible] [illegible] attendamus [illegible]
[illegible] in libr. [illegible] de [illegible] ex [illegible] vocavimus. [illegible]
[illegible] proderit [illegible] mag [illegible] nil aliud ee, [illegible] materia ele-
menta [illegible] unu [illegible] [illegible] exa. [illegible] hic aute aube: [illegible]
[illegible] attendendi sunt [illegible] fere [illegible] elementa
[illegible] corpora [illegible] simplicia, [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] acto [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] patet
[illegible] auctoritate Phi [illegible] generat. [illegible] qui [illegible]
[illegible] sentia Empedoclis, et [illegible] unu elementu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aduersentiu [illegible]
[illegible] ab [illegible] elementari [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]; nos aute sensibilia corpora [illegible] et [illegible] dicimus;
[illegible] [illegible] n pose, [illegible] semper ee [illegible] tx [illegible]
elementa vocata fuerunt. [illegible] post pareca [illegible]
[illegible] pro sensibile [illegible] principiu e. [illegible]
[illegible] ipse, seu calor, et [illegible] e [illegible] ignis, [illegible]
aqua et [illegible] sunt [illegible]: hec eni [illegible] [illegible]
[illegible], nec semper [illegible] [illegible] Empedocles [illegible]
[illegible] ee [illegible]

[illegible] [illegible] mag [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
elementa [illegible] [illegible] ee [illegible] [illegible]
[illegible] elementoru: [illegible] [illegible] [illegible]
corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sensibile [illegible] substantia [illegible] elementa [illegible] principia
[illegible] [illegible] principiu. [illegible] etia elementa
[illegible] transn [illegible] [illegible] substi [illegible] transeat
[illegible] in aliud. Patet [illegible] et [illegible] elementa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eunde [illegible] transmutari ac-
cidentali, [illegible] Empedocles: [illegible] substantiali.

Ide etia [illegible]
[illegible] elementa transmutari [illegible] fere [illegible]
[illegible] [illegible] n accidentali: hoc eni [illegible]

[illegible] oitemb [illegible] generant [illegible] et
[illegible] at cor [illegible] generari [illegible]
permaneat [illegible] a nimio [illegible] generari
[illegible] ad [illegible] [illegible] reans [illegible]
[illegible] et [illegible] accendi [illegible] quod [illegible]
[illegible]

Ex nimio [illegible], nimium [illegible] potest evenire.

[illegible]
aliquando: aiunt enim quod quando ignis extinguitur [illegible] estat
splendor, et calor excedens: nam ignis abit in tenuissimas particulas, et [illegible] non manet cum extrem[illegible] requisita [illegible]
[illegible] pateat; sicut ignis, quatenus splendor et
calor ad sensum patet [illegible] minores particulas [illegible]
[illegible] extrem[illegible] requisita, ut sensu percipiatur. [illegible] aer
[illegible]
aquam [illegible], et dissipat aquam in minutissimas particulas sensu
imperceptibiles. Itaque [illegible] [illegible]; [illegible]
tamen [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

28 Respondeo [illegible]
[illegible]
[illegible] quando extinguitur ignis, [illegible]
[illegible]; [illegible] calor in [illegible] sub [illegible]
gradu [illegible] calor in summo [illegible] cum semper po[illegible]
[illegible] calor; [illegible] instauratur [illegible]
[illegible] respondeo. [illegible] tamen [illegible]
[illegible], aiunt [illegible]
[illegible] excedens in gradu [illegible]; maneat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quilibet [illegible] ignis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

49 Si particulæ illæ sunt ignis, rogat, quomodo manent in pulvere sulphureo, et quomodo ignis actualitas detinet ita ut non erumpat in combustionem? Ret cursus Burgundicus ignem quidem esse in pulvere sulphureo, ipsius tamen virtutem esse valde retusam, et refractam; quia particulæ nitrosi sunt inter se, mixtæ aliorum elementorum particulis, ideoque non comburunt. Dicunt: particulæ illæ quantumvis tenues, sunt ignis: cur ergo non accendunt particulas aeris ibi inclusas, et stringunt cum aere circumfundentem ignem calefaciat parum videamus. Vel cur non extinguunt particula ignis a particula aquæ sibi proxima?

50 Ret auctor Physicæ Burgundicæ eiusmodi particulas esse ingenerabiles, et incorruptibiles. Sed hoc prout quod libere natum, sicut libere asserit, impugnabit alibi. Interim reijcit: quia si particulæ illæ elementares essent vere, et proprie elementa, ergo omnia elementa ex nihilo facta esse dicendum erit; quod quam sit falsum a veritate, in nostro loco dicemus. = 3.º impugnat 1.ª responsionem quatenus asserit omnia corpora constare ex quatuor elementis simplicibus, et manentibus lignum componi ex terra, aqua, aere, et igne, inter se temperatis. Nam elementa in ligno vel sunt penetrata, vel impenetrata? Non nequit dici: sunt enim corpora quanta, et impenetrabilia pariterque exprimunt expulsionem aquæ ut ... intricat.

51 Sed neque sunt expenetrata: pariter enim omnes ligni sunt homogeneæ, et similes; ergo non dantur ibi quatuor elementa, alias una pars densaret, et duresceret in terram, alia succederet in ignem, et sic de ceteris, quod est contra sensus. Præterea: si elementa essent expenetrata, minimum naturale minusculum occuparet vel duo puncta loci, atque adeo minimum naturale quatuor elementorum mixtorum occuparet octo puncta loci; quia autem minimum naturale ... solum occuparet duo minima puncta loci, ergo minimum naturale ... recipiende in quatuor elementis, occuparet octo puncta loci, et ... locaret, quod est naturaliter impossibile.

[illegible]

eiusmi minutissimas particulas [illegible] atentes [illegible] vane quam [illegible] incertis oculis [illegible] [illegible] ex Dei [illegible] creavit [illegible] [illegible] nostra [illegible] dicant: simul [illegible] corrumpuntur. [illegible] responsione [illegible] prevut [illegible] [illegible] ex nihilo [illegible] cuius [illegible] antea acta, [illegible] [illegible] pressima [illegible] extenti [illegible] nuvo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ricos.

CAP. C.

Arma [illegible] Peripateticos

[illegible] Cap. [illegible] videt docere. [illegible] elementa [illegible] corporibus [illegible] integralit [illegible] nonissima ista [illegible] [illegible] nominari [illegible] [illegible] [illegible] unde est terra?

[illegible]

[illegible] Dicitur [illegible] [illegible] in loco [illegible] et corpus simplex [illegible] creati, i mixtorum [illegible] corporum simplicium [illegible]
33

[illegible]

[illegible] S. Augustinus [illegible] Genesi contra Manichaeos cap. 5, ubi plu-
» rima ad hoc invenies, et inter alia haec: quia certum erat inde futurum
» esse caelum et terram, ideo et ipsa materia caelum et terra appellata est.
Ratio sic: materia quam Deus fecit initio non erat terra, quae futura
erat: ergo non sola materia, sed etiam aliquid aliud est ex quo terra oritur;
alioquin si sola materia illa esset terra, terra existeret antequam esset.
Praeterea: ergo neque materia illa erat aqua, aer, neque ignis. Patet consequentia: quia
si ex materia illa unica facta sit terra, ita ex aqua, igne, et
aere facta esset terra, quod [illegible] a veritate.
33).   P.. terra: inquit
» eundem S. Doct. tomo I, lib. 12 confessionum, cap. 3: in illis illa
» materia non erat aliquid neque color neque figura, neque corpus,
» neque spiritus; non tamen omnino nihil erat: ergo non erat quid spiritus,
neque corpus: ergo licet illa materia esset elementa, haec non essent
corpora completa creata simplicia. Praeterea, an quod erat Augustinus..
cognovisse materiam ab elementis distinctam, praecedentemque elementa prio-
ritate non temporis, sed ordinis, et neque ut ait lib. I de Gene-
si ad literam cap. 15: ubi notatum manet in posterius, elementa
non esse solam materiam, sed aliquid aliud, esse tamen materiam corporum mixtorum.

„ex Damasc. lib. 2º orthodoxæ fidei cap. 5º. dicente: Deus...
[illegible] et terra, et omnia, quæ in eis sunt, fecit... partim nona-
„ [illegible] ex ante materia, ut cœlum, terram, ignem, aerem, aquam; partim
„ ex [illegible] creatis elementis, velut animalia, stirpes [illegible]
„ [illegible] ex terra, aqua, aere, [illegible] iussu creatoris sunt
„ [illegible]. [illegible] trinque loquit [illegible] a [illegible] materia
[illegible] simplici elementari. Respondet Damasc. [illegible]
[illegible] elementa corpora simplicia solum [illegible] mixtorum
[illegible] absolute tamen elementa [illegible]
[illegible] mat [illegible] et ea tamquam [illegible]
[illegible] menta [illegible]

59 [illegible] Va [illegible] a.
„ [illegible] physic. [illegible] loquit [illegible] 13. cap. [illegible] primus et [illegible]
„ elementaribus omnibus principiis [illegible] a [illegible]
„ [illegible] et nunc [illegible] principiis [illegible]
„ principii [illegible] dicendi, quæ [illegible] elemento, et [illegible]
„ [illegible]
„ elementa ex his [illegible]; [illegible] autem [illegible]
„ [illegible]. Si igit nat mag, ex qua elementa [illegible]
mag ante, sive quæ præcessit prioritate temporis, [illegible]
prior [illegible] omnibus [illegible] et [illegible]
[illegible] tempore præcessit; [illegible] autem elementorum solum [illegible] et nat.

60 3.
[illegible] pars [illegible] elementa corpora [illegible]
[illegible] simplicia [illegible]
[illegible] mixtorum; [illegible] excludentes [illegible]
„ [illegible] 5º metaph. cap. 3. [illegible] elementum: [illegible]
„ V in existenti indivisibili specie [illegible] mixta.
Similia habet D. de cœlo cap. 3. [illegible] 3. [illegible] elementa [illegible]
divisibilia [illegible] in diversa specie; [illegible] indivisibilia [illegible]
[illegible] specie [illegible] sunt.

61 R. [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] intelligitur.

apud DD.es elementa philosophice, et rigoroe talia: apud phy. ee mag, et fra, quae quidem sunt indivisibiles in alia speci diversas: ignis autem, aer, et caetera a quod Phy solum vulgariter elementa appellant. Vel dic cum Thomas loquitur de elementis vulgaribus, quae sunt vere corpora naturalia, ex quo fit mixtum, et quae licet sunt divisibilia in mag, et fra; non tamen sunt divisibilia in species phice diversas; quia maa, et similiter fra non sunt species phice, sed species phycae principia. Quolibet ex his modis a textu de caelo rexe debent Peripatetici, ne cum A. vaga dicant phy confusam, imperceptibilem, et falsam [illegible] deprom.

[illegible] Ad 2um a rae: 1a pars nae corporis constat maa, et fra; sed elementa sunt talis 1a pars: ergo non constant maa, et fra. Mixta e Nasciancem Damasco 25. Distinguo maior: 1a pars incompleta non constat, sed; completa subdistinguo: de actu et pars omite; ante quam sit actu, nego maior, et ceteram maior de parte completa, distinguo minor: ergo elementa non constant &ca, dum sunt actu pars omite; antequam exerceant, nam cum pars completa nae corporis e elementum, quod prius quam componat actum, constat maa, et fra ut [illegible] manet; at iuxta aliquos dum actum componit fra, [illegible] amittit, et retinet solum virtualem stante in severaa qualitate cuiuslibet elementi separati; iuxta alios vero eorum dum componit manet pars completa, et integra: unde constat solutio.

[illegible] Et quidem una a peripatetica sunt [illegible] sufficiens ad multiplicandas entitates, sive partes in elementis. Notandum vero [illegible] nos non probare [illegible] completum corpore esse simplicem: licet enim elementa non constent maa, et fra, non tamen incompleta ee potentiam: cum enim apud [illegible] sunt maa, [illegible] etiam quod ipsum, et probatur [illegible] quod [illegible] naturaliter, sine fra mixtionis; na enim [illegible] talis incompleta e, et potest naaliter existere sine maa; et sicut corpus organicum apud Schonistas ordinat ad [illegible] viventis, et tamen [illegible] existere naaliter sine illa: quia licet [illegible], et corpus

[illegible] sint quid impetus [illegible] [illegible] [illegible] exigeo [illegible]
[illegible]

[illegible]
generao [illegible] textu 51 [illegible] 53. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible], o [illegible]
separabili [illegible] [illegible] [illegible], quoque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 26 [illegible]
quomodo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

63 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] [illegible]
[illegible] transit ab uno [illegible] [illegible] in aliud [illegible]
[illegible] [illegible] transitus de uno [illegible] aliud. [illegible] ex
miraculo in nuptiis Cana patrato. [illegible] [illegible]
substantia, [illegible] permaneat in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] modus [illegible], [illegible]
de principiis intrinsecis corporis in [illegible] [illegible] Cap. [illegible] [illegible].

DISP. 2a

De principiis [illegible] corporis [illegible]

CAP. 1

[illegible] explicantur.

66 Hactenus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
incipiens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] duplex instar [illegible]

altero n̂ sit, et in altero extat, atque ita involvit transitum de n̂ ... ad ... Corpus autem in facto esse ē corpus 2ᵘ sua totalitate prescindendo ab inceptione, l durat̂ione &cᵃ vg. ho. cons̃tans ex mat̂a et fa unitis. De utriusque corporis principiis agendum, in presenti vero disputatione de principiis corporis in facto; prius tamen principii sensus nemo praemittenda.

(*) ... Principium igitur stricte loquendo unus ē Deus, a quo om̃ia, et qui a nullo alio procedit: unde principium, sicut ex 1º duo dicit, et n̂ habere aliud ante se, quod soli Deo convenit, et habere 2ᵘ in eodem genere in quo ē ipsum principium, et in hoc 2º sensu latiori rebus creatis etiam convenit ratio principii, quod ita sumptum explicat Aristoteles 5º metaph. cap. 1 sic: Id unde aliquid ē, aut fit, aut cognoscitur. Ubi tria principiorum genera complexus ē. Intrinsecum, ex quo aliquid ē, l constat; extrinsecum, a quo aliquid fit; intellectuale, ex quo aliquid cognoscitur. Aliud constitutivum ex quo res constat causam a qua res producitur; veritates indemonstrabiles, ex quibus aliae demonstrantur, et quae dicuntur principia scientiae.

68 Et quidem n̂ oē principium initium ē: pater enim ē principium Verbi; n̂ tamen ipsius initium: quia n̂ praecedit tempore verbum. Neque oē procedens a principio debet dici principiatum: nam ut notant Theologi cum Divo Thoma principiatum denotat in procedente minoritatem, et subjectionem quaedam repugnantem Verbo divino a parte procedentis. Item oē principium debet habere aliquam prioritatem ad procedentem ab ipso; ideoque in Patre ad Filium in Divinis ... a pluribus prioritas n̂ temporis aut naturae ... Vel ut naturis dic, constitutiva ad constituti cuius sunt principia, habent prioritatem impropriam et solum rationis ratiocinantis.

69 Ubi etiam notandum venit discrimen inter causam principium, et elementum: licet enim apud Patres Graecos idem sit causa, et principium, indistinctaque Patres appellent causam, et principium Verbi; iuxta Patres tamen Latinos, quibuscum nobis loquendum ē causa correspondet factum, l effectum; quod repugnat Ver-

[illegible] non facti, sed [illegible] cognitis juxta symbolum Athanasii. Latius [illegible] patet principium quam causa: non [illegible] est prima, sive principium [illegible]; non tamen illarum causa. Elementum autem debet esse constitutivum illius, cuius elementum est, et sic [illegible] literae sunt elementa dictionis, quia constituunt. Ideo [illegible] mentum debet [illegible] [illegible] componi [illegible].

2°

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ut ignis [illegible] causa. [illegible] principia [illegible] [illegible] in causis, de [illegible] satis in logica; nunc vero [illegible] principiis intrinsecis corporis naturalis [illegible], seu sacramentalis [illegible]. [illegible] autem principia intrinseca [illegible] [illegible] [illegible]: quae neque ex alterutris, neque ex aliis, sed ex ipsis omnia sunt.

3°

[illegible] explicat Aristoteles [illegible] [illegible] ens [illegible], adeoque [illegible] [illegible] [illegible] constituunt [illegible], [illegible] [illegible] ex parte Diabolo estis, et alios [illegible] ex [illegible]. [illegible] causi moralem, et ut [illegible] via procedamus [illegible] [illegible] [illegible] intrinseca [illegible] corporis: quae neque ex se [illegible] mutuo, neque ex aliis in eodem genere, sed ex ipsis omnia [illegible]. Inde [illegible] tria principia non debent [illegible] ex [illegible] mutuo, nec [illegible] [illegible] in quo principiant: aliis [illegible] [illegible].

4°

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physico [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

principijs generice ? unde; vero nerice aut specifice. Itaq; hac debent constare mãa, et fma; licet hæ sint diversæ nero, l specie in uno, ac in alio corpore.

25 Infert 3º, quod ex iis de prædictis principijs oia corpora naalia constant, sive constituunt intrinsece; et ô hoc dr et principiu intrinsecu ab extrinseco: calor enim fit â igne; n tamen constat ex igne; nq ignis se comunicat ee calori illu constituendo. Similiter fma materiæ fit; n vero constat ex mãa; et fma fit ex nãe, l privaõe sui tamqua tão a quo; n tamen constat ex illa. Oia ergo naalia corpora debent constare mãa, et fma tamqm principijs intrinsecis, uno cum unioe sive hoc mo peripatci accipiant, sive aliter de quo postea. Ptio autem pro assignandis eiusmi principijs sit Cap. 2m Quænam sint eiusmi principia?

CAP. 2.

Quænam sint eiusmodi principia.

24 Assero 1º cum fere oib. mag. et ph. substaalia ee principia intrinseca corporis naalis in facto ee, et probat ex tata dispoe principiy. Assertio ê contra Parmenidem, et Thelesiu unum tantum adsignantes principium, contra Democritum, et Anax. infinita ee principia docentes, contra Tale tandem solam mam rarom principiy concedentes, denique contra Avicennam ê converso solas fmas ? V. p. sola maa: fma supponit mam ut principium a quo fit; mãa vero nullu principium sui supponit: ergo sola mãa ê Vm principium. 2º p. rara nuda formas: 19º au mm aat ... tota ... ut ... sumit: ergo sola ... et ... principia intrinseca.

25 Sed 1º ex dictis constat, hæc n supponere ... eodem genere, in quo ... ê principium. Stat 2º ... ? toto ... ? dicit: dabant com... duo corpora, ... duo hoes, et tamen n sunt corpus ... tota ... na ... Assero 2º contra ...

[illegible] corp. [illegible] naal. in eo [illegible] etiam [illegible] in ee [illegible] sub [illegible] eri [illegible] adequate [illegible], eul separat. [illegible] a naa: [illegible] Divinu assumpsit corp. [illegible] in ee na, [illegible] naa humana adequate [illegible] in ee nat. [illegible] [illegible] sub [illegible]

26 [illegible] adrit nas naaq adequat [illegible] na, [illegible] efficit, in ee suppo, sive psonq. = [illegible] tamen corpus [illegible] sine [illegible] in [illegible] naali: g neq e. corp. [illegible], neq hoc [illegible] = [illegible] g neq [illegible] bus naale. Sub naale [illegible] ac includens naq, [illegible] [illegible] et [illegible] no: sub naale [illegible] ac [illegible] [illegible] Ido coo: corpus namq naale solu miraculose potest [illegible] sine [illegible]. Unde nulla e [illegible]; [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] naale.

27 Atqui 3º. [illegible] principiu [illegible] cu [illegible] corpore e [illegible] unu, [illegible] q naa cu [illegible] [illegible] eet [illegible] et in se [illegible]. [illegible] physcas [illegible], et [illegible] eet [illegible] mo tus, et [illegible], [illegible] corp. [illegible], et quide [illegible] naa [illegible]. Naale [illegible] hoc e includens naa; n tamen eet sine [illegible], [illegible] miraculo cu [illegible] illa [illegible].

28 [illegible] m [illegible] unio, an [illegible] ipsa [illegible] [illegible] [illegible] unio [illegible] naa [illegible] cu [illegible], [illegible] principiu [illegible]. [illegible] unio [illegible] [illegible], quod nunt aliqui [illegible], [illegible] unio e [illegible] [illegible] corp. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] intelligit [illegible] [illegible] in [illegible] unio, intelligit [illegible] unio [illegible] cu n [illegible] tota [illegible]. [illegible] patet: [illegible] [illegible] naa, et [illegible] adhuc n intelligit [illegible]. Naa [illegible] [illegible] [illegible].

79 Alit. nequit res deficere, quin deficiat ali quid esse rei, ꝯ partiū desiciente deficiente unioe deficit cpos: g partiū deficiente unioe deficit aliquid esse cpoi, atqꝫ adeo unio erit aliquid esse, sive ꝯstitutivū ej. - Cfirmat. ho ē substāale generabilis et corruptibilis: g talē raōe aliculus partis ꝯstitutivę, ꝙ ñ raōe mãe, aut fre, q ꝗ sunt ingenerabiles, et incorruptibiles: raōe unionis, ista qꝫ erit ꝯstitutiva hois.

80. Urget: quando corpus, et aa transeunt ad ee hoīs dat perī substāale: ꝯ in ꝯi perī substaali subtiz transit ad fa: ē ibi corpus, et aā, quę sunt subtiz transeunt ad fa: ꝯ ñ ad alia, quã ad unioē: g unio ē fa eius. - pbo: g - Urget efficacius: albedo ē fa physica huius parieti albū physicū: g unitas, sive unio physica ē physica fa huius ꝯreti unū physicū; albedo ē ꝯstitutivū, et principiū intrinsecū raōe huius parieti albū: unio ē ꝯstitutivū, et principiū intrinsecū raōe huius ꝯreti unū physicū; quod quidē ē cōpositi raōe ... sive cpoi.

81. Neqꝫ dicas 1º, principiū illud ē inventū a phis pro partibus absolutis ñ vero pro modalibus, em ... sive sit pars modalis, sive absoluta, si ē id, quo, sine ñ incto ñ intelligit. fa; pars debet ē cpoi ꝯstitutiva, sive esse; ita se habet unio: g. Cfirmatur: nequit deficere esse, quin deficiat aliquid esse, sive ꝯstitutivū modale, sive absolutū: g. - Neqꝫ dicas 2º, unio solū ē ꝯstitutivū quo; ꝯstitutivū autē vere, et proprie tale ee ꝯstitutivū quod, nã ꝯ ... implicat rē deficere quin saltē deficiat aliquid esse, sive ꝯstitutivū vere, et proprie tale; ꝯ deficiente unioe deficit cpoi: g nec sive quo, sive quod ē vere, et proprie ꝯstitutivū cpoi.

82. Deinde: sicut verificat in recto cpoi ꝯ mãa, ita etiā cpoi ē unio: sicut mãa venit in recto, et ē ꝯstitutivū quod, etiā erit unio; aut quidquid sit de ꝯstitutivo quod, unio erit adminus ꝯstitutivū vere, et proprie tale sive quod sive quo. Neqꝫ dicas 3º ad rageā, quod si unio sit fra quia tribuit denominatioē unitis, etiā mãa erit fa, q tribuit denominatioē mãtis. Imprimis enim

qua ... unio ... forma ... materia compositum, ... apud ... forma ... materia, ... physica sit, et esse principium denominans subiectum praesuppositum in ipso receptum; materia autem dicit forma totum denominet, ... tamen praesupponit forma totum neque in ipsis recipitur.

... praecipue cum fere omnibus Bannes (...) unio est principium intrinsecum corporis naturalis in facto esse. Probatur principia intrinseca rerum ea sunt ex quibus primo constant res; sed ex unione tamquam quodam constat quodlibet corpus naturale: ergo unio est principium intrinsecum corporis naturalis. Item est expressa (Philosophi 1º physicorum cap. 5º
„textu 65º dicentis: rerum naturalium constitutivae atque principia ea sunt,
„ex quibus primo constant, et quae non sunt ... accidentia; quod quidem
„... dicit. Et praeterea: ... unio in ea ... in eodem genere ... ex ipsis ... naturalia constant.

... et ... quodlibet ... ex suis constitutivis ... unio ... constitutivum cuiuslibet corporis naturalis ... quodlibet corpus ... constat ... unione. ... unio sit ... essentia ... debet ... ex ipso constare sive ... quantumvis ... recentiores ... alicubi ... docuit ... materia et forma esse principia corporis ... unio ... et ... supponit ... naturae ... principium ... materia ... forma non est unio ...

... unio ... principium quod ... est ... principium, neque causa intrinseca ... extrinseca et ... causa ... intrinseca ... constitutivum ... non ... constitutivum ... esse principium ... sicut ... constitutivum ... aliquod constitutivum, ita ... principium ... intrinsecum ... vere principium, ... aliquod ... Unio ... principium ... intrinseca ... dans ... aliquod esse ... sicut causa extrinseca ... vere ...

extrinsecè esse.

86 Et præterea probat: quia unio est vera forma, seu causa formalis compositi, cum per sui exhibitionem dat esse unum: quia est vera causa intrinseca. Unioque pare esse unius procul dubio est; probat vero esse formam eo modo quo probatur manet n. 80. Et ulterius: quia entitas physicè indifferens constitutiva compositi, et recepta in alia parte constitutiva est vere, et propriè forma compositi: entitas autem unio, quæ recipitur in utroque extremo vel saltem in aliquo: quia. Tandem: compositum naturale est physicè unum: quia ab unione physica tamquam a forma constituitur: vel ratio naturalis ejus denominationem accipit; sicut album ab albedine. Cap. 3us Arga 1a 1us assertum.

CAP. 3us

Argua 1a 1us assertum.

87 Arg. 1o: unio se habet in physicis, sicut identitas in metaphysicis; sed identitas non est 3us constitutivum compositi metaphysici: hoc enim, sive species adequate dividitur in genus, et differentiam, et non in identitatem; alias assignandum esset 6um prædicabile: quia unio est 3um constitutivum compositi physici. Iuxta communem sententiam nostram de commoda similitudine: identitas enim non est 3a formalitas adequate distincta ab extremis, quæ unit metaphysicè: unde identitas aliter y aliter quare accepta est tota species inadequate vero sumpta est quælibet pars speciei; unio autem, qualis modo dicimus est 3a realitas adequate distincta ab extremis. Quid ergo mirum, quod identitas non sit 3um constitutivum; sit tamen unio.

88 At iuxta Eximium, y Hermelman, et alios omnia mari, no mirum: identitas enim est pars et constitutivum modale in quod ergo dividitur species, et non solum in partes absolutas, quales sunt genus, et differentia; et sic vel identitas pertinet ut quo ad quinque prædicabilia quia omnia identificantur, et quod est species: vel ut quod sive abstracte, id ipsum est ut quo identitas; vel, identitas pertinet ad prædicabile differentiæ: est enim forma metaphysica modalis. sicut unio est forma modalis physica; vel dic identitatem esse 6um prædicabile. Præstat tamen 1a responsio.

89 Arg. 2. actus solus mea, et
[illegible] ut in actu. 2° [illegible], intelligit [illegible]; o tunc n intel-
ligit unio ut [illegible], d ut [illegible]: [illegible] - [illegible]: [illegible]
unio sub ea ratione [illegible] qua e [illegible], n intelligit [illegible] seu
[illegible] unio [illegible] ea ratione [illegible], [illegible] e [illegible] o n e [illegible]:
[illegible] licet n [illegible] unioe, n intelligat [illegible], n [illegible] unio ee
[illegible] = Ad argu [illegible] maior, no minor, et [illegible] adiunc-
[illegible] ut [illegible] [illegible], no; ut [illegible] n [illegible], d simul ut [illegible],
[illegible]. Patet solutio ex n° 85.

90 A. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
minor: d unio sub ea ratione [illegible] adequata, qua e [illegible] n e [illegible]
[illegible], no; sub ratione inadequata, omitto. [illegible]
[illegible] [illegible] e aliquid [illegible], quo [illegible], sub quo e
[illegible]. 2us ee actualis exercitium [illegible], et licet sub
hoc [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]:
[illegible] caaltas intrinseca unionis e identitas cum [illegible]; identi-
[illegible] [illegible] cum unioe, [illegible] [illegible] supra dicta;
unio tamen e [illegible] sub [illegible]; quod sufficit ut absolute
[illegible] unionem ee [illegible] cum [illegible] et [illegible]
[illegible]. Vel dic cum [illegible] intranscendeo unionem [illegible]
[illegible], et sub [illegible] [illegible] ee [illegible]
[illegible] n [illegible], [illegible] [illegible].

91 Arg. 3°: verbum divinum
post [illegible] humanitate numquam dimisit corporis [illegible]
in [illegible]: Theologorum axioma Verbum divinum, quod semel assum-
[illegible] numquam [illegible]; d in morte [illegible] [illegible]
[illegible] corporis. [illegible]: [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible], et [illegible] unus [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], nulla acta [illegible] unionis: [illegible]
Argu. et [illegible] ad [illegible] [illegible] unioe [illegible] ab ex
[illegible] in presenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

92 [illegible]
[illegible] illud n [illegible] de parte [illegible] [illegible] Theologi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] in [illegible]

to, illa ut subsistet Christus debebat unioq amittere: unde feriens in Scholasticos eloquens de ea parte absoluta: hoc ad Theologos. Ad 3m autem, nam Athanasii solum erat contradicere Ario, et Nestorio dicentibus Verbum Incarnatum factum esse puram creaturam, esseq puram hominem; ad quod satis erat dicere, Christum constare ex hoe, et Deo, sicut homo ex corpore, et anima, atq adeo non esse puram creaturam, quidquid sit an detur unio distincta, hoc est, quod nihil ad rem conducebat.

33 Arg.

1º: unio non est absolute pars compositi: ergo neq constitutivum. Probatur ant: id solum pars totius est, in quod totum dividitur; sed compositum non dividitur in unionem. Probatur maior 1º: quia homo compositus dividitur in corpus, et animam. 2º, quia in id compositum dividitur, quod manet resoluto composito; sed resoluto composito non manet unio: ergo.

Argumentum probat unionem materialem non esse constitutivum, quia non manet resoluto composito. Distinguo ant: non est absolute, hoc est, vere pars, nego; non est absolute, idest, pars absoluta, concedo. Distinguo probationem maioris: id solum est pars totius, in quod totum physice dividitur, nego; in quod totum mentaliter dividitur, concedo, et in eodem sensu, nego minorem, ad cuius 1m probationem respondeo, illam divisionem esse mancam, licet divisionem in partes tantum absolutas.

34 Ad 2m respondeo, in id compositum mentaliter dividitur, quod manet resoluto composito resolutione mentali; non vero dividitur mentaliter in id solum, quod manet resoluto composito resolutione physica. Resolutio physica fit per ablationem unionis, qua sublata solum manent materia et forma; autem per mentem, et compositum tunc constitutive annexio, unde compositum non tantum adequate mentaliter in materiam et formam, sed etiam in unionem: nam mentalis divisio fit in ea, quae remanent adaequata mentali compositione; tunc autem mentaliter dividitur hoc per hoc, quod intelligant partes simul sumptas, sive non quod intelligant materiam, formam et unionem non simul: per resolutionem mentalem, ut adequata divisio debet fieri in omnia constitutiva, quorum aliquod est unio ut probatum manet.

35 Hic nota non obesse: nobis textus Philosophi hic cap. 6º dicentis: domus hoc ex eo, quod non sit remoto composito et sejuncta: statua quoq... et quod figuram habent hic ex figura privatione; atq notum unumquodq partium esse partium compositio esse. Unde tam domus, et statuae est partium

... parti spoio, et unio. . Unde domus, et statua fit ex priu. unio ... sit ea ex eo quod hae ... sunt hocmodo spoa: ... tum stalis ... quae transit mod. domus ... spoio, et unio, ideoqs aut prius ibi cap. 3 ... domus fieri ex spoioe: ... simulitr. Et quiq ... cap. ... n. ... ab alroquibus allatus sit domus fit ex iis, quae diversa n sunt ...

96

Unde n. e ... nos, licet Divus Augus enumerans ea, ex quibus ... domus la- pides, ligna &c. nulla faciat mentioe unionis et similitr ... Tras- ... ea, quae ... sunt ... ex subto, ex ... et in ea resolvuntur ... loquunt de partibus absolutis quae ... ex quo ali- quid ... in quis sensu n. ... ex spoioe: ... unioe ... n apnoscunt, illa tamen n excludunt a rae ... Nota e- quod totu morale ut alia gens, &c. ... simulitr ... moralis unio, et sic de aliis spois. Cap. 2us. Arga ... assenty.

CAP. 2us.

Arga ... assenty.

97

Arg. 1o. unio se habet in ... sicut copa in ...; ... copa ... principiu ... spoi ...; ... neqs unio e principiu ... spoi ... - Omissa maior, ... dat. Oima similitudo: ... utraqs enq e principiu et ... sui unaquqs spoi; utraqs ... principiu et ...; utraqs e ... unire ... partes absolutas, ... n ... Neq inde infert, copa ee ... sicut n infert unioe ... partes absolutas. Rao; q ut ... tuus debet ee pars absoluta; ut aut sit principiu sufficit quod det aliquod ee spoo, qualiter dat ... sui ...

98

Arg. 2o. caalitas extrin- seca, sive actio n e caa extrinseca, neqs agens: ... caalitas intrin- seca principiaus, sive unio n e principiu intrinsecu, neqs intrinseca caa. ... caa, seu principiu intrinsecu modale, et ut quo alienat ... caa intrinseca, et principii ... caa modalis, et ut quo ... actio alienat ... caa extrinsecae ... simulitr - Ad argu ... ad rae. princip. intrinsece ... ee aliquid ... rae prin- cipiati; ... aute principiu quod, et quo, sive principiao intrinseca ...

pars essentialis principiati, et probatur manet, unde principiatio est absolute, et vere principium.

99 Pura vero actio nequit esse principium sive causa extrinseca: causa enim debet esse principium actionis, et in illius, quod actioni puræ repugnat. Unde licet repugnat actio, quæ non sit principium extrinsecum actionis; repugnat tamen principiatio intrinseca, quæ non sit pars essentialis, et principium intrinsecum. Quod autem unio sit causalitas, et ratio formalis qua materia, et forma causant intrinsece compositum patet: quia unio est ratio formalis, qua materia, et forma componunt compositum; sed componere compositum est causare intrinsece illud: ergo. Vel dic unio esse causalitatem, qua materia causat formam, et e contra; non tamen esse causalitatem, qua materia, et forma causant intrinsece compositum.

100 Itaque

hæc causalitas et exercitium est constitutio, seu ratio formalis, qua materia, forma, et unio constituunt compositum; cuiusmodi autem ratio formalis est identitas: constituunt enim ea ratione, qua identificantur ... ipsis per identitatem, quæ non distinguitur ab identificatio. Itaque quælibet pars non per aliquid distinctum a sua entitate exercet constituendo, sed constituit compositum. Ad confirmationem nego antecedens, et concesso antecedenti probatio ne consequentia: modalitas enim actionis productio est modalitas non attractiva virtutis productivæ, ideoque alienat rationem actionis; principiatio autem intrinseca non alienat rationem principii, cum sit quid essentiale. Paritas a nobis est: quia licet actio sit productio ut quo, id quo producit effectus; ipsa tamen est productum, id quod, quia vere producitur: ergo similiter.

101 Arguitur

3º: unio non est causa intrinseca compositi: ergo neque principium. Probatur antecedens: causa intrinseca dividitur adæquate in materialem, et formalem, sive in materiam et formam; sed harum neutra est unio: ergo. Arguitur probatur humanitatem, et divinitatem vere esse principia intrinseca Christi. Cum neutrum sit materia, neque forma alterius: aliunde ergo petenda est ratio intrinseci principii, quam a ratione materiæ et formæ, et quidem certius videtur dicendum: intrinsecum est idem quod constitutivum. Solvitur nego antecedens, et omissa majori nego minorem: unio enim vere forma est, vereque recepta in subiecto, modalis tamen, et ultima: quia licet non tribuat principii denominationem composito, illi tamen tribuit denominationem unius, atque denominationem unitatis.

102 Nota quod si quis a nobis ... fieri ex mat. et fra. i nomine ... ultima, et ... ultimo loquitur ... de partibus absolutis, ex quibus ... fieri aliquid; n ita dicitur de exercitio, licet sit etiam ..., ex quo sic etiam actio ..., quo ... aliquid, et n solet dici actio ... fieri ... tamen actio ..., et ... e id quod ... etiam transfieri possunt ... circa cap. ... mutatis ... principiis; quae circa eadem sunt solutiones donanda. Disp. 3.a de principiis intrinsecis corporis naturalis in fieri. Cap. 1.um Notantur aliqua.

DISP. 3.a

De principiis intrinsecis corporis nat.is in fieri

CAP. 1.um

Notantur aliqua.

103 Disputatio praesens instituitur de fieri n activo, et ... quod e ipsa actio ... ... corpore ut incipiente esse, ... transeunte ... n esse a esse: unde ridendus ... audien ... e ... ridicula ... vocis fieri ... absolute dicens, fieri corporis esse actionem ... n ... principiis intrinsecis. ... ad fieri corporis ... instans requiri. ... in quo corpus ultimo ..., quod dicitur instans extrinsecum ...; ... in quo ... sit, seu incipiat ..., quod dicitur intrinsecum corpori ... corpus in ... exit.

104 Hinc ... ad quemlibet transitum, ... fieri ... debent, ... terminus a quo ... terminus ad quem transit corpus, et ... corpus seu mobile quod transit. Nota 2.o transitum corporis de n esse ad esse posse esse ..., ... et ... Primus e, si res ... nullis sui parte existens in ... instanti incipiat esse in 2.o ... sui ... Vero ... vocatur transitum mere ..., et n mere ..., si res incipiat esse ... aliqua pars ipsius ... reliquis addat. Transitus ... quando aliqua entitas transit ad habendum aliquid ... immediate ante n habebat existente ... talis entitate.

105. Sic materia exspoliata forma in instanti A transit ad habendum aliquam in instanti B. Transitus denique conversivus datur, quando entitas ex alio positivo habito in instanti A transit illo amisso ad habendum aliud in instanti B, ut cum materia amissa forma ligni antea habita, transit ad formam ignis habendam: unde clare infertur omnem transitum conversivum esse physicum non vero e contra. Vt scias oportet quod quando loquimur de transitu physico loquimur ex supposito naturaliter impossibili, quod extat materia in aliquo instanti sine ulla forma, et in sequenti formam habeat.

106. Nota 3º ad denominationem conversi requiri quod aliquid totius desinat esse per terminum a quo, et aliquid reveniat cum termino ad quem: unde non recte dicitur materia ligni converti in ignem, quia nihil materiae desinit esse; neque etiam lignum transire in ignem, sed materiam transire, et lignum converti: quia ad transitum non requiritur, quod aliquid positivum desinat. Nihilominus de ligno potest dici transire in ignem non formaliter, sed denominative a parte, id est materia sua transeunte.

107. Nota 4º, corpus in fieri non constitui solum principia corporis in facto esse: haec enim solum constituunt esse corporis; corpus autem in fieri constituitur per esse, et non esse: unde praeter principia corporis in facto assignanda est ad corpus in fieri aliud principium, et quidem navum, seu privationem. Vnde quod notandum 1º privationem esse duplicem: alia enim est pura carentia, quae est negatio rei in subiecto non capaci eam habendi, sic lapis dicitur pure carere visu, cuius incapax est: alia est privatio, quae est negatio rei in subiecto capaci habendi eam: sic aer luce privatus dicitur, et non caecus visu.

108. Aliqui requirunt in privatione praeter ... capacitatem ius aliquod ad eam, ne homo rusticus dicatur privatus summa dignitate, sed licet vulgo non repugnat dici, philosophice tamen privatus poterit appellari. Alii requirunt potentiam proximam et expeditam, sed hoc falsum esse patet in peccatore privato gratia, etiam dum est in peccato; et dum ita est neque ius, neque potentiam proximam, et expeditam habet ad gratiam. Alii requirunt ad privationem extra subiectum quod sit capax et hoc verius videtur: alii tamen praeter subiectum in natura exigunt ad privationem. Vocale residuum in anno cum pluribus locum conf.

109 [illegible] enim nota quod

[illegible] libet corpus a Deo productum ab æterno semper esset corpus in facto esse, et non in fieri, cuiusque principio esset mora [illegible] unio; non autem aliqua mora, quæ nullum [illegible] posset illud corpus præcedere: talis enim mora [illegible] in æternitate, et sic mora corporis esset simul cum corpore, quod [illegible] implicat; esset ante æternitatem, quod etiam implicat: quia ante æternitatem non datur instans aliquod in quo sit talis mora; cum æternitas nullum habeat initium.

110 Dices: ignis ab æterno productus existens ante æternitatem non existebat: ergo transiret de non esse ad esse, et consequenter esset corpus in fieri. Probatur antecedens: quia vera esset hæc propositio mora in æternitate habet rationem ignis, quam ante æternitatem non habebat. Respondeo distinguendo: hæc propositio est falsa mora ante æternitatem habuit rationem ignis: ergo hæc est vera mora ante æternitatem non habuit rationem ignis, sive habuit morem: ergo æquivocatione laborat argumentum et [illegible] mora, ut patet in retorsione istius: Deus existens ab æterno ante æternitatem non existebat: ergo transiit de non esse ad esse, erit ergo Deus in fieri, quo quid absurdius.

111 Itaque omissa [illegible], nego [illegible]. Ut ignis [illegible] extat ante æternitatem requiritur aliquod instans ante æternitatem in quo detur mora; ut autem transeat de non esse ad esse requiritur tamquam terminus a quo aliquod instans, in quo detur mora, et non corpus, quod ante æternitatem implicat. Æquivocationem affirmationis aufers, si propositionem [illegible] accipias [illegible] ut maneat [illegible] cum ante æternitatem, et utroque sensu: mora non habuit [illegible] ante æternitatem; et in [illegible] sensu sunt contradictoriæ illæ propositiones; [illegible] si maneat affirmatio cum ante æternitatem [illegible] utraque extra moram, sic: mora ante æternitatem (sit existens) non habuit [illegible] falsum est supra.

112 [illegible] Instabis: [illegible] generatione ignis ab æterno mora esset [illegible] talis [illegible]: ergo mora esset per aliquo priori sine, [illegible] ignis ergo per posteriori transivit de non esse ad esse, [illegible] [illegible] nego antecedens [illegible] [illegible] mora esset per aliquo priori temporis, nego; naturæ, subdistinguo: esset [illegible] sumpto [illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible]. Quia mora [illegible] priori mora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod mora extat in aliquo instanti temporis sine [illegible] [illegible] [illegible] priori intelligitur mora [illegible] suo modo [illegible] esse [illegible], cum [illegible] intelligatur, neque mora præcedit ab utraque [illegible]: quod optime [illegible] eo quo [illegible] eodem instanti

priv gantia materia, et forma. Ad hoc autem ut materia transeat de non esse ad esse requiruntur duo instantia, in quorum altero non sit forma et sit in altero. Cap. 2 unius cuiusque transitus principia recensent

CAP. 2.

Unius cuiusque transitus principia recenseri.

112

Tripex principium corporis ... materia ... et privatio ... omnes ... duce Aristotelia tenentur ... Cardinis ... Phisica descendentis pueri, utpote ... monstrui. Certum est ... enim fortius descendendus, uno dest transeundus, qui ... amoenos Physica campos adeo debacchat, ... ut ... moveat, destruat, evellat. ... tamen ... veniunt, et praecedentibus ... adaptanda ... Itaque

113

Dico ... ad corpus in primo ... transitu loquens ... tale ... instanti ut ... materia ... et unio, et ... illarum ... Probatur corpus ... eiusmodi transitus ... corpus incipiens esse 2 ... et singulas partes ... in primo instanti ... et in 2° ... partes ... in instanti, ... non esset transitus ... Dico 2° corpus in primo ... transitu ... primo instanti ... et ... unio ... in 2° simul cum materia ... unio et forma.

114

Probatur ... 2 partem ... corpus in primo ... dicit non 2° ... transitus ... corporis ... esse; ... sunt materia, forma et unio ... quoad ... corpus ... primo ... transitu ... primo instanti ... mobile, sive ... quod transit, et ... materia ... et ... a quo est ... unio: transit enim a ... habita forma, neque unione ... habendas ... transeat ad esse corpus ... Unde sequitur ... et non sufficit aliqua, ut volunt nobiles RR.

116 Ratio, quia ... eiusmodi transitu non transit materia ut cuiusque ... habendo ... si enim ... ubicaret in materia, materia transiret ad habendam figuram, ... transitus de non esse ... esse corpore ... materia entia

[illegible] ua utraeque praecise non constituunt corpus naturale. Transit ergo materia ad habendam formam sibi unitam, quam antea non habebat; et hoc dicit constituere formam, et unionem per 2um instantis, et utrumque habere per 1um ergo. Illa in 1o instanti materia non habet formam unitam sibi, sive non habet formam et unionem, quod nequit intelligi quin intelligat per 1um instanti utramque habere formam, et unionem.

1D.

nota

quod praecise uncta habere formam, intelligitur forma, materia esse circum[illegible] formae; non tamen intelligitur materia esse sine forma informante, et receptibili per unionem, quae requiritur ad constitutionem corporis naturalis. Similiter dicitur de praecisione [illegible] unionis: terminus enim a quo est denudatio materiae specie materia est sine [illegible] ad [illegible] terminus ad quem terminavit materia est forma et unio [illegible] a quo [illegible] [illegible] unioe, et consequenter eius non habere, quas [illegible] verificatum. Nota etiam quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et habere formam [illegible] [illegible] transitu [illegible] habere licet denominative sit totum [illegible] [illegible] [illegible] unio [illegible] [illegible] totus [illegible] no[illegible] denominari.

[illegible] transitu [illegible] ut [illegible] [illegible] materia [illegible] utroque instanti, [illegible] unio, et forma, et [illegible] habere [illegible] habendo; [illegible] habere formam, et unionem habitam, et [illegible] et forma nova. Explicat in [illegible] ligni in ignem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unio ipsius [illegible] materia [illegible] unionis habere; et 2o instanti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nova unionis et [illegible] ligni. [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible]

1.9

[illegible] habere materia [illegible] unionis terminus a quo, et materia nova [illegible] terminus [illegible] ad quem [illegible]. Praeterea locuti sumus in sententia [illegible] corporeitatis et viventis subordinatae, quae sententia [illegible] [illegible] [illegible] corporeitatis [illegible] transiunt ad [illegible] viventis [illegible] [illegible] morbis.

120 Hic dubitat an nao formae corporis inferioris constitutiva sit privao? et quidem non est quaestio de naoe constituente tale corpus per transitum physicum, et aversivum; sed in transitum mere locum, ad quod cum cor nave ad: privao formae debet esse nao ejusdem in subiecto, non adaequate sed absolute capaci; ergo debet esse nao formae in subiecto existenti, quae illis non est nao ad transitum mere locum occurrens; nam in illo instanti in quo est talis nao, nec subiectum nec forma, nec unio existunt: ergo. Aliqua tamen huic resolutioni opponuntur argumenta, ad quorum solutionem

121 Observa 1º quod materia habens formam ligni simpliciter potest dici privata forma ignis absolute, id est, vere, et proprie, et prout absolute opponitur adaequate, quia absolute capax formae ignis: licet non sit absolute capax, prout absolute sonat pro proxima, et expedita: unde patet disparitas ad materiam non existentem: materia enim non existens solum adaequate est capax; materia vero cum forma ligni est absolute modo dicto capax: verum namque est de materia prout cum forma ligni non habet formam ignis... de materia non existente solum in vi copulae, adaequate potest dici esse capax formae; cum materia non existens sit adaequate id, quod realiter est; non autem est absolute id, quod realiter est: ad privaoem ergo requiritur absolute sive existens pora.

122 Observa 2º quod propositiones istae materia ... forma, materia est privata forma in illo instanti ... mere loci, utpote affirmativae de subiecto non supponente, falsae sunt: 1a enim efficit hunc sensum materia existit, et non habet formam; 2a istum materia existit privata forma, cuius non habet, quae omnino falsae sunt in illo instanti; at etiam tunc vera est ista propositio materia non habet formam utpote negativa de subiecto non supponente: non enim affirmat existentiam materiae, sicut neque ista Antichristus non loquitur quae etiam nunc vera affirmat existentiam Antichristi. Vide ... multis a n. 100.

123 Observa 3º quod nao formae separatae ad Angelum potentiae capacem formae diversimode se habet ac nao formae separatae ad materiam primam. Discrimen stat, non in eo quod una sit privao, et non altera: neutra enim est; sed in eo quod nao illa separata ad Angelum nequit esse privativa etiam in subiecto existente; separata vero ad materiam existit privativa in materia existente. Observa 4º, ... in omni generatione ... formae a qua est privao, ut patet in transitu mere loci, quatenus apud ...

res accidit in [illegible] lexy mot[illegible], ubi creata nem mat. et in-
de [illegible] educta [illegible], et in g[illegible] [illegible] eo accidentibus [illegible]
ubi in eodem instanti mat. ex[illegible] p creatione, et [illegible] [illegible] p [illegible].
Cap. 3[illegible] [illegible] ab opp[illegible]

CAP. 3.

Expedit ab oppis.

124 Oppones V. nequit constitutivum constituere, quam
n dat [illegible]; d quando ext. [illegible] nao [illegible] exti[illegible] [illegible].
nao quando exiit nequit constituere corpus in [illegible]; [illegible] nec
constituet in 2o instanti, quando [illegible] dat corpus; q tunc [illegible]
g [illegible] neq p 1o, neq p 2o instanti constitui corpus in [illegible]
[illegible] n [illegible] [illegible] neq illud constituet. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponere: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nao [illegible]
125.
Frigg
et [illegible] retorquent in quolibet ente successivo [illegible] ambos, quod
constituit p plura instantia, quorum [illegible] existente [illegible], [illegible] dat
tempus, et [illegible] tunc [illegible] tempus; existente aut[illegible] 2o,
g n existit [illegible] tunc nequit constituere simul cum 2o [illegible]
p horas [illegible]. Disquo [illegible] mat: nequit [illegible]
ens permanens, [illegible] odo: q ens [illegible] simul [illegible] partes [illegible]
nequit constituere ens [illegible], no: ens [illegible] successivum constituit p
partes successivas, [illegible] n simul existentes, quarum una deficiente altera
[illegible] [illegible]ente. [illegible] e quasi quoddam totum morale, cuius partes, n [illegible]
d moraliter [illegible]. [illegible] ad [illegible], et disque n [illegible]
[illegible]: [illegible] opponere ens permanens e simul [illegible], odo: ens succes-
sivo [illegible] [illegible].
126 Oppon[illegible] [illegible] corpus unud [illegible] en[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p nao [illegible] p quod in e[illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] ee [illegible] subcesiv[illegible] constituit p [illegible] in c[illegible];
nequit [illegible] p nao [illegible] patet mat [illegible] q nao [illegible] destructivum [illegible];
p quam constituit illud corpus. 2o [illegible] constitutivum [illegible] ee [illegible] ee [illegible]
Retorquet [illegible] quodvis ente successivo. Disquo mag: [illegible] nequit [illegible] p [illegible]

instanti t neq illius q quid in 2º instanti existat, no; nequit existi q eodem instanti o neque illius 2º, 2do.. sequi maxime existenti q 2º instanti q h.g., 2do; q 1º, no:

127) Similiter ad 1ª probatio. ubi e destructio, pe q eodem instanti n q diversis. Ita 2ª dico, ens permanens ex ee, et n ee implicat ee, imo enim ens subcessivum existentia q eodem instanti ex ee, et n ee secus vero ens subcessivum q diversis instantibus. Solutio ideo clara e, ut existi n creat: nao enim sic e in 1º instanti, et sic in 2º: unde nulla signa nulla vim. cum existant in diversis in antrosq: praesertim quando ens subcessivum quale e corpus in fieri debuit necesse ex ee, et n ee q diversis instantibus.

128. Opponet 3º: quando mobile e in tro a quo n dat initium transitus; d quando dat privao mobile e in tro a quo: q quando dat privao n dat initium, et consequenter ipsa n erit principium. Patet maior: q quando primus e in loco A n incipit moveri ad locum B. Probatur 2º: principium transitus n principiat, neq existit, quando subiectum coe n transit, d quando dat privao, subiectum coe n transit: q. 2º: principium debet unire cum reliquo principium; d privao n unit: q. 3º: ita e efectus transitus principi; d efectus n existit causa: neq ita transitum principium.

129 Distinguo argum maiorem: quando mobile e ultimo, in tro a quo, n dat initium transitus, no; quando e n ultimo 2do, et similiter a probatio. Transitus duo sic dicit, et quod subiectum sit ultimo in tro a quo tunc dat initium transitus, privaoq principiat; et quod subiectum sit 1º in tro ad quem et finit transitum: sive ex subiectum sit in tro a quo pluribus instantia, sive n ultimo tunc n e initium transitus. Ad 1ª probatio distinguo maior quando subiectum n transit saltem imperfecte, 2do; perfecte, no. Quando privao dat ultimo, n dat transitus perfectus, imperfectus, et inchoatus; cum autem privao principiat incipiendo illa transitus, tunc principiat; etiam si n principiat q 2º instanti, cum transitus e perfectus.

130 Ad 2 dist. maj: principium corporis in facto debet uniri, conc.; corporis in fieri, sive entis successivi, subdist. debet uniri phice cum reliquis, neg.; moraliter, conc. Patet in quocumque ente succ. [illegible]. Ad 3 dist. maj: terminus effectus transiens phice effectivi, qui est actio, conc.; transiens phice terminativi, neg. min. Etsi sit effectus actionis, quae dicitur transiens effective, quia [illegible]; non tamen est effectus transiens phice terminative, quia forma ut terminus ad quem [illegible]. [illegible] tollit aequivocationem [illegible] confundentis transitum effective [illegible] terminative.

131 [illegible]

1º Ut materia transeat a forma ligni ad formam ignis, non requirit [illegible] ligni ut terminus a quo, et forma ignis ut terminus ad quem [illegible] ad [illegible] [illegible] non requirit terminus a quo [illegible] habens, et terminus ad quem [illegible] habens. [illegible] ans: ut enim detur transitus [illegible] [illegible] materia sit ultimo cum forma ligni, et [illegible] forma ignis; [illegible] quod sit ultimo [illegible] forma ligni, quin [illegible] in instanti [illegible]; neque quod [illegible] forma ignis, [illegible] intelligatur [illegible] instanti [illegible]: [illegible] debent intelligi tales [illegible] ut intelligatur tempus inter terminos transitum [illegible].

132 [illegible] 3º terminus ad quem generationis conversivae intenderet [illegible] conversiva; [illegible] nullae [illegible] intenduntur; alias intenderet [illegible] nullae [illegible] sunt [illegible] terminus ad quem. [illegible]: terminus ad quem conversionis debet esse pars compositi intenti, qualitates non possunt esse [illegible]. Dist. maj. terminus ad quem [illegible] actionis [illegible], conc.; [illegible], [illegible] intenderet [illegible] conversiva, ut conversiva, conc.; ut [illegible] generativa, neg. Dist. [illegible] terminus [illegible] debet esse pars compositi intenti [illegible], conc.; permanentis, subdist. terminus ad quem formalis, conc.; [illegible], neg.

133 [illegible] potest [illegible] [illegible] actio [illegible], et ut [illegible] generativa, et ut conversiva [illegible] intenderet [illegible], [illegible] inducere in [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] intenderet etiam [illegible] [illegible] intenderet [illegible] quod unio [illegible] forma ignis [illegible] ultimo [illegible] terminus a quo [illegible] sive [illegible] instanti transitus; [illegible] nequit intelligi [illegible] unio [illegible] ultimo [illegible] instanti, quin [illegible] intelligantur [illegible] terminus ad quem; [illegible] deveniunt [illegible]

[illegible] tana

132 [illegible] Hic caleg. corsiva [illegible] quid privao, et ea quae sunt quid intrins [illegible] ser unc prenta [illegible] potius; n[illegible] [illegible] ipsentis reduplicare, et adequate sumpta. Rao: q res [illegible], seu [illegible] dua dici [illegible], et [illegible] alteru [illegible] habere ee; nam alteru sit habere ee [illegible], seu n habere immediate ante; quod nequit intelligi adequate quin intelligat privao, nao. 2° quod licet ad corpus [illegible] requirat [illegible], actu [illegible] dispones mae, [illegible], et alia similia; horu tamen nullu [illegible] [illegible] ostituere; [illegible], [illegible] ut bon[illegible] ut requisitu, [illegible] relaois: q alioru nullu [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] a nobis pois intelligi [illegible], et ostitutive corpus [illegible] adequate tale.

135 3° [illegible] nus doctrinu intelligea, quod si nao [illegible] e [illegible] adequate [illegible] a maa, et fra, erit [illegible] principiu ab illis distinc: si aute n e [illegible] a maa, et fra, ut verius videt in hoc [illegible] maa habet fra, maa n habet fra, quae utpote [illegible] debent habere [illegible] obtu; tam obtu [illegible] aliquid [illegible] a maa, et fra; atq adeo n q obtu 2°. in hac [illegible] na alibi discutienda nao, seu privao n erit quid aliud principiu distinctu a maa, et fra; n; [illegible], erit aliud [illegible] et entitative; erit tamen aliud denominative, et accidentaliter. Quo respective videt [illegible] cap. 7°, textu 63 dixit: Princip[illegible] corporis tunc duo, tunc tria dici possunt. Disp. 2a. Aliorum Systhemata circa principia corporis [illegible] [illegible] Capl. 1us Athomistaru [illegible] exponunt.

DISP. 2a

Aliorum Systhemata circa pria corporis rejiciunt.

CAP. 1us

Athomistarum [illegible] exponunt.

136 Constat ex dictis mae, fra, et privaoe ee principia cuiuscumq mutaois, [illegible] generaois tunc apud [illegible], tunc apud oes alios etiam novatores, et antiquos, ut clarius apparebit ex aliorum sententiarum impugnatione. Nitto [illegible] [illegible] et [illegible] unicu et [illegible] [illegible] [illegible] principium statuentes [illegible]

de extrinseco principio ipso sit Deo locuti sunt veterum asertorum;
[illegible] eorum sententia non est substinenda, [illegible] ex [illegible]
ea sustinuit nisi Thales qui aquam statuit unicum, et universale rerum
naturalium principium; [illegible] sententia ex dicendis adversus alias satis impug-
nata manebit.
137) [illegible] etiam Platonis, et Pythagorae, quorum [illegible] magnum
parvum et [illegible] posterius vero [illegible] par, quod impar naturae prin-
cipia somniarunt. Quaestio igitur inter Peripateticos, et his [illegible] est, quid sit
materia: quid [illegible]? An sic materia sit pars naturalis [illegible] naturalis [illegible]
quidem ita ut se sola quantumvis partes ipsius [illegible], [illegible] cor-
pus naturale [illegible]; [illegible] complementum expectet a [illegible] absoluta substantiali [illegible]
ta de novo, [illegible] ipsius actualiter indiga materia, [illegible] ignis [illegible]
quae ignem statuat ut docent Peripatetici? An vero materia [illegible] sit corpus [illegible]
[illegible] omnes [illegible] species [illegible] sola [illegible], varia [illegible]
situ suarum partium integralium, quae dispositio, et ordo [illegible] diversarum
corporum ut volunt Athomistae?
138 Et quidem [illegible] Athomistae audiendi, et impugnandi
et postmodum Peripatetici sententia amplexandi sunt. Athomistae [illegible] ab athomis Grae-
ce, latine insectilibus; et indivisibilibus dicti materia naturalia [illegible] ex corpo-
reis athomes [illegible] docuerunt. Horum [illegible] et Moschus, sive Moy-
ses, cuius sententia pene extinctam suscitavit Anaxagoras, et secuti
sunt Leucipus, Democritus, et Epicurus, hos etiam sequitur Gassendus, Ba-
cchonus, Digbius, et ex [illegible] [illegible], Tolositer, Emmanuel Magnanu,
et Tosca, qui veterum Athomistarum [illegible] ab erroribus [illegible] reddidere.
139 [illegible]
In [illegible] [illegible] Anaxagoras in quolibet corpore [illegible] reliquo-
rum corporum attomos [illegible], [illegible] ex quolibet quodlibet generari po-
set, [illegible] tamen atomos heterogeneas [illegible] asserebat [illegible]
notabili corpori, ita ut [illegible] ex attomis [illegible]
[illegible] sponeret. [illegible] et [illegible] cor-
porum attomi [illegible] unt: quodlibet [illegible] corpus [illegible], [illegible] naturarum
[illegible] ee. Hinc liquet in quolibet corpore aliquas attomos pre-
valere ita ut ad sensum [illegible] cant; alias autem penitus latere.

120 Exempli gratia in carne, et igne, in carne et auro sunt vero particulae carneae, et in igne igneae; reliquorum vero corporum particulae latent, et sensus praeterfugiunt; unde dicitur materiam esse attomos non praevalentes, et sensui latentes; formam vero esse atomos sensibiliter praevalentes. His praemissis facili negotio generatio, et corruptio explicatur. Quatenus generatio carnis ex alimento nihil sit aliud quam extractio carnearum attomorum in alimento latentium, ita ut pateant ad sensum quae antea latebant; corruptio autem est occultatio attomorum prius apparentium in alimento prima et postea latentium in carne. Similiter ligni corruptio, et ignis generatio fit per immissionem particularum ignearum in lignum, ita ut igneas particulas numero, et viribus excedant, illis dominent, easque dispergant, taliter ut nequeant sensu percipi, et solus in igne regnare videatur ignis. Dum autem igneae particulae in vacua ligni introducuntur veluti dispositiones ad ignem, dicitur alteratio ligni.

121 Democritus vero, et Asclepiades, per se res plenum et inane principia corporum assignabant. plenum ex attomis ejusdem qualitatibus constitutum; differentibus solum in figura tum sphaerica, tum pyramidali, tunc cubica, tunc quadrata, ex quarum varia complexione, et situ diversitatem omnium corporum, et distinctionem arguebant. Cuiusmodi tamen attomos ratione diversae figurae spatiola quaedam a corpore vacua relinquere asserebant, tum ut detur motus sine corporum penetratione; quia si fiat motus per corporis ingressum ubi antea non erat, si non locus plenus esset non posset fieri sine penetratione motus; tum etiam ut crescant corpora sensibilis molles, quae per solas attomos indivisibiles nequirent crescere, et augeri nam indivisibili additum indivisibili non facit majus.

122 Hactenus tolerabiliter delirarunt; illud tamen intolerabile, et ridendum ad videre, ait attomos istas innatas, universitatisque molles per immensitas, et agitates nullius providentiae motu, et suo proprio casu et per accidens vario motu circumferri, donec in huius universi pulcherrima fabrica assurgere viderent. Audax sane et mande libidinem, quae hos omnes in immensum quoddam deliramentum abire coegit. Nunc tamen opiniones illorumque expositionesque ab erroribus purgatas ex Clarissimo Tosca, et aliis viris ingeniosis accipite.

123 Hi
q autem res dicent innumeras initio Deus atomos condidisse, adeo tamen exi-
les ut sensus, et l ipsius mentis captum praefugiant, diversarum figuras
spectantes, asperas, leves, rotundas, pyramidales hamatas, curvas, spirales,
ex quarum diversitate, et iunctione vacuola quaedam necessario resultant,
sicut inter acervi tritici grana; eiusmodique vacua spatiola necessaria ad mo-
tum, et generationem censent. Dicunt hinc harum atomorum aliquas in aliis in-
trudi, et includi, posse, et ad invicem separari in aliqua agentis natura.
124 Eiusmodi
autem atomi, ut pote indifferentes ad al. lignum, lapidem sunt materia cuiusque
corporis naturalis; forma vero est ipsarum atomorum textura, ordinatio, dispositio, et
situs, ratione cuius dicuntur ut formam florum, quae brutum, formam ignis, quae
lignum constituant. Ex qua textura, et ordinatione resultant corporum species
etiam diversae, et contrariae; quod variis exemplis artefactorum confirmant:
ex iisdem enim litteris tot dictiones, et tres specie diversas, et contrarias
partes efformamus: ex eodem lapide modo vasis, modo statua efficit, modo columna
elaborat. Si ergo id artibus concedit, cur non etiam naturae omnibus artibus
excellentiori?
125 Ut autem generationem explicent, supponunt impulsum, et motum ato-
mis initio impressum esse a Deo duraturum semper, nisi aliud corpus obstet.
Eiusmodi autem motum esse reflexum, et circularem, vi cuius atomi dissolutae
invicem alligant, quasdamque molleculas, sive corpuscula efformant, quae etiam in
motu circumvoluta per atomos spirituosiores alias attrahunt, et alligant, do-
nec variis motibus, et rotationibus illigatae quiescunt, et in textura sensi-
bili apparent mixtumque aliquod constituunt. Hinc corruptio fit per illarum
sensibilium texturarum dissolutionem, quae accidit, quia cum particulae, et atomi
complicatae sint in motu valde proclives, conantur, et motu quodam separari ad in-
vicem intendunt: sicut suspensus violenta aliqua lapis etiam dum quiescit gra-
vitat, et expedire se conatur, donec in centrum ablato impedimento,
ruat.
126 Conversio autem ex ligno in ignem, sive unius generatio ex alio
fit quatenus atomi in motu contendentes se invicem separant, et in
obvia quaeque corpora, dummodo sint disposita, ruunt, vacuaque spatia replent
priorum texturarum lacerant, ligneas atomos dissolvunt, et in novas molleculas

pyramidales implatę denuo in novę novi spor figurasq, et sic apparent. Ita ex Gasendo, Tosca, Legran, et Joan Baptista Duhamel. mixa, fra, generao, et corruptio explicatę veniunt impugnandę. Cap. 2.m prędictę opiniones refellunt.

CAP. 2.m

Prędicta opiniones refellunt.

127) Pręcipua huius sententię impugnao desumenda ē dū stabilitat productio hę ex presuppōo subtō pro vii agen natlis: q cū pręcipuu fundamentū harū opinionū stet in repugnaa, ut agea nalia creata producant ex nihilo, & tam cauci ē foā mat. sit, fāq ex nihilo fiz produci, inde fit quod agēa nalia n̄ possūt fāq educere, sive ponere de novo; ŝ tantū disponere mat., ipsā latentę educere ē mat. sinu, ut optime videt explanat prędictis opinionibus. Deinde: ē dicendū circa vacuola illa disseminata ad motus corporū requisita pendet ex eō parte ubi late de vacuo disputabimus.

128 Nunc g atomi anaxagoricę impugnant, et quidē V ex titulo infinitudinis: si atomi constitutiv corporis eent infitę corpus ex illis constitutū eēt infitę magnitudinis; ō hoc ē falsū, nullū enī corpus, imo neq mundus, aut universus habent infitā magnitudinę: g. probat maior sequella, nā illę atomi sunt divisibiles, et sic sua quęq gaudebit magnitudine, et consequenter si atomi sunt infitę, infitę erunt magnitudines, et ex infitis magnitudinibus corpus infitū. Vel sunt indivisibes, et ita licet infitę n̄ constituent magnitudinę nisi interiacerent spatiola, quę etiā erunt infita, et divisibilia: g corpus constitutū ex illis vacuis, et atomis spatiū occupabit infinitum et immensū: quod ē aperte falsū.

129 Prętereā: si mundus ēt infitus, n̄ constaret finitis corporū collectionibus: nā finitū additū finito n̄ facit infitū: eent g infita corpora, ex quibus totus mundus constaret; ō neq hoc potest ēē: aliās quodlibet singulare corpus eet magnitudine infite. Patet: q cū iuxta Anaxagora ex quolibet quodlibet generet, quodlibet singulare contineret infitas atomos quasi semina, ex quibus alia oriren; corpus autē continens infitas atomos eēt infitū, ut n̄ ante

diximus: g.

150 2.º dat in corpore minimum naturale magnitudinis, ad quod agens naturale dividendo perveniat, et ultra quod ea servari non possunt. Sic igitur minimum naturale ligni vi; et robo sunt ne in illo omnium corporum semina necne si dico sunt 2.º molis minus minima, quod impleat. Si nas? quod si minima illa superficie coniungant lignum efficient; quid aliud efficient? ig.º quod lignum constet certa particulas extraneas aliorum corporum, et similiter de aliis discurrendum est. Non igitur constant corpora omnia ex atomis dissimilibus rerum omnium seminalibus.

151 3.º nulla est atomus realiter vivens: quod saltem viventia non constituent per solas atomos. Antecedens patet: aliter quodlibet corpus esset realiter vivens cum quodlibet contineret rerum omnium atomos, quarum aliquae essent viventes. Probatur consequens viventia nequeunt constitui per solas atomos non viventes, quae non continent speciem actualis vitae; nisi dicas lignum constare ex solis ligneis, ferrum ex solis ferreis particulis: g. = 2.º verisimiliter saltem Angelus posset resurrectionem corporum parare similiterque ex lapide pluris Abrahae producere posset enim particulas in morte separatas in pristinum locum compellere, et coadunare eodem ordine, loco et dispositione, ut extaret idem vivens, quod antea. Similiter posset separare particulas existentes in lapides, taliterque collocare, ut homo ex illarum sumendo surgeret. Sed id nant, quia absurdum est, et contra totius ecclesiae sensum, instar argumentum in[illegible].

152 3.º si corpora non constarent atomis imaginariis, non differrent inter se specifice substantialiter, cum ipsae substantiae constarent omnia; quod differunt sicut atomi ex quibus constant: g. Neque dicas differre specifice per hoc, quod in carne vigent plures particulae carneae, quam osseae, et e contra in osse: nam differentia penes magis, et minus non variat speciem, ut omnes fatentur; aliter vix differret specifice a puero. Neque dicas, carnem sensibiliter, et spectabiliter differre ab osse; quia particulae carneae patent adversum in carne, et occultant osseae, nam si in hoc staret tota differentia esset solum differentia 2.º accidens, et non substantialis.

153 Nunc autem Democritus, et Asecla impugnant. Itaque assero constitutiva corporis naturalis non esse solas atomos eiusdem naturae diversimode collocatas, et dispositas: quod si omnes atomi essent eiusdem naturae, corpora non differrent substantialiter, sed solum per accidentia

porro: atqui hoc ē falsū: si enī Deus addidisset, ut potuit, corpora substantialr specie diversa haberemus eadē signa talis diversitatis, quæ nunc habemus: ergo sicut ... c, etiā nunc ex illis signis arguenda ē specifica corporū diversitas. Alii sic: illa dispositio, situs, et ordo n̄ ē natura partiū: aliū sicut Deus, et agens creatū potest mutare illā dispositionē, situ, et ordinē posset etiā mutare rerū naturas.

152 Vel si ē ipsa natura partiū, sicut differunt 2æ dispositiones, etiā differunt 2æ naturæ, quod ē contra assumptū. Si dicas partes exigere 2æ se tales dispositiones, et figuras determinatas, similiterque atomos alias exigere pro se figuras determinate rotunda alias quadratas et inferra: ergo partes, et atomi exigentes diversas figuras ab ea, quas alii exigunt, erunt substantialr ab illis diversæ, cū talis exigentia identificet cū natura partiū: ergo illæ partes et atomi n̄ erunt substantialr eiusdē, sed diversæ naturæ.

155. Neque recurras ad Deū dicens ipsū unice pro suo libito res oēs administrare: sunt enī in natura naturaliū effectuū rationes, quas Deus ut author naturæ sequitur, et quibus accomodatur in suo concursu: item quia irritus foret naturalis conatus, quo philosophi moventur ad rerū naturaliū causas investigandas si nulla esset in rerū naturis causa. omnia quæ unice in Deū referrent, et frustra advertarent ad suas atomos, diversasque illarū dispositiones recurrerent ut diversorū effectuū causas quærerent. Item etiā, quia Deus addidit naturas specificas, quæ n̄ ita esset si n̄ haberet in se rationē suorū effectuū, imo neque esset natura, sive principiū motus, et quietis.

156 Item denique quia nil esset naturale, nil violentū, nil præter, vel supra rerū exigentiā, nil iniusta, vel contra naturæ exigentiā, cū natura nihil exigeret; sed ex suis intrinsecis esset indifferens, et apta ad quoscumque effectus pro solo Dei libito producendos quod quidē oīū sensui adversatur manifeste. Dicendū ergo esse in natura causas, et rationes singulorū effectuū naturaliū; quæ n̄ essent si omnia corpora essent eiusdē naturæ, atomisque homogeneis constarent: haberent enī similē exigentiā, similesque virtutes, totaque diversitas esset accidentalis pones diversas figuras &c.

157. Quavent dicta mixta desp. dely d. tantum vitam octavi, actae IIa. in hoc n. sunt plures aq; dazent si ex solis his atomis constaret: q. Pbat min: daret vita vehetativa, sensitiva, et ralis ex d. istp; d hq sunt plures aq vita enq vehetativa e principium vehetandi, sensiva sentiendi, quod quidq, et nihil aliud e aa vehetava, sensiva &c. q. Pbat mas: nq sicut in bruto vita vehetava, et sensitiva sunt organa, et spiritus vitales, ita exunt in hoc, logi q illa sentiet; d organa, et spiritus distinguunt ia ab aa rali: nid enq sunt organa, et spiritus mixta adversarios, qui atomi hoc, l illo mo dispositi: vehetavq igit, sensivq, et rale distinguentia in hoc d. dicta, et dicenda in libris de aa.

158. Infert hinc spley q ex spiritibus atibus, et corpore n substaali, d solq accidentali differre a spoo n vivienti peres diversitas tantq dispositionq, in quq unice referendq e, quod leporq canis, quod feles murer, quod agnus lupus, quod magnes ferrum querant, et insectent, et quotquot mirabiles apparent effectus in naa. Tandq: si atomi adeo sunt exiles, ut n percipiant sensibus, quis vidit earu diversas figuras? quis earq rotaoes observavit? Neqj dicas motus diversos interiores illarum atomorum colligi ex motibus corporum culoru, que ex atomis componunt; d enq e quod horologii rotas diximus in demus moveri, et circumduci quam inde singulis rotarum partibus motus similes tribuamus. Cap. 3s. Elementariorq secta refictur.

CAP. 3.

Elementariorq secta refutas.

159. Elementarii fere oes duce Empedocle docent maq corpori oiq nalq ee quatuor elementa intq se mixta; fiq autq ee figuram dispositionq, et ordinq diversq: unde licet quatuor elementa intq se specifice differant; n tamen differt maa unius mixti ab alia, cq in oib sunt eadq elementa. Sed hoc pertquaqquod satis impugnatq manet ex dictis, tumq videt, ex quod incredibile sit tot species corporum, tot q mirabiles effectus, diversasqj operaoes ex solis quatuor elementis diversimode ordinatis resultare, praesertq cq solq 24 mixtioes diversq ex 4 elementis fieri posent. 17. S.

valet dicere, prae peri innumeras mixtiones secundum magis, et minus quantitate elementorum; quae magis, et minus non variant speciem.

160 Deinde reijcit: in quolibet corpore debet esse aliqua causa intrinseca exigens hanc elementorum dispositionem prae alia; res enim quaelibet appetit suum esse, et passim videmus aquam recuperare frigiditatem, qua ab agentibus calidis privatur, viventia nutritione recuperare partes amissas; sed sola elementa diversimode ordinata non sunt tales causae: sunt enim indifferentia ad quaelibet, et mixtionem, vel potius mixtioni repugnabunt, cum quodlibet melius conservet separatum, quam mixtum alteri elemento: ergo. Aliquid igitur aliud distinctum ab illa dispositione, et ab elementis ponendum est ne recurramus ad unicum Dei arbitrium. Adde Angelos, imo daemones posse cuilibet viventi post mortem vitam restituere, cum scirent, et possent illam dispositionem mutare, debitamque eius loco ponere; quod est absurdum.

161 Neque valet ponere maxime in viventibus secundum elementa: hoc enim nisi dicamus velis erunt spiritus vitales, et animales; hoc autem non potest esse, quia absumuntur, et reparantur: ne quod fiant de novo productione necesse est extrahi ex alimento in quo latentes fingant, atque adeo frustra inducere in alimenta vegetativa spiritus sensitivos, quibus alatur, depascat. Hoc autem est vim afferre, ut similiter discurramus de hoc, et alia tali. Deinde si vita, vel anima vegetativa, et sensitiva stat in spiritibus vitalibus reddit argumentum positum n. 160.

162 Apud Patres Fabri, Maignan, et Du Hamel, modernique fere omnes docent duplex esse elementum, aliud entitative tale, sive purum; aliud physice, et sensibiliter tale, sive non purum. Primum est, cuius omnes partes sunt eiusdem speciei, vel naturae, ut ignis igneas particulas solum continens; diciturque insensibile, quia non existunt seiunctim tales particulae igneae, quae sint ignis purus perceptibilis sensibus. Elementum non purum, sive sensibile est quod resolvi potest in partes dissimiles, sive quod continet aliquas alterius elementi particulas. Talis est ignis usualis, qui e fumum, et humorem dissolvit.

163 Hinc [illegible] mixtorum [illegible]
alia perfecta, quando ita elementa miscentur, ut nullum illorum sensu perci-
piatur, sic accidit in ligno v.g.; alia imperfecta, quando ita componuntur, ut ali-
quod elementum praevaleat. ita evenit in igne usuali, in quo licet sint
aliorum elementorum particulae, solius ignis species sensibiliter apparet: unde
materia corporum aiunt esse elementum purum; forma vero combinatio, mixtioque ele-
mentorum. Similiter duplicem causam assignant diversitatis mixtorum, diversaeque
uniuscuiusque mixti proportionis, et figurae.
164 4 1.a est elementorum contrarietas, et
pugna, donec separentur particulae taliter ut nullum elementum prae alio appa-
reat, tuncque quiescunt. 2.a est quaedam particulae seminales ab initio creatae,
et per orbem dispersae, vel compositae ex particulis puris elementorum, vel ex diversa materia.
Haec semina habent virtutem compaginandi, et diversa atomorum, quas com-
pingunt, vel separant prout requiritur ad uniuscuiusque mixti diversam figuram;
et ita salvatur mixtorum diversitas. Mixtio substantialis apud hos au-
thores fit ex quatuor elementis, quorum nullum sensibiliter appareat; acci-
dentalis autem, quae [illegible] supervenit, illamque immutat, quin destruat, ut patet
in ferro candenti.
165 Repete fere eadem argumenta, et praecipue: compositum ex ele-
mentis, et semine nihil continet per vivens. aut fit igitur: vivens
per aliquid aliud constitui praeter illa. Similiter angelus, et Daemon, possent
utique restituere mortuum brutum, imo terram vivificare, cum possent ita dis-
ponere elementa per seminales particulas, ut mixtio vitae aptum efficerent.
Requiratur talia semina, vel constituunt [illegible] naturam, [illegible] non possent esse:
quia [illegible] vel essent materia, vel forma; et sequentur elementa non essent materia, neque eorum
dispositio forma, ut docent elementarii. Sed neque 2um potest asseri: sic enim
ab extrinseco conveniret, quod vivens nutriret; hoc est aperte falsum,
cum requiratur [illegible] determinata mixtio ad acquisitionem partium [illegible] in viventi-
bus.
166. Jamque vel materia horum seminum est in omnibus eadem et tum aliquid aliud erit in
semine quolibet praeter materiam, ratione cuius hoc semen exigat hanc elementorum
mixtionem in ferro, illud in lapide alia &c.a, hoc autem distinctum non erit sola
partium dispositio [illegible] impugnationes factas. Vel materia unius seminis est spe-
cifice diversa ab alia alterius seminis; et sic elementa non erunt materia

oīū corporū natīū, cū semina illa corpora natīa sint, q̄m constituant quatuor elementis. Rursus: ex_rgea, quæ semen unū habet ad hanc motiōg præ alia, l provenit a sola māā, et rg superflue ponet fā; l provenit a fā; quæ debent explare in quo consistat, cū n̄ stet in sola partiū [illegible]

167 Ritto nunc Persarū Magos ignē, terrā, et aquā assignantes rerū principia. Mitto Parmenidē, et Archelaū calidū, et frigidū, sive ignē, et terrā numerantes, alios ignē, et aerē, alios ignē, et aquā. Heraclytū etiā, qui solū ignē [illegible] oīū principiū dixit: ꝙ ex igne oriunt et in ignē abeunt oīā; ꝙ mare enī densaōē, l raritē ignis mo aerē, mo aqua, mo alia mixta eponunt. Item unū oīū corporū principiū statuit Anaximenes eadē fere raōē. Thales Milesius solā aquā asseruit, eoquod oīa rerū semina humida sint, solā terrā deniq vocavit Xenophanes.

168 Similr̄ famē mē mf [illegible] sentiē de præcedentes. Et præterea: ꝙ elementa n̄ ponunt mixtū independentr̄ a densaōe, l raritate: ꝙ aliquid aliud præt elementa erit mixtorū principia. Deinde: quomodo ꝑ sola densaōē ꝓducit calorē in igne unū et [illegible] tū, et [illegible] ꝓducit frigiditē in aerea, cū sunt qualitates oppoē, et repugnantes int se. Deniq [illegible] corpora accidentalr̄ differrent int se, cū n̄ queat sine aliquo accidentali intelligi densao, et raritas. Cap. 2.º Principia a Chimicis assignata rejiciunt.

CAP. 4.

Pria a Chimicis assignata rejiciunt.

169 Tria rerū nālīū principia Sale, Mercuriū, et Sulphur ponere Chimistæ sequentes ipsorū duce Paraselsū; ꝙ n̄ ut vulgo accipiunt, explant: sal enī e pars sicca, ideoq sistens ut n̄ evaporet, nec resolvat, quantumvis igni apponat, ꝙ magis figat; sulphur vero e pars spiritosa, quæ in resoluōe mixtorū abit in vapores, et fumū; mercurius deniq pars humida, et glutinosa, qua spiritus sali cohæret, sive fā nat [illegible]. Alii aliī [illegible] explant.

100 Hanc sententiam amplexus est Pater Caberus, eam ut Aristotelicam venditat, istaque principia nomine ignis, umoris, et materiae appellat. Sunt et alia duo principia his annumeranda, terra scilicet, quam caput mortuum, vel terram damnatam vocant Chimici; et aqua, quam phlegmina appellant, in eaque fere omnia mixta, sicut in terra principia resolvi existimant. Neque debet obesse, ut haec duo dicant principia, quod inutilia sint, nulla activitate, vel efficacia habeat; non enim quaerit de activitate, et efficacia; sed quaenam sint principia corporis, quorum aliqua possunt esse activa, ut caetera, alia passiva, ut reliqua.

101 Sed impugnatur contra ista sententia ferme variis: tota enim generatio iuxta hanc sententiam est in unctio, et locatio in unum substantiarum, quae erant separatae; totaque corruptio separatio substantiarum, quae erant iunctae: unde tota efficacia est accidentalis. Praeterea: quo modo operarent vivea vegetativa, et sensitiva per praecisa iunctione substantiarum, in quarum ipsorum nihil vivens repecautur. Rursus: principia corporis debent esse ultima, in quae fiat resolutio ut sunt vel ex miscis fiat sporo: non igitur poterunt resolvi principia in alia simpliciora, ex quibus orirent; alias ea non essent principia, sed principiata.

102 Modo secundo sed omnia haec chimica principia resolvuntur in alia simpliciora: quod probat substantia, quae ex uno vel altero principio aliquid extrahunt corpora, ut variis experimentis invicit Robertus Boyle insignis chimicus citatus a Patre Benedictus. Praeterea: principia corporis debent inesse omni corpori; sed haec principia non insunt omni corpori: quod patet mira: quod ex chrystallo, et auro non extrahunt ea corpuscula; sed ideo a chimicis dicet, ea esse corporum principia, quae ex ipsis extrahuntur: quod cum non extrahant ex auro, et christallo non sequer ea esse auri, et cristalli principia; neque id possunt asserere ne aserant, quod non sequuntur. Cap. 5. Cartesiana principia improbantur

CAP. 5.

Scartesiana principia improbantur.

133 Renatus de Scartes, cuius libri ac [illegible] sua perspicuitate doctrinam suspectam, criminis [illegible] huius doctrina a Parisiensi Senatu, et Sorbonicis acri censura notata male audit apud Catholicos, et quidem iure merito: scatent enim absurdis ipsius sententiae, et opera. Quum enim dicant, ipsum firmiter tenere per ideam intelligi [illegible]) plura demonstrari posse; quae non posse esse, talia ut posse a Deo manantia libere [illegible] et concludit: quae a nobis clare, et distincte percipiunt debere esse ita ut percipiunt. Quod quam [illegible] obnoxium pateat in Eucharistia; namque ex hac doctrina potest inferri dari vera panis substantia; mundum esse aeternum, et immensum, et alia innumera [illegible] fidei.

134 Sic enim vir sane ingeniosus potius poetarum numero Decartes [illegible] poetas, quae in verum philosophorum theatrum admirendum somniavit, magna ex qua corporeus mundus [illegible] initio fuisse a Deo in tenues particulas aequales, et quadratas divisas, hasque particulas duplicem impulsum a Deo accepisse. Alterum quo singulae separatae ab aliis verterent in gyrum circa proprios axes. Alterum, quo plures ferrent simul circa [illegible] per quamdam quasi sympathiam, et ab aliis refugiant velut per antipathiam et hinc pergit explicare generationem et corruptionem eodem fere modo ac [illegible] subiungit particularium [illegible] diversorum, &a.

135 Supponit deinde vacuum impossibile, ideoque non potuisse particulas illas esse ab initio rotundas, quae non replerent totum spatium; fuisse tamen quadratas, deinde per circularem motum, attritis angulis, tandem evasisse rotundas, quarum spatium replent ramenta, et scobes minutissima relicta ex attritione. Haec ramenta vocat 1um elementum; globulos expolitos per attritionem 2um; et 3um particulas non adeo attritas, et magis angulosas.

136 Motum a Deo acceptum initio ait numquam amittunt corpora illa nisi illum veluti sarcinam in aliud corpus exonerent; namque quies unica partium est nexus; unde fluida distinguit a solidis, quod solida partes invicem iuxta se mutuo quiescentes habeat, et fluida partes invicem [illegible] motas, paresque [illegible] adven[illegible] tribus, et hinc velocitas: namque [illegible] motum ex [illegible] aliquid ex alterum motu substrahunt, suosque adiiciunt. Hac motus notione explicat mundi motum;

Planetarum, et celorum imo colores, sapores &c.a et omnes sensaões ex ea elementarum parcularum figura magnitudine, et motu.

177 Ex hoc concludit mag diversimode figuratam et dispoõ in parculis, motumq illum esse sensum corporearum pñia. = Hoc Scartesium deliramentum vitam plantis, et brutis demit, imo ab hoĩ surripere videt, cum eodem mo de hoẽ, ac de alijs viventibus phari posit, omnesq operaões uno motu stringere affirmari, et eo eo motu initio impresso oa deinceps necessario evenire: unde laedit pvidea Divina naalis, que veluti sopita iacere videret, imo in altissimum somnium delabi, et quiescere diceret, postquam motum impressit, et addidit parculis.

178 Scartesium in illeas brutorum operaoibus, et sensaoibus, que videnr n posse ex solo atomorum concursu provenire, eet bruta n vivere, o ea ee veluti simulacra, et imagines corporum, sive ut orologia oculus machinarum motibus agitata. At eodem mo poset phari Cartesium vita brutorum viver. Preterea: si sole atomi efficiant celi machinam, molem terre, brutorum corpora, et plura mirabilia; cur n [illegible] domus efficiant, vestes texunt, calceamenta conficiunt, et quotquot efficit mirabilia operum instrumentorum, et artificum labore requirunt?

179 Ulterius: sine ovis volucres, sine flumento segetes, sine seminibus plante, imo sine radicibus, et sine terra arbores apparent o solum atomorum concursum, et texturam diversitate. Et tandem quotquot in alias sententias argumenta fecimus in una Scartesij opinione bastare possint. Sed tamen peculiare e hic quamvis: nam l motus precedit atrioe, l subsequitur. 1.s n potest ee: quia prius debet ee causa ex pa [illegible] qua effectus; o parcule n sunt ad motum apte, donec aterant anguli impedientes agitaões: 2.m

180 Adde quod si motus precedit attrioem aliquod vacuum necesse e ponere: nam l parcule quadrate uniformiter movent ita ut dum una ad dexteram, ad sinistram altera volvat; quod n potest accidere, quin anguli superiores separent, dum inferiores pugnant; aliis separaõ nequit fieri sine tempore, et quin aliquod vacuum o brevi nam morula relinquat donec atrita a partibus reliquis ramenta illud repleant. Vel movent uniformiter ex omni parte, et tunc si anguli per motum aterunt, ita ut caa

atriore sit motus, iq relinqueret vacuu quicumq enim motus sine atrioe sciperat necessario scipit vacuu, cu hoc repleat tamentis ex atrioe resultantibus.

181. Accedit etiã, quod motus ille circularis cu est prij; uno ã naz mal pendentes in motu rectu iuxta Cartesiu minueret, et desineret ê ê. At illa lex motus ut n amittat, nisi in aliud subtiy exponeret, quibus argis, l experientys pbatur? Vel dicat qre cur subito tradit motus sagitta. quando illa impellimus in pariete, et quin illum pveniat, decidit. Plura alia miscet Cartesius, que suis locis singillatim examinabimus. Cap. 6. Arga atraria.

CAP. 6.

Arga otraria.

182 Arg. 1. mirabilior ê totius mundi structura, qua cuiuslibet corporis in particulari; d n dat, ni aliqua substãtialis universi immixta huic magno corpori q. stat discursu: n enim sufficit solius Dei ê sapêa ut partes universi adeo specie differentes amico foedere iungat; cur n etiã sufficiet ad partes cuiuslibet corporis quantumvis desidentes copulandas, ita ut striunt illud corpus, quin requiratur fa aliqua substalis actuans, et illud defendens a otrarys.

183 Similiter argo posset pbari operaões meritorias hõis n pvenire ab aliquo pcio intrinseco sit ãa, d tantu a Dei sapea õipotente: unde tollerent praemia, merita, et demerita creaturae, quod ê impium Athei deliramentu e cerebro Cartesij, et atomis prodiens. Ad argu. õcessis pmisis, nego cog. Disparitas: n, Universu ê ens p accidens, et unu solu unitate morali agregaois, l ordinis; quodiu et iute corpus in particulari ê ens p se, et unu unite phice õpositõis. Adde quod nulla vitalis operao ab universo simul pcedit, sicut pcedit a pluribus indiviuis; atq adeo in his, et n in illo ponendu ê pru, et radix, que ê fa, a qua tales operaões pcedant.

184 Arg. 2. ex eisde, l diversis literis diversimode õbinatis, fiunt dictiões, et opera diversa: q ex eisde atomis, l diversis varie dispõis pcise, fient diversa corpora natura-

Dceso ant, no coq: qa voces, et opera diversa ex literis soly differunt accidentalr; corpora arte natra subsaalr. Id aute ē præcipuu, quod in scripturis, l in eis nulla dat virtus ab intrinseco operava: si enī amitant alq literæ, nunqua dicto, l scriptura illas recuperat; at in corporibus nalibus dat virtus ab intrinseco operava, qua calore, frigiditē ... servant, et amisa restauran eiusmi autē virtus ē fma substaalis.

185 Arg. 3o: unumquodq̃ cponit ex eis, in quæ resolvit; d oe corpus resolvit l in atomos, l in quatuor elementa: ē. Patet mra experiēa: pas: enī videmus igne in scintillas, in guttulas aqua evanescere. Et quidē ex pluribus mixtis extrahit ignis, aer, aqua, l terra. - Itaqz retorquet in fra qualibet artificiali quæ destruit, destructo artificiali cpo. Ceterū ea involvit quæstio infra examinanda d fali elementorū pmanea in mixtis. Desque mixtū corpus resolvit in atomos resolue integrali, omitto; ne hic cōtinui divisibilite interamus; resolue esealr, no.

186 Sepe resolvit esealr mixtū, quin eius cōtinuao disolvat: ut quando lignū svertit in igne: tunc enī destruit fa substaalis ligni quin pereat partiū mag, cōtinuao, l nexus. Atomi sunt integralr indivisibiles possunt ... mãa, et fa, eeq esealr divisibiles. Sepe aute resolvit cpu in partes similes, quaru quælibet cstet maa, et fa, et tunc n resolvit esealr, d integralr. Quod aute extrahant corpuscula, l ē q erant inclusa in poris, et vi agentiū naliū excludunt, et volitant; l producunt de novo ab agentibus naturalibus cpū destruere conantibus.

187 Arg. 4o: ars æmulat nam: ē. sicut ars sua opera efficit ex varia corporis dispone absq fa intrinseca distincta; ita sua efficit nra. - Dceso ant, no coq. ars enī imitat n pfecte, d impfecte nam, ut discipula magistra quā in multis sequit, d n assequit, unde n sunt tā pfecta artis opera, quā naturæ; cu nulla artis opera maiora fiant, neq pfectiones deperditas restaurant, secus evenit in naturæ operibus: arbor enī, ramis abscisis, in pristina redit integritē. Unde infert principiū intrinsecū operaviz, quod fam substalē apellamus

188 Neq dicas restauraoz pristine frigiditis aqua &c.a pose tribui agenti extrinseco sit aeri circumstanti, atq ideo male deduci ex eo nestatz fiy intrinseci; na 1.a e aqua magis frigescit qua aer circumstans; aer aut; nequit frustare aque plus frigiditatis qua ipse habet. 2.a e etia: q corpuscula frigida substaaly sunt iuxta ad versarios l terra, l aqua, l ignis, l aer: g quando aer refundit talia corpuscula in aqua refundet terra, l novg aqug &c.a; p que incredibile e magis frigescere aqua:

189 Arg. 5.o in da corpore nali dant nonnulli spiritus, quibus recedentibus destruit corpus: g illi, et n fra substalis exunt corporis ostitutivy. Ans patet experiea; viny enz corrumpit p exhalaoz spirituz, et sic de alys liquoribus, balsamis &c.a; imo ipse ho sepe deficit p defectu spirituy, qui p poros dilatatos evolant. = Disquo ans: destruit onexive corpus nale sdo fr no. Liusmi spiritus exigunt a fra substali ad sui oservaoz, ideoq illos deperditos recuperat, iuxtaq novas corpus induit.

190 Imo hinc arguit fra substalis seu fiy recuperans, et servans tales spiritus, ii ipsisq spiritibus distiy; cu aute deficiunt spiritus requisiti ad servaoz fris, oxquent deficit fra; qua deficiente deficit a spoy. Ad 1.m nota, quod licet in Cartesy sentia melius explant mirabilia nae ad captu eory, qui solis sensibus reguint, quod fere in falsy e; at n bene explant iuxta eory captu, qui raoz supra sensus elevata requint: p raoz em corrigendi sunt sensus; alit licitu eet nae pura fidei dogmata oes omno sensus pretereuntia. Disp. 5.a accidea peripaca stabiliunt. Cap. 1.m Proponit et pbat 1.a sclo.

DISP. 5.a

Accidea peripaca stabiliunt.

CAP. 1.m

Pponit, et pbat sclo.

191 Dquie precedentibus hic inserere dispuao; q cu accidea adornatu, et debitu corporis nalis temperamentu, ideo postqua de corpore nali in coi, ipsiusq priys egimus, de illius ornatu recta metodus tractatez exigit. Nomine accidentis peripaci venit inte-

gendi ens sive completum extra virtutem suam substantiae superadditum, impotens sine subiecto nativo existere. Huius entis extra hactenus nobis in dubio, et etiamnum dehinc in dubium revocavere novatores: etsi enim etiam aliqua aliqua admittant, ut motum, impulsum, dispositionem localem atomorum, accidentia immaterialia, ut intellectiones, volitiones; actusque similes realiter distinctos a substantia, a qua eliciunt, et cui inhaerent;

192 . Tamen tamen negant accidentia materialia, sive realia ut lucem, calorem, saporem, &c.a quae nihil aliud esse aiunt nisi atomos transmissas ad organa sensuum illorum, quae circa lucem, calorem &c.a exercentur. Sentiunt autem colorem vel calorem dicunt esse organa visus, et tactus titillari a corpuscula immissa a corporibus, quae dicuntur colorata, calida, &c.a Talis autem titillatio fit iuxta ipsos per rarefactionem vel spissationem fibrarum, nervorum, et similium concurrentium ad actus illos, qui dicuntur vitales vel sensitivi. Alii tandem omnia omnino accidentia negant, contra quos omnes.

193 Sit 1.a nostra conclusio: dantur accidentia absoluta realiter distincta ab omni substantia. Probanda est conclusio, et quidem 1.o de accidentibus spiritualibus, postea de materialibus, licet pars ista debeat esse certa apud adversarios, qui ideo accidentia materialia negant, ne aliquid de novo producatur, fiatque ex nihilo, quae ratio militat aeque contra accidentia spiritualia, quae sic. et simul conclusio probatur: actus vitales et rationales producunt ab ipsa, et in ipsa recipiuntur: nam cum ipsos vivat in actu 2.o, necesse est quod sint operationes immanentes, adeoque producti, et recepti in anima: ergo sunt accidentia ab anima distincta: nulla enim substantia recipitur in anima. Quod autem sint absoluta constabit ex ipso modo.

194 Confirmatur 1.o: datur in anima scientia, et virtus acquisita ab ipsa anima; cum modo sciat quae antea ignorabat, et modo velit quod antea non volebat, immo forsan nolebat; atqui talis scientia, et volitio sunt accidentia absoluta: ergo dantur accidentia absoluta distincta &c.a Probatur minor: quia illa scientia et virtus sunt extra essentiam suppositi, cum non pertineant ad hominis constitutionem. Praeterea quia inhaerent: sunt ergo accidentia; cumque ipsis non conveniat modorum ratio, sunt absoluta. Confirmatur 2.o: voluntas libere amans aliquid producit per virtutem a se distinctam, ne mere passive se habeat contra Tridentinum; hoc autem erit amor productus intra ipsam, ipsique inhaerens, cum ea ipsa vivat. Neque recipitur in corpore, neque erit mera cerebri immutatio, cum possit fieri ab anima separata: erit ergo ille amor accidens absolutum distinctum &c.a

195 Hinc manet impugnata 2.da asse-
rens, tales actus n. esse entia aliqua distincta, d monis, ac ab ipsa solum mo-
daliter distinctos: nam q.d e: voluntas amans, aut aia intelligens habet aliquid n.
mere natum, d potiùs, quod antea n. habebat; hoc aliquid e ens, n. subst.
tale, aut modale: g accidentale, et absolutum. Deinde inintelligibilis e
ille motus: n. enim potest esse localis, cum aa etiam immota operet; neque
dispositivus, configurativus, l adductivus; nam aa separata a corpore n. configu-
rat, adducit, aut movet se ipsam; neque aliud distinctum ab ipsa: quomodo enim
ipsa intelligeret? erit g motus effectivus, quo producat aliquid entita-
tivè distinctum ab aa.

196 Optimè rem ab accidentibus spiritualibus aeque ad materialia
potest argui, et paritas effertur. Nihilominus sic adversarios intra sua
castra aggredior: lux dat; d e accidens reale: g dat accidens reale: g similiter
calor, color &ca. Mar ad oculum patet, pbat min: ideo n. esset, q bene
explanet diffusio lucis per emissionem corpusculorum; d n. bene explat: lux
enim diffundit instantanee; illa vero corpuscula, quantumvis celeriter mo-
veant, succesive moventur g. Adde quod iuxta ipsos hec corpuscula lu-
cida sunt de naa ignis, cuius proprium e potius sursum, quam deorsum ver-
gere.

197. Neque iuvare valet, corpuscula lucida esse semper per totum diafanum
dispersa; n tamen esse ultimo actuata, nisi ab presentia luminosi; nam
q.d e: hec corpuscula actuantur per emissionem aliorum corpusculorum, et in
his ultimis effertur idem argum quod in 1.is; l per diffusionem alicuius qualitatis in
toto diafano, et sic dabitur qualitas, seve accidens reale. — Confirmatur: manus,
et corpuscula, quibus manus dicitur callida n. sunt g. sunt esse hoc simul-
tim manus e callida; possunt existere, quin illud totum existat: g manus esse cali-
da aliud dicit receptum in ipsa, et de novo productum ab agente naturali: hoc e cali-
calor accidentalis.

198 Neque dicas aliud illud esse applicationem corpusculorum ad manum;
nam ista applicatio aliquid aliud e preter manum, et corpuscula. Quid g erit? n.
applicatio corpusculorum sic se habentium; cum ista sic se habentia, ut ita loquar aliud
sit preter manum, et corpuscula: existentibus enim manu, et corpusculis
potest illa n. existere. Nequit g explari corporum alteratio, n. ad nisis
accidentibus realibus. Cap. 23 aliis rationibus confirmat sacra scho.

CAP. 2us

Alijs rationibus probatur iacta octo.

199 Probatur 2o: gratia habitualis, et virtutes infusæ sunt accidentia; quia illæ dantur, ut est indubium: ergo et accidentia. Maior patet: quia si non essent substantia, cum sint entitative supernalia, daretur de facto substantia entitative supernalis, quam Theologi omnes ad unum negant, et vel de possibili plures rejiciunt: si ergo in ordine supernali dantur vera accidentia, cur non etiam in naturali? urget argumentum a paritate. Si vero persistant negare sola accidentia realia, verum ad illa me referam.

200 Probatur 3o ratio: in Eucharistia destructa substantia panis, et vini, remanent eorum accidentia: ergo dantur accidentia realiter distincta a substantiis. Probatur antecedens: in Eucharistia manent species panis, et vini; quæ hæc sunt accidentia panis, et vini, quæ antea erant: si enim vel perirent, non dicerentur manere. Maior definita est in Conciliis Tridentino, Florentino, et Lateranensi. Minor est communis Ecclesiæ, et sanctorum Patrum sensus reputantium miraculum, quod accidentia, quæ antea inhærebant substantiæ panis maneant sine subiecto. Ita S. Anselmus lib. de corpore Domini, aliique Patres, et Pontifices, ita ut pius Rainaudus tomo 6 titulo de exuviis panis, et vini pene hæreticam censeat oppositam sententiam.

201 Adde testimonium Concilii Coloniensis parte 7a cap. 15 ubi ait, quid enim panis, vinique species aliud sunt post consecrationem, quam species sacramentales, et accidentia sine subiecto? Urgentissimum etiam reputatur contra illud Constantiensis sessione 8a damnantes hanc Wiclefi propositionem: accidentia panis, et vini non manent sine subiecto. Ubi de fide reputatur a pluribus permanentia accidentium in Eucharistia sine subiecto: censent enim, quod Wiclefus manere illa accidentia, quæ scholastici catholici affirmabant manere; cum autem hæc sint vera, et realia accidentia, eaque negabat Wiclefus, eademque definit Concilium. Hæc tamen non sunt adeo firma ut ea de fide convincant, ut de hoc constet.

202 Nunc adversarios audiamus, qui eas in angustias abire coguntur, ut suam philosophiam mancam appellent, et debilem; siquidem insufficiens est nisi recurrat fidei ad suas assertiones confirmandas: quid enim, aiunt, fidei cum philosophia? ergo audiant Lateranense sub sessione 8a dicens, quod fidei contradicunt vera, quæ philosophia non esse

cy veri vero n̄ pugnet, fides q̄ sit supra ingenium, n̄ v̄ naq̄ et Ethnicis dicentis fidē non fecisse phos. Refertq̄ quod dicis re sirnicere, veri q̄ nos asserere debeant, libentis fatear recursum ad fidē longe meliorem, quā recursus adversariorum sepissime ad experientiā ... ad tabulas sese confugentium.

203. Resp̄ 2°, post conversionem n̄ manere integras panis, et vini, de eatanus corpuscula, quę exteriorem apparentiā, seu species panis, et vini constituunt: tale q̄ species apellant. Intolerabilis sane hoc, et aperte c̄ Tridentinum anathemisans eum qui naverit conversionem totius substantiae panis, et vini in corpus, et sanguinem, manentibus solis accidentibus; d̄ si ea corpuscula manerent, maneret aliquid substantiae precedentis, et consequenter n̄ converteret tota substantia, quę conversio ideo dicitur transubstantiationem.

204. Resp. 3°, manere quidem ibi species, eas tamen n̄ ee accidentia, quę prius inerant substantiae panis, et vini; d̄ ee impressiones sensuum nostrorum provenientes a Christo domino gerente vices priores substantiae, et nostris sensibus inherentes, quibus determinamur ad eosdem actus, quos haberemus si substantia panis, et vini adeet: eomodo, quo Christus hortulani speciem Magdalene, et peregrini discipulis prebuit modificando species intentionales, ut eam apparentiam referrent, quam referret re vera hortulanus et peregrinus.

205. Dᵃ ē N: species panis, et vini sunt accidentia absoluta, quę ante conversionem inherebant substantiae panis, et vini: ḡ si manent species manent et accidentia. Ans hactenus probatum manet, et oppositam sententiam prohibet doceri ab Hispanorum supremae inquisitionis tribunali. Dico species illę, quę remanent erant antea; si enim de novo producerent, n̄ diceret manere. Preterea: inerant substantiae destructę; et postea sine subiecto manent: d̄ impressiones sensuum nostrorum n̄ inerant etiam iuxta adversarios substantiae destructę: ḡ species illę n̄ sunt tales impressiones. Prlna constat, tum ut detur conversio, in illa aliquid debet ee q̄ sit a quo, et q̄ sit ad quod; d̄ hoc aliquid nequit ee substantia: ergo erunt igitur accidentia.

206. Tum etiam q̄ iuxta Anselmum citatum „ante conversionem accidens ē in subiecto proximum existit in alio; et post conversionem accidens ē sine subiecto, q̄ existit per se: transit enim substantia et remanent accidentia. Tum etiam iuxta Innoc. citatum, iuxta quem si aliud visum ca-

tio: consecrato infundat, hoc 2ᵘᵐ commiscet accidentibus, quæ destructo, vel anno supersunt; ergo non commiscet speciebus intentionalibus, neque impressionibus sensuum nostrorum: species enim per aerem feruntur, et impressiones illæ soli existunt in nostris sensibus. ergo — 3ᵒ in fractione hostiæ consecratæ aliquid ab alio dividitur; sed non corpus Christi, non aliqua substantia, non species, aut impressiones sensuum nostrorum: ergo accidens ab accidenti: ergo.

207 Neque dicas id esse merum ludibrium, et illusionem sensuum: ait enim S. Amb. nil falsi putandum est in sacrificio veritatis, sicut fit in magorum præstigiis ubi delusione quadam falluntur sensus ut videant esse, quod non est. Et præterea quid dividitur? non actio Dei obstiva, qua Deus aptid loco impediat ingressum alterius corporis, eo modo, quo panis impediret, si adesset, quæ actio est impenetrabilitas, sive quantitas externa asserit. Ad finem nota, frequentius species, quam accidentia, dici a Patribus, vel quia accidens significat, quod subito accidit, ideoque non verificatur de accidentibus panis post consecrationem, vel quia species, et apparentiam panis præseferunt. Cap. 3ᵘᵐ Veritas ab objectionibus liberata

CAP. 3.

Vera sententia ab objectionibus liberata.

208 Objicies 1ᵒ si in Eucharistia essent vera, et realia accidentia sensus non fallerent ea percipiendo, quæ sunt; atqui sensus falluntur, ut constat ex pluribus Patribus, et communi sensu: ergo. = Resp. sensus esse incapaces veritatis, et falsitatis formalis, atque adeo etiam formalis deceptionis: simplex enim perceptio objecti, qualis est externa sensuum, est incapax formalis erroris; dicuntur tamen falli, quatenus intellectui offerunt species panis, suntque quasi causa, ut intellectus fide seposita, convincet esse ibi substantiam panis: unde potest dici sensus falli causaliter, non vero formaliter; imo sensus reddunt immunes a deceptione, cum solum percipiant accidentia, quæ re vera illic sunt. Consule S. Ambrosium citatum, et doctorem Angelicum sermone de hoc mysterio opusculo 5°, ubi melius solvere perspies.

209 Objicies 2ᵒ si essent in Eucharistia talia accidentia, ipsa tantum frangerentur, atererentur dentibus, et manibus tractarentur, non autem verum Christi corpus; sed hoc frangitur, ateritur: Ergo juxta plures Patres, et Concilium Romanum: ergo — Resp. Christi corpus ibi non tangi immediate, neque frangi, imo id impossibile forsan est propter ejus conditionem; mediate tamen tangi

medij accidentibus. Et quidē ecclesia corpus Christi n̄ fractum, n̄ divisum, ꝯ integrum accipi nos docet. Ne ergo ecclesiæ sibi ipsi contraria vere audeas dicere, data distinctione reddendum ē. Et quidē mens doctoris Angelici solum ē quod substantia panis, et vini n̄ attingit sensibus, ut vere latens sub accidentibus sibi omnibus; ꝯ ea exclusa, solum ēē ibi corpus Christi.

240. Objicit 3.º fidelium sensus, et mentes teneriores offendunt, si Christus immediate tangatur, quin mediat per accidentium operimentum; ita eveniet, nam accidentium extra: ergo = Dicimus præmissis nō cog: offenderunt enim ex illius, ꝯ sunt falsa, et illusoes: sicut offenderentur teneriores, si Christus per propias species, et humanam qualitatem ungerent; n̄ tamen id evenit in euchristia. Nota, quod sicut nullum dedecus Christi sequitur ex eo, quod in peccatorum pectus, et stomachum descendat, ꝯ summus honor, et gloria; ita neque ex eo, quod quantitas illorum accidentium si tr. ... transeat post corruptionem cum nova substantia in corpus hominis &c.

241 Ob.

2.º Aristoteles, et Divus Thomas dicens accidentia n̄ ēē absolute entia, ꝯ entis entia, et affectiones; si ita ... ēēnt absolute entia: ergo = Distinguo maiorem: n̄ ēē absolute entia metaphysice accepta, nego; n̄ ēē absolute entia sumpta formaliter, sive per se, et in se, concedo, supposito, 2.do Accidens ē ens sumptum pro potente ita existere; n̄ tamen ē ens ita per se existens ut substat: hoc enim soli substantiæ competit. Quare dicendo ... dicit affectum entis, accidentisque propria, peraeque dicit ens subsistens: Caque ēē mentem Divi Thomæ dicta ex 3.ª parte, quæst. 77, art. 1 ad 2.m, ubi ait:

242 Quod accidentia, quæ manente substantia panis, et vini n̄ habebant ēē, post consecratione remanent, et habent esse: n̄ ergo nat Divus Thomas ēē reale; aliter habērent de novo ēē in euchristia, quæ antea n̄ habebant, et dispensant in bene dicerentur manere in euchristia ꝯ consilia; nat tamen ea accidentia ante consecrationem habere ēē in se; ꝯ in substantia, cui insunt. Secus vero post consecrationem. Unde quando 12.º metaphysicæ lect. 1.ª accidentia naturibus comparans ait, quod de utrisque dicit
„ ens ratione substantiæ. addit: ꝯ in hoc differunt quod substantia 2.m accidens habet
„ ēē aliquale; 2.m vero natura n̄ habet ēē aliquale sed ē deficiens ab ēē.
Id ē, conveniunt in eo, quod naturæ, et accidentia deficiant, in ... ; at substantia cum accidenti ē cum ēē aliquali, quo caret cum natura.

213 Ad quorum observa scito, quod non esse corruptibiles licet sint spirituales: corruptio enim est cessatio ab actione eductiva per quam cessans desinit esse illud, quod per eductionem existebat; cum autem actus animae nostrae, licet spirituales, educantur e potentia animae, unde potest ipsa anima cessare ab actione conservativa illorum, vel illi sunt actus incompatibiles cum ipsis, consequenter actus priores desinunt esse. Unde Angelus, et anima non dicuntur corruptibiles; quia cum Angelus, et anima non educantur, sed solum producantur per creationem, inde non desinunt esse per cessationem actionis dependentes a subjecto. Observa etiam, quod accidens naturaliter nequit esse nisi in subjecto, quod afficit, cuique inhaeret: unde illud Aristotelis accidentis esse est inesse. Cap. 2.º Peculiaris nostra conclusio statuit.

CAP. 4.º

Peculiaris nostra conclusio statuit.

214 Sit 4.a conclusio: ex damnatione Concilii Constanciensis propositionis 2.ae non infertur esse de fide dari accidentia per se stantia. Probatur: ex praedicta damnatione ad summum infertur esse de fide propositionem contradictoriè oppositam damnatae; sed propositio contradictoriè opposita damnatae non affirmat dari talia accidentia: ergo. Probatur minor: propositio damnata est ista accidentia non manent sine subjecto, sive haec aequivalens accidentia manent cum subjecto, aut ista accidentia manent, et manet subjectum: hujus autem contradictoria est haec, vel accidentia non manent, vel non manet subjectum; quae est disjunctiva impropria; atqui haec non affirmat dari talia accidentia; nam ipsius veritati satis est, quod una pars sit vera quidquid sit de altera; cum autem verum sit non manere subjectum, licet accidentia non maneant, suam retinet veritatem propositio: ergo.

215 Sed dices, intentum Concilii esse non solum stabilire propositionem contradictoriè oppositam, verum etiam doctrinam oppositam Wiclephianae circa hunc punctum. Wiclephus autem negabat accidentia dicta manere sine subjecto; Concilium vero stabilivit accidentia manere, et non manere subjectum, atque adeo dari accidentia dicta. = Fateor equidem Wiclephum negare accidentia dicta erat enim anaxagoricus; sed eadem accidentia negabat etiam prius Albaricus Episcopus unus ex eiusdem Concilii patribus, qui eamdem sententiam erga dissolutionem [illegible] tenuit, et numquam retractavit. unde neque suam de existentia accidentium tenebat Wiclephus retractare ex damnatione talis Concilii.

216 Iterum tamen asserebat Wiclephus, quod ea accidea dis[j]cta cum substaa manebant in Euchra, ideo damnat, et concilij tonus est in excludendo subtum, l substaa panis, et vini post consecraoem, solumque de fide remanet non manere cum subto accidea, non manere substaam, cui insunt, l cum qua coexistunt accidea illa. Accidens namque iuxta Wiclephum nil aliud est, quam subtum modificatum, substaa specialitum, neque res alias agnovit praeter substaas. Quod autem ea sit mens heretici patet ex pluribus ipsius testimonijs quae oia sua opera dispersit.

217 Ait enim tractatu „de Incarnaoe cap. 2°. accidens non tantum in esse, quam esse subti, et pro hoc „quam impole est idem simul esse, et non esse, tam impole est accidens permanere sublato „subto. Et ibidem: aliquando cum sit substaa esse alicui non potest esse sine subto. Et ali„bi: substaa, re, et essea est accidens. Et in summa cap. de quidditate, et „essea: tota entitas accidentis est sui subti specialitum. Et ibidem cap. 2°. de „Sacramentis dicit substaam, et ut credo non est aliqua res, nisi substaa. Plura alia non minus clara passim videres apud Waldense lib. de sacramentis cap. 38, quae breuitatis causa praetermitto.

218 Ex his infero accidea, de quibus Wiclephus negabat posse manere sine subto, esse ipsum subtum: non enim alia agnoscebat, ideoque erit illa esse subtum, et pro hoc quam impole est &a. Praeterea: non oes patres illius concilij affirmabant posse divinitus manere accidea entitative dicta sine subto, cum ea negaret prius Alliacus citatus, nec sententiam retractasset. Fateor quidem Wiclephum negasse accidea entitative dicta; non tamen ideo damnat in praedictis verbis quia substum cum accidentibus, sive distis, sive non distis manere asseruit in euchra: unde subtum l substaam accidentium excludere ab euchra voluere patres. Controversia 2a. de 1° principio, sive materia 1a.

CONTROV. 2a.

De 1° principio, sive materia 1a.

Hactenus de principijs corporis in coi, nunc autem agendum est de 1° principio sive materia 1a, quae basis dicitur totius machinae corporeae. In hac est controversia de essea, existentia, definitione, unione, privationibus et aliis materiae 1a, qua solemus methodo, disputabimus. Disp. 1a. De essea et existentia et definitione materiae 1a. Cap. 1m. Ipsius nomina, et defino.

DISP. 1ª

De idea, existentia, et apetitu materiae primae.

CAP. 1um

Ipsius nomina, et deffinitio.

219 Materiae primae quam plures opararunt, quod sicut Luna a Sole, materia a forma totum splendorem, et pulchritudinem accipiat, entem adeo abiectum reputaverunt veteres, ut pene nihil et non ens apellaverint. Divus Augustinus prope nihil dixerit, secundum vitem Egiptii, Chaos, ipsius tenebras, et elementum alii; alii denique matrem nutricem, receptaculum omnium, et subiectum formarum, quod formas suo gremio, quasi foveat, et alat. Lege sic Aristoteles deffinit 1º phisicorum cap. 9º: primum cuiusque subiectum, ex quo quidpiam eo pacto fit, ut non per accidens insit. Ad cuius mentem sic deffinitionem credimus et nos.

220 Materia prima est primum subiectum receptivum formae substantialis: compositionem naturalis constitutivum. Et quidem recta est deffinitio, cum omni, et soli materiae conveniat, simulque explet ipsius prata essentialia. Ex eo quod primum subiectum receptivum convenit materiae cum angelo, receptivo operationum vitalium, unde etiam per esse receptivum formae substantialis, si materia sit nam forma substantialis: angelus enim est primum subiectum suae materiae. Per esse constitutivum compositionem naturalis convenit materia cum forma, et per id rursumque differt ab omni non ipsa tamquam per duplex pratum diversive generationis.

221 Unde observa 1º, quod licet materia prima sit subiectum receptivum formae accidentalis, hoc tamen ipsius non est primus, 2º: licet enim aliqua accidentia prius recipiant in materia, quam forma substantialis; hoc vero nobilior est, et prior in intentione naturae; nam accidentia sunt effectus minus principales, disponentes ad formam: primus ergo debet intelligi in materia ratio subiecti receptivi formae substantialis, ut pote 1ª quam receptivi formae accidentalis, ut pote 2ª. Unde bene explicatur in predicta deffinitione ipsius substantiae complexio qui materiae 1ª essentialiter competit.

222 Nam esse primum subiectum nequit convenire accidenti: enim debet habere subiectum, neque potest constituere unum per se cum materia, sive compositionem naturale, sed unum per accidens: unde illud Aristoteles eo pacto, ut non per accidens insit. In reliquis autem verbis subiectum receptivum formae substantialis compositionis naturalis constitutivum

inbibit, et includit essentiam ras inflexionis; cum satis exposita materia esse naa sua ordinatam a Deo opartam ut simul cum illa constituat aliquid naturale. 3º quod ex dicta depo[sitione] convenit toti materiae de facto extensae, quae soli spirituali a nobis admissa n. 4.

223 4º quod licet materia de facto extensa sit receptiva fluxu formarum substantialium; id tamen non est de materiae essentia, quae optime salvatur in materia receptiva unius tantum formae substantialis. 5º licet materia de facto extensa sit subiectum sustentationis, et generationis; id tamen non est de conceptu essentiali materiae, quod solum esse subiectum receptionis, et informationis praescindendo a subiecto sustentationis, et mere receptionis. Sic enim materia de facto in aliquibus rationibus est subiectum mere receptionis, et in aliis materialis subiectum sustentationis; conceptus autem subiecti informationis, et receptionis est superior, et essentialis omni materiae.

224 Dices 1º conceptus sustentabilis est essentialis formae materiali: ergo conceptus subiecti sustentativi est essentialis materiae = Retorquet: conceptus actus mere receptibilis est de essentia metaphysica alicuius rationis: ergo conceptus subiecti mere receptivi est de essentia metaphysica materiae. Directe potest negari antecedens: forma enim materialis sufficienter distingueretur ab alia rationis exigentia ad unionem cum materia; talis autem exigentia non dicit actum sustentabilem. Admisso autem antecedente, nego consequentiam. Solum infert, quod in materia sit potentia sustentativa; non vero quod ea sit de essentia metaphysica materiae: cum superiat, id est sit de essentia physica, seu illius potentia metaphysica.

225 Dices 2º: conceptus subiecti receptivi est essentialis materiae; conceptus subiecti sustentativi est et conceptus subiecti receptivi: ergo conceptus subiecti sustentativi est essentialis materiae. Retorquet: conceptus alius est essentialis homini; et conceptus equi est et conceptus alius: ergo conceptus equi est essentialis homini. Ad argumentum, concessa maiori, distinguo minorem: conceptus subiecti sustentativi est inadaequate et non mutuo conceptus subiecti receptivi, concedo; est et adaequate, et mutuo, nego minorem. Patet solutio ex retorsione, et ex dictis in logica circa entis transcendentiam. Cap. 2º Explicatur ratio subiecti.

CAP. 2º.

Explicatur ratio subiecti.

226 Materia naturae ingeniorum otio solet agitari quaestio praesens circa essentiam metaphysicam subiecti ut sic; nos autem eam breviter absolvemus: digniora etenim nos vocant. Quaestio ergo non fit de subiecto in relatione, sive de eo, quod aliquam accipit denominationem, quin aliquid veri

recipiat quius ē partes sui ignitae, et vivae, a quibus accipit denominaoem
igniti, et vivi, quin recipiat in se ignem, aut vivo. Sola igit̃ ē quaestio de
subto phico, l. phica unioe recipiente in se aliquam fam; hoc autem potest ēē
subtum mere receptiois, sustentaois, et inhesiois.

227 Subtum receptiois ē, quod n̄ se exercet
ut caa mālis sui fae, quam in se recipit, ut maa sui actualis. Subtum susten-
taois, eductiois, aut partiois ē illud, quod se exercet ut caa mālis sui
fae, quam recipit, ut maa sui fae maalis. Subtum demq̃ inhesiois solum dicit illud,
quod ē receptivum fae accidentalis, qa accidentis ppriu ē inesse sive inhaerere
subto. Quaeritur g in quonam fa ꝯstat raō subti phici ut sic, sive ut ē com-
municabile ad subta mere receptiois, sustentaois, et inhesiois?

228 Cum autem subtum
phicum ꝯparet ad fam, sicut pōa ad actum ut ait Divus Thom, ideo investigan-
da ē esea metha subti ut fae ꝯtrapoi, et etiam fae ut a subto ꝯtradistae.
Ad quod suppono, subtum et fam phica debere ēē intime penetrabilia unibilia
adinvicem ꝯfecribilia et in aliquo genere impleta. 1º debent ēē intimè penetrabilia
seu ipse occupare simul eumdem locum: unde licet una pars mag unatur [illegible]
vè cum altera: neutra tamen ē alterius subtum, qa n̄ penetrant.

229 2º debent ēē
unibilia; qa subtum n̄ aliter recipit fam intime, quam uniendo se cum fa;
unio vero ista n̄ ē sola penetraō: aliter Christus eet unitus cum lapide
sepulchri, et Deus cum qualibet creatura; qa ea unio ē nexus, vi cuius ex
ipsis extremis tamquam caa maali, et fali resultat phice unum. 3º debent
ēē mutuo ꝯfecribilia: quapp licet verbum, et humanitas uniant, et pene-
trent, ꝯstituantq unum pse neutrum ē alterius subtum, l fa, cum n̄ sint mu-
tuo ꝯfecribilia: licet eni humanitas pficiat ꝯ verbum, n̄ tamen verbum ꝯ
humanitatem.

230 4º debent ēē impleta in aliquo genere; n̄ vero in oi: entitas eni im-
pleta in aliqua linea potest ēē subtum in alia linea in qua sit impleta
ut patet in angelo, qui licet sit completus in linea substali, potest ēē sub-
tum sui ꝯfeccionis accidentalis, qa ē impletus in linea accidentali. Ex qb ē duobus
entibus intime penetratis, impletis phice unitis, mutuoq ꝯfecribilibus illud
ē subtum, quod recipiendo in se alterā ꝯpartem n̄ derrat ad denominaoem phica
ꝯvertitfante ꝯpou ab oi n̄ ꝯprio. Illud autem ē fa, quod recipitur in alterā ꝯparte

„detrat ad denominaoẽ phicã 1ᵃᵐ diversificantẽ spoũ ab oĩ ñ ipso. Exemplũ habes in hoc.

231 Ad hujus explaois pleniorẽ intelligẽ nota, in spoo humano vẽ dari plures denominaoes phicas, p quas sveniũ spoĩ, cũ aliis ab ipso vẽ denominao sensivi, viventis &c; dari tamen aliã, p quã tale spoũ diversificet ab oĩ ñ ipso ut denominai hoĩs. Hic pã phica ñ exercet ut talis eã prẽsertĩ quod detrat ad denominaoẽ phicã 1ᵃᵐ quamcumqẽ; d eã, quã diversificet spoũ ab oĩ ñ ipso. = Dices tamen: ñ repugnant duo pa stare diversa specifice maiis, et eadẽ specifice aa rali; d tunc denominaio 1ᵃᵃ diversificans unũ spoũ ab alio detraret p a subto, et ñ a pã: ẽ ñ stat in eo diffeã pã, ut a subto distĩ.

232 Ad argũ sceso maxĩ, distinguo minẽ; d tunc denominao 1ᵃ loã, &c detraret p a subto, sdo; denominao 1ᵃᵃ phica, ni minẽ, et similes coã. Duo illa spoa intẽ se specifice differrent rae alicuius denominaois loẽ sveniẽntis a pã, i quasi pã loa; hoc autẽ solũ ẽ, quod subtũ detrat ad denominaoẽ loẽ 1ᵃᵐ; at ñ differrent rae alicuius denominaois phicẽ, cũ in oib denominaoibus phicis sveniront ut patet. Denominao enĩ phica rae cuius, quodlibet spoi ẽẽ spoũ humanũ differetã ab oĩ spoo ñ humano, ñ sveniret a subto, ĩ ab aa rali.

233 Unde subtũ ñ participaret rae pã phicẽ, o loẽ loẽ denominaoẽ praestanto. Et hinc optime explat illud Phis familiare ut gus desumit a maa, diffea autẽ a pa. Hoc ẽ gus sumit similitudinẽ ad maa et diffeã dissimilitudinẽ ab pa, quã similitudo in eo stat quod sicut pa in phicis, et ñ subtũ detrat ad denominaoẽ phicã 1ᵃᵃ diversificantẽ spoũ ab oĩ ñ ipso; ita in metphis ñ gus, quod ẽ indifferens sicut maa. Ẽ diffea detrat ad denominaoẽ methã 1ᵃᵃ diversificantẽ spoũ ab oĩ ñ ipso. Cap. 3ᵘ. De poa receptiva maẽ.

CAP. 3.

De poa receptiva maæ.

234 Poa phica, de qua ẽ quaestio, potest ẽẽ remota, et proxima. Remota, cui deficit aliquod praerequisitũ ad actũ, quã ex se potest habere. Proxima autẽ, quã habet oia requisita ad actũ, et sic dicitur poa expedita. Aliqi poa remota sonat media-

tq, quia est non nisi mediante aliquo potest habere actus; potentia autem forma sonat immediata, quae nullo mediante habere potest actus. Certum est materiam universaliter inadequate distingui a potentia forma et expedita, cum eo se non habeat receptiva omnia. Solum inquiritur, an materia prima sit ita receptiva, ut potentia forma immediata ita ut nulla alia potentia accidentali mediante formas recipiat in se, et non in potentia superaddita.

235 Nostra sententia est affirmativa cum fere omnibus Thomistis, Scotistis, et Jesuitis contra paucos recentiores Thomistas affectanter adeo inopem materiam volentes ut indigeat potentia superaddita ad recipiendas formas. Probatur nobis est aperte Divus Thomas prima parte quaest. 115 art. 1 ad 2um dicens, potentia materiae non esse aliud quam eius esse. Et probatur quia nullum datur fundamentum ad eam potentiam superadditam admittendam, ut constabit ex solutione argumentorum. Confirmatur: quia per se ipsum et non per potentiam superadditam recipit in materia etiam iuxta adversarios: ergo materia per se ipsam et non per potentiam superadditam recipit formam.

236 Urget efficaciter: potentia illa superaddita vel recipit immediate in materia vel mediante alia potentia. Si 1um: ergo sicut materia est potentia immediate receptiva illius poterit etiam esse immediate receptiva formae substantialis. Si 2um: sequitur processus in infinitum in qualibet harum rerum. Si dicas illa potentia non recipi in aliquo quia accidens est sine subiecto. Forsan respondebis, quod hucusque nemo sit illa potentia superaddito esse necessaria, quia illa potentia substantialis recipit immediate, sed tamen non est potentia materia prima, cum sit 1um subiectum formae; aut saltem sicut illa etiam materia prima poterit recipere immediate formam. Vel haec potentia recipit formam mediante alia, et recidit processus in infinitum ostendimus.

237 Dices illa potentia non indigere alia ut recipiat cum ipsa sit ratio formalis recipiendi; sicut unio non indiget alia ut uniat et uniat, quia est ratio formalis uniendi. = Distinguo antecedens: sola unio informativa est ratio formalis recipiendi: informari enim nihil aliud est formam quam materiam unire, et informari est formam recipi: ergo. = Distinguo est 2um: quod unio sit ratio formalis uniendi non tollit, quod materia immediate uniat formam; rationes enim formales non tollunt immediationes: ergo illa potentia superaddita est ratio formalis recipiendi non tollet, quod materia immediate recipiat formam.

238 Dices 1o: potentia materiae separatur a materia: ergo distinguitur realiter ab illa. Probatur antecedens: prius quam materia recipiat formam est in potentia ad illam, quando autem formam habet, et amittit non est in potentia ad formam; aliter potest numquam recipere ... corrumptur:

g. - Confirmat 1°. ois pōa ē alicuius subti pōa, ipsa enī n̄ ē potens, de quo aliquid ē potens: g. pōa maę distiguit͂ rē a maa, cuius ē pōa. - 2°. pōa pertinet ād prāmentū qualitatis; d maa n̄ ē qualitas: g. nec pōa. = Atq̃ retorquet̃ in pōa, quę haberet maa ad recipienda pōq illą supeaddita.

239. Ad argū. rō ans, ā pbaoę resp. 1°, et 2ᵃ parte rō 3ᵃ, et coq. Aliud ē maą ēe in pōa, aliud autę habere pōą. 1ᵘ. denotat maą ēe cū raoe pōę; n̄ autę 2ᵘ: bene enī valet maa habet pōą: g. potest illą habere. Ad i deū pōis corruptiō rēo, quod si n̄ possint recipi in maa, n̄. est ex defectu pōę in maa, d ex ipsarū pōarū repugnantia. - Ad 1ᵃ confirmaoē disting. ans: ois pōa ē alicuius subti. l. ubi. l. dnci pōa, dō; defrāte pōē, nō. Non requirit quod ois pōa supponat subtū phicū, ut dictū, quod sit radix phica illius; aliā pōa pōę distingueret rē a pōa et pōa Dei pductiva distingueret rē a deo.

240. Ad 2ᵃ confirmaoę rō maę universaltr sumptą: licet enī aliquę pōę pertineant ad prāmentū qualitatis, n̄ tamen oēs, ut patet in pōa pōę, et pōa Dei pductiva. Quando autę Aristoteles enumeravit qualitates pōą passivą, l. loquit̃ de illa pōa, quę pōa advenit enti in suo ēē constituto, l de pōa, quę ut phica propietas fluit a substaa; pōa autę receptiva maę, de qua loquimur neutrius generis ē.

241. Dices 2°: maa 1ᵃ ē de se indiferens ad hanc l illā pōą recipiendā: g. ad unā potius quā ad aliā detrat raoe pōę supeadditę: g. - Retorqueo: maa 1ᵃ ē indiferens ad hanc l illā pōą receptivą: g. ad unā potius quā ad aliā detrat pōa aliā pōą, et sic in infinitū. Aut si ponas unā tantū pōą indiferentē ad oēs pōās, cur n̄ ponemus maą similitr indiferentē. Concedo igitur anti, rō coq. Nā maa pxime disposita raoe dispositionū detrat extrinsecè ab agente extrinsecò applicato, et ultimo intrinsece detrat raoe unionis ad detrata pōą.

242. Dices 3°: substaa pducit effectū media pōa accidentali: g. similitr maa recipiet pōą. - Confirmat: maa recipit dispositiones media pōa accidentali, quę dicit̃ quantitas: g. similitr recipiet pōą substaa. - Inde enī subito recipit pōā substalis, quo dispositiones ad illą. = Falsū ē ans, quo tamen omiso, rō coq. Disparitas: q̃ ex substaa pducente, et pductu

ducto n̂ resultat unū ꝑ se, sicut veritas ex maa, et fâ; est tamen unū ꝑ accidens, si ex foa superaddita, et fra extrar. Deinde: fratȷ substaꝫ immediate ꝓductiuꝫ apud adversarios debet distingui a substaa creata, qª ê ꝓꝑriȷ solius Dei; n̂ ita ê ꝓꝑriȷ fratȷ foꝫ immediate receptivꝫ. Stá disparitas omisso anti, ex coq, ob eamdē disparitatē.

293 Observa 1º, in maa 1ª n̂ pote fa... duo ... aliȷ foꝫ receptivoꝫ mediatē, et alter immediatē fratȷ substanȷ. ... pręcisiva n̂ fingit in obo frata, ꝺ extrinsecē denominat, quamdiu dantur; ꝺ in maa 1ª n̂ dat foa potiè mediatè receptiva ꝑ substaalē. ... quod foa receptiva ꝓꝑriè talis ê ꝑ foa immediatè receptiva, cū debeat ee immediatè unibilis, quod unȷ n̂ unit immediate n̂ unit ꝓꝑriè, et quod n̂ unit ꝓꝑriè n̂ ê ꝓꝑriè foa receptiva.

294 Dices: maa 1ª equivalet duplici entitati quarū altera sit receptiva immediatè et altera mediatè: ꝗ in illa n̂ dat duplex ꝑ foꝫ. Distinguo ans: equivalet eminentȷ omittit; k, no ans. ... maa 1ª n̂ se habet ꝑ sicut se haberet foa mediatè receptiva: n̂ enȷ potest verificari de utraq, aptus foꝫ mediatè receptive, cū ille repugnet maæ 1ª: imo n̂ potest abstrahi ab utraq aptus foꝫ receptivoꝫ; na hu aptus solȷ ... ꝓꝑriè foꝫ immediatè receptivę. Equivalea autē eminealis n̂ suficit ad ꝑscisioꝫ; aliȷ in Deo posset ꝑscindi aptus al, cū Deus sit eminenȷ al.

295 Observo 2º, quod foa receptiva saltē ꝑ inadequatè distinguit a maa, qª maa n̂ solū ê foa receptiva, ꝺ etiā substaa, entas in̂ pleta, atq adeo includit ꝑ foꝫ receptivꝫ. Dices: maa 1ª ê entas absoluta: ꝗ nequit constitui ꝑ allȷ foa quę ê relava ad fra. Concedo anti, no coq: n̂ enȷ repugnat quod entas absoluta includat aliquā relaoꝫ realȷ transcendentalȷ, sicut ... includit relaoꝫ realȷ transcendentalē ad sensaves, et raoinaã. Nec ꝓpterea maa quę ê substaa, ꝑtinet ad ꝑramentū ad al ...: ad hoc enȷ ꝑtinent solȷ relaoes ꝑramentales. ... ê absoluta, quę n̂ sunt ꝑramentalȷ relava.

296 Observa 3º, quod in maa possunt distingui rãoe nrã plures foꝫ receptivoꝫ: qª equivalet ꝑ pluribus foꝫ receptivis, êq referibilis ad diversa ... fra sci quas potest recipere. ... inferar maa capacē infinitarȷ fratȷ ee infinite ꝑfectā, ... imꝑfecta: qª ens infinite ꝑfecti debet habere oꝫ ꝑfectioꝫ sine imꝑfectioe, ê infinite ...

os imperfectios sine perfectione aliqua; mat autem licet haberet infinitas perfectiones in infinitum; illas haberet admixtas imperfectioni, et est de hinc quolibet forma reciperet in potentia ea eadem, et sic diversa quam mat la quatenus parat ad formam aquae non est sicut mat, quatenus parat ad formam ignis. Cap. 9 de apetitu mat erga formas.

CAP. 9.

De apetitu mat erga formas.

247 Satis, superius probavimus tum in Arist. tum ex ratione mat illius exteq a cap. 1° illius [controversie] de corpus spleri] creatis semper deputatio rejecimus; imo dum Novatores impugnavimus, rationes omnes contra mat, sive contra omnes generationes atrigimus, ideo ne cogam eadem repetendo vobis fastidium parere libenter hic supersedeo, ac illius et extera probatione abstineo: apetitus enim mat ad alia nos excitat.

248 Apetitus solet dividi in elicitum, et innatum; improprie tamen: nam quia solus apetitus elicitus, sive intrealis proprie apetitus est, definitus actus potentiae vitalis ex se praesupponens cognitionem boni, in illudque inclinans. Si eliciat a potentia rati, et spirituali, qualis est voluntas erit talis, et spiritualis, dicitur volitio; si vero a potentia mali vitali, erit malis et dicitur apetitus sensitivus, qualiter datur in brutis; uterque tamen reperitur in homine. Dividitur in amorem strictum, desiderium, et gaudium; an vero apetitui mat ista conveniant non est huius loci examinare.

249 Amor strictus est, quo potentia fertur in bonum, praescindendo a praesentia, vel absentia boni. Desiderium est, quo potentia fertur in bonum apprehensum ut absens, quo spectat illud philosophorum privatio est causa apetitus. Gaudium est quo potentia fertur in bonum ut praesens. Haec per translationem seu metaphoram appetunt generationi, qua res non cognitive impetu quodam naturali inclinant, et ferunt in propriam perfectionem. Cum autem inclinatio non debeat praesupponere cognitionem boni dicitur apetitus innatus, et ingenitus, qui ad similitudinem eliciti sic potest definiri:

250 Inclinatio rei independens, a cognitione in bonum sibi natum debitum ex se. Illa autem inclinatio si sit in bonum independenter a praesentia, vel absentia, erit per modum amoris stricti; si in bonum praesens per modum gaudii; si vero in absens per modum desiderii. Unde infertur illud, quod nullam

apetere sibi malu ut tale. 2° ponunt debere ee ex se debitu, licet sit indebitu ab extrinseco. Sic ignis nalr apetit calore, licet 2ctus ab extrinseco pdecretu impediat pducnoe caloris. 3° ad apetitu innatu n sufficere mera capacite, et indiga, c requiri ut [illegible] aoe in [illegible], in cuius psesioe quiescat, sitq n statu nali et n violento.

251 [illegible] Secoq aqua n apetit calor, neq aer luce; q licet aqua sit [illegible] capax, et lux aeri [illegible], aqua vero ad statu nale n exigit calore, neq luce aer. Melius id expresit Divus Bona-Ventura in 2° dist. 22 dicens: duo sunt de race apetitus sit [illegible], et indigea. Unde res quelibet aperit innate pfectioes sibi debitas, et nales. Et hec e mens Phi, theologorum, et Patru. [illegible] sit unde maa apetere innate haz subsita. Quod vta appetat in hac pbabimus. [illegible] de impori mai ad extendu nalr sine hac disputemus.

252 [illegible] Mo vero duplex precipua [illegible] versari da venit. 1° in maa ex se equalr apetat hac pfectiore, et minus pfecta. Affirmave reo cu fere oib Manstaru, et aliquos ex nris. [illegible] maa l ex se apete fa, n q bona in se, d q bona mar, mag qf debita nalr; d n magis bona, nec magis debita maa ha pfectior qua minus pfecta: g n magis apeti ex se una, qua altera; g [illegible] maa ideo, ha e bona mae, q mag oplet, stitutaq in statu nali; d n magis [illegible], et stituit in statu nali mag ha pfectior, qua minus pfecta: maa enim [illegible] que [illegible] nalr, sive n e in statu violento cu ha rau et cu ha equi; g.

253. [illegible] Reni [illegible] ille maa [illegible] pfectiore [illegible] efficace, ideoq n pat violea ex defectu illius. Dh. q iuxta adversariu etia apetitus maa ad ha minus pfecta e inefficax; et tamen pateret violea si privaret n [illegible]; g. Dices, maa sine ha pfectiori pati aliquale [illegible] sicut aqua sine frigidite. [illegible] g sicut aqua nitit recuperare frigidia ut sit in statu nali ita maa [illegible] ha pfectiore, quod n e dicendu; nam maa [illegible] e melius stituta, quo [illegible] pfectius indit [illegible], ioq vnaer [illegible] nae im: e enim maa subiu coe cp, et ex quo [illegible] fiunt.

254. Dices 1°: maa e magis pfectibilis p ha pfecta [illegible] e pfectibilis p ha: g Pater. namq apetitus maa [illegible] terabilitas ad prata [illegible], qui [illegible] minuitur ha pfectior. Disquo maa e magis pfectibilis [illegible] indigea ad maa pfectioe, [illegible] pfectibilitee exigee, nego. Ubeu [illegible] maa e derabilitas, indigea, [illegible] exigea: alr rea [illegible] de trabilia ad [illegible] apeteret. Sic [illegible] maa [illegible] pfectior [illegible] retineret [illegible] pfectioa, [illegible] tamen n exigit, cu ipsius [illegible] retinet p ha [illegible] satis mag exigentia,

quod precise requirit, et nihil amplius.

255 Dices 2°. sicut se habet simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis; sed materia appetit formam quae simpliciter illam perficit; ergo magis appetet formam quae magis illam perficit. [illegible] maior, [illegible] quia ratio est eius perfectio, modo extendi [illegible]. Dist. [illegible] Pater [illegible]: qui enim appetit solum satiari, aut nutriri [illegible] appetit, quod aequaliter nutrit; qui vero appetit non solum satiari, sed etiam delectari magis appetet, quod magis delectat: materia [illegible] appetit delectari [illegible] atque adeo [illegible]

256 [illegible]

[illegible] appetit [illegible] quod [illegible] materia [illegible] quod est materia [illegible] non magis [illegible] una quam alia forma. Similiter [illegible] magis [illegible] [illegible] materia et [illegible] ordinante ad ipsum, atque [illegible] materia [illegible] et [illegible] ordinat ad [illegible] appetitu [illegible] 2° [illegible] magis ordinat [illegible] alia forma, quamlibet appetit aeque [illegible]

257 Dices 3°.

res [illegible] innate [illegible] appeteret [illegible] gauderet; sed materia gauderet [illegible] appeteret formam perfectiorem prae minus perfecta: ergo. Maior universaliter est falsa: quia si [illegible] gauderet, [illegible] appetere aliquid sibi naturaliter impossibile, vel unam formam determinatam, et nullomodo alias, vel destruendo alias. Ad summum quod maior vera est eo sensu, quo ex [illegible]. Itaque dicitur illud appetere innate, quod appeteret sub ratione certa, et dictamine recto, [illegible] et prudenter gauderet; non vero, quod appeteret inordinate, et sub ratione falsa. Ratio: quia appetitus ordinatus non debet esse maior ad id, quod est magis appetibile in se; sed ad id quod est magis appetibile suo subiecto, et quatenus praecise conducit ad finem appetentis; sed aeque conducit ad finem materiae ordinatum una quam altera forma: ergo.

258 Ex dictis constat magis [illegible] 2° se appetere omnes formas, quae sunt sibi naturaliter debitae; sed non aliquam determinate prae aliis, neque omnes collective; alioquin esset violenta, quando unam tantum formam haberent. Itaque materia [illegible] ex se appetit simul omnes formas; non tamen omnes formas simul hoc est, appetit omnes simultate appetitus, non simultate formarum. Unde eius appetitus extendit etiam ad formas corruptas specificative sumptas, non reduplicative acceptas, et ut corruptas; si videlicet tales [illegible] sunt naturaliter reproducibiles. Cap. [illegible] Qualis sit eiusmodi appetitus?

CAP. 3

Qualis sit eiusmi apetitus.

259 2ª difficultas e, quo genere apetitus maa 1ª spectat far? Ad cuius resolu° dico 1°: si maa 1ª expoliata? ti fa eius apetitus ad fas eet p my desiderij. Prob: qª talis apetitus eet in bony absens: g. Adde quod apetitus ille eet eficax ex se: maa eni 1ª ti fa spoliata n̄ potest conservari sine violea naali: g. nalr intecteret cu fs alicuius posesione: g. eet eficax ex se.= Dico 2°: apetitus maa in fag quq habet, ē p my gaudij. Patet qª ē in bony presens: g.

260 Dices tamen: ad desiderij suficit, quod bonu n̄ extat p illo priori, p quo existit apetitus: g apetitus maa erga fa, quq habet ē p my desiderij. Prob ans: ad desiderij suficit quod sit apetitus boni pcurativa; ti ru boni posesi potest ēe apetitus pcurativa: in illo eni instanti, quo quis desiderat tacere tacet. g.= Neg ans, ad cuius prob distinguo maior: ad desiderij suficit, quod sit apetitus pcurativus boni cu privatione ejusis boni, concedo; alit, nego maior, et cadit reliqu. Priori apetitus n̄ ē privao, qua l suponit ad desiderij, l illud destruit. Exemplu n̄ urget. nq desiderij tacendi dicit efax absolute ab instanti sequenti, quo desinit ēe desiderij, et incipit ēe gaudiu.

261 Dico 3°: maa 1ª du habet fag n̄ desiderat absolute alias: alit eet violenta sine illis; potest tamen dici maa desiderare cdiconate alias, p casu sit amisionis illius, quq habet: nq cu exigea ad oes fas identificet cu maa, debet perseverare talis exigea etia quando fag aliqua habet; ti talis exigea ē quanto ē ex parte maa, et ex supp°e, quod fa hanc n̄ habeat; qª n̄ exigit alias in sensu cpo, ti in sensu diviso ab illa, quq habet. An autē eiusmi apetitus dicendus sit pprie apetitus desiderij necne: alij viderint.

262 Dico 2°: apetitus maa p priori naa ad fag ē p my amoris simp. Prob: maa p illo priori habet secu identificatu apetitu ad fa: sed p illo priori fia n̄ ē presens, neq absens: g. habet apetitu ad fa independenter a presea, l absea: g.= Dices 1°: maa n̄ ē prescisiva: g n̄ apetit fag prescinden-do ab illius presea, l absea.= Distinguo ans: maa n̄ ē prescisiva formaliter, cdo; fundamentaliter, nego ans, et coq. Sicut eni, ut ex conveniunt licet maa 1ª n̄ sit

disiunctiva fa; apperit tamen in: sur disiunctivè, q a ê funda mtly disiunctiva, quatenus pebet fundamentū ad hanc ogez veza aliqua fia debet naly mag; ita licet n̄ sit fa ppiciva oziv fundamentaly quatenus pebet fundmty ad hanc ffs vezg maa apeut aliqua fag independenty a pperea, l absea ūltus

253 Dices 2º: si apetitus mag p illo priozi ēet amor strictus, fieret gaudiu p poseroz, et desideriu p abseg boni; d hoc n̄ ê dicendy: g. Pbat mix: amor strictus mag ê ad analogia amoris stricti eliciti; d amor strictus elicitus nequit ēe gaudiu aut desideriu: g. = Ocesa maxi, no mixg, et disquo maag pbadis: ê ad analogia inoib. no; in aliquib, dio, et ocesa mixi ng cog. Disparitas: quia cu entas apetitus eliciti ut talis pendeat a ognide, ex se suponit l poseroz, l abseg intrīoale, l abszaog ab utroy.

264 Entas vero mag, qug ê apetitus innatus ex se n̄ supponit poseroz, l abseg fag: unde se sola nequit ee gaudiu, l desideriu; d in zaoe gaudentis, l desiderantis debet etig ainnui p poseroz, l abseg: tales enj denominaoes sunt mag parti extrinsecg, parti intrinsecg. = Ex his infert mag etig apetere dispoes ad fag; na qui apetit fag, apetit etig coa ad fag, et qui apetit fing, apetit etig media nesaria ea, zaoe apetitus ad fing; at abetitus z, ê pmu intuis, l ê apetitus finis; apetitus vero dispoiog ut poz apetitus medy, l quasi medy, ê p mu electiois. Disp. 2ª. In quo genere maa sit pura poa? Cap. 1º. Non ê pura poa in genere creati.

DISP. 2ª.

In quo genere maa ê pura poa?

CAP. 1º.

Non ê pura poa in genere creati.

265. Hoc ê 1ª nra ocl., qug aliis tris sic etig solet pponi: maa 1ª ê extr : ppria exteg dusg ab extra fag. Ita fere oes Schoniste et Jesuitg, d oes Thomistas, quibus ex nris auxiliari volueze : Dez Ferbertinus, Thaciolo, et Pollicius aveuntes cu Thoma, mag n̄ ê ppria, o p extra fag ēte : ante pbaoe suponit 1º, exteg entis creati ut [illegible] fag qua res absolute act. ê a parte rei, : ē in zezu naa. suponit 2º, exteg entis creati. illi

nequit re ab illius exea: si enim idem faceret, sicut exea mat. est dista ab exea form., ita etiam esset extea.

266 Hoc 2um suppon. falsum reputat. cont. a nris; at libenti omittit Thomistis, ut presenti questioni det locum. Supponit 3o, extea entis creati non consistere formaliter in actione ipsius productiva, ut plures nri iudicant: si enim extea consisteret in tali actione, sicut apud omnes (uno excepto Palanco) mat., et forma per distas actiones producuntur, et servant, ita exerent per distas exteas. His suppositis a nris standum est a Thomistas, reloque titulo proposita rone ab Eximio desumpta probanda est.

267 Probatur ergo: mat. 1a prius prioritate ad formam mat. is intelligitur extens; ergo non per exteam formae mat. is: ergo per exteam distam: ergo propria, cum non det alia, atque adeo mat. non erit pura pota in genere exteati. Conseq. recte fluunt etiam apud Thomistas, et mir. constat: alias intelligeretur extea formae prius prioritate ad formam. Probatur mar: ois caa phica, et realis debet intelligi extens prius prioritate ad suum efectum; ergo mat. 1a est caa phica, et realis formae mat. is: est enim caa mat. is: ergo. Probatur mar: ois caa prius prioritate ad suum efectum debet intelligi proxime potens causare illum; ergo nequit intelligi proxime potens, nisi pro illo priori intelligatur extens, vel in aliquo actu: si enim solum intelligeretur potens non intelligeretur proxime potens: ergo.

268 Aliter nequit intelligi mat. prius prioritate ad formam mat. is proxime potens causare, et sustentare illam, quin intelligatur ut dispositiva; sed nequit intelligi ut dispositiva, quin intelligatur ut extens: ergo. Mar patet, et mir probatur: nequit intelligi ut dispositiva, quin intelligatur habens intrinsece dispositiones ad formam; ergo nequit intelligi ut habens intrinsece dispositiones ad formam, quin intelligatur ut extens; nam quod actu nihil est nequit habere intrinsece dispositiones: ergo. Adde, quod dispositiones utpote accidentia, nequeunt intelligi inhaerere subiecto non extenti. Hinc constat mat. 1a habere suam exteam incompletam esse suam proportionatam, ex qua extea incompleta, et ex extea formae similiter incompleta, mediante extea incompleta unionis, constat extea completa totius compositi.

269 Hoc eficaci argo, quasi quibusdam huius acti Thomistae in varias sententias abire coguntur, latibula, et latebras hinc, inde quaerentes. Itaque sentit 1o cum magistro Soriano, mat. prius prioritate ad formam intelligi variam et imperfecte extentem; non vero complete, et perfecte est. At rao ista, et statuta vita

inintelligibilis medius int pote, et existens actu impugnat, l ab ipsis Thomistis Baiona, et Palanco. Quia ergo in V. n e asignabilis talis status vialis, l aliquid in quo consistat: ergo.

220. Ans inductione probat. na l e quod maa sit in termino a quo transitur, l in termino ad quem, l in utroque simul, l in aliquo medio int utrumque. Non 1um: quia cum intelligit maa in termino a quo transitus intelligit in ultimo sui n ee, d quando intelligit in ultimo sui n ee n intelligit proxime potens causare ... quia tunc adhuc intelligit solum pote, seu distincta a mere pote: ergo. Neque 2um: quia quando maa intelligit in termino ad quem transitus de n ee ad ee, intelligit in 1o sui ee, d tunc intelligit existens absolute, et simpliciter: ergo n in via ad existendum.

221 Neque 3um: quia si intelligeret in utroque simul, l intelligeret cum utroque contradictorio, l intelligeret eum in termino ad quem, atque adeo absolute existens. Neque 2um: quia transitus de n ee ad ee ... apud Thomistas e de uno contradictorio ad aliud; d int contradictoria n dat medium: ergo in tali medio nequit consistere status vialis: ergo n e asignabilis talis status. n enim dat aliu in quo ... Neque valet dicere, illum statum viale, ee actum superadditum exigentiae maae; quia cum status ille ... procedat, ... n exit ... actus 1us maae, ut moderni tenent, et pariter vocitant Thomistae.

222 Si autem vocat talis status ee exigentiae maae ut subjicit suae causae efficienti, quia e ... prioris ... intelligit maa extra suam causam efficientem, l n? Si 1m: ergo intelligit ut absolute, et simpliciter ens in actu. Probat. tum intelligit maa ut ens in actu quando intelligit ut differens ab eo, quod e in pota tantum; d quando intelligit maa extra suam causam efficientem, intelligit ut differens ab eo, quod e in pota tantum: quod enim tantum e in pota, seu mere pote n e extra suam causam efficientem: ergo. Maior constat ex ... Tha 1a parte, quaest. 5, art 1 ad 1um. Si 2um: ergo n intelligit ut proxime potens causare ... quia quod n intelligit extra causam efficientem n intelligit ut differens ab eo, quod e in pota tantum, seu mere pote; quod autem ... n intelligit, n intelligit ut proxime potens, et dispositum L.a

223 Rent 2° cu ingenio Barona maa ẽ prior nat ad fag intelligi extentz prioritate a quo, n̂ vero prioritate in quo. Prioritas in quo iuxta psy ê, quando prius infert posterius, potest tamen intelligi sine i'lo. Ita sol ê prior prioritate in quo xu illuminãois. Prioritas a quo dat, quando requit intelligi prius sine posteriori, neq anteq intelligat posterius, et sic pat Eternus ê prior filio. Igit in illo priori, quo maa intelligit proxime potens caare fag, intelligit ia fta, et extea imminenz nat; neq intelligit prior a quo au fg, et extens p exteg fg. Rio ista ut eversiv principiory Schollç Thomisç, et prioritatis caary reycit, i ab ipsis Froilano, et Palanco.

224 Illq tamen ê: sicut caa eficiens nequit intelligi ut proxime potens caare efectq, p exteq efectus, ne extea efectus intelligat p priori ad efectu, ita caa maalis nequit intelligi ut proxime potens caare fg p exteq fg, ne huius extea intelligat p priori ad fg: ḡ sicut caa eficiens ita etq maalis ê prior prioritate n solq a quo, sed etq in quo au efectus.- Licet ibi caq eficientz precedere ut extentz; caa vero maalq n̂ ut extentz, i extente efectiva. Dª: ideo caa eficiens precedit ut extens p priori nat ad efectu, q nequit precedere ut proxime potens p aliquid acceptq ab efectu; sed caa maalis nequit precedere ut proxime potens p aliquid acceptq a fta; alit ia intelligeret fta extens: ḡ.

225 Insistit Barona, cuq eficientiq caae ee efectui, caq autẽ maale n̂ dare, sed ei ipsere ee ab efectu, l fta, q i caa fialis maq; atq adeo maq p priori ad fta n̂ ee extra res, ut caas.- Dª 1º: fta n̂ ê caa fialis maq, d ipsi: maq ên n̂ dependet a priori ad fa, d a posteriori iuxta dicenda. 2º: caa eficiens sine maa vere et proprie existeret iuxta Thomistas; i tunc ... eet ... caq ... ig, cq ab illa n̂ dependeret actiq: ḡ licet maa n̂ sit ... fa ... ut existere p priori ad illa. 3º: implat caa ... ens ee efectui cq de ratiô câq, eo ... ete sit, sit dare ee efectui; d maa ê caa maalis fg: ḡ implat, quod n̂ ... accipiat ...

226 Rent ... cq ... anco maa ... p priori ... ndere ab extea, sicut prescindit a fa; at habet exteq in eodq instanti reali simul cq fa.- Dª maa p priori ... ad fag inte-

ligit ut habens intrinsece dispoa; nequit intelligi ut hens intrinsece dispones, quin intelligat poive et n̄ præcisive extens: ḡ. Adde paritat: cap. efficientis.. Dicet tamen quod maa etiā ab æterno ē pxime potens caare maal. fīq; licet tunc maa sit mere polis: q̄a maa p suā esseā ē pxime potens &c.ª Sed Dᵒ: suppoā destruē esse, et existeā, caa efficiens n̄ ē sua esseā, p̄ existeā ē pxime potens: ḡ similiter caa maalis.

233 Urget: p priori naē ad fīā intelligit maa, ut ex ipsa educat fā: ḡ intelligit maa poive existens; aliter fīa ex nihilo produceret, si n̄ produceret ex aliquo existente. = Urget 2º a paritate: maa 2ª, sive dispoy substale existit p priori naē ad accidea, quæ maaliter caat: ḡ maa 1ª extet p priori naē ad fīā, quā maaliter caat. = Ret dispoy n̄ ēē purā poā in genere entis, s. in genere accidentali; ideoq debet intelligi existens p priori ad accidea quorū ē maa; at maa 1ª ē pura poā in genere entis, ideoq nequit intelligi extens p priori ad fīā.. Egregie quidē, d. in cracuitu ambulat Calanco; ideo enī sit, maa 1ª n̄ habet ppriā existeā, q̄a ē pura poa in genere entis; et ideo ē talis pura poa, q̄a n̄ habet ppriā existeā.

238 Dª tamen ē V: si dispoy nale eet pura poa in genere entis, n̄ eet caa maalis accidey; d maa 1ª ē caa maalis fīq: ḡ n̄ ē pura poa in genere entis. 2º: dispoy nale intelligit poive extens p priori ad accidea, q̄a ē caa maalis illorū; ḡ maa 1ª ē caa maalis fīq: ḡ. = Ret Aº p Thoste, maā p illo priori intelligi extentē, n̄ p ppriā existeā, neq p existeā fīē producende, d p existeā fīē præcedentis. Dª ē: in instanti reali quo dat fīa ignis, ḡ in maa n̄ dat existea fīē præcedentis ligni; ḡ; in illo instanti reali intelligit extens p priori naē ad fīā ignis: ḡ in illo instanti intelligitur extens et n̄ p existeā fīē ligni, neq fīē ignis: ḡ p ppriā existeā. Cap. 2ᵘˢ. Roborat amplius nrā sclo.

CAP. 2ᵘˢ.
Roborat amplius nrā sclo.

279 Ab aliis probat aliquis sic: tunc erunt distincti producti per actiones diversas habent diversas exteas; sed maa et fa sunt tri ea disti producti per actiones diversas: maa enim producit per creaoem, et fa maalis per generaoem: ergo. Probat maior: actio productiva entis creati illi communicat spalem extem: ergo actiones diversae diversis entibus productae, illis communicabunt diversas exteas: ergo. — Urget: incta per ipse maa sub actione qua producit, intelligitur hens extiam saltem effectivae per actionem; quia actio productiva est extractio entis creati ab statu mere possibili, et ab eendo tantum in pōa; sed eo ipso incto intelligitur extea fae, cum intelligat actio productiva fae: ergo.

280 Rent Thoristae, illa utique habere diversas exteas quae producunt per diversas actiones completas; secus vero quae producunt per actiones diversas incompletas, quales sunt actiones mae, et fae ex quibus constat actio completa. — Da est 1o: actio productiva fae est incompleta; sed fae coicat completam exteam: ergo similiter actio productiva mae. 2o: quae producunt per diversas actiones completas hent exteas diversas completas, sive entitatis completorum: ergo quae producunt per actiones diversas incompletas hent exteas diversas incompletas, sive entium incompletorum. 3o: actio incompleta, tempore una actio coicat mae exteam spalem, maque extrahit a pōa suae caae efficientis: ergo.

281 2o: si extea mae produceret indivisibiliter per actionem creativam mae, et generativam fae, eadem extea crearet, et generaret, produceret ex aliquo, et ex nihilo, quod est absurdum. Rursus: agens creatum generaret mam ipsam, quae est ingenerabilis: quia is generat, qui generat tam exteam; sed agens creatum generaret extea mae cum generaret extea fae: ergo. — Si autem extea mae produceret solum per actionem productivam fae, ea actio mae productiva nullum haberet tam, quam produceret: traheret enim ad solam ... aut ... sunt ingenerabiles, et incorruptibiles: ergo talis actio non haberet tam.

282. Neque valet dicere, mam per actionem illam solum non esse extra oes suas caas, cum non esset extra fam, sive informata; nam contra est, sicut ut fa extat ... extea suppicit, quod sit efficienter extra oes suas caas, licet non sit educta e maa ut patet si fa maalis produceret per creaoem, qualis accidentia eucharistica; ita suppicit, quod maa sit efficienter extra suas caas, licet non sit informata. Praeterquamquod fa non est caa mae, cum non sit id, ex quo dependet esse mae; id autem requirebat id

ẽe cas ut cstat ex Divo Tha 2° phicorũ lect. 12ª opusculo 31.

283 Rent 2° cũ Thezro Palanco, maa, et fõa ñ produci p diversas actiões. Dª: l enim actio ẽ creaõ; et tũ fõa materialis producet p creaõe, quod oes reputant absurdũ saltẽ de fõis materialibus post 1ª rerũ pdrõe. Vel talis actio ẽ generaõ; et tũ maa generabil, cũ apud oes sit ingenerabilis, et incorruptibilis. Neqꝫ dat aliud actionis gns. = Dices, maa initio iuxta Divũ Thã ñ fuisse creata, ꝺ concreata simul cũ 1ª fõa, et p tale actioẽ conservatã, donec accepit alterã fõã p generaõẽ: tunc eni conservat maa p actioẽ generativã fõe, quin maa generet: q ñ generatur id, quod precise conservat p actioẽ generativã, ꝺ quod 1° producit p talẽ actioẽ.

284 Rio involvit questioẽ alibi examinandã, an sit fõe maa et in 1ª rerũ pdrõe fuerint create, l educte? ꝺ quidquid de hoc sit, quo potest respicere Divus Thas salvat eius authoritas: nã intentũ solũ ẽ docere, quod maa ñ precesit tempore fõã, ꝺ in eodẽ instanti creati producta fuit maa p creaõe, et fõa p eductioẽ. At hoc omisso ꝫ ẽ 1°, quando maa conservat phicẽ actiõ ab agente creato ẽ actiõ phice producta; ꝺ ñ ẽ phicẽ actiõ creata ñ enĩ existit phica creaõ, que ut fõa phice debet extare ut suã prestet denominaõẽ: ꝫ tunc maa ẽ phice actiõ generata quod ẽ absurdũ. Aliũ tunc vere producta ab agente creato; ꝺ ñ p creaõe: agens eni creatũ nequit creare: ꝫ p generaõe.

285 Rª ẽ 2°: quod conservat p actioẽ creativã ẽ vere, et ppriẽ creatũ, licet initio fuerit eductũ ut patet in accidentibus Eucharisticis, et in fõa materiali conservata divinitus sine maa: ꝫ quod conservat p actioẽ generativã ẽ vere, et ppriẽ generatũ licet initio fuerit creatũ. = Palanco distinguit in actione generativa duplicẽ formalitatẽ, alterã quatenus provenit a solo Deo, et sic ẽ creaõ maa: alterã quatenus provenit ab agente creato, et sic ẽ generaõ fõe, et totius. Pulchra sane rõ, ꝺ ñ infringit nostra argũ nrũ.

286 Sic igitur instauratur: si maa 1ª ñ existeret p creaõe, ꝺ p actioẽ extra..., extra actioẽ p maali eet phicẽ, et ei eadẽ ac extra actioẽ p fõali; ꝺ extra actioẽ p fõali eet phice, et rã generata: ꝫ et extra actioẽ p maali: ꝺ hoc ẽ extra maa: ꝫ. Dices quod in actio agentis creati supponit subtũ solũ ut pote in hoc ñ differt ab actioe

per supponente cra vb. subtu ut pote:s autz icto realiu supponit vb subny ut extens, sive maa ut existente, ig supponit illg cu sppria extea: n enj illg supponit cu extea pp, cu talis actio sit univa ipsi, pructio exte pp.

287) Rent deniq Thote retorquendo vb. nry ... sic: subia distioc esse, et ex tee crea eet caa maai's exte, n intelligeret extens p priori ad exte: g licet maa sit caa maalis pp n debet intelligi extens p priori ad pp. Alij: res qu libet creata e caa maalis sui ppre, et durois; n debet presupponi ppiens prive, et durans: g ut maa sit caa maalis pp n debet presupponi prive extens. Ad 1m no many cu ... nro ty g ois extea creatur eet creata, et nulla generata; ty q quilibet res creata eet ... aa, cy eet caa sui exte. Ad 2 quod pertinet indivisibili actu p. ueret exea, et extea mx ... dicta; n autz ... tea maa, et pp, ... eet generata, et creata.

288 Ad 3m retorsioe ... premissis, nai cont ... Disparitas: q potest intelligi aa maalis phica ut forma potens caere, ... intelligas phica ppiens, aut durans ut adversarij fatent, et istat ... a parte caa efficientis. Nq caa efficiens nequit intelligi cu efectu p priori ad efectu; q ... ppsea, et durao sunt efectus ... hec nequit intelligi ppiens, vel durans p priori ad prese, et durao. Imo ... borat naa sentia: si enj maa exteret p extea, ... caa maalis, ig intelligeret cy efectu p priori ad efectu: g debet maa presupponi extens p ppria exte, et n p extea pp. Melius tamen retorsiois vy evader, ... nes ppre, et durao ee mos distos, et sequentes maxe arguinies.

289 Observa, quod licet maa n sit caa maalis ap ... e tamen caa maalis unios cy aa: unde debet intelligi extens p priori ad unioe, et aa; q n p extea ap aliter intelligeret unita extep ap p priori ad unios: g p extea ... Deinde: maa, et aa talis ... diversas uniones creavar: g. Tandz: si maa exteret p extea pp, pereunte ha, periret maa: q res perit pereunte rei extea: g pereunte ha periret extea pp; d extea pp eet extea map: g periret, et destrueret mai cu ipsa ... sit indestructibilis. q. s. Expendunt momenta thostary.

CAP. 3.

Expendunt momenta Thostary.

230 ... ex (...) dicente ea, quae generantur partim ex ente, partim ex nihilo sive non ente sunt (aiunt Thomistae) ex materia, quia tantum est pura potentia, et non ens in actu: ergo. – Confirmatur 1° ex eodem: materia est causa entis materialis: ergo in hoc materia existit per existentiam propriam. – 2° ex eodem esse est propter operationem; sed materia prima nullam habet operationem: ergo nullum esse, neque existentiale. – 3° ex eodem: materia prima se habet in naturalibus sicut materia 2a in artificialibus; sed materia 2a nullum esse habet artificiale: ergo materia prima nullum esse naturale. – 4° ex eodem: materia prima non est quid, neque quantum, neque quale, neque aliquid eorum, quibus ens determinatur; sed esset quid, et aliquid si haberet propriam existentiam: ergo illam non habet.

231 Ad argumentum respondeo philosophum in loco non ente privative, quod est per se non ens intelligere: docet enim ibi ex materia, et privatione omnia fieri tamquam ex principiis; et haec est mens philosophi ut constabit legenti illud cap. 8um 1i Physicorum. – Ad 1am confirmationem respondeo, illa verba non esse apud philosophum 5° textu 15 ut citant ibi: enim solum legitur aqua esse causam intrinseca ... – Ad 2am dico ... esse sumi pro essentia, vel pro esse naturali completo, vel pro esse subsistentiale: suppositum enim est primum quod operatur iuxta illud actiones sunt suppositorum. Hoc tamen omisso potest naturae ... , si materia prima producat, vel quantum, vel ubicationem &c.

232 Ad 3am ... materiae utrique; sed materia 2a existit per existentiam distinctam ab essentia propriam artificialis: ergo. – Distinguo minorem: materia 2a nullum esse artificiale habet 2um quod esse artificiale dicit de habili, concedo; 2um quod dicit de materiali, nego minorem, et similitudinem consequentiae. Similitudo stat in eo quod sicut materia artificialis non determinat ad speciem artificiale, sed est pars determinabilis; ita materia prima ad speciem naturale. – Ad 4am data maiori distinguo minorem; esset quid, et aliquid, physice incompletum, et determinabile ad completum, concedo; esset quid physice completum, et aliquid determinans ad ens determinatum, nego, Aristoteles ibi ut aiunt ... Thomas in commentario impugnat veteres philosophos dicentes, materiam 1am determinari ... accidentali, non vero substantiali, ideoque esse quid completum.

233 ... ... ait, quod sicut materia per se ipsam non est quantum, sed per quantitatem distinctam; neque quale nisi per qualitatem distinctam; ita per se ipsam non est quid physice completum, sed per formam substantialem distinctam; est tamen iuxta ipsam aliquid ex quo fit compositum ut saepe dictum est. – Neque urget alia Philosophi authoritas 3° de Caelo cap. 8° dicens: quod id quod (subiectum) est receptivum aliorum oportet, non habere rationem ea, quorum est susceptivum, sed formam tantum. Nam philosophus ibi excludit a ratione materiae, et illius essentia formam tam substantialem, quam accidentalem, quarum est receptiva, et propterea habet

in poa: q.a ex ipsa possunt educi, et in ipsa recipi. Sed nihil hic de existentia mae p fg.

„294 2.o ex Divo Tha variis in locis nã quæst. 4.a de poa, art. 1.o art: quid
„quid in reru naa invenit actu existit, quod n het maa nisi p fg. Insuper
„1.a 2.æ, quæst. 4.a, art. 5.o ad 2.m: idq. e ee fg, et mae, et hoc idq e ee spor. Deinde: sæpe docet mag n existere simpliciter nisi p fg. Præterea 1.a parte quæst.
„15 art 2.o: mae l. n corresponder in Deo idea ppria; q corresponderet si heret
„ppriã exteg: g. Tande 1.a parte, quæst. 65 art. 5: maa n potest existere n
„nã fa: g existit p exteg fg.

295 Ad argu ex ple l.a authoritate: quod n het maa in actu cpleto nisi p fg, Cdo; in actu incpleto, nõ. Maa l.a n habet p se ipsa ee cpleti naale, q p fg; het tamen ee incpletum. Ad 2.m distinc reo: id e ee [illegible] no; ee substeale, Cdo. Et de hoc loquit Divus Thas sub iungit enj aa autq substit in suo ee. Igit p eande subsisteq subsist unt maa fa, et spor; n vero existunt p eande exteg. 3.m etg [illegible] de excipio: maa n existit simpliciter in actu cpleto nisi p fg, Cdo; in actu incpleto, no. Et hoc e mens divi Th.

„296 Nã quæst. 5.a de veritate art. 9.o ad 6.m art: dimensiones intelliguntur n maa n in actu cpleto, q in actu incpleto inte fas substales.
„Et de ente, et esea cap. 2.o: maa n acquirit a fa ee actus simpliciter, hoc e pprie existere, q ee actu tale, l. e ee phice cpletu, et determinatu. 2.m etg ex ple: n corresponder in Deo idea ppria totalis, Cdo; partialis, no. Idea Divina de ente cpleto e fa divisibiles in plures, partiter, quarq altera mae, altera fg, altera univ reat. Ad 5.m omisso ante de impoa naali, no cõq. Maa n potest existere sine Deo: g existet p exteg Dei. Vel ig[illegible] n potest existere sine calore sibi unito: g existet p exteg caloris.

297. Ad nos, et anar eius in a[illegible] quæstio[illegible] Divi Thæ authoritates observa doctrina Francisci Victoria discipuli, et propugnatoris ei[illegible], quæ mag Canus refert, et in hoc res[illegible], sit tanti apud nos debere ee S. Thæ authoritas, ut ea nobis sit satis. Si melius [illegible] superat; verbaq S. Doctoris n ee accipienda sine delectu, et examine. [illegible] [illegible]nicamus cu maturo cõsilio, et debita modestia a Divi Tha dissentit, nullaq iniuria s.to Doctori se irrogare putavit. Neal enj debemus nos metipsos præsumere fideliores Thomistas.

298 5º iuxta Phis e duobus entibus in actu nequit resultare unum per se; sed materia, et forma essent duo entia in actu, si haberent distas existentias: ergo illas non habent. Proba. existentia est ultimus actus entis: ergo materia cum existentia esset cum ultimo actu, et consequenter non esset ordinabilis ad alium actum, neque posset constituere unum per se. Ad argum. resp. phum ibi loqui, ut ait Divus Thomas quæst. de veritate citata nº 295, de duobus entibus phice essentialiter completis, ut sunt homo, et equus, ex quibus nequit resultare unum per se, quod stricte loquendo debet constare partibus substantialibus unibilibus, quarum una sit subiectum, vel potentia; altera autem forma, vel actus.

299 Præterea: argum. non probat, quod materia existat potius per existentiam formæ, quam forma per existentiam materiæ. Deinde: licet existerent per eamdem existentiam, utraque esset ens in actu, sicut e duobus hominibus cum eadem albedine quilibet esset albus. Ulterius: sicut e duabus essentiis materiæ, et formæ potest resultare unum per se essentiale, ita e duabus existentiis possent resultare unum per se existens; aliud ex eo, quod non existit resultaret unum per se. Directe distinguo maiorem: e duobus entibus in actu phice completo nequit resultare unum per se, concedo; in actu phice incompleto, nego. Entia in actu phice completo sunt in actu essentialiter completo ut homo, lapis &c.ª, ex quibus nequit resultare unum per se; non ita entia phice incompleta existentia, quæ possunt ordinari ulterius ad unum per se compositum.

300. Dices phum statuere illud principium contra Platonem asserentem ex idea, et materia individuali resultare unum per se, et contra ideam illa esse entia completa. Sed contra: quia Plato docebat ideas esse naturas completas essentialiter ingenerabiles, et incorruptibiles, et consequenter dari ens in actu essentialiter completum, ex quo et materia "individuali unum per se fiat, contra quod Aristot. aiebat, impossibile esse substantias ex substantiis "esse, quæ sic sunt in actu, scilicet completo. Unde nota quod ex substantia, et accidente nequit fieri unum per se stricte tale, non quia accidens supponit substantiam in actu existentem; sed quia non sunt partes substantiales incompletæ, &c.ª

301 Ad confirmationem distinguo ans: existentia est ultimus actus entis in linea existentiali, concedo; in omni linea, nego ans. Existentia est ultimus actus de linea existentiali, quia supponit, ut res sit actu extra causas, et non in potentia tantum, neque ad hoc requiritur alius actus; at non est ultimus actus in omni linea; quia res habens ultimum actum in linea existentiali potest ordinari ad alium actum ulterius linea, ut ... in ... ...

extente, et ulterius ordinabili ad accidea. Sic iuxta [illegible] aa [illegible] incty het intellectos, qui ē ultima actitas de linea intelligendi, et ulterius aa ordinat ad volitos ultima actitg de linea volendi. Ita maap exteq het ultima actitas de linea extendi, et ordinat ad hendi[illegible] āq, qui ē ultima actitas de linea inpraua.

302 [illegible] ex multiplici parte. 1a: maa et fa subsunt eadē substeā: q. 2a. uniunt p camo unios: q. 3a. spog [illegible] p una [illegible] substalē: q. = Ad 1a. [illegible] ant. posset [illegible] una substea totalē aflari ex pluribus partialibus no cog. Disparitas: q una pars n subsistit p priori [illegible] aliq; maa autē existit p priori ad fā: Praeterea: substea expleat [illegible] in [illegible] ad nam p priori pleta. Ad 2m. [illegible] ant. no cog: q unio ē escalis [illegible] extremorū; n ita extea, ut patet in extea [illegible] separatā. Deinde: maa [illegible] intelligitur unita [illegible] prius quā [illegible] maa, secus in [illegible] casu. Ad 3m. [illegible] ant, no cog: q fa substaalis corresponder substo; hoc autē unus ē [illegible] spo; at extea correspondet esse, et productioi, cuius duo sunt esse maa, et fā, [illegible] productiones, ita et duplex extea. Cap. 9us. Reliqua dicuntur.

CAP. 9us.

Reliquo dicuntur.

303 [illegible] quælibet pleta entia [illegible] extea: q si maa heret exteā [illegible], eēt ens entitative plenū; d ens entitave pletū n ē in poa ad aliū actū: q. Confirmat: [illegible] quælibet existit eo mo, quo producit; [illegible] maa extenet [illegible] exteā, productio illius [illegible] pleta: q extenet plerē, eetq [illegible] in actu pletā. = Ad argu. disgue ans: plet entitave præcise in ee extentis p suā exteā, cdo; in ee totius escalis pleti no ans, et cog, itez [illegible] subsumpta: d ens pletū in actu n ē poa ad aliū actū eiusdē lineæ, cdo; alterius lineæ, no. Sicut fa licet sit pleta in ee extentis, adhuc ē inpleta in [illegible] physica substaali; ita maa in linea extentis plet p exteā, [illegible] p fā in linea [illegible].

304 Ad confirmat. [illegible] maa [illegible] min: productio ēēt pleta in linea entis [illegible] extentis, cdo: in linea entis substaalis phici pleti no min. Ideo q productio spi ē pleta absolute, q ut [illegible] n desideret [illegible] substaalē; n vero q n desideraret aliud in linea extendi: producta [illegible]

dicit cpleta, l. in cpleta a tro. Hinc productio maae e involute incompleta, sicut e ipsa maa; qa licet n desideret suus ttius aliud tamquam rao; pale extendi, desiderat tamen aliud tamquam cplementu et cpartu, quacu totu cponat.

305 6º: extea fae immediate unit mae; d extea reddit extens id, cui unit immediate: g extea fae reddit extentu mae.- Cfirmat: si maa exteret p ppriu exteu n eet 1u subu receptivu fae substalis; d hoc e falsu: g.. Pbat maior: ideo ignis n e 1u subtu caloris, qa e cpus ex subto, et fa; d si maa heret ppria exteu eet cpa ex subto, et fa: g n eet 1u subu= Atque pbat cque, hq extere p exteu mae.

306. Directe no maiz: extea enu fae soli unit immediate esse fae. Et licet fa ut extens immediate uniat mae ly ut extens n denotat extu fae immediate unire mae; d solu, quod ea extea e cdro exeat requisita, ut esea fae uniri immediate mae.- Ad cfirmat no maiz, et omisa maiori pbatis, disguo mias: eet cpa ex subto, et fa accidentali, omto, quod extea mae in ipsius esea recipiat; eet cpa ex subto, et fa substali, no. Ignis e cpus ex maa et fa substali: unde n e 1u subu; at maa e 1u subu, cu n recipiat in alio, et sit receptiva fae substalis, que e 1us actus.

307 3º: ex duabus extebus partialibus mae, et fae nequit resultare una p se totalis extea: g neq ex maa, et fa existentibus p exteas partiales poterit ctare una p se totale extens. Ans pbt: ex iis solu potest resultare unu p se, que cparant, l ut pfectivu, et pfectibile, ut verbu, et humanitas velut actus, et poa, et ideo e duabus his neq e duabus maiis potest resultare unu p se, qa n ordinant ut actus, et poa: d due extee partiales neutro mo cparant inter se: g. Addunt, quod ea, que ra disguunt, nequeunt e unu p se nisi cveniant in aliquo ipsis coe, quod sit unu p ccepte; d n ita cvenirent ille ex tae: g.

308 Pbat ergo, l quod ex productionibus incompletis mae, et fae resultat una p se totalis productio, et ita n requirat, quod cparent ut actus, et poa, l 2º; l quod licet n resultet unica illa productio, cpositu n exit unu p se obiectu extens, cu n producat una p se totali productione. Directe, reru anno

no cog: qª extep elle n̄ oparant ut actus, et poa, neq uniunt unioe in-
formatis, qua requirat ad tale uny p se stricte acceptu, at maa, et fra
oparant, et uniunt unioe infraoem tampq actus, et poa, extea utriusq
deniente tampq odioe essalt requisita ut partes itituant uny p se
essale.

309. Ad calcē observa 1º, quod maa ē pura poa n̄ in genere essentiali,
d in genere tāva, l receptivo tanty. 2º quod maa indiget fra tampq
tio, et oplemento, n̄aly exacto ab ipsa, et eode mo fra exigit mag; neutra
tamen alterg exigit tampq rao: fra extendi. 3º quod maa licet
pura poa, n̄ ideo stricte loquendo distat summe ab actu puro sit Deus:
ē enī pfectior accidentibus, atq adeo minus distabit, quā illa. 4º quod
actus purus qualis ē Deus nullā dicat poa receptivā, q excludit oē
imperfectioē, ita ē pura poa, quæ licet dicat imperfectioē n̄ ideo debet ex-
cludere oē pfectioē: ē enī ens verē et reale, et oquenter potest
aliquē actu essentialē. Cap. 5º. Neq maa l.ª ē pura poa in genere entitavo.

CAP. 5ᵘ.

Neque maa l.ª ē pura poa in genere entavo.

310. Hec
ē 2ª nra oclo, quæ ut clarius pbetur indiget explacoe rei pura poa, qui
huic, et precedenti disputaoi ansam prebuit, cu Thomist adeo mag defi-
mant ut nullū actu ei odant. Poa enī potest ē activa, passiva, et objectiva,
quæ solet ofundi cu loca. Haru cuilibet suus actus rēt activæ effectur,
passivæ fra, l actus informativus, objectivæ deniq actus entitativus, qui apud aliquos
ē ide ac essentialis, apud alios ide, quod dsea rei, apud alios complex rei secū
ipsa, sive tota essea. Unde pura poa in aliqua linea erit illa, cui nullus
rēat actus in illa linea, in qua ē pura poa.

311. Distat ex dictis maa ēē pura
poa in genere receptivo, passivo, l informativo, cu n̄ sit actus informativus, sed fra. Distat
etia n̄ ēē pura poa in genere essentiali; et ex alibi dicendis stabit an sit pura
poa in genere activo. Solū g in presenti dubit; an maa l.ª sit pura poa in genere
entavo, metpho, et essealiter, pur disto ab essentiali. Affirmant Thomistæ fere oēs, pcipue Pa-
ianc. et apud ipsu Lerma, imo meth Barona docet, quod si actus entatives sit
optis, p quæ res dicere ab oi n̄ ipsu, ut erit innabilis mag. l. in hoc sensu de poa et

mepha mat, et ptato gratio, cum determina sit n phice, d mephe defea l actualitas, sc stabilimus cu Schoristis oib, et essurus.

312

Pbat 1o. maa 1a put dicta a fa defit ab Arist, Dno Tha, et reliquis phis: q hêt ex se defeq esealz, adequat ereg, et dempte secz ipra: q in actu entavi esealz. Dices, ma independenz a fa n nere ee, q fo omunicat, seu statuit ipi ee mat. Fateor fa omunicare, et statuere ipi ee opletz, l spoy substale; vio tamen munere ipi ee inopletz, seu ee l subri, hoc enz adequate a dis- quit a fa, et ut sic dictz defi ab oib phis.

313

Pbat 2o. ccio peculiarit o Barona: id, p quod maa determinat phice ad ee hoc e actlitas phica: q id p quod ratio subsitat inopletz fa indifferentis determinat mephe ad ee l subri, e actlitas obtiva mepha; d in maa dat id; dat enz statu, p quod mephe differt a fa: q dat actlitas obtiva, seu actus met... us eo sensu, q... iuxta Barona illu debent nare thoristi. Dices, mag ipi, n ee spoz ex, g nere et defeaz; q talis spoio soly operit rebus opletis n inopletis. Similiter potest pbari, fag n habere tale mephg spowz, neqz actz entavz.

314

Si fa n magis pugnat poa phica cu actu mepho, quq actus phicus cu poa mepha, d actus phicus, seu fa potest hêre pog mephg, seu ... graticz: q poo phica, sive maa poterit hêre actz mephz, seu defeq. 2o. ccio fag ad mag n e ad poz mephg, d phicg: q ordo mat ad fag n e ad actlitz mephg, d phicg. 3o. maa l ut tota determinata nt, habet ex se determinat nerica: q et mephg l esealz, q... p priori debet ee. Nihil igit obest, quod maa sit pars in una linea, ut in alia sit totz. Est pars in linea phica, et in mepha totz constans partibus mephis.

315

Pbat 3o. ccio ad hoc ... : maa cœlestis iuxta illos e intrinsece incapax recipiendi fas sublunares: q e n soly extrinsece, d intrinsece perfectior maa sublunari; d ita nequit ee, quin hobeat ex se actlitz, l defeq mephg, p quq differat a sublunari: q ... 1a coa: ideo maa cœlestis n eet intrinsece, d extrinsece perfectior maa sublunari, q incapacitas recipiendi fas sublunares eet soly extrinseca rōne fa cœlestis inamicibiliter unitz; d hoc e falsy apud ...stas, apud quos optius mat cœlestis e se toto diversus a optu mat sublunaris: q.

316 Aliqui: sicut species supra est contrahibilis per completa, et sic materia, ita etiam species materiae; quia species supra est contrahibilis ad illas per actus metaphysicos, per quos supra illa inter se differant: quia species materiae est contrahibilis ad illas materias per actus, vel actus metaphysicos per quos differant inter se. Observa, quod forma metaphysica distinguit, dat speciem entis metaphysice completi; forma autem physica dat speciem entis physice completi, et non aliter, cum angeli differant specifice inter se, quin habeant formam physicam. Et sic intelligendus est physicus, et Divus Thomas dicens formam dare speciem materiae. Cap. 6a. Dicta opposita thomistica.

CAP. 6.

Dicta opposita Thomistica.

317 Dices 1°: iuxta Divum Thomam 1a parte, quaest. 11. art. 1° ad 2um materia est pura potentia, sicut Deus est actus purus; Deus omnem excludit potentialitatem; ergo et materia omnem actualitatem. = Respondeo Divum Thomam solum docere materiam vere esse puram potentiam in genere passivo, vel receptivo, ut ex disparitate patet. Et est ratio: quia Deus est actus purus puritate excludente potentiam physice receptivam; non vero potentiam logicam, vel metaphysicam. Sicut ergo licet Deus habeat potentiam activam, potest dici actus purus; ita materia poterit dici pura potentia, licet habeat actum entitativum, et metaphysicum: materia enim solum excludit actum informativum.

318 Dices 2°: Ideo Deus non dicitur pura potentia, quia habet actum entitativum; ergo materia dicitur pura potentia: quia illum actum non habet. Nego maiorem, non supponit illam rationem: quia pura potentia in communi usurpatione sonat potentiam receptivam, et imperfectionem, quam Deus omnino excludit; Deus tamen non excludit potentiam metaphysicam, seu partialitatem generis, licet sit purus actus; neque materia excludit partialitatem specificam licet sit pura potentia. Nota, quod licet materia, ut dicitur vulgariter, materia distet a Deo; est tamen iuxta Dionysium de coelesti Hierarchia habens imitationem entis; et non esset si non haberet actum entitativum.

319 Praeterea: iuxta Divum Thomam 1a parte quaest. 12 artic. 2° ad 3um creatura est ens in actu; sed materia est talis creatura: ergo est ens in actu; non informativo: ergo entitativo. Item: non est omnino nihil iuxta Aristotelem; licet enim iuxta eumdem materia sit informis sine illa specie solum est informis per exclusionem formae physicae, et speciei entis completi; non vero per exclusionem formae metaphysicae, et speciei physice incompletae, quae metaphysice completae. Dices 3°: iuxta philosophos ens dividitur in actum, et potentiam: ergo poterit esse ens reale a parte rei, quod non sit actus,

neq actu includat. = Pbat argu Dey. nequid actu here pog. at supa mente phi de diviae in actu phicu, et pog phica, et disquo ssequens: g potest ēē ens reale x parte rei, quod neq sit actus phicus 2o, ddo; quod neq sit actus mephus, neq heat actu exreale, no cog. Patet.

320 Dices

2o: maa de se ē indiferens ad hanc, l illa, speciē entis, nullaq hēt deraae; d ōis deraao provenit ab actu: g ex se nullu hēt actu. = Disquo maaj: ē indiferens ad hanc, l illa speciē entis phicè ōplen, ddo; entis phicè inoplen, no maajug sicut fa ex se sive p sua praa esealia ē deraata ad hanc speciē entis phicè inoplen, ita maa p sua esealia praa ē deraata ad hanc speciē entis phicè inopleri; licet p fu derer ad speciē entis phicè opleti.

321 Dices 3o: actus mephus

n̄ ē soly ōplus disgens esealu uny ab alio, d ē ōplus obtivè actualis; d in maa n̄ dat ōplus obtivè actus: g et mi: q quod n̄ includit actu phicu n̄ includit veru actu. - Ōfirmat: ōplus obtivè actus ē extra eseg raois poalis: g ōplus obtivè actualis ē extra eseg mae tt, quae ē rao poalis. = Ad argu omisa 1a, disquo 2 maaj praae: d ē ōplus obtivè actus actus mephè deraava, ddo; phicè inprava, no maaj: q in maelo dat actus mephus, quin det actus phicè inprava. Similiter ad ōquy ini.

322 At ōfirmaq

disquo ans: ōplus obtivè actus ē extra eseg raois poalis in linea mepha, ddo; in linea phica, no ans, et cog, pbaeo adunt ea similiter disquenda. Maa 1a n̄ e pura rao poalis in linea mepha: pon ens mepha ē ad actu ex idemfaty cu poa ipsa; sicut poa phica ad actu sua destiny, ideoq ea potesi ēē acti, phicus maae, n̄ tamen actus mephus. Hic nota, quod actus mephus ē magis poalis in linea phica, q ēpletat raoe l subri phicè recepivi; ē tamen minus poalis in linea mepha, quo ipsa poa mepha mr: unde ē magis, et minus poalis in diversa linea, quod n̄ implat.

323 No-

ta praeterea, quod hic phicè ōsideratur ē duo entia mephè ōpleta: ē enim maa, et fa, ne licet sint inopletu phicè; sunt tamen mephè ōpleta; at vero hic mephè ōsideratur ē unu ens mephè opletu, cu sit a raa. Clarius: ens phicè opletu ut hō ē etiā mephè opletu in linea entis phicè opleti, licet simul sit phicè duo entia mephè ōpleta in linea entis phicè inopleti.

quarta sunt mãa, et fa ex quibus simul mephe videratur cponit; hoc; q simul mephe videratur, sint al rale; diversve aute, neq sunt al, neq rale dem̃atyeu al. Hinc stat mag ẽe in poa ac actu phicu entis simplicis, et ad actu mephy entis simplicis. Hen n vero ad actu mephy entis simplicit mpleti. Disp. 3ª. De dependẽa mãe a fa suostali. Cap. 1. Talis depẽa ẽ supernalit vincibilis.

DISP. 3ª

De depẽa mãe a fa suostali.

CAP. 1.

Talis depẽa ẽ supnalit vincibilis.

324 Octo extra a[illegible] [illegible] cponit sic: mãa 1ª potest supernalit extere sine fa. Ita Schotistæ, et ẽre es Jesuitæ, 3ª Thomas [illegible] Mgry Sorg, et Baner, aliiq suppresso nomine apud Palanci docent mãa pose supernalit extere sine fa, n [illegible] exteg causa, d [illegible] diving. Prius tamen [illegible] Dey duplicit uti sua [illegible] in [illegible] ad [illegible] ducendos. Servar [illegible] [illegible] 1º annuendo exigentis rexy, et se accomodando legibus corbus, ut quando [illegible] ac [illegible] in subto, et hic mus operandi dicit natis. Deusq sic operans operat ut autho nãis, de poa ord naria, [illegible].

325 2º n annuendo rexy exigens nec se [illegible] legibus corbus, ut quando servat accidens sine subto, et hic mus operandi ẽ supernaus, et miraculosus. Deusq sic operans operat ut autho supernalis divinitus de poa absoluta extra ordinaria, et particular. His pmissis pbat octo: quidquid n implat [illegible] potest a Deo fieri; d mãa extere sine fa n implat [illegible]: [illegible]. [illegible]: ignis aplatus potest exteri sine [illegible], et accidens sine subto ut patet in igne Babylonico et in accidentibus Euchicis: g et mãa sine fa. Pat cons. q ẽ mãa [illegible] mãe cy fa, quq ignis aplati cy [illegible]; et accidentis cy subto.

326 [illegible] Thoræ sua opinioẽ expressè docuisse Divy Thã tu quod „ libro [illegible] art. 1. ubi ait: dicere quod mãa sit in actu sine fa ẽ dicere „ [illegible] simul. Ty 1ª parte quæst. [illegible] art 1º. dicere mãa præcedere sine fa ẽ dicere ens in actu sine actu, quod implat [illegible] [illegible] juxta Divy Thã impoẽ ẽ, mãa extere sine fa. Pteo, juxta divy Thã [illegible], mãa ẽe in actu [illegible]

substali sine fa; et similiter repugnare, quod maa precedat in actu substali inpavo sine fa; n autem repugnare quod maa sit in actu inpleto neque quod precedat in actu exteali sine fa. Rao explaou:

322 2a. quia D. Thas ibi solum loquitur de actu substaali inpavo, sit fa, n de actu exteali: dixerat enim immediate ante, ipsum autem, quod e actus e fa; d extea e actus distus a fa: g n loquitur de extea. Deinde: sicut ait, quod ee actu provenit a fa, ita ait distas maa provenire a fa; d solu loquitur de distioe n maa ut entis inpleti, d ut entis apleti: g similiter de ee apleto maa. Tande iuxta ipsum maa intelligitur ante fas in actu inpleto: g n hic actus, d actus apletus provenit a fa. Ostat ans ex qust. 5a de veritate citata n 296 ubi: dimensiones intelliguntur in maa, n in actu apleto, d in actu inapleto ante fas substales

328 Sin autem hec interpretatio displiceat Thoma sequere Thomas Victoris et Caro citatos n 290, imo et magistri Sor, ut cum debita revea a divo Tha discedas. Nunc autem ut pbaos nostras solis claris ex. plus premito, eo pbaos hinc equivocere: nulla dat implaio ubi post suficientem et serium sideraoem n apparet; d post suficientem et serium sideraoem n apparet implaio in eo quod maa existat sine fa: g in eo nulla dat implaio: ex duplici enim illa premissa bene specta quisque doctus prudens deberat ut pbabiliter asentiat sclis.

329 Unde si n ostendat, l apareat implao, debet ee pbabiliter certum quoad nos: g licet potitas rei sit potas sorva straictionis; at n apparea straictionis e exclusio stradictionis quoad nos. Imo bene infert: nulla apparet stradictio viris doctis in eius ingresso aplanis: g n stradictio; sicut bene infert qui oculis apertis n videt fluvium: g hec n e ptis. Propter naimquod accedit etiam solutio argoi qua alla n aparea stradictionis premat.

330 Et hinc enervat vis argi, quo RRes ad qustioes de poli, solum rent ignoti ee. Si autem illis obiicias hoc ee pote, l impote, n rent stanoe, l soendo, d serendo pbaoe. It. melius poterit dici pluribus qustioib. de facto v.g. an det unio dista, l n? g licet nobis appareat dari; in re, forsan n dabit. Suficienter qui nota res exit ut polis, si post suficiens examen et acuratam sideraoem, viri docti n inoene stradictiones.

Hoc q. fundmto ducti prudenter et probabiliter aserimus mag. posse supernaliter existere sine forma. Cap. 2m. Raoes adversae.

CAP. 2m.

Raoes adversae.

331 1a ex Palanco: implicat mag. existere sine capacitate proxima ad extendy; ô maa sine fa ê sine capacitate proxima ad extendy: q. implicat mag. existere sine fa. Pba mir: extea ê actus ultimus in genere entis, et fa ê actus 1us in tali genere; ô maa sine actu 1o de genere entis ê sine capacitate proxima ad actu ultimu in tali genere: q. Cfirmat: si maa acciperet actu ultimu sine 1o, ultimus n. eet ultimus, ê 1us; ô hoc implicat: q. Rursus: eet in actu 2o extendi ut patet; et n. eet, q. nondu heret actu 1m. Pba similiter q. Palanco, mag. exse n. here actu mephy; q. eet actus ultimus in genere entis, et fa eet actus 1us in tali genere.

332 Ad rao., omissa mam ne me re et proprio phaos maxe ... 1o part: extea ê ultimus actus de linea extealli in genere entis, ... de linea phica substali inf ... 2o parte. Maa existens sine fa heret ultimu actu de linea extealli sine actu 1o de linea entis phice cplen; et similiter eet in actu 2o de linea extendi sine actu 1o de linea substali inf ...; quia cu sint diversae lineis, nullg erit implicatio. In eadem aut linea extealli maa heret actu ultimu, s. extea, et actu 1m, s. capacitate politi ad extendy. Hinc patet ad cfirmaor.

333 2a ex motio Gabardi: pars substaalis prius tantu origine xu alterius nequit esse ... existere sine illa, ô maa ê prior tantu origine xu fa substali: q. Maior patet: nq si poet n. eet prior tantu origine, cu poterit pduci prius tempore: ideo eng aut, coelu n. ee prius origine x terra, q. licet simul cu terra ... fuit; poterit tamen pduci prius tempore. Nota Gavardi q. eade accipere prioritate origine, ac ... prioritate nae; nq si prioritate originis strictu acciperet ... eet mag. ee priore origine xu fa.

334 Itaq. no maior, cuius pbao ê nulla: 1o eng maa poterit pduci prius tempore fa, dû tamen pducit simul tempore ê prior prioritate nae xu fa; nq quae sunt q. priori, et q. posteriori nae sunt simul tempore. Sgt coelu n. ê prius nae xu terra, q. poterit prius

tempore produci quam terra, quia terra in nullo genere causae physicae est effectus caeli. Et a paritate ignis; qui licet potuerit supernaturaliter esse prius tempore quam calor, quamvis tamen cum calore simul producitur, est prior natura quam calor.

335 ... 3ª

ex compluribus: implicat in creata sub aliquo determinato genere, et non sub determinata specie; quamvis materia existens sine forma esset sub determinato genere, et non sub determinata specie: ergo. Minor quoad 2am partem probatur: materia existens sine forma non haberet differentiam: ergo. Patet antecedens: quia differentia sumitur a forma. = Minor materiae, ad 2am partem nego, et antecedens probationis, quin urgeat probatio. Verum est quod in omni ente differentia sumitur a forma materiali: verum est etiam quod in ente physico completo differentia sumitur a forma physica; falsum tamen quod in omni ente etiam physico differentia sumitur a forma physica: alioquin differentia in angelis desumeretur a forma physica, quod est absurdum. Materia igitur est posita esse sub specie determinata entis metaphysice completi, et incompleti physice, sicut alia entia incompleta, et ea de forma existente sine materia.

336 ... 4ª

accidentale sine forma accidentali repugnat: ergo et esse substantiale sine forma substantiali. Comprobatur 1°: materia est essentialiter talis: ergo nequit essentialiter esse sine parte sit forma. 2°: prior est ordo ad esse, quam ad existere; et forma pertinet ad esse: ergo prior est in materia ordo ad formam quam ad existere. = Ad argumentum, concesso antecedente, nego consequentiam. Deus et angelus habent esse substantiale sine forma substantiali. Disparitas est: omne esse accidentale est forma accidentalis: unde implicat esse accidentale sine forma accidentali; at non omne esse substantiale est forma substantialis, ut est evidens. Ubi ergo est paritas?

337 ... Ad 1am comprobationem

materiae forma similiter, ergo non posse existere sine materia. Distinguo antecedens: materia essentialiter talis in actu 1°, nego; in actu 2°, nego: non enim est de essentia materiae componere actu, sed posse componere totum substantiale. = Ad 2am, concesso maiori, distinguo minorem: forma pertinet ad esse completum ordo; ad esse materiae, nego minorem et consequentiam. Instas: materia nec supernaturaliter potest existere sine aliqua forma accidentali: ergo nec sine aliqua substantiali. Consequentia liquet: quia cum materia sit substantialiter incompleta non minus connectitur cum suo complemento substantiali, quam cum aliqua forma accidentali. = Concesso antecedente, nego consequentiam: quia quodlibet ens creatum essentialiter dependet in existendo ab ubicatione quae est forma accidentalis: repugnat enim ipsum creatum existere, quin existat alicubi.

338 At n. existet ratio, qua mat. depen-
des depen. a fa. substali: unde nulla ē paritas, imo e contra con-
tra ens substaleo potest supernalr existere sine maa, q. eq ē suy oplementy
substale; n. tamen sine ubicaoe. = Insistitur pro. ... n. minus est
impotens existere sine oplemento substali: q. talis ē maa, cy sit imperfectiss.
... et pe nihil. = Retorq. ... ē accidens ... dependens a subto: q. ta-
le de facto ... nulla ē ... , ut patet in ... . etiy
ty q. maa ē pfectior pluribus accidentib., ty q. hoc ē ens magis accedens
ad nihily, ... maa. q. tamen ē imperfect. ... ut ... facit, ...
dicit pe nihil.

339 ... maa dependet a fa in genere caae ... Deus nequit
supplere efficty caae ... : hic eny neq. supernaly potest dari sine fa: q. maa
ita debet ... , ut neq. divinitus possit existere sine illa. = Ophamat:
maa accipit existq. a fa: q. nequit existere sine illa. = Nº ... maa:
licet eny maa debeat a fa tanquq. a oplemento, n. tamen tamqe a caa.
... ut ... ... caa, ... maa, ... omissa mat., ... de-
pen. ... ut a caa ... deservien.te, ... Deus nequit supplere
sine ... efficy ... , omitto, et hoc solū divinis adjuncta ... ; ne-
quit supplere ... fa, ne merq.

340 At ... solūo: nq. apud Theolas humanitas
Christi existit p existq. Verbi, quq ē quasi fa supplens efficty ... extentus,
... existat ... ad existq. ... caus. = ... ē ... ē ans
juxta dicta disputaoe precedenti. ... omisso, ne ... : q. ... maa de facto
existeret p existq. fa, n. repugnat ... peculiare, ... qua maa existeret
sine fa. Sicut juxta ... Theolas hum. ... Christi ... existit p existq. fa,
... Verbi. Et sicut juxta aliquos accidea existunt p existq. ... substalr,
et tamen possunt supernalr existere extra ... substale p existq. peculiarq., ut
patet in accidentib. Eucharis.

341 6º: magis dependet maa a fa, qua accidens a subto;
... accidens nequit existere nalr sine subto: q. maa neq. ... sine ... . Pro
mai: mae ē magis inseparabilis a fa, qug accidens a subto: q. ... ans: maa ē ma-
gis unq. cy fa, qug accidens cy subto; nq. maa cy fa ē unq. p se; accidens cy subto
unu p accidens, ... sunt magis una sunt magis inseparabilia: q. ... Ophamat: nequit
maa existere, quin sit extra suas caas; ... maa sine fa n. esset extra suas

ncas caas, cu fa sit caa falis mag: g. Cetera, ceo argu: maa, et aa ralis sunt magis ung. quq calor, et ignis ippi raues allatis; i calor et ignis sunt mutuo nalit inseparabiles: g maa, et aa ralis sunt supernalit inseparabiles quo e absurdu.

392 Exicite ne maa, et ans fbaccs, fbaucq ma aq: tq uny unite phice sponno e spoy substale, qug accidentale; illud enim di cit uny p se, q ctat partibus substalibus unibilibus, quibus n ctat spoy accidentale.. Ad spmaoe se pe dicty e fq n ee cag fali mag, o spoi; si autq velis dicere, mag depere a fa tamgug a caa fali deno minante, sicut inxta Thostas spoy humanu debet ab extea ae ralis tamgug a caa fali denominante, et tamen potest supleri p extea Verbi, p qug inxta ipsos extit humitas Christi; similit poterit acci dere in maa fr.

393 Unde disop. maiq: nequit maa extere, quin sit extra suas caas, a quibus essalit depet, dat; a quibus n. depet essalit, no. Itaq sepet essalit a caa eficiente: unde nequit extere, quin sit extra illa; n tamen a caa fali denominante, ut ctat ex respo cc.. Nov. 1° quod maa unitas similetudinis n arguit maq inseparabilitq: magis enq similes sunt duo aq ralis, qua ignis, et calor et tamen aq sunt magis separabiles, qug ignis, et calor.. 2°, quod unio pfectior int extrema n arguit maq inse parabilitq. q pfectior e unio aq ralis cu corpore, qug unio ma cu sua ubicaoe; et tamen aa potest nalit extere sine corpore; et maa neq supea nalit sine ubicaoe. Cap. 3° An actio servava maq sine fa deberet e su pnalis entave?

CAP. 3.

An actio servava maq. sine fa deberet ee invavi supnalis?

394 Nava parte amplector cu lovmio, et coi nroru. Prius tamen sciendu supernale duplicit dici. Vnu ... ... l quoad substaq. et ... minatve, l quoad mu. 1mo e, quod pricere 2u se superatu excedit oes vires nat productivas ut pductio gratie substantiae. 2do mo e, quod n 2u se superare, d atenta sacyotais, et mo quo fit excedit illas vires; i fit prat leges coes natus pvidet, u g, quod sol ocasu in oriente vergat, l quod ignis aplatus n oburat. et dicit fyz nale: licet enq 2u se n excedat vires naq

rãoe tamen Divinã decreti, l alterius adiuncti illas excedit.

325 Prob. ig. nõa

actio: actio servãva maã sine fra substali poset éé eadẽ, quę nũ servat maã; ã actio, quę nũ servat maã ẽ entave nalis: ẽ. Maã ... ageri ... stabit, et præterea prob: actio, quę nũ servat maã nõ hẽt maio connexioẽ cũ fra, quã ipsa maã; ã eadẽ entave maã poterit supernaliter ꝑmanere sine fra: ẽ eadẽ actio servãva maę poset supernalit ꝑmanere ... Confirmat: nõ magis connectit maã cũ fra, quã ignis affiatus cũ combustioẽ; ã ignis sine combustioẽ servaret ꝑ eamdẽ entavẽ actioẽ, atq cũ combustioẽ: nulla enĩ ẽ rão, quã ignis Babylon. ... indiguerit actioẽ entavẽ supernali: ẽ.

326 Neq

obest, quod servãõ maę sit Qd se nalis, et similit sit nalis rãõ fę: q̃ junctũ ex utroq ẽ quoad mũ supernale; sicut junctũ ex igne afflato, et nãoe combustioĩs. Vel nota l, quod actio illa ñ depẽt a fra ut rão: q̃ terms adæquatus illius actiois ẽ sola maã; at neq depẽt a fra ut caa, si enĩ ita depẽret intelligeret fra ꝑ priori ad mag. 2°. quod actio servãva maę sine fra ñ eet ... exigẽ: ... l agẽy naliũ, quę potius exigunt maę servãoẽ; neq ẽ exigẽa ... : ... maã ... ñ hẽt ... ; neq ẽ exigẽa maę: nec enĩ ñ exigẽ ... destrũoẽ: unde ẽ nullius exigẽa eet actio illa.

327. Dices l: ideo actio servãva fę

maalis sine fra eet entave supernalis, q̃ fra exigit subtm, sine quo servaret; ã maã exigit ... sine ... servaret: ẽ. Confirmi l: maã sine fra eet in statu violento; ã ad servandũ statu violento requirit robustior actio; nã robustior virtus requirit, ut lapis servet extra centrũ, quã in centro: ẽ. R: impon nalis maę ad extendũ sine fra orit ex exigẽa maę; ã ... exigẽa ad extendũ subtm debet ut res extat: ẽ requirit actio sup... , atq adeo maę ... .

328. Ad

arg. dispãio maę: q̃ fra exigit subtm a priori, et tamquã caã maę, ... q̃ exigit ut unq... nõ maę, et dispãio maę exigit a posteriori fra, ... ; a priori, nõ ... et caã. Actio servãva maalis fę in subto ẽ ... exercita, quo subtm exerceret munus ... maalis ... fę, atq adeo talis actio realr depẽt a subto, et ... nec ... nalr poterit ꝑmanere sine subto, actio ... servãva maę cũ fra ñ ẽ exercitũ fę erga maã, neq depẽt realr a fra, neq cũ illa dicit realẽ connexioẽ: unde poterit supernalr ꝑmanere etiã deficiente fra. Præterea: actio servãva fę maalis independent a subto eet creava;

et distincti esse alteri diversa ab actione servativa ejusdem legis cum subjecto.

349. Ad 1um

confirmationem, scrisa majore, nego minorem, et probationem adjunctam nego: quia illa actio, per quam lapis sustinetur extra centrum, non servat; quod impedit eius motum ad suum centrum. Aut etiam si sit robustior actio, qua sustinet extra, quam actio, qua impellit versus centrum, id provenit ex eo, quod actio, qua sustinet extra debet vincere resistentiam, seu gravitatem; at servatio mag. non est contra alicuius rei exigentiam: unde non debet esse victrix alicuius resistentiae. — Ad 2um distinguo majorem: est exigentia a Deo vincibili, concedo; a Deo invincibili, nego; non enim datur fundamentum ad id adstruendum; ut autem exigentia vincibilis superetur, sufficit, quod Deus nolit annuere exigentiae.

350. Dices 2o: actio servativa mag. eum casum penderet a decreto Dei supernali; ergo actio ita dependens est entitative supernalis. ergo. — Nego majorem: possumus enim distinguere virtualiter duo decreta in Deo alterum sic volo servare mag.; alterum ita volo denegare gratiam mag. exigenti. — 1um decretum est entitative naturale, ab eoque penderet actio servativa mag. sine gratia sicut modo provenit; 2um autem decretum, a quo proveniret non ad hoc non requiritur per prius ad servandam mag. Quid igitur quod sit supernale? at contra si virtualiter unum illa decreta, distinguo majorem: penderet necessario, et per se, nego; non necessario, nec per se, concedo.

351. Solutio: actio, quae nequit provenire nisi a decreto supernali, est entitative supernalis, sicut actio servativa accidentis sine subjecto; at actio servativa mag. sine gratia, licet tunc proveniret a decreto supernali; posset tamen non provenire ab illo, atque adeo non erit entitative supernalis. Ubi nota, quod actio servativa mag. sine gratia non deberet specificari a decreto virtualiter indivisibili de servando mag. sine gratia, quia illa actio non provenit immediate ab illo decreto, quod a Divina potentia imperata, et applicata per decretum illud; actio autem physice specificatur a termino, et a principio productivo; non vero ab imperante, et applicante. Cap. 4um. De pena mag. a gratia est naturaliter invincibilis.

CAP. 4um.

De pena mag. a gratia est naturaliter invincibilis.

352 Haec e̅ [illegible] ñra, quę dicit tres
opponit: mat̃a 1ª n̄ potest nal̃r existere sine f̃ma. Prius tamen pr̃mittimus
e̅ notio supernalis tradita in precedenti. Pr̃mitto pr̃terea, nal̃e dupliciter
accipi. 1° pro ut oppon̄r violento, et ita e̅ nal̃e accidens, quod res exigit ad sui
conservat̃oe vg frigiditas e̅ nal̃is aquę, quiq̃ n̄ nal̃is, seu violentus calor,
2° prout oppon̄r supernali, et sic idē e̅ ac n̄ miraculosū; potest tamen aliquid
ee̅ n̄ nal̃e in 1ª usurpat̃oe, et nal̃e in 2ª. Sic calor n̄ nal̃is aquę; e̅ vero
nal̃is, sive n̄ miraculosus.
353 Pr̃mitto etiã, quod si rei nal̃r existenti aliquid acci
dat, quod nec ipsius, nec [illegible], [illegible] illius exigentia sit, dicet pr̃ternal̃e; at
si accidat viribus agentis nal̃is nal̃r operantis ex generali Dei concursu di
cit mere pr̃ternal̃e ut lux accidit aeri; sin autẽ accidat [illegible] [illegible] providentiã
ut firmat̃r Divino decreto dicit supernal̃e quoad m[illegible]. Sic motus solis
ab occasu in orientẽ eet pr̃ternal̃is, q̃ nec eet ipsius, nec [illegible] exigentia re-
rum eet tamen [illegible] eet [illegible] providentiam [illegible]
[illegible] supponunt mat̃ã an [illegible] in statu violento; solũ igit e̅ quęstio an mat̃a
possit existere sine f̃ma substali absq̃ miraculo.
354 Varia s̃cio, et nõ e̅ conforma
[illegible] p̃hos apud [illegible], qui oppositũ iudicat paradoxũ, et absurdũ in
phia. Restat tamen adhuc inquirenda [illegible]. an s̃t talis impot̃a mat̃ę absqz
[illegible] sine f̃ma proveniat ab intrinseca mat̃ę exigentia, an a Divino decreto,
an vero ab agentibus nalibus? Aliqui [illegible] ea impot̃a recurrunt ad Divinũ de
cretũ; hoc tamen e̅ parũ philosophicũ, cũ [illegible] recurrendũ ad Deũ, quoties
[illegible] possit [illegible] causa nal̃is, cui sine inconvenienti tribuat: ipsũ de
cretũ Dei debet fundari, l sequi rerũ nat̃r [illegible] exigentias.
355 Alii recurrunt ad agentia
nal̃ia, quę n̄ intendunt malũ, neq̃ destruũt [illegible] [illegible] inductioe alterius iuxta illud
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
n̄ possit expoliare mat̃ã una f̃ma, quin aliã inducat; cur tamen mat̃ã in [illegible]
n̄ fuit producta sine f̃ma? Pr̃terea: potest agens nal̃e intendere ponere aliquod
accidens ex se incompatibile cũ f̃ma et sic n̄ intendet destru[illegible] f̃mã, nec [illegible]
cur ponat aliã. Restat ig[illegible] [illegible] mat̃a 1ª ex pp̃ria exigentia n̄ potest
nal̃r existere sine f̃ma substali.

356 Quod ma- ... pa est potentia substantia incompleta, et omnino ex se dependens in forma non minus quam ignis in calore; ita dependet in calore ex intrinseca exigentia ... non possit naturaliter existere sine calore: ergo. Minor probatur, quod materia: materia prima est entitas substantialis incompleta ex se proportionata, et aptitudine suo dependens in forma per quam ... magis, quam ignis per calorem: ergo. Adde, quod materia prima non ordinatur ad operationes aliquas, quas perfectius exerceat extra, quam intra compositum, et quod numquam existit sine forma: ergo hoc non est sufficiens fundamentum ad negandum ..., cum non detur urgens fundamentum in oppositum.

357 Confirmatur: quod forma materialis sit entitas substantialis omnino incompleta ex se, et intrinseca inclinatione dependens in materia, non ordinata ad operationes, quas perfectius exerceat extra, quam intra compositum, et quod numquam extiterit sine materia, est sufficiens fundamentum ad asserendum, formam materialem ex sua intrinseca exigentia non posse naturaliter existere sine materia: ergo similiter dicendum de materia. Dicet pater Arriaga, quod accidentia tantum videmus unde ergo scimus dari formam in materia? at unde scit Arriaga materiam esse, et formam materialem cum non viderit nisi tantum accidentia: si ergo illud novit ex varia transmutatione, et accidentium collectione, dicemus similiter. Sicut ergo quod ignis non existit sine calore, neque forma materialis sine materia sufficit ut dicatur non posse naturaliter existere sine illis; cur idem non sufficiet in nostro casu?

358 Diges iterum, quod forma materialis exigit produci per eductionem, et cum non possit educi sine subiecto, id exigit subiectum. Negatur ... est ratio a nobis assignata. ... formam materiae ... exigere educi; at unde probatur, illam exigentiam non esse naturaliter invincibilem; et certe non dat alia ratio, nisi a nobis assignata: unde instauratur argumentum. Hic tamen observa nos inferre praedictam exigentiam materiae ad formam ex omnibus partibus antecedentibus argumenti collective sumptis; non tamen ex qualibet divisive: licet enim materia coelestis sit entitas omnino incompleta, semperque existat cum forma coelesti, non tamen illa ... destruere: quia dat fundamentum ad asserendum illam esse eiusdem speciei cum sublunari, atque adeo similem exigentiam habere, ut postea dicemus.

359 Similiter licet sol numquam moveatur ab occasu in ortum; si tamen moveretur, quia bene se haberet iuxta compositionem: unde quod moveatur ab Oriente tribuit Angelo motori obedienti Divino decreto; at materia prima non eque se haberet

sine fa. Tandem 2º ma ralis aliqualr efficeret, et mag; ex se veras ordinat ad operaes rales, quas effectus exerceret separata, quq. conjuncta cu mag; di maa 1ª na ordinat ad fag, ut n posit opensare effectos, qua accipit ab illa, si semel spoliet fa: unde nulli sunt eiusmi partes.
Cap. 5ᵘˢ Diluit obiectioes.

CAP. 5ᵘˢ

Diluit obiectioes.

360 1ª ex Gabriele, et Marcilio: maa 1ª extitit sine fa in triduo mortis Christi, et in 1º mundi exordio; d tunc extitit nals: ḡ. Pbr 1ª pars maris tunc maa Christi n̂ habuit fq rals, d nulli aliq habuit: aliq illa amisiset in resurrectioe c̄ cōe illud Verbu Divinu quod semel asumpsit numqua dimisit. ḡ. Pbr 2ª: nq 1º Genesis dicit terra aute erat manis, et vacua id ē nudata fa substali. ḡ.=
Nō utramq partem maris, ad pbaoē 1ᵃᵉ dic, quod tunc maa fuit cu fa substali corporeitatis, qua prius erat cu aa, et qua Verbu divinu nec in triduo, nec in resurrectioe dimisit.
361 Vel dic quod tunc maa habuit fq cadaverica, qua amisit in resurrectioe, quin hoc opponat sentiu, quod solu loquit de partibus humanitatis; fa aute cadaverica neq ē pars essealis, neq integralis humanitatis. Ad 2ª partis pbaoē reo, illa verba n̂ loquit de sola maa, d de elemento terræ n̂ ornato, d informi, et sine floru, et plantaru ornatu. Et hc ē cois s patru interpretao ita ut S. Basilius vocet depravatores Scripturæ eos, qui p illa verba intelligunt maa sine fa. Neq Augus docuit oppos. cu lib. de Genesi ad literq cap. 15º dixerit, mag n̂ precesisse tempore fa.
362 2ª: caa n̂ indiget effcu ad extendu; d maa ē caa maalis ḡ n̂ indiget fa ad extendu: ḡ.= Confirmat 1º: maa p privat naq ad fq intelligit extens nalis, n̂ supernalis; d p illo pariri n̂ intelligit fa: ḡ maa intelligit extens nalis sine fa.= 2º: si maa indigeret unioe cu fa ad nalis extendu agens, generativu unionis corrueret ad exteg mag; d hoc ē falsu: ḡ maa ut nalis extat n̂ indiget tui unioe: ḡ.= Simili mo posit pbari, mag fore nalis extare sine quantitate, et ubicaoē ig, sine calore.

363 Ad argum. disting. maior: causa non indiget a priori effectu ad extendendum, concedo; non indiget a posteriori, nego maiorem, de qua causa. Causa non indiget a priori effectu ad extendendum alium effectus se habet ex parte principii, et prius a priori ad se; at causa potest exigere a posteriori ab effectu, et simpliciter cum extra effectus, ut patet in qualibet entitate creata a sua ubicatione. Ad 1um confirmationem nego maiorem: materia in illo priori intelligitur extensa praescindendo a modo naturali, vel supernaturali: quia neque intelligitur cum forma, neque cum carentia formae. Ad 2um, distinguo maiorem: si materia indigeret a priori unione, agens generativum &c, concedo; si indigeret a posteriori, nego. Distat solutio.

364 3a: si materia non posset naturaliter existere sine forma, hac deficiente, materia exigeret sui destructionem; sed hoc est falsum: ergo. Probatur maior: conservatio materiae sine forma esset contra exigentiam alicuius; sed non alterius nisi materiae: ergo esset contra exigentiam materiae: ergo. Confirmatur: et demus septem gradus caloris esse incompatibiles cum forma aquae, et introductos in materiam, quae habebat formam aquae. Modo sic: tunc materia esset sine forma aquae ut patet, deinde esset sine forma ignis: haec enim exigit octo gradus caloris: ergo esset, et quidem naturaliter sine forma, cum non haberet aliam.

365 Ad argum. nego maiorem, et distinguo probationem maioris: conservatio materiae sine forma 2um naturam esset contra exigentiam, concedo; 2um potentiam, nego. Cum materia bonum sit existere, et malum non existere, in nullo casu exigeret non existere: materia enim exigit sui conservationem in quocumque casu, et haec conservatio sufficientia esset contra exigentiam materiae privationem omnium harum. Probat argumentum, materiam fore naturaliter existere sine quantitate.- Ad confirmationem omitto casum, et omisso, quod materia non haberet formam aquae, neque formam ignis, nego esse sine forma: nam illi septem gradus cum reliquis requisitis constituerent ultimam dispositionem ad formam, vel vaporis, vel fumi, vel exhalationis, vel alterius, in quod tunc converteretur aqua; atque ideo numquam materia esset naturaliter sine forma substantiali.

366 4a: quando materia disponitur ad formam viventis aliqua pars animi naturalis ultimo disponitur ad formam viventis prius tempore, quam aliae partes: sed illa pars ultimo disposita non habet formam viventis, nam haec non introducitur donec omnes partes sint ultimo dispositae; neque habet formam embrionis; quia haec non conservat, cum ultima dispositione ad formam viventis: ergo pars illa existit sine forma substantiali.- Probo minorem, negando maiorem: nulla enim pars disponitur prius tempore

rug alia; ultima enim dispositio ad formam viventis est, quod omnes partes materiae sint ultimo dispositae.

363. Unde ultima dispositione quaelibet pars minimi naturalis redditur ultimo absolute disposita. = In sententia autem admittente formam corporeitatis, necessario materia, non minima, quoad 2as partes, et illius formae; quae licet una pars sit ultimo disposita ad formam viventis, partes quae aliae non ideo habent dispositiones oppositas formae embrionis: haec enim disponit substantialiter materiam ad formam viventis, cum qua simul perveniat in vivente. = Nota 1º, quod licet forma sit perfectior materia, potest tamen debere materiae: substantia enim est perfectior accidenti, et tamen huic illa debet.

368 2º, quod si accidentia introducta in materia ab agente, hoc remoto pereunt, et passim restituuntur paulatim ad suum pristinum statum, signum est, quod illa accidentia non sufficiunt ad expulsionem formae antiquae, et novae introductionem; si autem contrarium accidat, signum est quod materia fuit spoliata forma antiqua, novamque recepit. 3º, quod licet materia non sit radix physica formae, potest naturaliter pendere a forma: actio enim non est radix physica termini producti, et tamen ab illo dependet; similiter forma materialis dependet a materia, licet non sit illius radix physica. Imo potest stare radix physica alicuius passionis physicae, quae non exigat physice talem passionem, ut patet in aqua respectu frigiditatis. Disp. 2a. De unitate Materiae 1ae. Cap. 1um. De unitate inter materias sublunares existentes.

DISP. 2a.

De unitate materiae 1ae.

CAP. 1um.

De unitate inter materias sublunares existentes.

369 Suppono speciem materiae aliud esse intrinsecum, extrinsecum aliud. 1um est esse materiae; 2um autem id, in ordine ad quod tales esse explicatur, videlicet collectio omnium formarum, quas potest materia recipere. Ex extrinseco colligimus intrinsecum: unitate illarum materiae erunt eiusdem speciei, quibus respondeat eadem formarum collectio ut terminus adaequatus adaequate exclusivus; illae autem erunt diversae speciei, quibus similiter respondent diversae formarum collectiones. Sit igitur dicendum 1º: in materia de facto existente sublunari datur unitas specifica. Probatur: materia 1a principii, et materia 1a filii sunt eiusdem speciei; aliter pater, et filius non essent eiusdem speciei; ergo.

330
Stat hoc: ij sij ri cent diversi species, et n̄ cent mat, fius et plus cent diversi species simil. – Unde inferes 1°, mat sublunari n̄ ēē eamde ā in orb; ēē tamen in aliquibus spois, ut patet in ligno, quod ōvertit in igne. – 2° ā Complutenses, et Barona, in maa hac sublunari dari speciā poro unitā: q̄ā unij speciē poive tale ē quod het prij distrois speciē ab alijs, et unij speciē privaivē tale ē quod tali prō caret; ð maa ∤ ex si het tale prij: het enj actj mephy: ḡ. – 3°, maas ōēs hēre unitatē genericā, cū ōveniant in rāoē subji receptivi &c.
331
Dico 2°: mat ōēs de facto extentes sublunares sunt eiusdē species. Pōr arg, quod dicit equus Uchami: n̄ sunt mult plandē entates, seu species rerū de facto extēy sine porro, et gravi fundamēto: ð hoc n̄ dat ut xxabit ex soluōe argōrij: ḡ. Et ofir mat: q̄ experientia ōstat eamdē mat de una in aliā fūā transire v.g. de ligno in igne, de igne in cineres &c; et n̄ ōstat mat aliquā alicui fūā repugnare: ḡ. Quod si maa formice nequit recipere fūā Elephantis, hoc enij evenit parti maā Elephantis, quij n̄ nisi cū alijs partibus potest fūā recipere.
332
Similiter si numquā videat maa adamantis amittere suā fūā, hoc n̄ ṗvenit ex incapacitate mat, ð ex robustioribus dispōibus, quæ tamdiu ṗveverant, et retinent agentibus, ut videant ṗetue. Et ita̅ [illegible] maa adamantis ante fūā adamantis receperat ṗculclabro alias fūas. Quod de Phus 8° meph dixerit, aliā ēē mat, ex qua fit pituita, aliā ex qua fit bilis &c. Et 2° de Celo ingenito, et corrupto materie eamdē mat. n̄, n̄ ōvenit specie, ∤ loquit de maa 2ª, ∤ ṗ dispoōes accidentales [illegible] ad hanc, villā speciē fūā.
333
Neges forte cas quod lt quodlibet maa posit recipere oēs fūas sublunares; aliquā forsan poterit recipere fūas soles, quas altera n̄ posit recipere: ḡ eodē iure poses aserere omnes sublunares n̄ ēē eiusdē species, quod quidē ē ō oēs bonā fūā reijciunt, oē entē, ∤ praeij, quod sine fundamento, ∤ necessitate ōstituit. Hinc nota, hōē adequat speciē diferre ab equo [illegible] si ly adequate aficiat subēij sc: hō adequate [illegible] plus difert speciē ab equo; n̄ vero si aficiat pratū sc: hō distinit [illegible], sive 2ª quamlibet sui partē speciē ab equo.

CAP. 2.

De unitate mat. Cœlestis cum sublunari.

534 Ad quæstionem suppono 1° cum com. sentent. contra Durandum, et Gabrielem, cœlos constare mat. et form. Suppono 2° esse speciales authoritates sanctorum Patrum pro Cœlo Empyreo, quarum pondere forent arcendi. Non constare mat. et form. vel constare mat. specie diversa sublunari. Itaque cum Schotistis et pluribus nostris contra com. Thomistarum, et Jesuitas aliquot sit nostra concl.: mat. Cœlestis non est diversæ speciei a sublunari. Ingenium [illegible] hic Divus Thomas, ut deserit com. sanct. Patrum sententiam, et præsertim Divi Augustini, quem pro nostra citat ipse Divus Thomas. Unde mirandus [illegible] quidam qui cum divo Thoma deserit Augustinum. Forsan ad eclesiæ solis se curvavit, et ad tantæ lucis caliginem [illegible].

535 Firmatur concl. pro nostra sentent. petenda est ex sanctis patribus. Hieron. Ambr. Bas. Ans. Hil. Chrysostomo, Epiph. Clem. Romano, Venerabili Beda, Tertul. et aliis pluribus, qui expresse nostram tradidere sententiam apud patrem Delrium in cap. 1° Genesis, ubi sententiam patrum dicit esse eandem aquæ mat. esse, etiam aeris, et cœlorum. (Plerique docent cœlos factos fuisse ex mat. elementari. Divus Augustinus de mirabilib. sacræ Scripturæ cap. 1 asserit Deum Cœli, et terræ, et hic omnia corpora ex eadem mat. condidisse. Tandem divus Cyrillus Alexandrinus catechesi 9ª ait Deum ex natura aquæ nostra in differentiam Cœli nat. fabricatum fuisse.

536 Ora nituntur in verbis illis Genesis 1: fiat firmamentum in medio aquarum. Unde sic arguitur: nam ut notant sancti Patres ex Scriptura in die 1° Deus fecerat Cœlum, terram, aquam, et Empyreum, quibus totus replebatur orbis, et in die 2° fecit firmamentum, quod est verum cœlum, in quo sidera collocavit; sed firmamentum non fecit ex nova mat.; ergo fecit ex mat. præexistente: ergo. Prob. min.: si Deus illud fecisset ex nova mat., quam tunc crearet, vel talis mat. penetraret cum altera præexistente, qua replebatur totus orbis, vel destrueret mat. præexistentem; sed utrumque est falsum; ergo.

537 Prob. Ma quoad 1ª partem constat, quia penetratio non est natural. Quoad 2ª partem etiam, cum sit omnino incredibile, tam cito annihilatam fuisse mat. paulo ante creatam, maxime cum ex patribus constat, non Cœlum esse factum de novo, sed ex a-

gpeaty naa, et preexistente maa. Adde Severianu in catena Græca ysaty oraõe 3ª dicente: 1ª die ex nihilo Deus oia creavit; reliquis autē
„ diebus ex iis ex tentūtō. Ne g hec falsa sint dicendū Celū ex maa preexistente factū, et vsquentu eadē specificè maa ostanē, qua sublunaria.
378. Confirmo, et urgeo adversarios, prius tamen suppono nomine pp incorruptibilis in presenti n intelligi pas Dū se nalt. indestructibilis: certū enī ē ag rāg Dū se indestructibilē nalī, et ag teoriis destructibilis potē diversive recipi in eadē mãa: soli g intelligit hic nomine pp incorruptibilis pa inamicibiles impans, sive unita unioe indisso ubili. Tho sic argōr: ideo mãa celestis, et sublunaris n eent eiusdē speciei q a illa eet receptiva pp inamicibilis, et hec eet receptiva pp amicibilis: d id n obest: g.
379. Pbr mia: polis ē mãa receptiva pp amicibilis, et inamicibiles: g. Ans ostabit ex solutioe argoru; pbr tmn: ideo n eet polis, q n benè oponeret cu incorruptibilite opor ex illa ostituti; d bene oponeret: g. Pbr mia: mãa huius nri Solis bene oponit cu incorruptibilitate solis iuxta adversario, licet sit receptiva alterius pp celestis, l alterius solis polis nri dist: g et illa mãa eet receptiva pp amicibilis, et inamisibilis bene oponeret cu incorruptibilitate opor ex illa ostituti. Consequentia fluit: quia non minus corrumperetur Sol si eius materia transiret ad aliam formam, quam si haberet aliud opositu.
380. Ad precipua nra oppatiu ex Scriptura desumpta respondent 1º, quod in Scriptura sepe nomine Coeli significat n Celu ethereū, l aereu, sive regio aeris. = Ctra ē: nā textus Genesis allatus loquit de Coelo, in quo Deus posuit Sole,
„ Luna, et stella iuxta illud fiant luminaria magna in fir-
„ mamento Celi, fecitq Deus duo luminaria magna, et stellas,
„ et posuit in firmamento Celi; d firmamentum ubi Deus posuit Sole &cª n ē Celu aereu, d ethereu: g.

381. Rent 2º, et p vb. unus D. Coimbr., nomine firmamenti 2ª die facti superior melius intelligi Celum sidereum, quod in 1ª die nomine celi explicat; at 2ª pars, superiores Celos aqueos fateri ac negando id verum esse, di juxta partem Cornelii ibi nomine firmamenti 2º die facti debet intelligi celum stellatum, et reliqui orbes celestes inferiores, et superiores usque ad Empyreum. Neque obest, quod in textu sit firmamentum inter aquas, et aquas illas dividendo: nam iuxta communem partem supra omnes celos, et proxime sub Empyreo sunt vere, et naturales aque; hae autem dividuntur per firmamentum inferius, et superius ab aquis, que in maria, et flumina sunt congregate. Deinde instaurari rationem atque in stellis, que sunt corpora celestia, et non fuerunt producte in 1ª die.

382. Rent 3º, 2ª die factum fuisse firmamentum ex materia denuo creata, quin penetraret cum preexistente; quia recessit Empyrei superficies, ut locus daret celo novo. = Dª: quia illa superficies ut orbicularis solum poterat relinquere illum locum expando miraculum; iam autem nequit expandi, nisi partibus preexistentibus adduntur novae partes, quod falsum est: alii in 2ª die novae partes Empyrei create fuissent. = Nota per nobis, placere cum Patre Salmeron tenere celos infine mundi per ignem esse disolvendos, atque ideo esse corruptibiles. Cap. 3m. Thorica arguta.

CAP. 3m.

Thorica arguta.

383. Arg. 1º ex Balanco: materia celestis est de se intrinsece determinata ad unam tantum formam; materia autem sublunaris est de se intrinsece indifferens ad plures: ergo sunt diverse speciei. Pbatur 1ª pars antecedentis: materia de se receptiva et inamissibilis, et intrinsece impotens recipere alias est de se determinata ad unam tantum; sed ita materia celestis: ergo. Pbatur minor: materia celestis non potest recipere alias nisi per amissionem illius, quam habet; sed non potest amittere formam inamissibilem quam habet: ergo non potest recipere alias, et consequenter est determinata ad unam. Confirmatur: materia celestis est intrinsece impotens ad id, quod est impossibile; sed amissio forme inamissibilis, quam habet est impossibilis: ergo.

384. Hic Thoricorum Achilles inexpugnabilis non atque retorqueas in materia solis informata hoc non inamissibili ratione, que simul est capax recipiendi aliam formam solis non distinctam, et in Angelo, qui ut Thoricus est inflexibilis, et immutabilis in amando, et tamen est de se capax

amoris, et odii circa idem obiectum. D[ist]i[n]g[uo] recte no[n] amando, et dis-
quo maior ibidem, et intrinsecè impotens impossibilia exta ex parte maior
e de se [illegible], [conce]do; impossibilia aliunde orta, subdisguo; est impotens in sensu
[com]po[sit]o illius, quod habet, [conce]do; in sensu diviso, no[n] maior, et similiter minor, et cons[equens]
in sensu explicato.

385. Similiter respondetur ad confirmationem. Sequitur omne, quod gratia cœ-
lestis semel habita sit naturaliter inamissibilis, adhuc materia est de se potens
recipere aliam, videlicet illam amitteret, vel saltem prius, quam gratiam cœlestem re-
ciperet: constat enim materiam prius habuisse gratiam aquæ, et illa amissa recepisse pos-
tea gratiam cœli: non igitur amisit potentiam ad recipiendam gratiam amissibilem, quam habebat, dum im-
pedita fuit per illa, vel per unionem indissolubilem, vel per gratiam vel per defectum [illegible], vel per
decretum ut non reduceret iterum ad actum recipiendi formas amissibiles. Manet igitur
de se capax recipiendi simul simultate potentiæ, non vero simultate partium gratia ami[ssi]-
bilem, et inamissibilem.

386. Arg[uitur] 2º: forma inamissibilis est actus adæquatus materiæ, sed nu-
lla potentia est intrinsecè potens ad id, quod est extra suum actum, et spatium
adæquatum: ergo materia cœlestis non est potens recipere aliam formam: ergo. – Confirmatur: non materia
cœlestis potest recipere gratiam amissibilem illam appeteret; sed non appetit: ergo. Patet minor
quia sufficienter satiat appetitum materiæ in perpetuum per gratiam cœlestem inamissibilem. – Nego,
et confirmatio retorquens in hac non materia sublunaris de se potentiæ recipere aliam non gratiam
solis. D[ist]i[n]guo maiorem: est actus adæquatus adæquate sufficiens, [conce]do; adæquate ex-
clusivus, no[n].

387. Licet igitur forma inamissibilis satiet materiam formaliter sufficienter; non tamen ex-
cludit, quod materia in sensu diviso a præcedenti, et postea forma inamissibilis
repleatur per aliam vel per alias in perpetuum. Adde, quod collectio omnium partium est actus
adæquatus materiæ adæquate exclusivus, et quælibet forma est actus adæquatus ad-
æquate sufficiens: unde licet materia non possit recipere aliam formam adæquate distinctam
a collectione, potest tamen quælibet ex collectione recipere, et per illam sufficienter
repleri. Ad confirmationem, nego maiorem, de appetitu disiunctivo, nego minorem, et dis-
[tinguo] probationem: sufficienter et non exclusive satiat illum, [conce]do, sufficienter et exclusive
no[n]. Tempore non minus in perpetuum duraret per receptionem formæ inamissibilis, quam
per receptionem successivam sine fine partium amissibilium: unde rectus appeti-
tus quoad perpetuitatem tantum disiunctive [illegible] [illegible]

588 Arg. 3º: quando ē impo... r-
tus 2us ē impolis actus 1i, sive poa ad actū 2m; d quando maa het fōā inami-
cibile ē impolis actus 2us, sive receptio fōē amicibilis: ḡ ē impolis poa ad re-
ceptionē fōē amissibilis. Ḋpaṁ 1i: repugnante pcio activo fōē, repugnat ptiā pa-
ssiva, seu receptiva; d repugnat ptiā activā inductionē fōē in maā infra fōā inami-
cibili: ḡ. 2i: fōā amissibilis n̄ ē pfectio maē celestis; ḡ in maā celesti n̄ dat poa
receptiva illius. Pt ans: alit heret ppetuū impedimentū ad suā pfectioē.

589 Resp.
retorquet in maā Solis. Maa universalt sumpta ē falsa: ex suppe enī
quod Deus decerneret n̄ pducere fōā eorū eet impolis receptio actlēr illi-
us, et tamen maā de se eet potens illā recipere: q̄a illa circūstaa utpote
maē extrinseca n̄ tollet poā intrinsecā, et idem fato cū maā. Similer in nro
casu. Ad 1ā ḋpamaoē, dī isa maai, no minā: agens enī ē de se inductivū fōē
in illā maā, ergo ē impeditū sic extrinsece rone fōē inamissibilis. Vel dis-
quo minā: repugnat ptiū inductivū inductioē, quē sit in sensu ḋpoo fōē ina-
missibilis, omito; in sensu diviso, no minā. Istae solio.

590 Ad 2ā ḋpamaoē, no ans,
et disquo ḋsoq: heret ppetuū impedimentū ad oēs ..ug pfectioē, no; ad aliquā,
ḋdo. Maa potest eē impedita ad aliquā suī pfectioē, et quidē nalt, dummo-
do heat pfectioē superiorē sibi debitā, et ḋplentē ipsius poalē: sicut n̄ ē
inconveniens, quod maa vel post resurrectionē unita inamissibilt cū āā heat
impedimentū ppetuū ad alias fōas. Adde quod fōā amissibilis n̄ ē pfectio na-
lis maē absolute, ḋ adeqate, et disjunctivē, ex suppe rē, quod n̄ heat aliā
fōā n̄ vero in sensu ḋpoo alterius.

591 Instas: frustra ē poa, quē numquā reducit
ad actū; d poa maē celestis ad recipiendas fōas sublunares numquā redu-
ceret ad actū: ḡ frustra ē. Retorquet instaa in maā solis de rē potente
recipere aliā vel fōā solis. Disquo maīē: frustra ē poa, quē n̄ reducit ad
aliquē actū, omitto; ad oēs actū, no: alit frustra eet poa Dei ad pducenda
plurā, quē numquā pducent; et poa maē sublunaris ad recipiendas oēs fōas
sublunares, quas ōēs numquā recipiet. Et alit: frustra ē poa, quē ex defectu
capacitatis intrinsecē numquā reducit ad actū, ḋdo; quē rone alicuius accidentis
supervenientis numquā ..., no maīē, et simlr dista maai, no coq. Cap 2i.
...ga alia.

CAP. 2.

Arga alia.

392 Arg. 2° ex Commo nro: Opoa phica corrupti-
bilia et incorruptibilia differunt genere phico, sive maa: ð corpora
celestia, et sublunaria sunt phca opoa corruptibilia, et incorruptibi-
lia: g. - Ppamr: incorruptibile ab intrinseco nequit constitui p radicē in-
trinsecā corruptibilitatis; ð maa pluriū parū receptiva ē radix intrin-
seca corruptibilitatis: g cęlū ab intrinseco incorruptibile nequit constitui p
„ talē mag: ḡ. Nitit argū in illo phi 10. mephe dicentis: Corruptibile et
„ incorruptibile differunt genere; ð n̄ genere lōo, cū conveniant in p̄ ratiōibus ratio-
ōus superioribus: g genere phico seu maa l'.

393. Ad argū no maiē universē
sumptā: g licet utriusqꝫ opoi maa sit specie eadē; fā tamen unius
potest exigere unioē inamissibilē cū maa, et sic totū opoū erit ab intrin-
seco incorruptibile, quod sufficient differt a opoo corruptibili; corruptibile
aute, et incorruptibile prata genca sunt, cū subse otineant plura opoa spe-
cie dista: unde differunt int se genere lōco quod, ad quod n̄ obstat quod
conveniant in partis aliquibus superioribus: ratōe enī, et ho generice differunt,
licet conveniant in ratōibus superioribus sub. tiae viventis &ca.

394. Ad pprimaē
omisa mai, no miṅ: na maa l'. neqꝫ ē radix mephā corruptibilitatis, cū
ipsa sit incorruptibilis, neqꝫ radix phica cū n̄ exigat necessitate oitituere opū
corruptibile: n̄ enī potius exigit fā amicibilē quā inamissibilē, cū equē utramqꝫ
satiet. Si aute solū dicat impprie radix corruptionis; quatenus de se potest
recipere fā amisibilē, p cuius amisioē totū corrumpat, ð n̄ repugna ddere, et ita
no maiē: ng si unio, et ena fā incorruptibilis sint, cū ipsa maa sit ena
incorruptibilis totū opoū evadet incorruptibile, licet constituat p radicē corrup-
tibilitatis mo dicto: sicut maa ut affecta quantitate ē totū porve ab intrinseco
impenetrabile et constituat p mag 2as se porve penetrabile.

395. Arg. 3°. p eandē actioē crea-
vit Deus mag cęlestē, et fā inamicibilē exhante illā; ð Deus n̄ creavit
illā potentie intrinsece recipere alias fas: g.= Di. maiē: constat enī ex nrā saltē
prius tempore Deū creare mag cū fā aque, et postea pducta, tunc fā Celi.

Mor erg e falsa. Deus enim n creavit mag intrinsece impotentē recipere alias fas; d ad summum e ille actos reddend maa ab extrinseco impotens proxime recipere alias fas, sit raoe unionis, l pte manifestbr.

396 Pbr. 6º: pia notabilit excedens imperfectio alig deber natu here pfectiur subtu: sed mat. qlis solis Xª, excedit notabilit in pfectioe alias fas sublunares: g. exigunt pfectius subtu, seu pfectiorẽ maa. Ma pbr l: in emulatis fas ex ac pfectiores fas pfectiores maas: g. Mi: q quilibet fa vivens excedit in pfectia alias: ideo requirit pfectius subtu, sit corpus subtali organicu.- Si vero rerugnet in minibus fis sublunarib, an notabilit excedunt alia in pfectioe quin ideo exigant mag subtum aliq pfectiore. Qt resultat erg ex pbaoe nra, pro Deo here amore mag mg prius habeat fa aqui imperfectior fa celi.

397 Itaq; no mane, ad pbaot l dico rate n in ob. emulare nra: hec enim pes corrupt. Deus incorruptib mag adaptat, n a ... ars. Ad 2m. no pps: n pps illa raoe admittunt schol. Rist. corpus subtale organicu, d ppn alias infra expendendas. Nota l non n loquit de Empyrio tum ppr speciales patru authoritates; tum etiam q, l die factu fuit ut colligit ex l Genesis: In pricipio creavit Deus Celum et terram. 2º celu, de quo e questio dici incorruptible, q licet maa ut dispoa sit origo corruptionis: at maa celestis caret l qualitatibus, que disponunt ad alias fas: ille enim qualiter l conveniunt elementis e quibus derivant ad mixta, et celu potius influit in elementa, qua e 3ª. unde dicit celu incapax peregrinaru impressionu dicit erg simplex n q n constet partibus integrantibus et essentialibus; d q a expex. e dispoe accidentalis resultantis ex l qualitatibus.

398 Pbr. deniq; ex quodam ingenioso R.: sine pbr fundamento multiplicare in entia nra. pfectioes pot receptivas in celestis et sublunaris, ni nunquam reducta ... ad actu; d vitare tales pfectiones multiplicand e sufficiens fundamentu ad illas species multiplicandas: g. Pbr mat: sufficiens fundamentu e d ponendas pots productivas specie distas, quod si ita n. ponant tunc in ea ... aliqua multiplex pfectio, que numquam reducet ad actu: g.- Dicunt l: rao quia cometur unita specifica in maa sublunari e generao, corruptio, et operatio unius contra aliud; d hec ... militat in maa celesti: g.- Dices: fa exigenti alligaii cu aliqua maa e magis proportionata maa ... n alligaoe cu tali fa: g.

199. Ergo mãa apparet falsa e; ratio
ptaõe, in qua cum mãa reduceret, fuisse ad oriz pag mag celestis ad re
cipiendas fag aeque. Obia erg e nulla, ad cuius ptaõe omnis anti, no cog.
Disparitas: poa activa p multplaões poe producitur reddit simpliciter pfectiorã,
n vero poa receptiva; ad ri autz ponendg simpliciter pfectorã requirerit po-
vi fundmtu; n vero ad xi n via ponenda. Ubi nota quod primus doc
tor, et fere oes disquentes, specifice pdictas mãas docent, quod mãa celes-
tis e magis pfecta, quia si eet receptiva plurium farm.

200. Ad oppma: Ris nota
quod 1t eo transmutatõe opor colligat mãa, et unitas specifica mag, rt eo
naõe ta nomutaõis n p[illegible] aequiri disseo specifice suc[illegible] n bene arguit nuo
mag; aliz similiter non foret ptaõi, celos ee omno simplices. Deinde: oppamas re-
torqueo in mãa solis ru pp alterius solo n dicz. Data e mãa no mixti: mãa
eng celestis fuit subtz mutaões: transyt eng eo pfca aeque ad fag celi. 3tio
Dzno ans: fg eng eque pportionat mãa exigens rsyaoes, quia mãa indi-
ferens: sicut mag eque pportionat fra maõis exigens unioe, quia aa ratio
indy vens ad unioe. Cap. 3tium De unitate intz mãas extenses, et potes.

CAP. 5.

De unitate intz mãas extenses, et potes

201. Rogat
an sint potes mag specifice diste intz se? R. Amavè reo: q nulla apparet
repugnaõ in mãa soli receptiva fo amisbles, l inamesibles tantz; nag in
mãa receptiva farm unius tantz speciei, et n alterius, neq receptiva farm
utriusq speciei, ut eo soluõe argom pstabit: g.-. Pbant: q eo. peu l sub-
ti receptivi farm unius speciei n infert poa receptiva farm alterius spe-
ciei. Et quidg n dat fundamtu ad asserendz mag de [illegible] ro ee receptiz fa-
rm specie distarm a frio, quia de facto dant; d tales fo sunt potes: q in mãa
farm receptiva. Nota oes illas mãas fere unitz genericg: q conveniunt in
pdato gerico mag.

202. Dices 1t ex ptrando: q Deus e actus purus nequit specie
multiplicari: g neq mãa, quia e purus poa.= Neut in oio ais deveniendo e ad
aliquid, quod sit simpliciter 1a, et immultiplabilis; d mãa 1a e 1a in genere caz mã-
lis: g.= Similiter bene ptaõi, quod mãa, sicut Deus e nearie immultiplicabilis.

Diceso anti pe cog. Deus ... ouauit os pr tos, ut ... os multiplicas specifica, et necessariaq; n ita maa l^a, quæ in suo genere ê pra, et limitata.— Ipsi mo pbat, quod pra, qup ê 1ª caa, talis ê immultiplicabilis specie; atq ... aq Durandi ee eiusdê speciei cu aq equi. Itaq no marg: ... ... de caa l^a in genere effectivo qualis ê Deus; n tamen de alys caas.

Ad 3. Dices 1° ex

Opositionibus: actus ê, qui desquit; ô maa nulli het actum: ... nec distinc.— Confirmat: ut maa sit receptiva fq sufficit quod sit natus impleta excludens ab esta sua actum infinitum; ... hoc me se het ... cuiuslibet fq: q que ... maa erit receptiva cuiuslbt fq. Desquo marg: actus ... phicus, ... mephus, ... dematè phicus, nô. Maa het ex se actum mephy. et n a fra, iter eoplet in ordine ad fq tamquam specificativum extrinsecum, ex quo colligit. Ad confirmaoq, no marg: q^a ... tezia requirit, quod dicat ..., et capacitq ad talq fq: aliq angelus, qui ê entas impleta in linea accidentali, et excludit acq quantavum posset naliq recipere quantq.

Ad 4. Dices 3°: mâa diversa specie a mâa de ... eet in qualis, et sequenter essor perfectior; sed hoc implicat: quia materia est ens omnium imperfectissimum: ergo.— ... falsa: stat enq diversitas specifica, et ... cum equalitè perfectionis ... pater in ... Divinis ... Ad maa omisa ... et ... pbat: ... ens ... ... in substâa n ... sub gene ... ... ad ... ... substaas, no. Et altera ... mais sit imperfectior alia, adhuc erit ... substa ... substalis, et sequentq imperfectior oi substaa, ... maa.

Ad 5. Dices 4°: n ê potis maa receptiva unius tantq nq fq: q nec unius tantq speciei.— Confirmat: maa sub lunaris receptiva unius fq debet ee receptiva oiq ultimaq dispositionum ... alias fras: ... dispoes oes, cq sint quatuor l qualites sunt eiusdê speciei, ... quod ê receptivum ultimq dispositionis ad fq ê receptivum fq: q maa sublunaris ... ê receptiva unius e etia oiq sublunariq. ... anteq q^a n implat maa determinata cq unioe sui ad fq, no cog. Ideo n ... potest illa maa, q^a ad recipiendq fq A ... omno requiritt, et sufficit, ac ad ... fq B omno ... mis: aliq n eent omno similes; haec autq ... n ... ... cealitq dissimilibus.

206 Alij sic arguunt: si gradus qualitatum sint heterogenei, non manet, et eius formae dispositio enim ultima ex quinque gradibus caloris, et quatuor frigiditatis specie differt ab ultima dispositione ex quinque gradibus frigiditatis, et quatuor caloris. Vel distinguo formae dispositiones ultimae eius materiae extensiuis omnes sunt eiusdem speciei, omnino; eius materiae extensiuae, et formalis, non suppono quod ultima dispositio eius materiae extensiuae sit eius ultima eius materiae formalis; nam id quod eius unius est ultima dispositio non ideo debet esse ultima eius alterius: calor enim in luto est ultima dispositio ad durities, non tamen in terra.

207 Alij: omissa materia, non manet. Et ultima dispositio in subiecto capaci sit ultima dispositio; non vero in subiecto incapaci. Sic species visuales, et recipiantur in potentia visiua, et in aere; non tamen illi, qui solo est capax deseruiant ad visionem, et ultima dispositio, iuxta plures recipit in quantitate, quae in se non recipit formam. Praeterea argumentum non urget de materia receptiua alterius formae aqueae: nam dispositiones ad hanc formam sunt diuersae speciei a dispositionibus ad formam alterius elementi, vel mixti ut patent omnes.

208 Instas: subiectum capax unius contrarij est capax alterius: contraria enim se mutuo expellunt ab eodem subiecto: ergo. Nego antecedens: angelus enim est capax scientiae, et non erroris circa se. Distinguo formae a subiecto utriusque contrarij capaci, concedo; ab omni eodem cuiusuis subiecto, nego: sicut enim oppositio non est circa diuersa subiecta ita neque circa subiectum, quod sit unius, et non alterius. Nota quod materia receptiua formae incorruptibilis unius tantum speciei potest naturaliter ab agentibus creatis spoliari forma; id autem esset per accidens eius auctoritate: non enim ex defectu virtutis actiuae sed ex defectu capacitatis subiecti, non induceret alia forma; neque est inconueniens, quod talis materia esset perfectior quam de facto; quia minus deperet a forma. Omitto alias difficultates, vel quae alterius loci, vel quae non adeo utiles. Disp. 5a. De alijs proprietatibus materiae 1ae. Cap. 1m. De eius quantitate.

DISP. 5.

De alijs proprietatibus materiae 1ae.

CAP. 1m.

De eius quantitate.

209 Quantitas atè sumi pro intrinseca causalitate sui effectus, et dicit quantitas extensiva: unde vulgò dicimus maiorem quantitatem: stricte autem sumitur pro quante mollis, de qua in praesenti, a qua coruganr impenetrabilia, extensa &c. 1ª sententia docet quantitatem ē existere in actualiter parnū extrin: quidē locum, seu partium impenetrabile. Sed contra: existere in Eucharistia hoc quante, n aute partium extra locum et in eiusmodi penetratus partium cum lapide, et solidis: ergo impenetrabilitas, et localis extensio n ē de ver. quantitatis.

210 Dico 2ª sententia quantitatis esse ponit in ratione mensurae, qua partes per applicationem unius extensi ad aliud. Dico quod si esset in mensuratione actuali falsa ē hic sententia, si vero in mensurabilitate habili incurrit sicut praecedens: nam talis mensurabilitas habilis fundat, vel supponit extros locales; si demum in mensurabilitate radicali rogo, quaenam ē opus, qui sit radix mensurabilitatis habilis? 3ª sententia, quam sequitur Palanco, ponit esse quantitas in extrīce partium quoad se. Sed dico quod substantia per prius ad quantitatem, dicta supra adversarios, habet partes quoad se extensas.

211 Nam probo Scotistae quod substantia per prius ad quantitatem habeat partes; nam substantia materialis iuxta ipsos ē substantia simplex, totaque sub tota quantitate, et tota sub qualibet particula. Dico quod substantia capitis ē ra separabilis a substantia pedis: ergo ra distinguitur ab illa. = Resp. quod ra potentialiter distinguitur n ra actualiter. Sed impugnatur a Palanco ratione ue eversiva philosophiae. Praeterea: substantia pedis separata ē ra actualiter substantia pedis, quae erat ante separationem; o substantia pedis separata n ē ra actu substantia capitis iuxta adversarios: ergo nec ante separationem. Dices, substantia habere ra partes; o distas per ratione quantitatis: per prius ad quantitatem n habere illas extensas.

212 Dico: quantitas iuxta adversarios ē adaequate distincta a substantia: ergo hoc n sit raticum pro quantitate: ergo neque quantitas per distinguitur ra: distinctio enim, si debet ē rei intrinseca. = Palancius licet admittat partes substantiae distinctas per prius ad quantitatem, docet tamen illo prius neque ē per extensas, nec per penetratas: quae extensio provenit a quantitate. = Dico 3ª intrinseca partium, quam se importat: habetur ratio unionis immediatae capitis cum collo, colli cum pectore, et non unionis immediatae pectoris cum capite; o hoc dat per prius ad quantitatem: ergo. = Dices minorem: quia uniones immediatae partium substantialium n sunt quantitas: hoc enim ē accidens, et n illae. Deinde: non unionis immediatae ē quid naturam opponitur unioni immediatae; quantitas autem ē quid positivum: ergo.

213 Ret. Ta,anco, partes sub-
tas, p. prori ad quant. n ee int, se unitas, d tant uni textu, s. exte-
quin ex hoc inferat, q. us ee extensas, aut penetratas.— D, q. maj. p. proxi
ad p.q. et quant. e uny p. se subty; g. ejus partes hent aliqua unioe; a
quod e divisibile nequit intelligi ut uny p. se sine aliqua unioe; d. illo
proxi iuxta adversariy n intelligit extra; g. — D minor, et vera sentia
„ explat quant. p. impenetrabilit. nal, iuxta quq sic quant. defio: ens in-
„ dependent, a loco, et tempore rae sui sp. reddens plures entes nal, impe-
„ netrabiles in gere phico.
214. Dixi ens, et n accids, neq. absolutz: q. saltz pol. e
quantas, quq sit accids, l mus. Dixi rae sui: q. ee impenetrabile rae alie-
rius n sufficit ad quant.: pra ens, et accidea sunt impenetrabilia rae mar-
ris, et n sunt quantas. Dixi independent. a loco, et tempore: q. diy en-
tes distantes, seaty alqate loco, l tempore n possunt penetrari rae dis-
taq. etsi n heant quant. molis. Dixi plures entes naly impenetrabi-
les, ut denotet, quod impenetrao pvenit a priva exigea, ie explata tus
navis; ea tamen exigea e soly nalis, et supernalit. vincibiles. Dixi in
gere phico ut excludat impenetrao de gere morali: actus enz, quo Deus
aptamaret angelu n ee penetrandy cy alio n eet quantas.
215. Recensedo depos-
itat, q. padictis istius, et sol. quanti ivenir, Vas. recipit in quant.
Pbt: imprimis ivenit quant. tq divisibili integralit. quq indivisibile. De-
inde in ivenit aliys ut istabit. Tamen ex illo oriunt alia prata quantis.
1º, quod partes se sint unitq sint extensq quoad locy: eo enim ipso, quod sint
impenetrabiles se arcent ab eodq loco. 2º divisibilitas phica in ordine ad sepa-
raoq faciendq ab agente corporeo: hoc enq nequit operari nisi in tato exten-
so quoad locy. 3º quod possit ee mensura sive activa, sive pava; q. ad raoq
mensurq requirit extio quoad locy. Cap. 2º. Dicta d data depos.

CAP. 2us

Dicta d data depos.

216 Pa
...anco: ideo quantas e impenetrabilis, q. in se e extensa p partes: g. exten-
sio partiy quoad se e prius prius impenetrabilitate.— Cpamat: prius intelligit

in quante; quod [illegible] in ordine adse, qui quod e in ordine ad aliud; d impenetra-
bilitas et alio e in ordine ad aliud, et extio partiu in teru e inordine ad se:
g. = N° ans: qa punctu indivisibile quantis e nalr impenetrabile, et e quan-
tas: unde n ideo quantas het partes impenetrabiles, qa illis het unitas p ex-
tremitates. - Disquo maq 2 imenoris: prius proximatae radicis, no; in subintendi
coa, pbo: qa p extios partiu in ordine ad se svenit cu subtaa. Neq obst: qu
ignis n expllet g virtuti expellendi frigus: qa intelligit aliud pratu serio, sti
redi ere subtu calidy.

217 2us ex eor: rao hales quantis stat in e [illegible] habi insepa-
rabili a quante omunata subto; d extio partiu quoadse, et n impenetrabilitas
ita se het: g. patet mai: qa in Euchra n separat extio partiu Christi quoadse,
et separat impenetrabilitas, cu penetrat cu quante panis. - Confirmat: substaa inde-
pendens a quante n het partes unitas penes extremitates tantu, qa tales partes
sunt impenetrabiles: g. neq extensas quoad se. - Rbi ans: partes unitas penes extre-
mitates tantu hent impedimu ut una sit intra aliam: g. Mai e falsa: qa rao
pbans n e effectus palis, d vianus ad effectu pali.

218 Sd illa omisa, no mai, et vera
1a parte pbaois, no 2m: qa impenetrabilitas nalr exigens impenetrabile et separat
[illegible] supernalr penetrent quanter: semper enim manet repugnaa nalis ad penetraoe,
in qua repugnaa stat e esea quantis. - Sed sic manet no ans; et pbaoe adtuncta: alit
cu multa Palanciu Christus heat in Euchra partes unitas penes extremitates
tantu, hebit partes impenetrabiles, quod ipse nat, qa penetrant cu quante pa-
nis. - Disquo ans pbaois: hent impedimu ut una sit intra alia localr, no; quoad
se p unioe immediata omisso, eo hoc enim n inferat, quod heant impedimu poru,
quale e quantitas ad penetraoe; sed ad summu impedimentu nativu [illegible] nalis
unionis immediata.

219 Ubi observa, quod esea quantis n stat in eo quod sit impedimu
ad penetraoe partiu quoadse, d quoad locu, unde lt impedimu poru ad penetraoe
quoad locu, sit impedimu ad penetraoe quoadse, n tamen e e: qa licet n possit sta-
re unio penetraois cu expenetraoe locali; potest tamen stare nac unionis pene-
traois cu penetraoe locali ut patet in Christo penetrato cu lapide: unde potest
aliquid rare sine hete impedimu poru ad unioe penetraois, et n here eo ipso impedimentu
poru ad penetraoe locale. Sit substaa p peroi ad quante poterit hete impedimu
poru ad penetraoe quoad se; et n ideo dicer illud here ad penetraoe quoad locu.

220 Dices 2:

extro partis l ē p̄ quy substale, l accidentale? Si 1ᵘˢ: g̃ substaa ē necessaria ex ai illq hendq. Si 2ᵘˢ: g̃ substaa ex se n̄ het extros partiq. = 1ᵃ pars antis vera ē de ex. ipe substiq quoad se; 2ᵃ etq ē vera de extroe quoad locq, in quo sensu, ddo cōas, et nihil ō pa, itaq in eo sensu, quo substaa p̄ se ai ad quanq sit necessaria ad hendas partes, in eodq sensu ē necessaria ad hendq extros quoad se, et n̄ quoad locq. = Insi::: no res potit ēē in loco, quoē in se: g̃ si substaa divisibilis ē impenetrabile quoad se, etq erit quoad locq.

221 Retorquet instaā sub ante: g̃ si in se partes het oppositas juxta adversarios, eodq mo tāas hebit in loco, quod nant. Itaq no ans de oi mo: q̃ in se ē p̄ ridentq secq, et in loco n̄ ē p̄ ridentq cus loco; int. eē rōe sui impenetrabilis quoad se; in loco n̄ ē rōe sui impenetrabilis quoad locq. Hinc infert 1°, effeq 1ᵃᵘ parq quantis ēē repugnare natq ad penetraoē cq alio eiusdq rōis, quq effeq omunicat n̄ solq matq, ō etia accidēēbus in ipia receptis; et hoc effeu neq divinitus potest privari. Expulsio verq alterius corporis quanti, et actualis partiq impenetraō in quante divisibili ē effeus 2ᵃᵘˢ; quo potest supernalq privari.

222 Infert 2°, parq oppos ex maā, et fa, quq dicit 1ᵃ, et essealis; et ex substaa, et accidente, quq dicit 2ᵃ et accidealis, dari aliq in substaa divisibili, sit integralq, quq dicit etia substalis, q̃ ex partibus substalibus ostat. — 3° partes integrantes caput, manus &ᵃ. utrūe p̄ accidea in eē destary a Eudealq, n̄ vero substaliq. — 4°, quod si Phus, l alius Thas dixerint substaa rōe quantis ēē divisibilq locari, sensi n̄ deoq ō de substaa ostante partibus; et de divisibilite, n̄ entativa stante in distinoe unius partis ab alia, ō de phica, quq fiat ab agente, quo potes p̄ impulsq quē nequit imprimi nisi in subjecto extenso.

223 Divit quantitas in otinq et discretq. 1ᵃ juxta Aristotelq ē id, quod ē divisibile in partes unitas unione sit n̄ penetraōis. 2ᵃ ē id, quod het partes extra partes ō n̄ cōi n̄ copulatas. Otinua subdividit in lineq superficie et corpq; de quibus supra. Tempus, et locus late dicunt quantitas: nq locus, si ē imaginarius nih ē ad nunc. Si ē realis, l ē intrinsecus sit ubicaō, quq n̄ ē quantitas ut constabit ex se hoe; l ē extrinsecus ut aer, l aliud ambiens, et sic n̄ ē specialis quantitas, cq quaelibet res materialis potit ēē locus extrinsecus alterius. Similiter dicendq de tempore. Discreta sub-

dentr in nerv, et oraoz. Neque ei e multitudo quantita ext. species quanta; specus si specus: aliq multitudo Angelorum eet quantitas. Ordo e collectio plurium sy[mbolorum] ordinarum, quae nihil e aliud quam collectio plurium quantitatum, Linearum longium unde n e propriae quantitas. Cap. 3m. Quantitas distinguitur a substantia, et reliquis accidentibus.

CAP. 3m.

Quantitas distinguitur a substantia, et reliquis accidentibus.

224 Ita, tenentes Doctores Scholastici cum Doctore Angelico, Subtili et Eximio; imo cum Philos. 3o metaph. textu 13o. et l. 13o, et 14o. ubi expresse docet, quantitatem n ee substantiam, et 6o metaph. cap. 1o ait: quantitas etenim n e substantia. Nominales asserentes 2a ex materiali densitate secum quantitatem, quos etiam sequitur pater Arriaga dicens, quod licet in aliis rebus materialibus n densitatem, tamen densitatem cum materia &c. Ita etiam pater Oviedo, Thomasius, et pauci. RR. Probatur 1o cum Eximio: una quantitas nequit penetrari cum alia; et substantia materiae penetratur cum alia, et una qualitas cum alia: ergo quantitas n e substantia, nec alia accidentia. Neque e coniunctio substantiae, et accidentis: quia in Eucharistia n datur unio accidentis cum substantia, et tamen datur impenetratio hostiae.

225. Minor syllogismi patet in substantia materiali penetrata cum materia, et in pluribus qualitatibus penetratis, ut gradibus caloris ad invicem superpositis; imo in qualitatibus specie distinctis calore, odore, sapore penetrans cum substantia panis. Nec dicas, accidentia diversae speciei ut calor, et albedo posse penetrari, n vero eiusdem speciei: nam syllabae nequeunt penetrari, et n sunt qualitates eiusdem speciei. Neque recurras ad qualitates oppositas; quia etiam calor, et frigiditas in gradibus intensis sunt incompatibiles in eodem loco; n tamen quoad eundem locum, sed quoad idem subiectum.

226 Unde si penetrentur duo corpora, et alterum in alio producat calorem, ignis in eodem loco coniungentur qualitates eiusdem speciei, calor producens, et productus. Et si omittamus in qualitatibus solo n potest dari impossibilitas penetrationis illa impossibilitas n e impenetrabilitas quantitativa: quia tales qualitates sunt impenetrabiles per accidens, quia continuitati vendicant distincta n sancta, quae sunt per se impenetrabilia, quod n habent qualitates diversae speciei n contrariae, ideoque istae apparent penetrabiles, n vero illae. Probatur

227 2o ipsis solo ratione: in Eucharistia nullum datur substantia panis; et datur quantitas panis, ergo. Probatur minor ex Divo Thoma 3a parte, quaest. 77 art. 2o dicente: Maior e de fide. Probatur minor ex Divo Thoma 3a parte, quaest. 77 art. 2o dicente:

"nec e dicere accidea alia, quae remanent in hoc sacramento: esse sicut in subiecto in
"quantitate dimensiva panis, et vini remanente. Tum ergo quod una hostia specialis cum
suis accidentibus maneret impenetrabilis cum alia hostia et cum qualibet substantia quan-
ta: Ret sit Itaraaa, Dey miraculosae servare eg impenetrabos, ea aliqui e-
fectus ad celandy mysterium. Id non: quod ideo non manebit occultum, sive quantitas sit
distincta, sive idemptata cum substantia, ut patet.
428 Deinde: si esset idemptata, multiplicarent mi-
racula: tot enim essent haec, quot accidentia sine subiecto; tot enim, quot effectus de novo producunt, et destruunt in hostia; et quoties ab aere, vel agente alio producitur humiditas,
vel calor, vel siccitas, aut destruuntur, toties daret novum miraculum, cum agentia naturalia nequeant operari nisi dependenter a subiecto; quae haec non vitantur si ponatur quantitas distincta,
in qua reliqua accidentia recipiantur, et dependenter a qua producantur, ita ut solum detur miraculum servandi quantitatem sine subiecto, et sub illa Christum dominum, dum species durant:
ergo distincta ponenda est quantitas.
429 Ubi nota, quod agens divinum providet per causas creatas
ut per instrumenta ordinarie operari: unde quoties aliquis effectus sine inconveniente
potest tribui causae naturali non recurrit ad Deum ut causam supernaturalem; ideoque stricte
vitanda sunt miracula ut pote vulnerantia leges naturae, atque adeo non sunt multiplicanda quantum fieri potest. Hinc est, quod inter haec duo extrema multiplicant
miracula, multiplicant materialiter entes, Philosophus debet admittere 2um ad vitandum 1um,
huiusque vitatio est sufficiens fundamentum ad illud admittendum: pro enim ad vitanda
miracula est licita multiplicatio materialis, non vero formalis entium.
430. Multiplicatio materialis datur,
quando stat dari virtute in natura, et affirmatur esse distinctum ab alio ente,
quod etiam supponitur dari. Formalis vero datur, quando inducit in mundum aliqua
entitas, quae non stat dari in rerum natura. Sic in nostro casu multiplicant materialiter;
quia stat dari in natura substantiam, fieri exactivum impenetrationis, et subiectum accidentium,
affirmataque tale virtute exactivum, et tale subiectum esse modo distinctum a substantia, quae
stat etiam dari. Non autem formaliter; quia non invehit de novo aliqua entitas, quae non stet dari in natura. Itaque multiplicatio materialis tendit ad tuendum ordinem naturae, et non ad
destruendum ordinem supernaturalem, sicut tendit formalis.
431 Igitur ergo ad vitanda plura miracu-
la, quae non stant de fide in Eucharistia, debemus recurrere ad causas naturales pro
pluribus effectibus, et affirmare dari quantitatem distinctam, hancque esse subiectum caeterorum

accidens, in quo nullum est inconveniens ut patet. = Ret 5º pag. Arriaga, quod
contra illi reperti in hostia consecrata ita impenetratio partium 1ª ponunt tribuere
quanto corporis Christi identificati cum materia: nam tale corpus manet in Eucharistia impe-
netrabile cum alio quanto, licet pars quanti Christi sit penetrata cum aliis eiusdem
partibus. - Dª: divisa hostia desinit quantitas: manent enim impenetrabiles partes
divisae; et non desinit quantitas Christi: ergo ibi datur alia quantitas.

232. Dª est etiam: requiritur tribui quanto Christi, quod pars hostiae consecratae non sit penetrabilis cum alia parte: ergo. Prob. ant.: quantitas Christi est eadem non sub speciebus utriusque partis; et quantitas Christi sub speciebus unius partis non est impenetrabilis cum quanto ipsius latens sub speciebus alterius partis: ergo. = Ret 2º quod accidentia ibi manent impenetrabilia ratione ubicationum materiae, quae ibi manent, et primo fundant impenetrationem. Sunt enim impenetrabiles cum aliis ubicationibus alterius materiae. - Dª: ubicatio materiae est realiter affixa materiae, ut probatur ipsius materiae: ergo cum in Eucharistia deficit materia, deficiunt etiam ubicationes: ergo antea hostia consecrata in loco A perit ubicatio; atque manet impenetrabilis hostia: ergo. 2º: si ratione ubicationis repugnat penetratio hostia consecrata: similiter esset non consecrata.

233. Ret 3º eodem modo posse aliter dari in natura virtus ad resurrectionem mortuorum. - No assumptio: hoc enim esset multiplicare sine entes, et ponere in natura virtute, quae non constat dari in natura, quod non decet Phy. Nota, quod si agens naturale induceret in hostia consecrata dispositiones requisitas ad ignem, Deus ut auctor naturae crearet materiam ut in ea sic dispositio inducatur per potentiam suam ignis, quia intendit per dispositiones agens naturale: hoc enim poscit consequens finem propagandae sua speciei per productionem sui subiectalis dispositiones, si omnes praeparatorum qualis est quantitas. Cap. 9ª. Oppositio ret.

CAP. 9.

Oppositio ret.

239. Opponitur 1º: Concilia, et patres indefinite docent accidentia in Eucharistia manere sine subiecto: ergo non manent tanquam in subiecto in quanto: illa enim verba intelligenda sunt in toto rigore. = No ant.: nam Concilia et patres non indefinite et determinate loquuntur de subiecto substantiali; cum ipsorum mens solum sit statuere veram transsubstantiationem, seu conversionem totius substantiae panis et vini in corpus, et sanguinem Domini, atque adeo tollere omnino substantiam panis et vini, sive subiectum substantiale, quod Wicleph et alii heretici dari affirmabant in Eucharistia; quod quidem evidentissime probat Venerabilis

nostr (Bellarminus Haereticorum malleus.

235 Non ergo loquitur de subiecto accidentali. alijs verbis Thar. cuius maxima est hac in re authoritas asserens Concilij, et patribus » dicens accidentia manere tamquam in subiecto in quantitate; et Eximius doctor in ijs versatissimus docens qualitates panis, et vini inhaerere post consecrationem quantitati, citatos pro se doctores Angelicum, Seraphicum, Alexandrum de Ales, Scotum, Durandum, Ægydium, Cerdanum, et alios. Sequitur accidentia reliqua manent tamquam in subiecto in quantitate, et quantitas simul cum alijs accidentibus manet sine subiecto substantiali, cui inhaerebat ante consecrationem.

236 Opponitur 2º: substantia materialis ratione sui immediatè exigit actualem impenetrationem: ergo ratione sui est impenetrabilis, seu quanta. = Nego ans: non enim exigit immediatè, sed mediatè impenetrationem, cum exigat immediate impenetrabilitatem, seu quantitatem mediaque qua exigit impenetrationem actualem. At sola materia prima immediate exigit quantitatem, ut ipsius physicam proprietatem, a qua denominatur impenetrabilis; hic autem materiales mediate, quatenus immediatè exigunt materiam, quae est radix immediata quantitatis.

237 Opp. 3º: materia prima exigit immediate, et ratione sui habere partes extensas non solum quoad se, sed etiam quoad locum: ergo. Ans patet: quia materia est imperfecta, sed ens, quo magis imperfectum est, eo magis exigit ... = Probatur 1º: materia ut ... exigit ... substantiale; sed hanc nequit recipere, nisi sit extensa quoad locum, ergo exigit extensionem quoad locum: ergo. - 2º: materia prima ex se habet quamdam crassitudinem, ... qua repugnat penetrationi, sicut substantia spiritualis habet ex se quamdam subtilitatem, per quam est penetrabilis: ergo materia prima ex se est impenetrabilis, et quanta.

238. Ad argumentum nego ans, et omissis probationibus, nego consequentiam. quia praecise solis suis partibus materia extensis quoad se, et non quoad locum nulla pars materiae esset sine ... - Ad 1um confirmationem, omissa praemissis nego consequentiam, et distinguo antecedens: exigit mediate extensionem, dato; immediatè, nego: id enim solum probat, materiam primam exigere immediate quantitatem, media qua habebit extensionem localem requisitam ad formam, ... non ... a materia, sed ab agentibus corporeis, quae nequeunt operari nisi in materia extensa quoad locum. - Ad 2um, nego ans, quod est omnino falsum, et nulla ratione potest probari.

189 Opp. 2°, et demus maam integram in-
visib. occupantem diversas loci partes separari a Deo quantitate quin se ingerat
partes loci. Tunc sic: divisibile occupans diversas loci partes est quantum: g. maa
illa sine quantitate dicta eet quanta: g. Confirmo 1°: substa maalis sine quantitate dic-
ta posset loco moveri, tamen non eet loco mota nisi ab alio: g. eet quanta. 2°:
substa maalis sine quantitate dicta non eet quanta, foret extensa de ptione in
loco; sed hoc resignat substam maalem g. ex se e quanta.
190 Ad argum dicta hypotesi,
no subsumptum: maa enim ita non exigit localem extensionem per se, quo ex potest
quantitate: unde licet occupet diversas loci partes, non exigit per se tunc illas occu-
pare; etsi denegaret illi locatio extra, non inferret violentiam ex parte ab illa, quae
parte per naturam quantitatis. Deinde: tunc non resisteret penetrationi, nec repugnaret naturae
cuiuslibet alterius corporis in eundem locum. Ad 1m confirmationem dico ani no con: nam quod
substa illa posset moveri ab Angelo non probat esse quantam. Ad 2m: substantia illa eet
vivens loco motibus non posset moveri motu progressivo, neque repente, saltando a
terra.
191 Rio 1°: q. ad illum motum requiruntur organicitates ac reales, quarum 1a e quan-
tas. Rio 2°: q. ad illum motum requiritur impetus interna, et terrae resistentia, quae
tunc nulla eet: unde si in illa substa sine quantitate Deus reservaret gravi-
tatem, tota descenderet in centrum, quia in corporibus intermediis nulla eet resis-
tentia, quae unice provenit a quantitate. Neque agens quantum posset movere illam
substantiam; nam penetraret cum illa, et cum non inveniret resistentiam in illa non posset ve-
nere impulsu causante motus.
192 Ad 2m no maior: quia ablata quantitate posita substa illa
penetrari cum quovis corpore; posset tamen etiam divisibilis habere partes, indivi-
sibilis in loco indivisibili, at substantiae indivisibilis non potest esse simul in plurib.
locis per praesentiam definitivam ut aa rationis in corpore; neque divisibilis posset esse tota
simul in pluribus, et qualibet parte loci divisibilis per praesentiam definitivam, sicut
corpus Christi in Eucharistia: itemque dari valde non videtur substantiam maalem hanc
capacitatem naturae ex praesentia, quod auferat ab ipsa quantitas.
193 Opp. 5° ex quodam Rnis mul-
plici parte: tempus A et tempus B inter se, et non per accidens superaddita
quaeunt ee simul; similiter ascensus et descensus circa idem obiectum in eodem motu;
amor, odium, et odium circa idem obiectum in eadem voluntate; similiter maa

ratione sui, et non per accidens superadditum est necessarium: frangi substantiam? q. materia ma-
teria ratione sui, et non per accidens superadditum est naturaliter impenetrabilitas cum corpore
quanto. Alioquin sub eodem argumento materia prima per se ipsa, et non per accidens superadditum
erit calida, frigida, alba &c.a quantus, et voluntas per se, et non per accidens in-
telliget, et amabit, et similiter infer plura alia absurda.

224 Deus itaque intrinsece,

Disparitas: quia in paritatibus allatis nec leve fundamentum datur ad ponenda accidentia
distincta cum entes illi per se pateant illis suppetentes ut repugnent oriunctioni; at
vero ut ponatur quantitas distincta a substantia datur fundamentum urgens. nam cum certum de
fide non dari substantiam panis post consecrationem, et maneant accidentia revera in quanti-
te, ut aiebant Patres, et certa nobis experientia ostendit, hostiam frangi post
consecrationem resistere penetrationi calidam esse, et humidam locatamque moveri, ponen-
da est quantitas in hostia illa; nam in reliquis corporibus arguitur ex similibus e-
ffectibus.

225 Nota hic quod substantia spiritualis per suam entitatem est penetrabilis; non tamen
est impenetrabilis per suam entitatem substantia corporea: quia non apparet fundamentum ad ponen-
dum penetrabilitatem distinctam in illa substantia; datur tamen ad ponendam impenetrabilitatem distin-
ctam in substantia materiali. Et propter eamdem rationem forma materialis per se ipsam est exquisitiva
..... materiae et non per accidens superadditum. Nota etiam, quod ante tempora
Christi ..... dicendum erat quantitatem identificari cum substantia, quia tunc non dabatur fundamentum
ad ponendam illam distinctam. Sicut tunc propter eamdem rationem diceret non esse possibilem ....
circumscriptivam corporis, quam modo possibilem admittimus. Cap. 5.um Materia prima affecta
quantitate non est principium individuationis .....

CAP. 5.um

Materia prima affecta quantitate non est principium individuationis .....

226 Ita Scotistae, et Jesuitae contra Thomistas; prius tamen praemitto distinctionem individuum duplicem posse accipi. Vel quatenus
duo entes intra eamdem speciem ita sunt se differant ut ex se una non sit altera, et haec appellatur distinctio realis. Vel quatenus duo entes intra eamdem spe-
ciem sunt distincti quoad nos, ita ut possimus illas discernere, et numerare, et haec
distinctio individualis dicitur sensibilis, materialis, corporalis, et quoad nos. Non in hoc
in 1.o sensu ..... procedunt, in qua Thomistae docent materiam prima affectam, signatam, aut si-
gillatam quantitate esse principium individuationis unius materiae vel ab alia eiusdem infimae speciei,

unum sit ab alia, unius differentiis ab alia &c.

247. Valde tamen dissident in explicare: veteres enim cum Capreolo, Ferrara, et Soncinate docent tantum intrinsecum ad quantitatem individuationem integrari ex materia et quantitate. Prima probatur: individuum substantiale in esse talis constituitur per tantum intrinsecum individuationis; sed in esse talis non constituitur per quantitatem: haec enim est accidens: ergo. Minor probatur: implicat individuum existens sine intrinseco principio individuationis, per quod constituitur; sed potest existere sine quantitate: ergo. Probatur minor: ipsum substantiale est individuum; est enim indivisum in se, et divisum a quolibet alio; sed ipsum substantiale potest existere sine quantitate, ut constat ex dictis: ergo.

248. Alii enim [illegible] cum [illegible] Ferrariensi, et Caietanus docent materiam ut in toto et quantitate, sive ut [illegible] docent [illegible] quantitatem constituere individuum in esse talis, itaut quamquam [illegible] intrinsecum [illegible] a materia in esse constituente individuum. Prima probatur: quia ratio in esse huius vero [illegible] in esse ab alia individualiter distincti constituitur per materiam [illegible], [illegible] in esse huius vero [illegible] ab aliis materiae, et causatur. Secunda: [illegible] separatae a materia non existunt [illegible] seu individualiter. Tertia: quantitas in Eucharistia, utpote separata a materia, non esset nec vero quantitas; sed haec omnia sunt absurda: ergo et [illegible] doctrina, ex qua sequuntur.

249. Recentiores Thomistae cum Salmanticensibus, Goneto, Ferrariensi, et Palanco negantes dicentes [illegible] veteres non materiam solam, aut quantitatem unquam eadem constituere individuationem omnium [illegible], et [illegible] intrinsecum individuationis; docent tamen tale principium desumi tamquam a suo extrinseco a materia affecta quantitate: unde [illegible] dicens ordinem ad materiam quasi materiam quantam [illegible] multiplicari in individua. [illegible] hanc diversis rebus diversa principia radicalia, et intrinseca individuationis assignant: aiunt enim quod quaelibet materia sua [illegible] dicat quantitatem; nam ideo materia A v.g. est haec vero materia, quae ex se intrinsece, et transcendentaliter refertur ad quantitatem A &c.

250. Materia autem [illegible] quantitatis est materia [illegible] quam respicit [illegible] Accidentia [illegible] hanc [illegible] materiam speciem [illegible]; nam [illegible] ideo est hoc vero, [illegible] quia intrinsece transcendentaliter [illegible] ad hanc vero materiam nec vero quantitatem [illegible] Concurrunt de accidenti, quod ideo iuxta ipsos est hoc vero, et non aliud, quia refertur ad hoc [illegible] subiectum quod est quasi materia huius accidentis: subiectum enim iuxta Thomistas est subiectum immediatum accidentis. Ex qua doctrina plures sunt [illegible]. Prima quod duo accidentia solo vero diversa nec supernaturaliter possunt coniungi in eodem vero subiecto; nam eo ipso non essent vere diversa,

distā ... pure nerica ... desumit a ... , l aptitudine ... solo
nero disty
151 2ª, quo idē accids transeat de subto in subty ... mpole; est enim distū
a se ipso; et sic idē calor, qui fuit in igne, nequit manere in carbone, et ...
qui fuit in vivente nequit ee in mortuo. Similiter discurrunt de aliis accidentibus.
3ª, quod resolutio ... usq. ad mag. 1ª, ... ut nullū accid. ex prioribus permaneat,
q hoc alibi impugnabitur. — 4ª, quod duo ... rates disting. pure nericè inter se: et ...
n ... fer mag; referunt tamen ad mag. modicto, sit ... ac ... mag
1ª, ... neq supernaliter potest ... alia mag.
152 ... impoles ... duos angelos solo ne-
ro distos; q nulli dicunt ordinē ad mag: unde duo angeli sunt individua spe-
cifica, n pure nericè, q etiā specificè inter se dista. — 6ª, quod intellectiones, et volitiones
angelicæ individuant a subto, in quo recipiunt, gerente vices mag. recipiendo,
et sustentando illas intellectiones, ideoq et in subto ... dicit ... mu-
ltis illorum recidere. Hæc ... summa Thomisticæ Doctrinæ ... Thomistas, et ...
tenentes unicum ... individuationis, sive distonis nerici realis ... entiatis ab
... ee singulariter. Itaq ... Thomistas
153 Arguo 1º: eadē nero mag. potest ... di-
versas quantes: q hæc nero mag n e ... determinata ab hac nero quante. Prob.
ans: quando igne extincto generant cineres eadē nero mag, quæ erat sub forma
ignis manet cū forma cineris; sub forma cineris het diversa quantē ab ea, quæ sub
forma ignis ... Patet mior: quia cū iuxta Thomistas resolutio ... ad
mag ... resolutio ... n maneat nisi sola mag; ... quantitas precedens.
Arguo 2º: eadē nero quantitas potest recipi mō in uno, mō in altero subto: q ...
transire de subto in subty, ... ideo ipsius indi... ... ab ... ne ...
ad hoc nero subty.
154 Prob. ans: quantitas Eucharistica specierum ... sacramentalibus corrup-
tis diversi subto het ab eo, quod ante ... hebat: nā ante ... sub-
ty erat substantia panis, et post corruptionē specierū erat ... vermis ...
Arguo 3º: ... substantiales solo nero distæ possunt recipere eamdē nero mag:
... illarū n desumitur a ... ad mag quantū. Prob. ans: ... potest in
... mag nero eamdē, ac ... ; ... illa mag ... ac ... et
... — ... : ... in tali nero n dicit ordinē ad determinatā partē
mag: mō enim ... partes quas ... acquirit, et mō ... partibus,

quas deperdit: g. similiter poterit informare mag, quae e in filo.

255. Resp. quod illa pri te indifferens est has, vel illas partes aquirendas, vel amittendas; e tamen determinata ad illam mag, quam vel informavit, ita pri individuatur per ordinem ad mag. quam vel informavit adequate distinctam a mag. quam vel informat aa ... — Ad 1. g. ex hoc inferri quod aa pri ita vel infici mag, quam ex his alimentis traxere parentes ut non potuerit informare mag ex aliis alimentis; hoc e ... ibile, et sine fundamento dictum: g. ex ... — 2. ut bene probat pater Repalda ... post de ... Incarnationis fuit specialis favor B. Virgini factus, quod verbum assumpserit ex illa mag informanda ab aa, quale quod non esset specialis favor, si aa ... Christi esset de se determinata ad illam mag: non enim potuisset aliam informare: g.

256. Arguor 2. quia ... accidentales nullum dicunt ordinem ad mag. aspecta quante: g. non individuantur per ordinem ad illam. — Resp. quod ... angelicae individuantur a subiecto quasi mag. aspecta diversa tempore quante, quatenus ... dicit ordinem ad illud ... tempus in quo elicitur ab Angelo. Similiter ... alterationes possunt informare successive eandem mag, et individuari ab illa ut spectata diversa quante temporis. — Dices vel: g. utrasque alterationes ... accidens est, quod informet mag hodie, vel cras: g. neutra e determinata ut potius informet mag in hoc instanti, quam in alio?

257. Resp. e 2. tempus ... accidens e ad individuationem ... angelicae: g. Patet ans: quia non Deus crearet angelum ante tempus et motum subcelestium corporum, adhuc angelus posset habere diversas ... distas: ... Pater in aparet ... cum angelus non poterit in hoc instanti elicere ... A, vel ... B et similiter cum Deus potuit ... non potest ... in hoc instanti alterationem A, ... in mag: ... nec alterationes illae, nec illae ... individuantur per ordinem ad mag ... diversa tempora quante.

258. Hinc patet 1. quod mag. specifica multiplicatur in genere extrinsece effective a causa physica ... producente in pluribus individuis; ... et distinctive a differentiis individualibus, per quas ... : sicut mag. generica a pluribus differentiis specificis intrinsece, et extrinsece ... productivo. — 2. quod limitatio, et subiectio ... creatae ad Divinam ... e sufficiens fundamentum ... illam mag independentem a mag, esse multiplicabilem ... differentias individuales: nullum enim individuum

naj creatę ita exhauriet species, eorumq species, ut non posset Deus alia
„individua omnino similia producere; nam bene intendit hoc individuum est limitatum,
„et proinde possibile est aliud omnino simile. Cap. 6us. Thomistarum fundamenta.

CAP. 6us.

Thomistarum fundamenta.

259 1us ex Pho,
et Divo Thoma dicentibus, distinctionem individuorum, et individuationem desumi a
materia. = Respondeo illos loqui, non de distinctione individuali per se, et intrinsece tali, quae a
sola provenit singularitate; sed de distinctione sensibili, et quoad nos, quae utique desu-
mitur per ordinem ad materiam quantam. 2a cum modo non percipiamus essentias, neque distinctiones
rerum nisi per notas sensibiles; unde est, quod non discernimus distinctionem individuo-
rum omnino similium, nisi per tales notas, et accidentia, quae indigent materia quanta.
„ait enim divus Thomas opusc. 32, cap. 3o, quod materia est causa individuationis, quia
„(nota) per dimensiones certas demonstrat individuum hic, et nunc sicut per signum
„proprium individui.

260 Et colibet 3o art. 1o docet albedinem posse per miraculum subs-
„tare absque omni quanto, sed addit: in eo tamen casu illa albedo non esset sicut
„haec albedo sensibilis. Unde quando dicit duas albedines separatas non
esse duas neque plures, quia non sunt plures, nisi 2us quod sunt in diversis
subiectis intelligendus est de dualitate, et pluralitate solum quoad nos. Similiter
si dicat duo accidentia solo numero distincta non posse recipi in eodem subiecto, de quo
alibi; non est quia distinctio individualis sumatur a materia quanta; sed quia ad effectum, qua-
le, et munus proprium unius accidentis satis est, et alia superfluerent. Nota, quod
authoritas phi lib. 12 mephe capitis 8i dicentis: plures esse unum numero, de eo plures materiam,
nulla est: errat enim in hoc sicut in aliis eiusdem capitis, ubi docet angelos,
Cęlos, et astra fuisse ab eterno, et impossibile esse alterum mundum &a.

261 2us species indi-
viduales solum adduntur naturis distinctionem materialem, non formalem; sed distinctio materialis solum de-
sumitur a materia: ergo. = Opponatur 1o. principium distinguendi specifice est diversum a principio distinguen-
di solo numerice; sed forma est principium distinguendi specifice: ergo materia, secundo ab illa est principium
distinguendi numerice. = 2o. materia 1a munus ... solum est principium distinctionis materialis: ergo non
materialis; sed materia secluso ordine ad materiam manet 1a principium ... munus ...: ergo
secluso ordine ad materiam, non est principium distinctionis materialis, vel numerice. = ... gradus ma-

phi pportionant partibus phicis; ð maa ẽ infima pars phica, et differa nexica infimus gradus mestus: ḡ differa nexica sumit a maa.

262 Ad argu. ɔcesa mani, no minor: distio enim nexica dicit etiam maatis, q̄ ɔtraponit distioi specificæ, quæ dicit ftatis. Ad 1m ɔfirmao. Ð(i)stinguo maior: ẽ distio ftaitis; ɔoo; ñ, no maior de oi ptio. In ptio eadem ñ ẽ rao eendi hoẽ, et exendi talẽ hoẽ, cum pueritas, et at rate sinit ñ ñ ĩis, ñ vero ft; q̄ ft ĩior ɔtus frã ẽ at rate ɔvenit cum reliquis hoibus, a quibus differt ft pueritr. Ad 2m distinguo ans: maa 2m munus fit solum ẽ ft prium distiois ftatis, ɔoo; solum ẽ ñ, no ans, coq, ɔ minor subsumpta in eodem sensu. Naa enim etiam seclusõ ordine ad mag, in se ñ ẽ ñ solum 2m munus, fit, ð etiam 2m munus tolerans.

263 Itaq ptr naa ut præcise ho ẽ ft solum 2m mun..., ẽ ft prium distiois specificæ, ut aute ẽ pueritas ẽ ft prium distiois nexicæ, q̄ solum sub hac ftalite hoc individuum ñ ẽ ñ aliud; naa aute se tota ñ disguit prium ab equo, et a plo. Ad 3m ɔcesso primariis distinguo ɔquens: desumit a maa ft analogiã, ɔoo; a maa ut a pno, no. Similitudo in eo stat, quod sicut in phicis equus, et ho ñ ĩterunt specificè ft mag, ita in mesphis distio, quæ naa het an individuũ ẽ distao nexicas, ñ ẽ specifica: solum enim præstat, quod unum individuum ñ sit ñ aliud. Itaq distio illa dicit maatis q̄ ẽ expiat ft similitudinem ad mag.

264. 3a ex Palanco: distio specifica inter hoẽ, et equum, phicè sumptos ɔvenit a fa: ẽ distio nexica inter prium, et plum a maa: ɔfirmat: si speculum sit individuum exprimit unica fag, si dividat exprimit plures: ḡ sic maa sit unica erit unica fa, et multiplex, si multiplex: ḡ ab unitæ mag sumit unitas, et individuatio ft.: Ad argu. ɔcesso ante, no coq: q̄a mag hoẽ, et equi phicè sumpti sunt eiusdem speciei, et ɔsquenter nequit ab illa ɔvenire distio specifica; prietas aute, et ftitas nexicè disguunt, unde ab illis, et ñ a maa ɔvenit distio nexica inter prium et plum.

265 Si aute mag hoẽ, et equi esset diversæ speciei distio specifica maalis inter ipsos ɔveniret a maa, et ftalis a fa. Ɔfirmao retorqueo: q̄ sic eidem speculo applicent duæ hoẽs dabit in ipso duplex fa: ḡ si eidem mag applicent duæ agea, dabit in ipsa duplex fa: ḡ unitas fa ñ sumit ab unitæ mag. Ɔceso q̄ Enthymemat ante, no 2m coq: solum enim infert, quod nequit dari mag sine fa, et quod in eadem mãa nequit dari multiplex fa; ñ aute infertur

quo eadē mãa sta n̂ posit impare subcentve multplicẽ mag, ĩ multplex
nero fõa eamdē nero mag, quod equivalebit ut individuaõ fõe desumat a maa.

266 9ᵒ

Ideo duæ fõe ejusdē speciei nerice disguunt, q.ᵃ sunt limitatæ, ð limitao pre-
nit a mag; ry ideo fõa ẽ limitata, q. recipit in maa; q.- Dcesa maaj. dis-
guo maj: ð limitao, tg sit, 1ᵃᵃ, et fõalis preveni a maa, no; 2ᵃᵃ, et illativa,
subdisguo, preveni a maa vera, potius, quā ab alia, no; a maa quatbẽ ẽ gg in-
fõabili, cdo. Limitao fõalis, et 1ᵃᵃ fõe, et cujuslibet creaturæ stat in dependencia;
2ᵃᵃ autē, et illativa stat in eo, quod fõa sit actus receptibilis in mãa.

267 Fõa vero
n̂ sibi dedat hanc potius nero mag, quā aliā, quod nẽse erat, ut individuao
fõe desumeret a mãa. Nota, quod si fõa ẽ limitata, quia recipit in mãa, maa
erit limitata, q. recipit fõã; ð ex hoc n̂ infert, quod individuao mag desu-
mat a fõa: ẽ neq ex illo, quod individuao fõe desumat a maa. Adde,
quod argū ẽ diminutū, q. n̂ pbat individuaoẽ oĩs entatis desumi a maa, ð solū
individuaoẽ fõaz potentiū recipi in maa. Cap. 3ᵘˢ De reliquis mag 1ᵉ pprie-
tatibus.

CAP. 3ᵘˢ

De reliquis mag 1ᵉ pprietatibus

268 Celebrior mag pprietas ẽ ejus ingenerabilitas, et incorruptibilitas.
Ad quod supono generaoẽ latè accipi p quacumq rei productione; et corrup-
tioẽ p quacumq destruoẽ; strictè autē generao sumit p productione rei
depent ab aliquo subto, et corruptio p rei destruoẽ manente subto de-
pent at quo erat productio; similiter creao n̂ oponit generaoi 1ᵒ mo; at stric-
tè supta creao ẽ productio rei indepent a subto prsupõo, et anihilaa
destructio rei n̂ manente subto. His pꝰ maa 1ᵃ ẽ strictè ingenerabilis:
q. ut pote 1ᵘᵐ subtū nequit produci depent a subto prsupõo, nec destrui
subto ipsius manente: ꝗ.

269 Imo etiā ẽ latè ingenerabilis, et incorruptibilis ab
agente creato, et a Deo ut auctore nãe: q.ᵃ in 1ᵒ agens creatū nequit des-
truere mag p suspensioẽ ccursus, q.ᵃ solū dependet essentia a Deo, nec p
productioẽ alicuius contrarii, q.ᵃ nihil ẽ mag contrariū: g nullomodo potest des-
truere mag 1ᵃ. Deinde Deus nalr operans n̂ destruit effectū ab ipso solo

ꝓvenientis nisi ad q. p. q. aliquam exigentis effectus destruo; ꝗ maa ꝓvenit a solo Deo et nihil dat exigens ipsius destruo, ut pat. ex 9. Ubi nota V^a dicta intelligenda esse de maa 2^a sc; n autem ut denuavi sic dicit unionem partium quae est generabilis, et corruptibilis, n solum late, v. g. stricte.

Dico 2º, quod hoc coelum physice sumptum est generabile, et corruptibile, n vero maa coeli sumpta: hoc enim coelum sumptum includit unionem generabilem, et corruptibilem; n autem maa 4^a. cum salvetur ratio maae in quovis puncto absque aliqua denuatione. 3º quod licet maa sit ingenerabilis, et incorruptibilis, n ideo sic dicendus est ingenerabilis, et incorruptibilis: quia n sunt denominationes nat., et requirunt veritatem de hoc, quae ratione unionis coeli est absolute generabilis, et corruptibilis. 4º quod est in rebus inanimatis homogeneis, et consequenter in maa 1^a dari minimum nale, quod plures negant; angelus requirit directe destruere maam 1^am.

Dico 5º. Ratio: quia n potest destruere nale minimum nale; et si potest n potest directe illud annihilare, sed solum indirecte, quatenus destruendo ab angelo unionibus minimi nalis, Deus suspenderet actionem creativam maae. Plures reputant aliquam proprietatem maae 1^a esse prima potentia in genere effectivo, ita ut ipsa nihil possit producere; indica tamen cum pluribus id esse verum in operationibus propriis ipsius, et in suarum substantiarum, ad quas producendas non datur in maa virtus effectiva; n tamen in suarum proprietatum physicarum ut calor v. g. quantitas si a maa distinguant.

Dico 6º. Nam enim est cur maae deneget id, quod quilibet alia esse suas physicas proprietates producat, v. g. ignis calorem, aqua frigiditatem etc.; siquidem maa, utpote substantialis, est proportionata ad producendum accidens, quale est proprietas. Si proprietas proveniat per emanationem, emanatio est actio; neque obest illud axioma qui dat formam, dat consequentia ad formam: Deus enim concurrit cum esse ad eius proprietates producendas, sicut cum aliis causis 2^is. Controversia 3^a. De 2º principio, seu forma substantiali.

Controversia 3^a.

De 2º principio, seu formâ substantiali.

Hoc ê ordine 2^y, dignitate 1^y priy: fra eni ȝplet, vestit, et ornat mag oi decore, et pulchritudine destitutȝ; ideoq fig apetit, ut suy nile bony, quo acquisito quiescet sanata. Hãc etiȝ intendunt agea natia, et in illius pductioe laborant donec asequant: ea eni ê oiy nalȝ motuy priy terminȝ, et pars nobilior ȝpoi, in quo velum princeps residet varys accidentȝ cohortibus stipata. Hanc igit psens ȝroversia ȝtemplabit, et in gnes ȝtemplaoe breviȝ despiciat. Disp. 1^a. De extea, et esea fig subtalis. Cap. 1y. De extea, et Archeo.

DISP. 1^a.

De extea, et esea fig subtalis

CAP. 1y.

De extea, et Archeo.

223

Fra subtealis alia ê existens ut Intelligȝ, l angeli celoy motores; alia ȝplete existens ut Deus, et angelus; alia subtens, et actuans ut aa talis; alia demq informans, et hęc potest etiȝ ee accidealis. Modo autȝ soly ê sermo de fa subtali actuante, et infante, cuius extea, quoad aq ratȝ fidei sancta ê; quoad reliquas pas ê dogma peripateticy stabiliȝ a nobis ȝ Novatores, atomistas, Cartesiy, Magnany, et alios: ȝ ipsos eni statuȝ in 1^a ȝroversia dari fas subtales, et accideales ex adequate distas a maa.

224.

Ty pbatu ex rat., ty ab iis raoibus urgentissimis, quibus pbaȝ maȝ, ȝpea subtalȝ, et specifica corpoȝ n poe pvenire a diversa ȝfiguraoe mix, l atomoȝ. Datȝ in quolibet corpore nali aliqua fra subtealis mag ȝplens, et actuans, eiusq in dispoq dtrans. et radicans accidea, quęq sit priȝ diversarȝ operaoȝ. Hęc certa sunt ex dictis. Fuit tamen quorundȝ Arabȝ opinio statuens unȝ, eamdemq aȝ in toto Universo, quę tota sit in toto, et tota in qualibt parte; tota in oiq corporibus, et tota in quolibt.. Hęc fa apellat Archeus greco, id ê priȝ cuiuslibt corporis.

225

Statuit eadȝ fra reperiri in oiq tore, virtus, accibus, eadq ȝpoa soly accidealr ȝferunt raoe diversarȝ dispoȝ; nq maa, et spatiuȝ mundi sunt eadȝ in oib corporibus. Attamen diversitas in corporibus eadȝ fra operaoes exercet: rugit eni in leone, hinnit in equo, cuat vo bȝ in

in arboribus, et facit accrescere arbores; ad hunc quo anima rationalis tota est in toto corpore, et tota in qualibet parte; et tamen videt in oculis, et non in manu; audit in aure, et non in pede &c.a

296 Catholici autem pluries, quibus arridet sententia ista admittunt in homine animam rationalem, cum ridendum est Archeus, seu spiritus corporis quo mortuo homo, solus evenerat in materia, cum qua unione mundi creata fuit, et in hujus spiritus coris non est ingesta effectio, est tamen maxima cum omnibus partibus, quas nos ponimus, perfectiones admixtas contineat. Cum autem in materia, qua Archeus sint indifferentes ad has, vel illas operationes, ad has, vel illas dispositiones, ut augmentent rationes, cum in hoc corpore has, et non alias operationes exerceat, has, et non alias dispositiones habet,

297 Dicunt illud initio a Deo inditas fuisse materiae vel ideas, et exemplaria corporum omnium naturalium, et operationum, quas videmus. Quae ideae latent in materia, cum aliquando vi alicuius agentis educant in lucem, et tunc Archeus dirigit ad operationes, quarum exemplaria patent ergo in materia: sicut motus nobis demonstrat speciem equi dirigat ad opus equi, et non leonis: et sicut artifex ad ideam statuae respiciens dirigit ad efficiendam statuam; sic demonstrata specie equi latente in materia, Archeus dirigit ad operationes equi, in quibus, quamdiu durat idea illa, et non suscitat alia.

298 Cum autem ab agente aliquo, vel casu suscitat idea alterius operationis, vel corporis, tunc Archeus cessat a prima operatione, et ordit aliquam, quam nova idea proponit, et sic in generatione, et corruptione corporis nulla pars substantialis denuo producit, aut desinit esse. = Alii autem operationum diversitatem oriri dicunt ex diverso modo, quo materia unit Archeus: continet enim in se tot gradus, vel formalitates, quot sunt aliquando nobis species substantiales. Sic materia arboris unit 2a formalitas vitae vegetativae, materia leonis 2a formalitas leonis &c.a unde per diverso communicatio modo diversa exigit accidentia.

299 Sicut Thomistae aiunt, quod idea rationalis indivisibilis calor denominat subjectum modo calidum, ut unum, modo ut duo, modo ut octo tota diversitate se tenente ex parte unionis, ita discurrunt authores isti de suo Archeo communicante modo hanc, modo illam formalitatem per diversitate unionis cum materia. Haec sententia videtur stare Divinus Plato quantumvis explicet de anima assistente. Qui voluerit plura de his, videat Caramuel. Sententia ista impugnat pluribus rationibus, quibus usi sumus in loco a n. 204; nunc autem breviter sit

CAP. 2.

Reijcit Archeus.

280 Arg. 1º. n̄ poset Deus ligny vg anihilare, quin destrueret oīa ipsa nalia: g. Pbt ans: n̄ poset Deus ligny vg anihilare quin destrueret aliquod constitutivy ciz ipsorz naliz: g. Pbt ans: n̄ poset Deus ligny anihilare, quin destrueret Archey ligni constitutivy; d Archeus ligni constitutivy ē constitutivy ciz ipsorz naliz: g. — 2º: si Archeus eet substaa panis, aliquid substaǣ panis remaneret in Euchia cy remaneret Archeus in Christo domino, et Archeus sit aliquid substaǣ panis.

281 Si autē dicas Christy dominy n̄ constitui p Archey vg n̄ erit eiusdē substaǣ nobiscy, et p oīa similis nobis. — 3º: g. similiz posemus dicere n̄ ēe ag rale in hoē, cy quęvis operao posit tribui Archęo. — 4º: q. oīa ipsa cent ex eadē vi vīta: constituerent eny p prīy vite, quale ē Archeus. Neq obest, quod acti n̄ exerceant operaões vitę: nā ho erit ralis licet actu n̄ ratocinet, et te leat aliquod impedimenty in organis. — 5º: q. inexplantes sunt idę ille. naę a Deo insite initio mundi; libereq fongit eazy extra, cy nulla rae poterit pbari. Plures alias impugnaões pretereo, ne fomentis detinear.

282 Si dices 1º: Soly ē de fide quod tota panis, et vini substaa pereat in Euchtia: sed ad hoc n̄ requirit, quod pereat et Archeus: q. ut aliquid pereat n̄ requirit, quod pereant oēs eius partes: g. = Nō maj: q. Concily Tridentiny defini talit perire substaq panis, ut soly maneant accidea: g cy Archeus sit substaa panis in eo Concily debet perire. = Instas: quando ho moritur, perit totus ho; d n̄ perit maa, nec fa: g dicet optimè, perire totq panis: bstaq, licet sola pereat maa, et maneat Archeus.

283. Omissa maiē, et dicta minē distinguo csequens: g dicet optimè in sensu Concily, Sa, no; in alio sensu, omitto. Per hanc ppōm perit totus ho soly volumus explare idē, ac diceretq n̄ dari totus ho; quę vera ē deficiente soly aliquo constitutivo, at Concily intendit tollere omo substaq panis, itaut nihil substaq maneat post consecraoē, ut apertè cgct ex eo quod asserat soly, duntaxat manere species. Dices 2º: oīs unitas sumit apta; d mundus ē unus: g ab una ra.

Confirmat: mundus suas het operationes, sicut quodvis corpus, ergo quodvis aliud nos sua het formam: ergo.

284 No majorem: nam unus Deus nullam het formam. Sed quia illa propositio pluribus placet, ergo majorem: omnis unitas major partibus sumit aliqua forma, omnino; etiam major discreta, sive totius per aggregationem, non majorem. Mundus autem est totum per aggregationem. Itaque major debet loqui de maa unitate, quae exigit formam velut quod inducat, vel ut conservet; non autem de quacumque unitate entium per aggregationem; alioqui urbes, et exercitus suas haberent peculiarem formam. Minor confirmationis est falsa: quia mundus nullam het operationem, quae non possit tribui particularibus formis corporum naturalium continentibus.

285 Dices 3°: una ratio potest informare simul plures materiae partes: ergo potentia est forma informans omnes cuiusque materiae partes: ergo de facto dat, ne fiat per plura, quod potest fieri per pauciora. Confirmatur: ideo datur in quolibet corpore una forma, quia unum est vivens, et non aliud; unum sic, aliud aliud operatur; ergo hoc non patet: ergo Patet omnis in unione qualis fit a Thomistis. = Ad argumentum, nego antecedens, de materiae partibus distantibus, et omisso antecedente nego 2° consequentiam. Ex fide enim scimus non posse fieri per pauciora, quod debere fieri per plures formas, ne sequantur absurda a nobis allata in Archaei impugnatione.

286 Praeterquamquod una ratio non informat materiae partes non unitas, seu discretas: ergo neque Archaeus informabit simul tot materias distantes, et non unitas, ut materiae leonis in Africa, equi in Betica, Scythae in India &c. Ad confirmationem, nego majorem, non propter eas rationes, quia propter illas, quas dedimus initio capitis. Deinde exemplum desumptum ex unione Thomistica nimium est, et a nobis alibi impugnandum: unio enim physica tracta ad entitatem simplicem, quia est omnis entitas creata, illa tota, et 2° toti uni debet: unde nequit accidere, quod Archaeus uniat 2° alicui sui partis, et non 2° alii.

287 Dices 4°: mundus est omnium corporum praestantissimum; sed vigna corpora vitam habent: ergo et mundus. Confirmatur: homo est parvus mundus mixtus omnes; ergo homo habet vitam: ergo et mundus magnus. = Ad argumentum, nego consequentiam: mundus enim est omnium corporum aggregatum, omnia particularia complectit, et singulorum perfectionem excedit complexum omnium perfectionum; ad hoc autem non requiritur peculiaris vita. Ad confirmationem, concessis etiam praemissis, nego consequentiam. Homo est parvus mundus, quia continet omnes gradus entium, quos novimus existere: het enim commune esse cum lapidibus

„vivere cum arboribus, sentire cum alibus, intelligere cum Angelis &c.ª ut ait magnus Gregorius; hinc autem non infert, quod mundus habeat specialem ag. Cap. 3.º De quidditate formæ substantialis.

CAP. 3.º

De quidditate formæ substantialis

„288 Forma definitur com[muniter] actus primus physicus
„constitutivus corporis naturalis, vel substantialis. Per lÿ actus 1.us physicus convenit cum forma accidentali, et differt tum a materia [...] ab actu 2.º, et metaphysico, tum etiam ab unione substantiali, quæ non est 1.us actus. Per lÿ constitutivus 1.º differt a substantia, quæ iam supponit corpus substantiale constitutum. Differt ergo a Deo, et angelis, qui licet dicantur actus; non tamen sunt constitutivi corporis substantialis; et propter eamdem rationem differt a forma assistente, a causa, vel forma exemplari, et a forma artificiali.

289 Fuere tamen aliqui formæ substantialis adulatores, qui ut eam deprimerent magis, formam adeo extollebant ut eam totam essentiam et quidditatem corporis dicerent, materiam non pertinere ad corporis essentiam, sed solum esse quoddam quasi vehiculum, quo tota essentia corporis in sola forma consistens hinc inde ferebatur; sed hoc rejicitur ratione: forma non est tota essentia, et quidditas corporis. Probatur: Nam præcise ratione illius non sonuit ho: aliter non exciteret Filiamus: ergo — Confirmatur 1.º præcise ablata materia auferetur species corporis: ergo — 2.º: sola differentia non est tota quidditas corporis metaphysici, ergo neque sola forma est tota essentia corporis physici.

290. Dices 1.º: si materia esset de essentia corporis variata specifice materia variaretur specifice corpus; sed hoc est falsum; alias homo non esset species infima: ergo — Dicendo maior; nego minorem, quam urgebit probatio homo enim fieret species infima comparative ad eas, quæ de facto dantur; non tamen in ordine ad ideas: neque semper homo variaretur specifice per specificam variationem a[liquam], ita ut specifica variatione materiæ polis cum æque in recto dicat utramque — Vel nota quod forma non est adæquata radix accidentium, et operationum corporis: materia enim est radix quantitatis, et partium partim saltem inadæquatam aliquarum operationum.

291. Dices 2.º: si materia esset de essentia corporis sequeretur 1.º, quod non esset idem nunc homo senex, ac puer cum novas partes materiæ acquisiverit, et amiserit alias. 2.º quod in resurrectione non esset idem numero homo, qui vixerat. 3.º, quod non esset idem numero Christus, qui na-

... dicitur de Virgine, et qui pependit de ligno: haec omnia sunt ab-
surda: ergo et quod materia sit de essentia corporis. Ad argumentum dicunt aliqui non
currere, nec nego physice; esse tamen moraliter; sicut flumen semper est idem mo-
raliter licet physice variet per physicas variationes aquarum.

292 Aliqui tamen urgent, ut sequitur:
sequeretur quod non esset idem integraliter vir senex, ac puer; etc; non esset idem essentia-
liter, nec secus sequitur, et in eodem sensu 2º, et 3º. Itaque in viventibus aliqua
est portio materiae, quae, ut ab ea impressa est, et dicitur materia primogenea, et mini-
ma naturalis, haec portio materiae dicitur essentialis, quia ut concurrit ad essentiam viventis; re-
liquae autem partes, quae nutritionis acquiruntur vocantur integrales. Igitur hic vera
non obstante quod hanc vera materia, quae licet ex parte variari; est tamen materia
ejus saltem divini decreti; quod colligitur ex revelatis circa resurrectionem univer-
salem.

293 Resurgent enim omnes ut unusquisque referat poenas, quas primo in proprio
corpore gessit in ipso corpore. Ubi observa, ut, quod eadem vera materia
numquam erit primogenea duorum hominum: quia licet id non repugnet ex natura rei; atta-
men tamen ad divinam providentiam id spectare, ut compleatur decretum collationis praemii,
et in terminis supplicii ordine statuto. 2º quod similiter dicendum est de bru-
tis, ... quia vivificetur; atque adeo horum essentia vera est licet grandiores
sint, plures careat ... non tamen integraliter.

294 Illud est quod eadem res dicitur partes essentia-
les minimi naturalis perseverat cum eadem materia primogenea. 3º quod quando physice
dixit, eius esse essentia, et tota quidditas corporis; et similiter Boetius, quod in rebus
creatis differt esse et essentia intelligendum sunt de essentia distinctiva, et de non esse dis-
tinctivo; cum hoc tamen stat, quod essentia constitutiva, generata, seu non distinctiva sit etiam
de quidditate corporis physici, ut invenitur a partitione desumpta ex metaphysica. Disputatio
2ª. De vera partium subordinatarum in corpore. Cap. 1us. Veterum sententiae refelluntur.

DISP. 2ª

De vera partium subordinatarum in corpore.

CAP. 1us

Veterum sententiae refelluntur.

295 Præcipua hujus disputationis difficultas agitur inter Thomistas, et Scholasticos gravissimos, an scilicet in corporibus viventibus præter formam viventem detur alia forma subordinata ei, sive forma viventi? Ut autem ad hanc difficultatem planiori via procedamus, minus nobiles sententias rejiciemus prius, ut obstacula quasi amoveant, et in opinionis decisione pede securiori ambulamus. Et quidem difficultas procedit de unione, vel inconjunctione formarum in eadem materia, 2° eandem partem, non 2° diversas. 1ª ergo sententia tenet, in quolibet corpore quatuor elementorum formas retinere; hæc autem sententia alibi veniet examinanda, et ipsius aliquas impugnationes dedimus disputatione 2ª de Generatione.

296 2ª sententia est Avicennæ ponentis quandam corporeitatis formam materiæ coævam, et ab ipsa inseparabilem, cujus unicum munus sit materiam in esse corporis stabilire, et durabilem relinquere pro ulterioribus formis. Rejicitur: nam ideo juxta Avicennam requireretur talis forma ut subinde generationis sit corporea, quanta, et extensa; sed ad hoc non requiritur forma illa: ergo. Patet minor: materia enim ex se est corpus, et hoc est subjectum extensum, et quantum per quantitatem, et consequenter independenter a tali forma. Confirmatur: ut materia recipiat illam formam coævam non indiget alia forma dante esse corporeum, quantum, &c.: ergo neque ut recipiat alias formas indigebit tali forma coæva.

297 3ª sententia est Avicembronis, et Gandavi apud Complutenses ponentis in quolibet substantiali corpore tot formas substantiales, quot gradus metaphysici sunt in ipso. Sed contra illam est: si gradus prædicatorum multiplicatur per formas, etiam multiplicandæ in corpore quolibet forma erunt multiplicanda juxta prædicatorum multiplicationem illius formæ; sed hoc est falsum: ergo. Unde etiam non est vegetativus, sensitivus, et rationalis; ergo erit ponenda in homine multiplex anima, vegetativa scilicet, sensitiva, et rationalis; unica enim intellectiva, et volitiva; sed hoc est falsum: „quia (sic constat hoc ex libro de ecclesiasticis dogmatibus cap. 15°: neque duas „animas esse in homine... sed dicimus unam esse, et eandem.

298 Tu ex 8ª synodo generali, „quæ est 4ª Constantinopolitana canone 11°: Apparet quosdam in tantum „impietatis venire, ut homines duas animas habere dogmatizarent. Tales igitur impietatis inventores, et similia sapientes, cum vetus, et novum testamentum, omnes ecclesiæ patres unam animam rationalem hominem habere asseverant... ita, et universalis synodus anathematizat. Ubi nota, quod quando plures duarum partibus depositis

per partes rei loquit de dispoe, quae non [illegible] per partes [illegible] tradit, et loquit de partibus rei per rationem dictis, alii non possent dispositionem ex indivisibilitate. Nota ergo, quod si [illegible] essent infinita, essent [illegible] infinita praedicata, ut ait Philosophus: quodlibet enim praedicatum suum [illegible] exigeret [illegible]; at una [illegible] possit [illegible] habere plura praedicata: unde infertur ex multiplicitate [illegible] non [illegible]

299

Ceterum tamen: [illegible] a forma, qua homo est rationalis, et rationis [illegible] a qua non [illegible], et hoc est falsum: ergo. Confirmatur: [illegible] eandem [illegible] nequit esse simile, et dissimile [illegible], homo quatenus [illegible] est similis equo, et quatenus rationalis dissimilis: ergo [illegible] diversa [illegible] forma. [illegible] [illegible] inter [illegible] [illegible] sua praedicata sunt distincta ut intelligere, [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] illa praedicata. Non major: forma enim a qua non [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] eandem [illegible] [illegible] a forma a qua equus non est [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] non major [illegible] dicta in [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] in entitate indivisibili angeli. Ad [illegible] non [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conveniunt [illegible]

300 1ª sententia [illegible] multiplicat juxta gradus [illegible]. [illegible] in [illegible] una [illegible] duas in [illegible] vegetativam, et sensitivam, [illegible] tres in hoc vegetativam, sensitivam, et rationalem. [illegible] quibus [illegible] [illegible] sentit [illegible]camus, et [illegible] [illegible] [illegible] in hoc [illegible] duas [illegible] alteram [illegible], alteram vegetativam simul, et sensitivam. [illegible] hanc sententiam [illegible] [illegible] [illegible] est impugnatio [illegible], [illegible] [illegible] impugnat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: unde non erit ratio ad impugnandas in ipso tot [illegible] quot gradus [illegible]. [illegible], quod sine fundamento multiplicant entes in hac sententia, quae nominatim suscitavit nunc [illegible] Castel.

301 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adversus [illegible] [illegible] adversus [illegible] [illegible] [illegible] operationes nequeunt [illegible] eadem forma provenire: [illegible] in hoc dat multiplex [illegible]. [illegible] [illegible] vegetativa, et sensitiva est corruptibilis, et mortalis; [illegible] [illegible] [illegible], et immortalis: ergo [illegible] ratio non est vegetativa, et sensitiva. [illegible] [illegible] maxime [illegible] a [illegible]: ergo [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] extremum [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas, et appetitus simul moventur motibus illis, [illegible] [illegible]; tunc vero tendunt in obiectum sub diversa ratione, non sub eadem.

502 Nego, si afectus voluntatis u[illegible]
tendentis in bonu honestu e eficax, ineficax e afectus apetitus sen
sivi, et e 2a. Itaq hoc atis, l caro iuxta Scripturã e aa ratis qu[illegible]
inclinata apetitu, et sensaoribus maalibus in bonu sensibile; hoc autẽ spiri
tualis, l spiritus e eadẽ aa qu[illegible] inclinata [illegible] in bonu honestũ, et
iuxta regulas recte raois.. Ad 1ũ confirmaoẽ disquo maaẽ: aa tanti ve
hetava, et sensiva, e corruptibilis; qu simul [illegible] ratis, no [illegible].. Ad 2ũ
omiso anti, no coq: licet enĩ maa valde excedat [illegible] tamen illi ma[illegible]
me proportionatũ, ut pote actus physicus maẽ: sicut proportionat [illegible] illã [illegible]
medianti, a qua etiã maxime destat aa ratis.

503\. Pat. Quaros in hoc admi
tit tres aas vitales, n simul, [illegible] succesive: nã 1o. foetus [illegible] ab
intrinseco, et vehetat ante quã sentiat. Deinde: embrione semi-[illegible]
aliquabus[illegible] organis dispois expellit aa precedens, et introducet alia,
quae simul sit vehetava, et sensiva. Tandẽ embrione iã perfecte dispo[illegible]
bit aa [illegible], et advenit aa ratis, quae simul e vehetava, et sensiva.
Favet huic senti cois experiẽa abortus, in quo molla, [illegible] monstrũ quodd[illegible]
ab intrinseco se movens educit in lucẽ; quod nemo dicet informatũ ec
aa rali.

504 Favet etiã Phus lib. 2o de generaoe atis, cap. 3o dicens, hoẽ
prius vivere vita vehetava, postea sensiva, et tandẽ rali. Cui Phus
coriq intelligit de vita in actu 2o n in actu 1o, ide, quod aa hois in cor
pore prius exercet operaoes vitae vehetavae, deinde sensitivae, et [illegible]
ralis. Huic [illegible] accedit Pat. [illegible], [illegible] apud [illegible] aqui
bus n [illegible]tenserat Pat. Granadus. Nota hic, quod [illegible] Scriptura
nominat spiritus, et aas inferiores ut [illegible] dicta, intelligenda e n de
substaa, [illegible] de munere, l oficio. Cap. 2ũ. In cpois viventibus n dat
fra substatis corporeitatis subordinata aae.

Cap. 2ũ

In cpois viventibus n dat fra substatis corporeitatis subordinata aae.

305. Doctor Subtilis in
quolibet corpore vivente praeter formam substantialem viventis, admittit aliam viventi
subordinatam, et constituentem cum materia totum substantiale, quod vocatur corpus
organicum, quod quidem est ultimo completibile, et perfectibile per animam vel vegetativam
in arbore, vel sensitivam in bruto, vel rationalem in homine. Haec forma disponit
ad materiam ut actus, et ut subiectum ad formam viventem. Talis autem forma dicitur cor-
poreitatis, non quia tribuat materiae esse corporis ut distinctum ab incorporeo: id enim ex se
habet materia; sed quia cum materia constituat corpus ultimo substantialiter completum, seu comple-
mentaliter; et quia materiam constituit in esse corporis organici, seu in esse partis con-
stitutivae viventis potius, quam non viventis, ideoque dicitur etiam forma organica.
306. Itaque
materia per illam formam redditur subiectum aptum ad operationes proprias viventis; at vero
cum tale corpus per illam formam constitutum, et ut distinctum a forma viventis sit pars vi-
ventis, inde est quod forma corporeitatis dicitur incompleta partialis, et subordi-
nata ad eam, quae constituit vivens. Munus autem proprium huius formae subordi-
natae est radicare accidentales organizationes, et accidentia requisita ad functiones pro-
prias formae viventis, cuius subiectum aptum reddit materiam. Unde talis forma corporis
incompleta cum sensu est integralis divisibilis, et constans partibus heterogeneis,
vel diversae rationis.
307. Ita ut haec corporis pars sit alterius rationis huius partis, quae
illa pars corporis sit alterius rationis illius partis per se. Hinc apud Scotistas ea-
dem forma constituit corpus substantiale organicum per triplicem statum. Primus, in quo vo-
catur embryo, quia denominationem sumit non ab aliqua forma, quae debeat perficere,
veniente anima, vel praecedenti, sed hoc corpus illud substantiale organicum [illegible]
[illegible], ut in decisione [illegible] pars [illegible] quando illud corpus [illegible]
tunc enim simul cum anima constituit vivens. Tertius status, in quo corpus illud
substantiale organicum appellatur cadaver, quia est denominatio ab aliqua forma in-
structa [illegible] vivo, vel anima praecedente, et inde [illegible].
308. [illegible] in hoc triplici statu forma eadem sub-
stantialis corporeitatis manet constituens corpus substantiale organicum. Et in primo sta-
tu est sola cum materia, in 2.° perseverat simul cum anima, et in 3.° absente anima, ma-
net in cadavere ubi durat, donec vi agentium destruuntur illae organizationes, quas
exigit tamquam ultimas dispositiones. Sed cum ergo forma [illegible], non ab [illegible] quatenus
[illegible] mixtiones [illegible] elementorum, proximisque qualitatibus. Et [illegible] requirit [illegible]

agmine Schonstq. Doctor Peritus apud Lysey. gratia eq forma in homine admittit; quod ab viventibus illq rejicit.
306.
Schola Thomistica, et prete paucos posteriores Recentiores Auctores fere omnes nostri sequentes Doctores Acutissimum eximium, et Angelicum 1a parte, quaest. 76 art. 2o, quibus libenter accedimus, et probamus titulo propositionem probamus. Probatur 1o ex Philosopho pluribus in locis, et praecipue lib. I de generatione cap. 3o textu 19 ubi ait: in substantiis, semper unius generatio, alterius est corruptio, et unius corruptio generatio alterius... Propterea numquam hae generationis, et interitus vicissitudines intermittuntur; quod admissa forma corporeitatis non ita esset: ergo.
310
Probatur minor ad missa tali forma quando vivens generat nihil corrumpitur substantiale, cum maneat materia cum forma substantiali organica praecedente: quando vivens corrumpitur nihil substantiale generatur, cum maneant eadem materia, et forma organica quae prius erant in vivente: ergo admissa forma corporeitatis, non ita esset. quod dixit Philosophus: ille enim ait semper, numquam in substantiis generationem cum corruptione; admissa autem forma corporeitatis non numquam aliquando generatio cum corruptione &c.a Neque dicas primam mundi generationem non fuisse coniunctam cum corruptione substantiali. Nam responsio est: quia Philosophus non loquitur de hac prima generatione, cum falso iudicaverit mundum fuisse ab aeterno.
311
Respondent Philosophum loqui de corruptione et generatione integra et totali; non vero de diminuta, et partiali, qualis est corruptio viventis, et generatio; atque adeo non semper generatio unius est corruptio alterius. Alii tamen: Philosophus loquitur, non de omni corruptione substantiali, sed solum de corruptione usque ad materiam primam. Sed ratio est contra Philosophum dicentem quod semper generatio unius &c.a; et quod numquam intermittunt hae vicissitudines generationis unius, et corruptionis alterius. Neque iuvat adversarios generatio lucis, quae non est corruptio alterius; nam Philosophus loquitur de substantiis, non de qualitatibus.
312.
Probatur 2o a ratione: nullum est fundamentum urgens ad ponendum in viventibus talem formam corporeitatis: ergo non est ponenda. Consequentia patet: quia non sunt multiplicanda entitates sine urgenti fundamento. Antecedens constat ex solutione argumentorum. Neque valet dicere formam substantialem corporeitatis requiri in materia prima ut corpus organicum: nam sufficit, quod ita denominetur per organizationes acci-

dealis. Ad 4^m: ut mâa sit corpus quantum in actu non requiritur, quod ita denominetur per quantitatem substantialem, sed sufficit accidentalis: similiter ut denominetur corpus calidum: ergo sufficit ut denominetur corpus organicum.

513 Resp. tamen, quod talis forma requirit ut mâa denominetur corpus substantialiter organicum, quale debet esse pars constitutiva viventis, quod utpote substantiale nequit constitui per aliquod accidens: unde corpus organicum, quod est subiectum adaequatum animae est quid substantiale. Dices: ergo corpus, quod est pars viventis est sola mâa ... ut organicata, et dispositione est corpus organicum constitutum per accidentales organicationes. Est ergo corpus organicum secundum quodcumque accidentale, quod secundum forma non constituit vivens in esse talis, atque adeo hoc non constituit per accidentales organicationes; at constituit vivens secundum substantiam, seu secundum magis proprie, quod est subiectum illius secundum corpus organicum.

514 Nunc ergo forma vivens est principium substantiale, et radix exigens illas organicationes accidentales: nam omnis forma substantialis est principium exigens dispositiones connaturales requisitas ad sui introductionem in mâam; sed illae organicationes accidentales, seu accidens collectio est dispositio connaturaliter requisita ad formae viventis introductionem: ergo. Neque dicas formam viventem exigere mediate solum illas organicationes, quatenus exigit immediate formam corporeitatis, quae illas exigit immediate; nam contra est: illud est principium immediate exigens illas organicationes connaturaliter debitas, quod illas ita conservat, ut si deperdat restaurat; sed talis est forma vivens: ergo. Probatur minor: in hoc enim forma vegetativa est principium immediatum ad acquirendas per nutritionem novas partes magis organicatas, inde requisitas ad suam introductionem; sed sola anima talis est talis forma: ergo.

516 Resp., quod cum anima talis sit eadem anima, et indivisibilis nequit radicare per se illas organicationes, quae dant in hoc, atque adeo requirit forma constans partibus heterogeneis, quarum una radicet accidentia, quae dant in carne; altera, quae dant in osse, etc. Ratio a priori: ad versarios, enim ubi datur diversa species collectio accidentium connaturaliter et constanter habita, datur diversa species forma substantialis; sed in carne, et osse datur diversa species collectio accidentium connaturaliter, et constanter habita: ergo in illis datur diversa species forma substantialis, quae nequit esse alia nisi forma substantialis corporeitatis constans partibus heterogeneis.

Dices: anima talis est una, et eadem anima indivisibilis sufficit ad radicandas illas partes formae corporeitatis specie diversas: ergo sufficiet ad radicandas illas organicationes accidentales

quas anali exigit ut recipiat in maa. Rao adiuncta ē nulla, cuius maior disquo: ubi dat diversa specifica collectio &ca ptinens ad diversa spoa, dat diversa specifica pa substalis, sdo; pertinens ad idz spus, dat &ca, no. Illa rao afeat a phis ad pbandq diversitq pary in mais discretis, et separatis; ñ autz in maa ctinua ptinente ad idz spus, maxime, quando aa ē virtute multiplex: alit darent in hoe plures specifica aa p diversitate specifica operaony, quas exercent in auribus, oculis &ca. Cap. 3y. Alie pbaoes sctis nae.

CAP. 3y

Aliae pbaoes sctis nrae.

517.
Aliq pbt ab aliis: aa ē radix accidealium organiçaony: ē ñ ē nesaria pa corporeitatis ad illas radicandas: g ñ dat. 1a coa fluit: ad quid enī duplex radix? 2a etiā: ideo enī daret talis pa, qa eet nesaria ad illas organiçaoes radicandas. Pbt ãs: aa ē radix accidey, quae sstituunt temperamty ad aaōe: g. Coa liquet: ideo enī aa ē radix illory accidey, qa illa sunt aē specifica debita; ò similit se hent organiçaoes illae: sicut enī aa ñ potest esse naliter in maa sine illo temperamto p accidea sstituto, ita neqs sine organiçaoibus illis: g.

518. Ans pbt 1o. aliquod debet ēe priy internu, cui tribuant accidea ppria spoi; alit ñ erunt ppria, neqs recuperabunt amisa; ò in spoe nully ē internu priy, cui tribuant accidea sstituentia temperamty requisitu ad aaoe, nisi aa: g. Patet mir: qa ñ possunt tribui maae, quae th ñ vivente sine videa caret illo temperamto. Sed neqs pae corporeitatis; nq hic sine illo temperamto manet in cadavere etiā apud adversarios. Pbt 2o: ideo enī pa aquae dicit radix frigiditatis, qa illa semper conservat, amisaqs restaurat, et ñ dat in aquā aliud priy, cui posit tribui: g similit.

519
Ipamat aa indiget accidealibus organiçaoibus ad informandq maa, easqs amisas ex parte restaurat: g ē radix illary. Fluit coa: ideo enī pa aquae tamqq radici debet frigiditas, qa illa indiget ut sit nalit, ēe si illā privet ab igne, iterum restaurat. Ans quoad 1a partz sdt. Pbt quoad 2a. neqs maa, neqs pa, quae manent in cadavere restaurant partes amisas: g illas restaurat aa. Pbt ãs: qa vulnus in cadavere ñ sanat, sanat autz in hoe vivo.

Deinde: iuxta adversarios aa producit partes illa per corporeitatis amixtam; ergo a fortiori producet accidea, quae sunt dispositiones ad formam organica, et quae ab aa exigunt.

520 Rursus: partes restaurant actione vitali; ergo sola aa est principium actionis vitalis: ergo. Probatur maior: illae partes restaurantur sola nutritione; sed nutritio est actio vitalis, per quam acquiruntur novae partes magis organicatae: ergo. Modo sic: sola aa est principium nutritionis; quia sola aa est forma vegetativa, et sola forma vegetativa est tale principium: ergo. Patet minor: nam si illa forma, sive aa deficiat, neque acquiruntur novae partes, neque hae reintegrantur. Restat ergo forma corporeitatis non esse necessaria ad radicandas accideales organicationes.

521 Respondeo 1º, quod aa deberet quidem accidea constituentia temperamentum requisitum, et ergo accideales organicationes; non tamen haec, quod illorum esset radicem aa. Ratio: quia non praesupponit aliquid praeexistens in quo, cui tribuant illa accidea; praesupponit tamen aliquid praeexistens in quo, cui deberent accideales organicationes scilicet formam corporeitatis. Dices: ergo aa non radicaret organicationes accideales, sicut radicat illa accidea, quae ei sunt; quia deberet praesupponere aliquod, cui debeant; sed nihil praesupponit cui debeant: ergo.

522 Probatur minor: ideo praesupponeret, quia aliter non posset assignare interna radix illarum; sed potest scilicet ipsa aa, quae illas exigit ut sibi debitas: ergo. Dico est ergo: illa radicat accidea, quae illa restaurat, si ab extrinseco auferantur; sed aa restaurat accideales organicationes. Probatur ergo. Maior patet exemplo ignis, et aquae. Dices, quod aa ergo restaurat quantitatem, et tamen non radicat illam: quia omnes supponunt, quod quantitas non generatur, neque corrumpitur, adeoque tantum adducitur ab aa simul cum materia, cui debetur; at vero organicationes accideales generantur, et corrumpuntur per nutritionem, cuius sola aa est principium.

Respondeo 2º,

523 quod aa exigit retinere accidea organica, et amissa restaurare, atque adeo est illorum radix, quae radicantur ergo in forma corporeitatis, quae et ea accidea non producat, exigit tamen. Forma vero corporis non ponitur solum ut radicet illa accidea organica, sed ut constituat corpus substantiale carneum, et osseum, et heterogeneum. Sed his suis displicet Rationalista, nobilis sane ingenii praeditus: nam inquit accideales organicationes radicatas in aa, radicari ergo in forma corporeitatis ex praecise quod illas exigat: probatur ergo: quod aa magis exigit quantitatem

men illa non radicat: ergo non sufficit sola exigentia, sed praeterea requiritur, quod radicatum aliquomodo oriatur ex radice.

524 Ulterius: forma corporis debet esse efficax in accidentia debita corpori; at mixta rationis mixtae, et omnia erit organica forma rationis organizationis. Deinde: solum requiritur haec forma ut constituat corpus substantiale carneum, et osseum, faciatque differre substantialiter carnem ab osse; sed corpus non est substantialiter, sed accidentaliter carneum, et osseum, caroque solum penes accidentia differt ab osse, ut probatum manet et ulterius firmabitur. Tandem: si eadem natura exigit tot formarum substantialium diversitatem, cur non exiget tot accidentium varietatem.

525. Alii probant primo: cadaver est ex se, et ab intrinseco determinatum ad accidentia aliqua, ad quae vivens determinatum non erat: habet enim connaturalem, et constantem pallorem, et frigiditatem, quam si amiserit restaurat: ergo habet aliquam formam substantialem, quae non erat in vivente. Ratio consequentiae: quia licet in duobus corporibus ex aliquibus accidentibus similibus non inferatur similis forma, ex eo tamen quod unum habeat aliqua accidentia ad quae sit ab intrinseco determinatum, et quod aliud non habeat alterum, neque sit ad ea ab intrinseco determinatum bene infertur unum habere formam substantialem, quam non habet alterum, quae quidem est ratio pro concendis formis.

526 Respondetur, quod in cadavere pallor, et frigiditas non sunt semper in eodem statu; atque adeo non infertur nova cadaverica forma, quae non fuerit in vivente: nam etiam in viventibus, vel senibus reperitur similis cadavericus pallor, et frigiditas, quin formam novam in ipsis arguimus: potest enim tribui, vel alicuius humoris corruptioni, vel aliis partibus per se inclinantibus in frigiditatem in dies crescentem, et decrescente calore nativo, quo penitus extincto, praevalet in cadavere pallor, et frigiditas.

527 Contra est: frigiditas senis tribuenda est eius partibus per se inclinantibus in illam; sed non magis de se indifferentibus, neque ab alio determinatae ad calorem nativum, quem exiget: ergo tribuenda erit formae corporeitatis; atqui haec conservari debet in viventibus magno calore praeditis sine illa frigiditate in quam inclinat: ergo erit violentia, quod dicendum non est. Neque dicas nomine partium intelligendos esse humores; nam similem frigiditatem habet cadaver exangue, et exsiccatum. Deinde: in partibus, et non in humoribus expectamus frigiditatis amissae restaurationem: ergo radix frigiditatis stat in partibus, et non in humoribus.

328 Neq obest, quod non semper sit in eodem statu cadaverica frigiditas: id enim potest tribui extrinsecis agentibus, sicut in aqua tribuitur, et tamen frigiditas radix est propria aquae. Senectus autem dicitur frigida opparare ad iuventutem, et virilitatem, ubi nativus calor invalescit, resistitque magis frigiditati aeris; in senectute autem pene extincto calore nali minus resistit frigiditati, quae fortius torquent senes; quia humidum radicale quo fovetur calor nativus, exsiccatum est in senibus adeo ut pene deficiat necessarium ad vitam ideoque parum distat a cadaverica illorum frigiditate.

329 Sed neque illa frigiditas cadaveris potest tribui agentibus corruptivis illius: quia cadavera, quae manent incorrupta eam frigiditatem habent, amissamque restaurant, et tamen ibi non dantur agentia corruptiva. Praeterea: neque potest tribui agentibus corruptivis viventis; nam etiam illa cadavera, quae igne pereunt, eandem habent frigiditatem, quae nequit tribui igni viventis, et cadaveris corruptivo. Igitur illa frigiditas tribuenda est formae substantiali, quae est in cadavere, et quae non erat in vivente. Cap. 2us. Aliqua arga.

CAP. 2us

Aliqua Arga.

330 Primus ex Pho pluribus in locis. In 1^a libro 2° de anima cap. 1° ait anima est actus primus corporis phisici organici potentia vitam habentis. Confirmatur authoritas: anima est actus primus, et ut videtur, sed non informativus, non. Corpus organicum potentia vitam habens est iuxta Philosophum totum vivens, quod non informat, sed constituit per animam. Sicut enim ait Divus Thomas 1^a parte quaest. 76 art. 4 calor est actus calidi, et tamen actus lucidi, non quod seorsum sit lucidum sine luce, sed quia est lucidum per lucem; similiter dicitur, quod anima est actus corporis phisici organici vitam habentis in potentia. Sic Divus Thomas, et nos.

331 2^a authoritas eiusdem sic: Corpus nale particeps vitae substantia est, et ita substantia ut forma: atque cum talis etiam sit corpus, id est habens vitam corpus profecto non erit anima. Respondeo cum P. Suarez, loqui de corpore fragmentali, et ut est totum vivens, non ut pars viventis: quia loquitur de corpore nali habente vitam; quod quidem corpus habens vitam non est adequate anima, est tamen inadequate; nam eo modo, quo ait anima non est corpus, ita ait, quod corpus non est anima; sed iuxta ipsum ita anima non est corpus, sive totum adequate, ut sit partialiter corpus: ait enim ibi cap. 2° anima corpus quidem non est, est tamen aliquid corporis. Corpus

vitæ particeps, seu tom includit aq, et de hoc loquit Phus.

532 3ª ex libro 2º de
„ aa cap. V: corpus ut subiy potius, et materia ê... nese ê zoit, ag subs-
„ tag ee pinde, ac pg corporis nalis poa vitg henas. Sed ex ys, quæ immedia-
tè ante dixerat, explat: corpus sumi ut subig; et aa ut pa vivens, quod cy
sit substaa spoa, tu subiti, quæ pa debent ee substaa: aliq tom vivens
n eet substale, d accideale. Ubi nota, quod aa ê effectio 1ª, 1ª q actus sit
ivius, n vero inpravis corporis nalis, sive spoi viventis ut dictu ê n 530.
Unde manet explata alia authoritas, quæ sequit paulo post 3º pprædicta.

533. 2ª, et
præcipuy argy ex philosophicu ê a raoe sic: corpus, quod ê pars phica
viventis n ê sola maa 1ª, neq maa 1ª accideality organizata, neq corpus si
ntuitu p ag: g ê corpus sstituty p pg substaly corporeitatis. Pbt 1ª pars
antis: tale corpus ê corpus quo sstant alia spoa n vivea; d alia sstant
maa 1ª; g n ê sola maa 1ª. Pbt maa: spoy vivens dicit in corpus, et ag tam-
quq in partes phicas; d n vea dicit spoy n vivens: g q vivens sstat corpore,
quo n sstant alia spoa n vivea. Pbat corpus, quod ê pars phica viven-
tis ê corpus organicy; d corpus organicy n ê sola maa 1ª: g.

534. Poterat resi nando
3ª antis partg cy Doct. Ang. ex. et aliis Tomistis, dicendoq illg divoz ee impptig
in corpus tamquq includens, et ag tamquq inclusq; atq adeo n ee ppria in
corpus, et ag, tamquq partes phicas; talis eny divio n ê recepta inter phos.
Vel cu aliis nando 2ª partg antis; qt corpus in quod dicit vivens ê maa accè
dealty organizata, quia organizaões accidelales ingrediant sstitutio viventis: maa,
quæ venit in recto, et quæ n ê maa utcumq, d maa affecta organizaoibus accidealib:
sicut recty huius reri paries albus n ê paries utcumq, d paries affectus albedine.

535 Alij resi
nando 1ª antis partg, ad cuius pbaoy no maj, et negu mai, pbaoni: dicit imppriè
in corpus, et ag tamquq in partes phicas snales, sed dicit imppriè tamquq in par-
tes phicas eseales, no maj, et similiter dista mai, no cog. Itaq vivens eseality
„ sumptu soly sstat maa 1ª, et aa unitis: 3º eny meply, textu 33 ait Phus: mani
„ festu ê, quod aa quidg substaa 1ª; corpus vero maa; ho, l at, quod ex ambobus. Corpus
g quod ê pars sstitutiva viventis ê sola maa qua sstant etg reliqua spoa n vivea,
atq adeo sstant corpore, quo sstat eseality vivens.

536 Non q è pprïa illa divisio in pptria accidea esset enim onalis partes phicas [illegible] per onalis è, quod ita sumptum dicitur ag. et corpus accideale organicum, sive mag affectum organisationibus accidealibus, qu [illegible] constituunt, et qui nalis exigunt ad aa, ut sit onalis cum mae unita. Sed rogas, cur [illegible] vivens ita dividat impprië, et accideale in corpus et ag, et n ita dividat [illegible] n vivens? Rn, quod pptr vivens per onalis è dicit corpus accideale organicum, et ag, qui n dicit pptr n vivens ergo per onalis è, excepto sit embrioe, et cadavere.

537 Rogas tertio: cur vivens accideale divid in corpus, et ag; pptr vero emortuum n divid accideale in mg calida, et frigida, ut ignis in maa summe calida, et fg ignis? Rn quod si phi vellent eadem impprietate possent dividere, ergo cum onalis è in mag summe calida, et fg; id autem forsan n fecerunt, q volueruint denotare excellentiam ag supra reliquas pptr eo, quod exigat tam omnes dispones passivas in maa tot mirabiles organisaoes. Ex dictis stat Dº sprimae. Ubi nota, quod corpus organicum dicit vitam habere in pa ad hendam ag; d quia è potens vivere actum.

538. Ex his ob. infertur, quod pta so la maa, et aa rali insparave unitis, ponit ho esealis constitutus; non dat pptr esealis vivens, sensitivum, rale. Infert 2º; quod in pdicto casu n daret corpus organicum, atque adeo ho n stat phicè esealis corpore, et aa pp totum, quod dicit corpus: homo enim esencialiter ex solum stat materia prima, et anima rationali unitis informative: unde divisio phica esencialitea viventis n est in corpus, et animam, sed in materiam primam, et animam.

539. Dices n incta q carne n intelligit q ho: nam iuxta Athanasium aa ralis, et caro unus è ho; atqui intelligit q ho, quin intelligat aliquod accns: q caro n constituit p accidens, neq è concretum accideale. Distinguo maj: n incta q hic carnis pp subtm, odo; hoc enim è maa tª; ergo pp fg, nº maj, l subdistinguo: n intelligit ho ut onalis è, odo; ut esealis è ne maj. Ho enim n è esealis caro pp ora carnis constitutiva, q caro constituit ergo p accidea, que veniunt in obliquo rumag: caro autem pp constituit maalis constituit hoc esealis sumptum, n autem pp pralis, d tanti hoc ut onalis è. Cap. 3º. Alia arga.

CAP. 5.

Alia Arga.

520 3.° fma embrionis ê phica dispõ ad aã: q manet cũ ipsa aa: q. Pbt ans: fma embrionis ꝯstituit mam in ee corporis phici organici, quod ê subjm aæ, et com̃ intelligit̃ p voce corpus; ꝯ id p quod mã 1.a ita ꝯstituit̃ ê phica dispõ ad aã: q. Ꝯpamãr 1.º fma embrionis ex se ordinat̃ ad aã: q ê ꝯiungibilis cũ aa. Pbt ans 1.º q exigit et radicat dispões ad aã; ꝯ nequit illas ita exigere, quin ex se ordinet̃. q. 2.º fma embrionis semper præcedit aã: q. Ꝯpamat 2.º agens inductivũ aæ n̂ destruit fmã embrionis; ꝯ n̂ dat aliud a quo destruat̃: q manet. Patet mai: q.a tale agens quo magis disponit mã ad aã, magis pficit embrionẽ.

521 Ad argũ no ans: nã una fma n̂ ê phica dispõ dispõ ad alterã. Deinde: fma embrionis n̂ ê ꝯiungibilis cũ aa: q.a exigit defectũ temperamti; temperamtũ autẽ ultimo disponit ad aã. Ad pbaoẽ no mã: q. lt sola mã n̂ sit corpus organicũ, quod vulgariter intelligit̃ p voce corpus; n̂ tamen ꝯstituit̃ in ee talis p fmã substalẽ; ꝯ p accidẽales organiʒaões. Hic observa posse nãri, quod in embrione, et cadavere dat̃ eadẽ caro, et, et similia, ac in vivente: ait enĩ Phus, quod caro n̂ dicit̃ univoce, ꝯ equivocè de viva, et mortuã, et similiter oculus &c. Aliũ vide 2.º Metheorũ cap. 12.°, et 2.º de generaõe aliũ cap. 1.°

522 Ad 1.a ꝯpamaoẽ, no ans, et distĩguo maiẽ pbaois 1.º: exigit et radicat dispões aliquas, ꝯdo; oẽs, no. Sicut fma aceti exigit aliquas dispões, n̂ tamen oẽs, quas exigit fma vini, quin ideo fma aceti ex se ordinet̃ ad fmã vini, l. e. d. Ita q exigit temperamtũ qualẽ, quod n̂ exigit fma embrionis. 2.a antis pbao n̂ urget: nã enĩ ignis ex se n̂ ordinat̃ ad fmã cineris, quæ semper præcedit, neq fma chili ordinat̃ ex se ad fmã sanguinis, quæ præcedit semper: unde reso antis no coq.

523 Agens itaq intendes inducere in mã aliquã fmã n̂ semper eã immediate inducit, ꝯ prius disponit mã ad unã fmã quã inducit et extrinsece ordinat ad aliã quã intendit inducere. Sic virtus nutritiva intendens inducere fmã viventis prius pducit fmã chili, postea fmã sangui-

... et tamen fa viventis ... ex ... materiae, tamen
... producit ... embrionis, et postea ... unde ... embrionis ... ...
... intrinsece, ... extrinsece ab agentibus ordinat ad ... viventis.

524. ...
... ne ... et eius ... quod magis disponit ... magis ...
... embrionis ... magis embrio ... ...
... organizationibus ... temperamentis ... et ...
... ad ... et tamen ... destruit embrio: sicut e...
... ipsa virtus nutritiva, quae prius ... ... destruit, et ...
... sanguinis, quae postea expellit ut inducat ... viventis ...

525.
In morte ... non inducit de novo in ... cadaveris: ... remanet aliqua
... antea erat, ... sine ... in morte ... remanent
... accidentia, quae erant in viventis ... remanet aliqua ... sicut ...
... accidentibus diversis formis substantiales, ita ... eisdem ...
... colligi.— ... nullum ... agens, quod de novo inducat
formam cadaveris: ... antecedens: imprimis non materia ...
non est ... productiva: Rursus: ... anima, quae in instanti,
in quo deficit ... deficit ... Deinde: non ... ...
stans; ... ad hoc non dat fundamentum. Denique: non ... destructiva
viventis: eadem enim forma requirit ... a diversis, et ... ...
agentibus: cum ... animal pereat nimio frigore, ... nimio calore, ... igne,
... aqua.

526 ... Hoc est ... cuius antecedens nego,
et antecedens ... Non remanent in cadavere omnia accidentia
viventis, cum ... remaneat calor nativus, neque color viridis, ... loco
succedit nimia frigiditas ... collectio ... accidentium cada-
veris est diversa a collectione omnium accidentium viventis, ex qua diver-
sitate colligit diversitas ... tamen ... aliquibus accidentibus ...
... una eadem forma. ut dictum est ... nullum ... a-
gens ... in materia ... ignis ... non ... ...
... ignis, neque agens circumstans ... neque agens destructivum ...
... aqua ... aer ... et eadem ...
... a ... diversis, et ... agentibus.

547 Directe no ans. Cā inductiva fīg cadaveris ē illa, quę destruit temperamtū requisitū ad ag, et inducit ultima dispoēs ad fīg cadaveris; quos effectus possunt pręstare agēa destructiva viventis, licet diversa, et contraria, cū semper destruant temperamtū debitū vitę: sicut enī agēa illa diversa destruunt semper dispoēs ultimā requisitas ad ag. et easdē ag expellunt; sic etiā poterunt easdē ultima dispoēs ponere, et inducere fīg cadaveris, quod patet exemplo carbonis adducto. Quodnā autē sit agens hic, et nunc n̄ cōstat, sicut n̄ cōstat quodnā destruat vivens, ī fīg carbonis inducat. Quando autē n̄ detr alia cāa, recurrendū ē ad Deū.

548 Observa hic, quod ēt maa n̄ exigat determate aliquā fīg; at maa ultimo dispōa ad fīās unius speciei illas exigit, ēt Deus determet fīg in individuo. Itaq; indico fīās cadaveris ēē eiusdē speciei, si succedant fīis eiusdē speciei: unde fīa cadaveris in hoībus ōīb. ē eiusdē speciei; ō diversa in specie a fīa cadaveris equi. Observa etiā, quod ultima dispoīo ad fīg cadaveris potest stare in aliqua organiçaoe accidentali, et defectu temperamtī requisiti ad ag; quę quidē dispoēs potest inducere quodlibt agens destructivū viventis.

549 Dices tamen: organiçaoes n̄ sunt requisitę ad fīa cadaveris: particulariī enī pereunt: ē solū erit defectus temperamtī; ō hic ē cōis ōīb cadaveribus: ē ōīa hēbunt fīas eiusdē speciei. = Distinguo ans: organiçaoes oēs n̄ sunt requisitę, cōdo; aliquę, nō. Quod autē aliquę pereant, et n̄ pereat fīa cadaveris solū pbat, quod n̄ oēs requirunt; sin autē organiçaoū corruptio, ī defectus sit nimius, aut totalis, fīa cadaveris peribit; ad mīg quo pperibit fīa corporeitatis apud adversarios, si oēs, ī bīe oēs organiçaoes deperant; n̄ tamen si sōlī aliquę pereant. Cap. 6. Prosequitr mag precedentis.

CAP. 6.

Persequitr mag precedentē.

550 S.

ex ingenioso R.e meo in Theologia Magistro: pono pręcisē maa, et in illo unitas n̄ ponit substalē hō: ē hō substalē ē aliquid pręt mag, et ag seu unitas: ē. Pbo ans: digitus hoīs ē substalī hō; ō ibī ē maa, et ūa talis unitę: ē. Et similiter in qualibt alia parte licet minima: alias, sē capilli ani

mentō quātb: erit substalē ho, totq hoēs pendentes ho appellatur portabit in capite, quot capillos. Et Durus Prus auriculā abscindens hoē auricula- rē interemisse dicendus ē. quod ridiculū ē. Sequit tamen: nā q̄a lapis nil ē ēsealē pp̄ mag; et pg unitas, quēlbt pars lapidis ē esealē lapis.

551 Atq̄ retorquet efficaciū ɔ̄ obycientē: q̄ si ho nil sit aliud substalē pp̄ mag pg corporeitatis, et ag talē unitas, cū hj dent in digito, digitus erit substalē ho, et similē capillus si aet hoē capillatus insedet tot hoibus, quot capillis ornatur. Itaq no ans ergo, et disquo maē prioris: digitus n̄ ē substalē ho quoad esealia, no; quoad integralia, ɔ̄o. Et si ho esealē solū gitet maa, et aa unitis; ho tamen integer ɔ̄stat tanta mag portiōe, quanta ē in oiō membris, quē cōiē in hoibus videmus.

552 Capilli autē cū reliquis partibus n̄ plures, ɔ̄ unū hoē integrant: nā cū maa ɔ̄tinua sit una, aaq vivans una, et una figura p oīa membra dispersa, inde ho debet ēē unus: Ab illis enī sumit unitas hois, sicut ducendū ē adversar: is inre- ctē unus: Ab illis enī sumit unitas hois, sicut ducendū ē adversarijs inte- tori:oē facta. Similis plures partes mag ɔ̄tinuē lapidis cū pa sunt unus lapis, et n̄ quævis pars sit esealē lapis. Similē de hoē auriculari; quē locūo idu ē disona, q̄a sonat hoē integrū.

553 Ut ex eodē: corpus humanū vivens dicit pg substalē distā ab aa: g. Phō ans: corpus humanū n̄ vivens dicit pg substalē distā ab aa: g. Rao cōp: q̄a corpus humanū n̄ vivens solū addit naoē vitē; ɔ̄ hæc nao n̄ ē pa substaler: g.= No āns, et disque pp̄aoñ ans: corpus humanū n̄ vivens ex raoe corporis præcise n̄ viventis dicit &c, no; ex raoe corporis ɔ̄pleti, ɔ̄o. Utrumq corpus in ēē ɔ̄pleti dicit pg substalē vivens vitalē, n̄ vivens, n̄ vitalē; cū autē corpus n̄ vivens, quatenus præcisē corpus n̄ vivens n̄ sit ɔ̄pletū, inde quatenus tale n̄ dicit pg substāle [illegible] dicat naoē.

554 Dices: ho ē corpus substale ɔ̄pletū: g in ēē talis ɔ̄stituit aliqua pg; ɔ̄ n̄ p aa, quē ē spiritualis: g p alia [illegible]. Retorquet. ho ē corpus substāle ultimū ɔ̄pletū: g in ēē talis ɔ̄stituit p aliqua pg; ɔ̄ n̄ corporeitatis, quē n̄ ɔ̄plet ultimo, neq p aa, quē ē spiritualis: g p aliq. [illegible] g enthim. [illegible] disquo subsumpta: ɔ̄ n̄ ɔ̄stituit p aa in ēē corporis præcise [illegible] omitto; in ēē ɔ̄pleti, no: aa enī ut sit ɔ̄plementū corporis, n̄ debet ēē corporea, sicut neq ut sit ɔ̄plementū ultimū. Imo pater Suarez docet, quod aa [illegible] spiritualis e-

minent, et intuitivè corporea: q̃ supponit hoy in ẽẽ corporis, et ideo omisi 1ᵃ distinct partẽ.

555 Ag. 8ᵒ ex Therinero: motus hoĩs deorsũ pro utroq̃ neq̃ immediatè, neq̃ mediatè potest aῖ tribui: g̃ tribui debet alteri fᵽ. Fᵽ dist ans: ille motus immediatè provenit a gravite, quæ ut pote corporeũ accids repugnat aῖ; g̃. Solũ pro aliqũ fᵽ corporeitatis in hoẽ. Sed no ans, et dceso ant, distinguo adiunctũ: fᵽ aliqũ: corporeũ accids repugnat aῖ quoad identẽ, cõdo; g̃ mũ dispositiv in toto, nõ. Sicut aa ralis exigit calorẽ naturẽ, qui ẽ accids corporeũ, tamquã disposõẽ ut sit in maa, et sicut exigit iuxta adversarios fᵽ corporeã, ita poterit exigere gravitẽ illã.

556 9ᵒ ubi dat diversa collectio accideũ specialiũ istantẽ habita dat diversa fᵽa substalis; ᵭ ita accidit in carne, et osse: g̃ in illis dat diversa fᵽa substalis; ᵭ ñ aa, quæ ẽ eadẽ in utroq̃: g̃ fᵽa corporeitatis heterogenea illa. Conseqũ ñ tenet in oĩb viventibus: sunt enĩ, quæ istant fᵽa viventis divisũ in partes diversæ speciei, et in illis erit fᵽa viventis diversa in carne, ac in osse. Distinguo maiẽ: ubi in maa discreta, et separatã dat diversa collectio dat illa, omitto; ubi in maa ctinua, et idẽ spoẽ istituente, no maiẽ, et dcesa miñ, no cõq.

557. Omisi 1ᵃ partẽ distioĩs, q̃a in Æthyope dat diversa accideũ collectio istantẽ habita ac in Belga, quin det in ipsis diversa specie fᵽa substalis. Neq̃ ex eo physicè infert partẽ diversitas; ᵭ ex collectioẽ illa diversa, ad quã sit ab intrinseco determinatẽ unũ spoẽ, et ñ aliud. At vero ñ infert in maa ctinua, et idẽ spoẽ istituente partẽ diversitas: q̃a eadẽ fᵽa ad diversas operaoẽs potest exigere diversas mãe partes diversimode accidentaliter dispoas; sicut apud adversarios petit ad diversa munera diversas partes mãe diversimode substaliter dispoas p fᵽã corporeitatis.

558 Nota 1ᵒ, quod ñ namus, duas fᵽas diversæ raõis posse ctinuari, sive se in mais ctinuis; et similiter duas fᵽas eiusdẽ raõis posse ẽẽ diversas, et in mais discretis; in quo nulla ẽ difficultas. 2ᵒ, quod in sentia ponente fᵽã equẽ divisibilẽ in partes heterogeneas; diversitas partẽ ñ recte colligi ex sola diversitate accideũ; ᵭ probata aliunde divisibilite fᵽe, ex diversitate operaoũ et accideũ in unaquaq̃ partẽ infert dissimilitudo partẽ partialiũ. Cap. 7ᵘˢ. Reliqua ergo Philosophica.

CAP. 3.

Reliqua circa philosophica.

359 Loquitur ex ingenioso Autore contra nostras probationes ex Pro: generatio unius semper est corruptio alterius contradictorii, sive est destructio rationis illius, quod generatur, et sic generatio hominis est destructio rationis hominis ... ex hoc non infertur destructio formae embrionis, quando generatur forma in vens: ergo forma embrionis poterit manere cum forma vivente. Mare probat, ex divo Thoma in commentario litterali lib. 1 de generatione lect. 8a dicente: "quia corruptio tendit in non ens, et generatio est ex non ente, ideo oportet, "quod generatio sit ex corruptis. Et paulo post generatio est quaedam corruptio "alt non entis, et ita unum eorum semper coniungitur alteri.

360 At longissime tamen divus Thomas a mente Autoris: sanctus enim Doctor intelligit proloquium illud, ita ut semper conveniat substantiis, et non semper conveniat accidentibus; nam si proloquium esset, quod generatio unius semper est corruptio rationis sive contradictorii, semper ergo conveniret accidentibus, cum generatio unius accidentis semper sit corruptio non entis, vel destructio rationis: ergo sensus proloquii non est ille. Docet ergo divus Thomas, quod in substantiis semper generatio unius est corruptio alterius ea quod materia numquam sit sub privatione formae substantialis quin habeat aliam formam substantialem. Non sic in accidentibus: corpus enim diafanum aliquando est sub privatione formae, scilicet lucis, quin habeat formam oppositam: nam corpus non habet contrarium, atque adeo generatur, quin corrumpatur aliquid.

361 Vide nostras solutiones apud ... paulo ante citata verba ubi ait: causa continuitatis generationis ... materia est causa quod transmutantur in contraria ex hoc enim contingit, quod semper in substantiis alterius "generatio est alterius corruptio, et e converso: numquam enim materia est cum privatione "unius formae sine alia forma. In quibusdam autem hoc contingit; nam corpus diafa- "num est sub privatione lucis absque hoc quod subiiciatur formae contrariae. Secunda tamen Philosophus "docet generationem ex non ente esse, id explicat sanctus Doctor ibi sic: non ens quod est materia se- "cundum rationem, ... non tamen materia est non ens per se, sed ratione privationis, cui adiungitur. Nam loquitur de contradictorio, et docet magis in generationibus transitum de privatione formae ad formam, quod libenter concedimus.

562 113. n admissa pa corporeitatis sequuntur plura absurda: 1° quod non sit idem corpus Christi, quod natum est de Virgine, quod pependit in ligno, et iacuit in sepulchro: in sepulchro enim diceret constitutive pro substantiali, quam antea non dicebat. 2°, quod caro Christi domini transierit de una ad aliam pam, atque adeo corrupta fuerit contra Scripturam dicentem nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Et alibi, nec caro eius vidit corruptionem. 3°, quod Verbum divinum assumpserit pam cadaveris, et illam postea dimiserit contra illud Theologorum Verbum divinum, quod semel assumpsit numquam dimisit.

Psalm. Dav. Actus Apost.

563 Nos ans, et 1a sequella de corpore inspecto, et quoad adiuncta. Corpus inspectum Christi domini est mea 1a, quae fuit eadem in utero virginis in ligno, et sepulchro, et talis mea non dicit constitutive pam substantialem; corpus autem completum non fuit idem: hoc enim constituebat prius pam, quae caruit in sepulchro. Ad 2m dico, carnem transiisse de una ad aliam pam, et disting. adiunctum: caro Christi corrupta esset philosophice, concedo; vulgariter nego. et de hoc loquitur Scriptura: nam illa incorruptio est speciale privilegium corporis Christi; incorruptio autem ab adversariis intenta est communis omnibus hominibus, et brutis. Corruptio autem philosophica admitti debet cum sit de fide, Christum emisisse spiritum.

564 Ad 3m. nego, Verbum divinum assumpsisse, et dimisisse pam cadaveris; hoc tamen non est contra ploquium, quod solum loquitur de partibus absolutis 1°, et per se assumptis, et quae constituunt naturam humanam Christi domini ut notat Eximius. Nota 1°, nullum esse absurdum, quod in triduo mortis verificaretur Deus est cadaver; sicut non est quod verificetur Deus est mortuus, sepultus. 2° quod si sacerdos in triduo illo consecraret, poneret vi verborum idem corpus Christi, quod modo ponitur in hostia, scilicet eadem mea 1a cum accidentibus organicis; at non poneret idem corpus sacramentale: modo enim est vivens, et tunc esset cadaver.

565 3°, quod corpus Christi, quod vi verborum ponitur in Eucharistia, dicitur corpus proprium Christi, non quia exigat ex se praecise constituere illam humanitatem, sed quia est corpus, quod re ipsa reperitur in Christo Dno. 4°, quod tot reliquiae, et cineres sanctorum dicantur illorum corpora, talis locutio est impropria. 5°, quod corpus hominis, et equi prout dicta ab aliis non differunt substantialiter contra tamen accidentalem rationem diversa

reorganicaon, et accidens. 6° quia licet in mediis dentur complementa subalterna non ultimo complens genus, et complementum infimum ultimo complens genus, ut patet in genere vivens, quod complet non ultimo per sensibile, et ultimo per hominibile; in physicis tamen non datur forma non ultimo complens, et forma ultimo complens materiam.

566 Ratio est quia ex duplici illo gradu determinativo generico v.g. vivens sensibile potest resultare unum genus medium ulterius determinabile per aliud differentiam v.g. hominibile; at ex materia, et forma non resultat unum subiectum physice receptivum alterius formae substantialis in ordine ad constituendum compositum naturale; tum quia esset superflua; tum quia illud subiectum non esset materia prima nec materia 2ª quia non esset prima pura potentia; non 2ª, quia ea forma nova supponeret naturam complectam, et ideo non posset constituere compositum naturale in esse totius, sicut propter eamdem rationem illud non constituit substantia.

567. Hinc aliter potest probari: nam vel illa forma quod adveniret enti substantiali completo non est substantia; vel accidens; vel ita se haberet ad, admissa forma corporeitatis; quia 2° agens naturale expellens dispositiones ad aliquam, et ipsam aliquam, inducit dispositiones ultimam ad aliam formam; et aliam formam: ergo intenderet malum, et non propter aliquod bonum; vel id nequit esse admissa forma corporeitatis: ergo. 3° vel daret forma corporeitatis, compositum vivens non esset unum per se, vel duo composita; nam quando hoc destrueret, destrueret unum compositum per se, et alterum maneret: ergo erant duo composita per se. Cap. 8.ᵘ Ultimum argumentum Theologicum.

CAP. 8.ᵘ

Ultimum argumentum Theologicum.

568 12° est corpus Christi, quod vi verborum ponitur in Eucharistia sub speciebus panis non est sola materia prima, neque corpus constitutum per animam, neque materia accidentaliter organisata: ergo est corpus constitutum per formam substantialem corporeitatis. Probatur 3ª quia nullum accidens ponitur per vim verborum iuxta Divum Thomam: ergo. Imprimis ratio, Divus Thomas constituere corpus per animam sub ratione dantis esse corporeum; et sic corpus, et anima sub tali » ratione ponuntur per vim verborum: ait enim 3ª parte, quaest. 75ª artic. 6° ad 2ᵘᵐ: » Terminus conversionis panis, in quo corporis 2ᵘᵐ quod dat esse corporeum; non autem 2ᵘᵐ quod » dat esse animatum tali anima. Sicut ergo nam, quod ponatur per aliquod accidens, ita nam, quod ponatur per formam noviter creata. Cui obstantes est in tota quaest. i divo Thoma recedens, cum non liceat nobis, quoad hoc punctum.

569 Nego 1ª antecedens partem, et antecedens probationem, quia quod sit ut D. Thomas non ponatur per vim verborum aliquod accidens, quod sit extra

utriusq corporis; ponunt tamen accidea utriusq corporis in eo tam corr accepto; cu tale corpus ponat pa, et superior, quidquid illud videtur. Corpus autem vulgariter sumptum, quod com signat p voce corpus dicitur p mag ta, et p organisaoes accideales. = Instas: vi verborum consecraois n ponit pa aliquid accideale: g. Rt ans: conversio Eucharistica ex se scilica, et patres e transsubstaoi; d n eet si vi verborum poneret pa aliquid accideale: g et enim transaccideao: g.

530 No ans, et certa mari phaoes, no minus, quam urgeat phao: actio enim consecrava, l conversio Eucharistica simul e utrumque transsubstao, et transaccideao. Transsubstao, q e conversio substaae panis in substaam corporis Christi: hera p tro pali a quo totam substaam panis, et p tro pali ad quem totam substaam corporis Christi. Et transaccideao, q e conversio accidentis in accidens: het enim p tro pali a quo aliqua accidea, et alia p tro pali ad quem. Et licet philosophice possemus illam transacccideaoem vocare; dogmatice autem et in sensu patrum debemus illam transsubstaoem apellare.

531 Rao e: q intentum scriptorum solum e pcedere ra Berengarium Zuinglianos, et Calvinistas docentes panem manere in Eucharistia, et ibi n ee vere, et re Christum dnum, sed solum tamquam in sigo, et figura. Cum quod statuunt scilica substaam panis converti in substaam corporis, et in hoc sensu actiom consecravam transsubstaoem vocant; ad eorum autem intentum n conducit, neque obest, quod simul sit transaccideao. Et quidem potest eadem actio ex diversorum denominari substalis, et accidealis, vg actio productiva tri substalis, et accidealis; imo eadem actio potest ee entave accidealis, et denominave substalis.

532 Instas 2o: actio consecrava denominat a tro pali totali, l a tro ad quem; d denominat substalis: g. tmus palis ad quem e substaa; d si maa accidealis organisata eet tmus ad quem, hic eet totum accideale: g. = Claritatis gratia distinguo mai: denominat pure substalis; no; vere substalis, cdo, et distinguo sequens: g sola substaa e tmus palis ad quem, no; n sola substaa, cdo. Actio consecrava e in se, et entave accidealis; dicitur tamen substalis trave a tro, qui p epsig p pond. Unde si hic sit sola substaa, actio denominat pure substalis; si solum sit accidens, actio denominat pure accidealis; si partim accidens, et partim substaa, actio denominat simul accidealis, et substalis: q denominat a tro pali, l totali, l partiali.

553. Hinc

sic arguor: terminus formalis a quo illius actionis est non solum substantia panis, sed etiam unio accidentalis inter substantiam, et accidentia panis; et terminus formalis ad quem est non solum corpus, sed etiam unio accidentalis corporis cum accidentibus, seu saltem physica accidentalis Christi, qua est sub speciebus panis; ergo hoc non obstante actio illa dicitur absolute transsubstantiatio: ergo = Dico, quod illa physica accidentalis non ingreditur terminum; tum ad quem, et substantia panis non convertitur in aliquod accidentale; et ita ponantur fere accidentia organica, corpus in quod substantia panis convertitur, videtur per accidentia, et terminus ad quem erit totum accidentale.

554. Dices: actio ponitur denominari a termino totali per se intento ab actione, quae a tali, quem per se intendit; sed terminus totalis per se intentus ab actione illa est corpus Christi, non utcumque, sed prout sub accidentibus sacramenti, et consequenter ut includens fere aliquod accidentale: ergo denominabitur accidentalis actio illa, quam designat esse transsubstantiatio. Maior patet: quia actio, cuius terminus totalis est homo est productiva hominis, et cuius terminus totalis est album, est productiva albi; ergo cuius terminus totalis erit totum accidentale erit productiva totius accidentalis, et consequenter denominabitur itidem transitio accidentalis.

555. Instas 3o: panis, seu terminus formalis, qui convertitur est totum substantiale: ergo corpus Christi, seu terminus formalis in quem convertitur est totum substantiale. Respondeo: terminus formalis, qui convertitur est totum ultimo completum; et terminus formalis in quem. Concedo antecedens, nego consequentiam: quia terminus formalis, qui convertitur iuxta fidem est substantia panis, quae a parte adversariorum est compositum substantiale ex materia, et forma panis; terminus vero formalis in quem est corpus Christi, quod non est compositum substantiale, sed accidentale ut dictum est.

556. Instas 4o: actio conversiva habet pro termino formali ad quem corpus Christi, quod est totum accidentale: ergo a tali termino actio illa dicitur accidentalis, et non substantialis. = Distinguo antecedens: est accidentale partiale, concedo; totale, nego: nam corpus illud dicitur materia, et accidentia organica. = Subinstas: compositum ex substantia, et accidenti, dicitur accidentale, et non substantiale: ergo actio terminata fere ad illud, non substantialis, sed accidentalis dicetur. = Concedo antecedens, nego consequentiam: quia compositum ex substantia, et accidenti denominatur a compositione, quae est accidentalis, et non substantialis; actio vero denominatur a termino: unde in illorum aliquo ut substantialis, et aliquo accidentalis actio erit dicenda substantialis, et accidentalis, ut patet in actione productiva substantiae, et accidentis.

537 Hinc in rogatione Eucha[ristiae] terminus totalis a quo est compositum accidentale ex substantia panis, et accidentibus unitis, unione accidentali; terminus totalis ad quem est compositum ex corpore Christi, et speciebus Eucharistiae, seu totum sacramentum. Terminus [partia]lis a quo est quod accidentale, seu compositio ex substantia panis, et unione cum accidentibus; terminus partialis ad quem est accidentale compositum ex corpore, et praesentia accidentali Christi, et unione corporis cum accidentibus. Ubi includet terminus partialis modalis a quo, et ad quem, scilicet unio panis et unio corporis Christi cum accidentibus; et terminus partialis absolutus a quo, et ad quem nempe substantia panis, et corpus Christi. Haec notant apud adversarios. Disputatio 3a de incompossibilitate duplicis formae totalis in eadem materia. Cap. 1m Naturalis incompossibilitas statuitur.

DISP. 3a

De incompossibilitate duplicis formae in eadem materia.

CAP. 1

Naturalis incompossibilitas statuitur.

538 Totales dicuntur formae illae quae non subordinantur inter se, quae non se habent, ita ut altera sit dispositio alterius. Et formae possunt esse eiusdem speciei ut duae animae rationales, vel diversae speciei ut contrariae, vel disparatae. Ex quibus aliae directe opponuntur ut forma ignis, et nivis; aliae autem non ita ut forma ligni, et lapidis: formae autem opponuntur dupliciter. Primo ratione contrariarum dispositionum et radicaliter ratione exigentiae ad utramque dispositionem. Sed quae solo numero differentes non petunt dispositiones diversas; nam quae dispositio sufficit ad formam A sufficit ad B solo numero distinctam.

539 Fere certum est apud paucos esse naturaliter incompossibiles duas formas in eadem parte materiae, a quo autem proveniat talis incompossibilitas dubium est, pro quo dico 1o: duae formae totales diversae speciei nequeunt naturaliter coniungi in eadem materia incompossibilitate orta ex oppositione naturae. Probatur: tales formae exigunt dispositiones naturaliter inseparabiles in eadem materia; ergo. Probatur antecedens: tales formae vel exigunt qualitates contrarias in gradu summo ut forma ignis, et nivis; vel diversas [illegible], [illegible] utroque modo exigunt dispositiones naturaliter inseparabiles, quod satis colligitur ex omnino diversioribus substantialibus rerum naturaliter; ergo.

380 Hinc est non oes partes diversae speciei exigant qualitates contrarias in gradu summo, sed oes exigunt collectiones accidentium, inter se oppositas. Unde partes ex genere possunt dici radicaliter stricte sive contrariae; aliae aliae radicaliter stricte contrariae, vel saltem oppositae. Possunt etiam partes venire incompossibiles ex limitatione materiae. Ratio est: quia materia non est capax duplicis partis; alias esset violenta, dum unica habet. Sed neque est indifferens: numquam enim habuit, quod sciamus, duplicem partem; et ideo aer dicit indifferens ad lucem, et privationem lucis, quia non est cum luce, modo sine luce.

381 Dico 2º neque partes eiusdem speciei possunt iungi incompossibilitate orta ex limitatione, et non operandi agentium, vel etiam ex limitatione materiae, ut dictum est. Probatur: si agentia naturalia possent naturaliter inducere in materiam duplicem partem eiusdem speciei, ignis igni applicatus produceret in eius materia novam partem ignis; atqui hoc est falsum, quia iuxta coe [commune] proloquium "agens naturale univocum nequit naturaliter agere in sibi simile": ergo agentia naturalia non possunt &c., et consequenter incompossibilitas illa provenit ex limitatione, et non operandi agentium. Maior constat: quia agens naturale sufficienter applicatum passo disposito, et non impedito producit naturaliter effectum, quem potest.

382 Roboratur: agens naturale nequit operari naturaliter, quando cessat finis, ad quem tendit operatio; atqui quando materia habet unam partem, cessat finis: ergo. Probatur minor: quia finis agentis univoci est assimilare sibi perfecte passum, atqui hic finis cessat, si agens univocum inveniat in materia aliquam partem: ergo. Si vero agens sit aequivocum, cum finis erit producere talem passum, ignem v.g.: ergo cum in materia inveniat partem ignis frustra operaretur aliquid contra illud: Deus, et natura nihil agunt frustra.

383 Atque incompossibilitas duplex partium recurrunt ad Divinum decretum; sicut ab eo provenit, quod sol non moveatur ab ocasu in ortum. 3º est: vel agentia naturalia possunt inducere in materiam duplicem partem, vel non? Si 2º frustra est illud decretum. Si 1º inferret [illegible] agenti naturali: hoc enim tempore necessario sufficienter applicatum passo disposito exigit producere effectum, quem potest: ergo exigeret producere plures partes, pateretque violentiam per illud decretum. Decretum autem divinum de non concurrendo cum angelo ad motum solis ab ocasu in ortum nullam violentiam infert angelo, qui de se est indifferens, et potens ad utrumque motum. Cap. 2. Rationes adversae.

CAP. [illegible]

P[illegible]

584. 1ª, et praecipua est: in ferro candenti datur simul forma ferri, et forma ignis: ergo. Antecedens quoad 1ª partem constat: quia abeunte forma ignis manet forma ferri. Probatur quoad 2ª: in ferro candenti, datur summus calor, summa siccitas, lux vehemens, et virtus combustiva; sed haec fiunt in carbone: ergo et in ferro. = Distinguo antecedens: datur simul forma ferri, et ignis in diversis partibus materiae, concedo; in eadem, nego antecedens et cadit reliquum. Similiter de monstro bicipiti, in quo ait Bonesper fuisse duas animas, dicendum illas fuisse non in eadem, sed in diversis partibus materiae.

585 Itaque in casu nostro forma ferri manet in intimis, et solidioribus partibus materiae, et forma ignis, quae occupat partes extimas, totamque ferri superficiem, a qua formam ferri expellit, ut patet in particulis a candenti ferro resilientibus, quibus extinctis non apparet forma ferri; vel ignis occupat materiam aeris, aliorumve corpusculorum latentium in ferri poris, et sic apparet totum ferrum ignitum, vel quia ignis occupat totam superficiem, vel quia occupat poros ex quibus splendor in totas ferri partes diffunditur, et totum illustrat.

586 Instas 1º: si ignis solum inducitur in corpusculorum materia, diu duraret ibi inclusus, maneret enim libera a contrariis; sed hoc est falsum cum citissime pereat: ergo. Confirmatur: si ignis reciperetur in aere incluso in poris, cum ex omni parte sit aer ibi contiguus incenderet maxima pars aeris; sed hoc est falsum: ergo. Nego majorem, et probationem adjunctam; contrarium enim est, et maxime forma ferri, et aqua, quae recuperare conatur accidentia, a quibus spoliata fuit per formam ignis; atque adeo indirecte conatur expellere accidentia propria ignis debita, et consequenter formam ignis. = Ad confirmationem respondeo, quod tunc ignis non reciperetur in aere ibi incluso, reciperetur in aliis corpusculis terreis, quae ibi sunt.

587 Imo potest incendi aer: quia juxta communem doctorum unum elementum potest immediate converti in aliud. Cum autem aer inclusus non possit effugere vim ignis incendentis, quin incenderet aer contiguus, qui facile fugit, et succedit alius. = Instas 2º: ferrum est valde densum, paucosque, et exiguos habet poros: videmus ignem in toto ferro tam in extimis, quam intimis partibus, quando praescinditur; sed appareret ex aliqua parte ferrum, si ignis solum esset in poris: plures enim sunt partes ferri, quam pori: ergo.

588 Ad instag rēo, quod ferrū sit rem. candens, hoc tamen sapienter fieri sit ab igne in ipsis ferro totq. illustrer, et n obscurant accidea ferri, ea q accidea ignis spoliant ferry nigrū, ppria colore, q sunt viridiora, atq adeo n solu ignē, d eng partes nigras illustrant. Quando aute ppriety aparet ignit etia in intimis, ideo ē q ignis ē ppius etiā in intimis poris ferri, ex quibus derivat splendor in partes ferri; lab igne exteriori pducit de novo ignis in intimis partibus.

589 Instas 3o: n alia raoe dicimus ēē pag ignis in totā maa carbonis accensi, nisi q totū videmus accensū, et quamlibet partē spuiere stupā; d idē accidit in candenti ferro: g. = q melius foret pbari n ēē pag ferri in ferro candente, sicut n ēē carbonis in carbone ignito. Deinde: nescimus an carbo ignitus sit etiā in intimis partibus; d hoc omiso, n possimus experiri, an ferry candens ūt intimes partes graviter spuitiva. Pag aute ignis in toto carbone colligimus, q carbo sibi relictus, abeunte igne desinit in cineres; quod n evenit in ferro.

590 2a. ō: duo ignes aplati eidē maē intenderent pducere duas pas ignis, quilibet suā: q illas pducerent, cū sint apta nēcesaria.. Dpamat: n requirit maa virtus ad pducendas duas pas solo nero distas in eadē maa, quā in diversis; d idē ignis potest nalr pducere plures pas diversas mais: g. = Ng ans. Quilibet ignis intenderet pducere rumcarius, n se solo, d simul cū alio pag ignis: ng uterq intendit assimilare sibi pfectē pasy, quod asequet p hoc, quod solū pducat una pa ignis. Itaq duo ignes atemperant ocursū, et ex utroq resultat una caa adequata in actu 2o.

591 Dpamaoē ad mari retorqueo: d idē ignis exigit nalr pducere plures pas in diversis mais aplatis; g. et in eadē, et si. quem patiet violeg dy id n asequit. Disquo maiz: n requirit mar entave virtutis dē, odo; quod inclinaoē, et exigeā, no. Eadē entavē virtus ēēt pductiva duplicis pe in eadē maa, ac in diversis; d in eadē maa solū miraculose se exerceret virtus illa obedientialis; at in diversis mais se exerceret nalr, n vero in eadē: q pōa una pa in maa cessat finis agentis nalis nēsarij, quod solū intendit asimilare sibi pasy.

592 Nota 1o, quē 1a maa posit supnalr dupli pa accidentali, n tamen dupli totali substali: q 1a id admirandū dat experienā, et n dat rao

in contrariu; secus vero ad 2. Sed neque quolibet accidens possunt informare eandem materiam: non enim possunt duae ultimae dispositiones, aut duae qualitates in gradibus incompatibilibus. 2º, quod cadaver requirit aliqua commensus cum forma carbonis; non quia hec in omnibus partibus minus fuerit simul; sed quia remanent aliquae dispositiones quibus adduntur aliae; sub quibus omnibus ponitur de novo forma carbonis. Cap. 3. Sunt supernaturaliter coniungibiles

Cap. 3.

Sunt supernaturaliter coniungibiles.

593 Ita communiter recentiores cum pluribus Scholasticis, et paucis Thomistis, quos expresso nomine citat Palanco contra Thomistam, Scholasticos aliquos, et paucos ex recentioribus. Probatur 1º communi ratione: nulla datur contradictio in eo, quod duplex forma simul informet eandem materiam partem: ergo id potest a Deo fieri. Confirmatur: nulla datur implicatio in eo, quod accidentia sine subiecto, quantitas sine extensione locali, duo quanta in eodem loco, duas naturas eadem persona: ergo neque in eo quod duplex forma in eadem materia. Vel ostendant implicationem, quam ut ostendant sic

594 Opponunt 1º Thomistae: implicat, quod ponatur causa, et causalitas non ponatur effectus; sed forma ut informans est causa, et causalitas expulsiva alterius formae: ergo implicat, quod ponatur forma informante, non ponatur alterius expulsio. Probatur minor: forma non causat expulsionem alterius in genere causae efficientis, in genere causae formalis intrinsecae; sed causalitas causae formalis intrinsecae est informatio ergo = Retorqueo in corpore quanto occupante locum, quod est causa, et causalitas expulsiva alterius corporis quanti ab eodem loco: ergo posito corpore quanto occupante locum, implicat non poni expulsionem alterius corporis, quod est aperte falsum, ut patet in corpore Christi penetrato cum lapide.

595 Praeterea: si forma ut informans esset causa, et causalitas expulsiva alterius formae, non posset dari forma, ut informans, quin daretur expulsio alterius formae; sed hoc est falsum, quia in 1º rerum productione data fuit in materia forma ut informans, quin daretur expulsio alterius: ergo. - Dices, quod non subsequuta fuit expulsio, quia non praecessit forma alia. - Optime, et infero: ergo informatio unitiva non est causalitas expulsiva alterius, quia implicat, quod detur causalitas quin detur effectus. Hinc minor ratio est falsa, ad cuius probationem concesa 1ª parte ma-

Lib. 10 c. 3

596. Fra ut impans mag n e caa nisi tanti moava expulsionis alterius fig, quatenus potest Deus ut ceset a servare alterius. Eiusmodi aute cap caditas e cesao ab actoe oi servava ab illius; cu tamen porro Deus poa caa illa morva, n annuere exiget, unde potest ig prorsus serva-vare: sicut pro corpore quanto occupante locu potest Deus n annuere exigem illius, et servare aliud corpus in eodz loco. Fra ut precise impans sola e caa in actu V expulsionis alterius; q, n intelligitur caritas, donec inte-rrogat Deus cesans a servade fix prorsus.

597. Itaq ut impans ipsu here-fada pars 1ay sive prius, 2ay seu naturz: illa e oppoia reultans ex mag, et hac cuius caa e infusao, sive e denominao obtiva a fra debere coicata sub-ro capaci; et hac efectus neq supernatls potest a Deo supleri, l impediri; q implat quod pos ob ostitutivis n ponat effectus: unde implat quod ex mag et ao ignis unitis n resultet oppoy rney. 2as et navus efectus fig, qui e expulsio alterius, sive cesao actoe servuva fig, potest a Deo impediri: sicut potest impedire efectus secundarius quantitatis, expulsio alterius ab eodz loco.

598. Instas: Deu n potest Deus impediri efectus 1ay fig impantis, q illy n potest supplere sine fra; o neq potest supple-re effm 2ay fig sine fra: g. Ng mai. n prob illa raog, d q implat quod pos ob ostitutivis n ponat effectus. o erg min. Efectus 2dus dicere fiatis, n q ostituat fig, d q caot a fra in genere cap motivae, cuius exigem po-test n annuere Deus. Imo potest illa supplere sine fra, ut patet, si Deus, q suo libito ceset a servade fig ligni, la n det fra ignis, valia expiens expulsionem illius.

599. 2o ex Palanco: implat, quod duo accidentes iungant in eo p subro ug calor in summo, et frigiditas in summo: q et quod duz sit subiectis, qui illas exigunt dispoes. Rt ans: otrarietas in eiusde subro implat solad ea quia duo otra-ria verificarent de illo subro verificarent et duo otradictoria: q. Patet ans: q n vo-rificarent hq de hoc curat, nullus ho curat verificarentur ista aliquis ho curat, aliquis ho n curat, quaru una alteri otrarie, et alteri altera otradicit.

ff

...ed inferemus ... dat nimis
, not. n. in asserimus per quascumque [illegible] formas posse iungi, et aliquas: unde
et alias non possunt coniungi, poterunt aliae non vere exigentes dispositiones contrarias.
Deinde: Deus supernaturaliter posset ponere formam ignis in materia non disposita: unde
vero antecedens, non consequens. At non ans, et [illegible] non [illegible]: [illegible] vias [illegible] impli-
catio [illegible], et [illegible] solum [illegible] adiuncti [illegible] contrarietas physica, etc.
In illo casu verificaret subiectum esse simul callidum, et frigidum, non tamen esse ca-
lidum, et non esse callidum, frigidum, et [illegible] frigidum.

601. [illegible] imo potest subiectum esse callidum
quin de illo verificetur non esse frigidum, et ex quo potest esse simul esse utrumque
in quo non est contrarietas [illegible], vel contradictio. Et patet: quia non minus opponuntur specie
quoad locum duae quantitates, quam duae qualitates contrariae quoad subiectum; sed ex contrarie-
tate physica duarum quantitatum a Deo [illegible] non sequitur contrarietas [illegible], vel contradictio:
ergo neque ex contrarietate physica duarum [illegible] a Deo [illegible]. Hinc roborat
nostra [illegible]: potest Deus supernaturaliter impedire effectum [illegible] calores sit ex-
pulsivus frigiditatis: ergo poterit impedire effectum [illegible] subtalis, sit expulsivus alte-
rius etc.

602. Plures Thomistae [illegible] ant, [illegible] et [illegible] disparitates: quia non implicat
quod idem subiectum sit in duplici specie accidentali: formae enim accidentales non dant sub-
iecto esse simpliciter, sed secundum quid; forma autem substantialis dat subiecto esse simpliciter, et
necessario affert expulsionem alterius, ne materia sit simul in duplici specie essen-
tiali, quod implicat. = [illegible] non implicat, quod idem subiectum sit simul in duplici spe-
cie accidentali: ergo neque in duplici essentiali. [illegible] consequentia: ideo ans est verum, quia calor
[illegible] in subiecto non affert essentialiter privationem frigiditatis; sed forma ignis vero non affert
essentialiter privationem formae ligni: ergo.

603. Explicatur: quod forma ignis dat esse simpliciter solum est
[illegible] ex illa ut unita [illegible] resultet unum per se igneum; sed cum non stat, quod
ex forma ligni eodem subiecto unita resultet compositum ligneum: ergo. Patet minor: quia una
forma non affert essentialiter alterius privationem. Alia itaque est natura, quoad essendum [illegible], et
haec spectat essentialiter cuilibet formae, sive substantiali, sive accidentali [illegible] entis [illegible]
nostra forma de distinctione reali; alia vero est natura quoad essendum cum alio in eo-
dem subiecto, et haec non spectat formae substantiali, neque accidentali essentialiter, [illegible] solum nat-
uraliter ut dictum est. Cap. 9. Opponunt alia.

CAP. 4ᵘᵐ

Opponunt̃ Alia.

604 Opponit 3º: si duæ fæ substales conjungerent in eadẽ mã̃ neutra eet actus 1ᵘˢ, hoc implat̃; g. Hoc maxĩ de ea actus 1ᵘˢ maæ ẽ ẽe priorẽ om. actibus maæ; ɔ nulla ex illis fæs eet prior altera; g. .. Ɔfirmat 1º: quælibet fa substalis ɔplet maã: g altera illarũ adveniret ia maã ɔpletæ; ɔ hoc ẽ cõtra ratiõe fæ substalis: g. 2º: quidquid advenit enti substali ɔpleto ẽ accids: g si aliqua ex illis fæs substalibus adveniret maæ ɔpletæ, eet accids. quod implat. = Ita ẽ ratione ꝑ Palanco illo utentes: pre maã ret actu entitativẽ, et mephysicẽ; ɔ fa substalis n ẽ prior illo actu; g n ẽ ac-

605 Ulterius sicut fa substalis ẽ actus 1ᵘˢ, ita accidealis ẽ actus 2ᵘˢ; ɔ tn fa accidealis supponat aliã, v.g. calor quantitatẽ, n desinit ẽe actus 2ᵘˢ, neqꝫ fit 3ᵘˢ: g licet una fa substalis supponat aliã n desineret ẽe actus 1ᵘˢ, neqꝫ fiet 2ᵘˢ. Ɔstat discursus: qa sicut fa accidealis dicit actus 2ᵘˢ ɔparave ad substalẽ, ita substalis dicit actus 1ᵘˢ ɔparave ad accidealẽ. Hinc ad argũ no maiorẽ, et maiori probãs: Et cũ fa B supponeret fã A in maã, adhuc eet actus 1ᵘˢ maæ; tũ qa supponeret fã, quæ sui radix eet; tũ qa daret ẽe substale ɔpletũ, quod dicit 1ᵘᵐ ẽe.

606 Itaqꝫ fa quælibet substalis ẽ nave prior alia, qa nullã præsupponit ut radicẽ sui; n tamen ẽ prior forme alia, qa n debet præsupponi ut radix sui alterius. Ad mũ quo si duo puncta penetrarent, a quibus penetrans oriret linea, neutrũ illorũ eet forme prius altero, qa neutrũ supponeret aliud ut sui prius; quodlibet autẽ eet nave prius altero, qa neutrũ sequeret alterũ. = Ad 1ᵃ ɔfirmaoẽ disquo ans: quælibet ɔplet sufficientẽ maã, ɔo; exclusive, no, et disquo ɔsequens: adveniret maæ ɔpletæ specificave, et n ut subto denominaois, ɔdo; reduplicave, et ut subto denominaois, no cõsequentiã.

607 Hinc ad 2ᵘᵐ disquo ans: quidquid advenit enti substali ɔpleto specificave, et n ut subto denominaois ẽ accids, no; reduplicave, et ut subto denominaois, ɔmitto; qa ratio fæ substalis sentit subiret adveniens maæ substali ɔpletæ ẽ substaa, et n accids. Itaqꝫ calor advenit ignis ... reduplicave ut ɔpleto, illũqꝫ denominat callidũ, ideoqꝫ ẽ accids; at fa ignis advenire maæ reduplicave ut ɔpletæ, ꝑ hoc ferri, neqꝫ ferrũ denominaret

unde n advenivet ut accid. Alioq: fa ignis n advenivet ferro, d mas ferri.

608. Instas: fa, qua n indiget maa ad extendy cplete in genere substaq, n e substalis, d accidealis; d maa ferri fa ferri n indiget fa ignis q ex-tendy cplete in genere substaq: g fa ignis n eet substalis. = No maq: q licet maa n indigeat illa fa; attamen cu illa potest cstituere ivry cpoy substale: sicut maa n indiget aliqua fa detrata, et tamen cu illa potest cs-tituere cpoy substale. Neq inde infert, quod fa n sit substalis: ad-veniens fa adveniens ma cpletj eni accidealis prabetq; q cgen prabi ... illius cu maa; erit tamen substalis formalitq, entave, et inte-rno.

Eppones 4° ex Schotistq: ne depens nec supernalq potest depere nisi ab uno, quod totalq tet eius poq, et depeq eealq; d maa 1a, quantu ad informari pet eealq a fa totali, hz totalq trat mas poq, depeq aliq cpoy in maa, et illa fa n eet totale, d ulterius ppectibe: g. = Retorquet sub ... maa: locus A quantu ad occupari pet eealq a corpore quanto, hoq totalq trat loci capacitq, seu depeq: aliq corpus quantu n repleret totalq locy, d parte vacuu relinqueret: g locus A nec totus esse potest occupari dupli corpore quanto.

5to ... coniunt ... poq; ... n soly ... sufficeret ... 1a soly totalitre ... pet p ung fa. Ubi nota, quod maa ex ... n deperet ad utraq fa simul, neq ab una potius, qua ab alia; neq gauderet n utriusq habitue, neq unius potius, qua alterius: g maa soly depet ab aliqua fa sub disiunctio, = similq illa qcend. At maa ut informata dupli illa, ha ab utraq eealq de-peret; quod mari e aliud, qua quod depeant univoce. Aliq retorqueri argu: q intus quoad intelligere pendet eealq ab intellectione, et tamen potest here simul plures intellectiones.

611 Eppones 5° ex Schoto: una naa creata nequet pro-naari simul tribus Divinis personis; g ide effectus nequit simul pveni-re a dupli caa adequata, ab illaq depere: g similq. = Falsu e ans, et magis falsa pbao; male caq petius patrocinium. Cade naa potest pronaari simul tribus divinis psonis, et ide effectus pvenire a dupli caa. Sed o-misso ans, no coq. Adversarii ans debent pbare, quod questio protractus

trat exclusive poi nap ut primer; at in nro casu neutra ex illis pis adaequate exclusive, ... supplens ... poq mat.

612 Opponis 6.° ex P. Vasquez: poa mat ad recipiendas fras e indigea mat; o mat neq supernaliq potest ... simul dupli fq: g neq illq recipere. ... poq recipere fq, ... in poa; ... mat cu una fra totali n e poa ... aliq: ... simul in actu, et in poa: g.. 2.° mat cu una fra subsist... ... ens ... ut angelus; o ens ... neq supernaliq potest recipere fq ... g. Dstinguo mat: poa natis ... indigea, ... obedientialis, et neutra, ... poa natis mat e ... ad una tantu fq; obedientialis autq ad fras supernaliq recipiendas extendit ad ea ... que ... implant.

613 Hinc mat, que una tantu fra induit potest supernalit pluxes recipere; ad ... objicitur ... una tantu ... supernalit ... generali ... mat ... de poa ... mat ... reduplative ut, cu una fra totali n e in poa ad a... ; omitto; ... 2.° ... Hinc ... mat ... in poa mat ... mat et fra totalis ... totalis. at mat 2.° ... una fra totali ... potens supernalit recipere ...

614 ... distinguo ... eet ... in actu, et ... ciabo ... no eet in actu, et 2.° ... in poa, ... ad ... actu ... Ad 2.° distinguo mat: ... totali ... ac ... ens erealiq ... omitto; ... na mat ... quando ... una ... intrinsecq ... et ... ad alias, et plures ... subsistendas; ... ex se ... ens ... Cap. ... oppoa.

CAP. 5.°

Fra restanti oppa.

... ex divo Tha ... directa ...

... mat. ... Rea quod divus Thas loquat de poa ...

nunquam inveniri quaestiones de pot. absoluta disputat; ut notat ... res a D. Tho. ... oes divi Thom. interpretes. Opponitur 2º ex P. Oviedo: maa non het pot. ut ea iuxta reg. ... simul supernalis educant: g saltem hq eductio non erunt nunquam ... Ab. nº: qª non sunt ponendo virtutes sine fundamento; alias possemus ponere in musca virtutem ad supernalis producendi angelum.

616. Sed et deus pot educens non ponit ... in eadem maa ... non: alias eni poterunt. Sed potest nari ... ad cuius ... fundament. non apparet ... in ... supernalis educant; et ... ad oe ... quod non implat. Sicut si nulla sit implao in eo quod musca supernalis producat angelum ... supernalis poterit; de hoc ... Opponit 3º: eadem cera non potest in eodem loco duplicem figuram ... here: g neque eadem maa duplex ... saltem in eodem loco. Concesso ant., neo cons.

617. Disparitas ... figura stant in correspondentia loci distinc. et ...; corpus autem in eodem loco ... potest correspondere locis distinc. et ...; at in ... maa ... non petit locorum diversitatem. ... inde: si cera biloceri poterit in uno loco here figuram rotundam, et quadratam in alio; admodum quo corpus Christi het ex tot in Caelo, et in Euchar.: g maa saltem bilocata poterit here in uno loco unam fig., et aliam in alio; quod satis est ad nrā scq.

618. Instas 1º: una forma est exitus ... privao alterius: g. ... ant. una forma het esse ... ab altera, ... het raos privao...: g. Ab. nº ex divo Tha libro 2 metaphy. lect. 12ª dicente: 2ª autem quod una forma het ... inclg privaoem alterius diversas ... sunt ... privao, quodammodo ... est, et ... hanc ... ant., et ... Vo ant., et concessa maior ... Authoritas divi Thg des... in loco ... a magistro Palancio. Sed hoc ... quod ... Thg ... substales ... cum maa ... ut ... privao alterius quoad ... eamdem specm. et ideo dicimus, quod ... maa, et duplex ... ignis, et aqua resultaret duplex species ... inadequate dicta.

619. Instas 2º: ... est ignis, et aqua: g ... eamdem specm ... sicut ... Ab. ant.: ideo in sacaro est idem album, et dulce, qª ... vedo, et dulcedo ...

ide subiec; et ignis, et aqua habent idem subiectum: q. Ipsam ad: iuxta
Phil. 5° metaph., cap. 6. ea sunt unum ratio, quorum materia est una; et tunc materia
ignis, et aquae esset una. q.: Nil mirabor idere ans in sensu rigoroso: su-
cit enim ad id identitas materiae quanta. 2° tam n. illa pres sonant identitatem, ade-
quatam, com nant; et in hoc sensu implicatoria reputatur illa ppo hic ignis.

620 Un-
de ne ans, et maior probatur. Non pe illa ratione; et q. album, et dulce sunt
concreta denominativa, quae important in recto solum subiectum, quod in utroque est,
adequate idem: idem enim est adequate subiectum habens albedinem, ac habens dulcedinem;
ignis autem, et aqua sunt concreta quidditativa, quae important in recto eq. subiectum,
quam formam, et cum haec non sint eadem, ppo haec ignis est aqua est falsa: ipsi
enim nunc sensus materia, ignis, et utriusque unio est materia, terra aquae, et
utriusque unio; quod est aperte falsum. In casu vero occurrunt os utriusque
soli esset vera ppo ista: subiectum ignis est subiectum habens formam aquae.

621 Hinc inquir-
do de Christo vera est haec ppo homo est Deus, et e o; ut nam in ... in
illis ppbus tria accidunt bonitas, et n. important in recto naturam, et horum: n: pe-
sonalitas trans natura humana est ponalitas trans. naturae divinae. Ad dilemmaque dici-
que inq: ea sunt una ratio, quorum materia phica est una, ro; quorum materia n. phasyea
dpha individualis est una, sdo; et de hac solo loquitur ibi Phus ut notat; Chorum:
unde in reo casu esset eadem materia phica; n. vero eadem materia individualis, seu dpha
materialis, cum illa nova habeat suam dpham materialem.

622 Instas 1°: illud est absolute unum,
quod est indivisum in plura: q. illa duo pe constituerent unum absolute. = Disting. ans:
illud est absolute unum unitate transcendentali, et con unum per se, per accidens, et per aggregationem,
de: unitate ppria unius per se, no. Illud dividitur in materia, et dupli ... in
viso in plura eiusdem rationis; at illud coniunctum est divisibile in duo ppria ra ina-
dequate distincta, quorum quodlibet in unum per se complexum; et ideo tale coniunctum n. est
unum per se complexum. Ubi nota, quod ... dominus est unum per se suppositum, ta-
men una per se natura: q. natura divina neque subiectum, neque forma naturae humanae, et u-
traque unit in unitate suppositi.

623. Observa 1°, quod illa partes cum materia n. constituerent ...
per se integralis, sicut partes corporis; q. ad hoc requiritur quod subordinentur inter se
ad totum integrale componendum. Deinde: neque constituerent unum per se essentiale tale;

q^a tales, [illegible] n servant ing se ordine actus; c. pos. [illegible] hent ing se unioe immediatg, quod ee requirit ad attribuendy uny p se nale. 2° quod [illegible] iunctu ex dupli pa heat una mag debet dici duplex, et in un. [illegible]; q^a denominao unius e nava, et exclusiva alterius; et a multiplaoe recti multiplat oreety: unde ibi cent duo, [illegible] specie madeqquate diversa.

624. 3° quod maa cu pa ignis, et plumbi denominat poive levi, et poive gravis; n aute nave gravis, aut levis: q^a ad denominaoe navg requiat, quod nulla heat poivg [illegible]. Hoc e casu, quo ignis poive levis. Similitg linea decens simul pg viventis, et cadaveris, subry, n vero cadaver denominaret simul aah, vivy, et cadaver; n vero vivy, et n vivy, aaty, et maata; q^a n vivua fert naoe vite, qug n afert subry hens pg viventis, [illegible] simul denominet cadaver 2^a poivy cadaveris.

625. 4° quod si duplex aa ralis reciperet in eade maa, altera poret male, altera [illegible] operari, altera salvari altera damnari; [illegible] [illegible] [illegible] illa maa daret illi ae. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] altera maa: ng resurrecno in [illegible] corporibus e iuxta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si una vole in eadg loco sedere, et altera currere; illa tanty [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; si aute cent qui impedit illa tantu operabit ci una bene deberai currere et n altera. Cap. 6°. An eadg pa poiv infraz simul duas maas n ctinuas?

CAP. 6^{ii}

An eade pa poit inpraxe simul duas maas n ctinuas?

626. [illegible] edit de eade pa ei duplis maq [illegible], l adequate, l inadequate. Maa adequata e illa, quq pa nalg porest informare, ut totu corpus; inadequata vero e illa, qua pa nequit nalg informare, ut manus. [illegible] asero: eade pa nequit nalg informare simul duas maas n ctinuas, potest tamen supnalg. Pbr xlo, quoad 1^a parte: pa n potest illas maas informare, nisi ipsa bilocet, l maq penetrent, quod e nalg impole; [illegible] nisi ipsa pa virtualg extendat, ad quod requirat ctinuao maq: aliq n eet miraculy, quod aa [illegible] Dni simul informaret corpus truncy, et caput abcisu.

627. Pbr quoad 2^a ex n repugnaa nulla eny dat in eo quod eadg pa bilocet, l duplex maa penetret, et [illegible] duplg unioe pa respiciat. Deinde quoad maas inadequatas ostat ex allato

miraculis ovi Dionysii, et inde a pariter ad maas adequatas: q. n. eas repugnã mae ad unu, quae alliud. De 1a parte dictis, nulla e difficultas; de 2a stant Thoista, et plures Scholastae, pro quibus sic.

628 Dices 1o cu Palanco: si eadem fa poterit informare plures maas, posset praestare simul plures effectus formales, o hoc implicat. q. = Dist. ma: plures effectus haos in adaequate distos, nõ; adaequate distos, nõ. Effectus haus talis est compos: in casu nro n. darent duo compa adequate, o inadequate distincta. = Instas: fa in maa terminat, ne sit in alia, et maa cu fa n. terminet, ut aliq recipiat: sicut corpus terminat a loco, ne sit in alio, et locus terminat, ut aliud corpus recipiat. q.

629 N. ans. et adjunct probo: quia idem corpus potest esse in pluribus locis simul, et plura corpora in eodem loco, n. natu, o naturaliter. Dices 2o ex Oppluriensibus: ut eadem fa simul informet plures maas deberent addi novae vires informative: q. id n. est eadem fa. — No ans: q. solu deberent addi novae informationes, seu uniones: sicut idem corpus Christi simul e in pluribus locis sine alio, quin ei addantur novae vires occupandi loci, sed novae ubicationes.

630. Dices 3o cu Thoa: si eadem fa poset simul informare plures maas adequatas, poset et infinitas: atin tunc eius perfectio esset infinita: q. eet infinite perfecta. = Atqui sequela probat, probat eadem fa neq subcessive posse informare plures maas adequatas, nec idem corpus posse dislocari. Immo quod eadem fa nequit simul informare plures maas inadequatas, quod nobiscu tenet Thoaricus. Immo ant. nro cõo. Neq urget antis probao: q. illa perfectio eet admixta pluribus imperfectionibus, atq ideo n. eet infinite perfecta.

631 Hoc probat a paritate corporis, quod eet simul in pluribus, et infinitis locis, quin eet infinite perfectu; et sicut tale corpus n. eet exigeq, o tunc ubicaois in illis locis, ita fa n. esset exigeq, o tunc unio, est in illis maais. — Dices tamen, quod corpus in illis locis mere passive se haberet, q. in illis acquirendis nullu haberet exercitu virtutis; at fa in illis mais n. se haberet mere passive, cu exerceret in sua virtutis informaq. — D: q. eius corpus exerceret suã virtute occupandi loci.

632. Deinde: corpus illud se haberet mere passive, q. n. exigeret illas infinitas praesens, neq praestaret influxu physicu in illas. neq in ipsa loca; o neq fa exigeret in-

factas uniones; neque influerent phice in illas, neque in maam. Nota, quod licet ignis influat in ptas maas, non ideo producit in ptos (?); quia vis sua creata defatigatur per agendum in actiones, ideo ut possit subcessive, quod restaurat vires, non potest simul in ptos effectus producere; verius aute informatio non defatigatur per informationem quia nullo perstat influxu phicu; sicut neque corpus per occupationem loci.

633.

2°; quod si illa forma esset materialis dependeret radicaliter per sua entitatem a qualibet mat. sufficienter, non exclusive; actu vero dependet per eductionem; si vero talis forma esset spiritualis, dependeret solum actu per unionem a qualibet maa; non vero radicaliter, ut patet ex dictis. Nota 3° per 1a parte dictis, quod licet punctum sit indivisibile sit unitum divisibile quoad ...; non tamen unicum punctum ... infinitis ... punctum mat. quia non sufficit ... extremas ..., ... requireret unum illius ... Disp. 2a De pota receptiva duplici, et actionibus reservatis. Cap. 1. Discrimen pot. nalis ab obedientiali.

DISP. 4a

De pota receptiva dupli..., et actionibus reservatis.

CAP. 1°

Discrimen pot. nalis ab obedientiali.

6

634.

Pota nalis sive contrapota obedientiali, est, quae potest reduci ad actum sine miraculo, quavamine, vel elevatione agentis superioris, qualis est pota naturae in ..., ... condy pry. vel obedientialis est, quae nequit reduci in actum sine miraculo, iuvamine, aut elevatione ... superioris, et talis est pota nalis ... ad actum fidei divinae. ... ... divisio non est per intrinseca differentia, quasi accidentalis per diversos ..., et moralia: ... ... nalis pota ... ignis ..., et obedientialis ... actus fidei divinae.

635.

... Pota obedientialis dicitur etiam ... pnalis; quia supra suam nalem sphaeram alicuius auxilio agit, vel patitur. Dicitur metaphorice de rebus materialibus, quae suo modo obediunt agenti superiori in ordine ad aliquid agendum, vel recipiendum. Sed pota neutra ... ad obediendum statuario, non est obedientialis ut modo accipitur, quia sine miraculo accipit ... statuae: solum quod dicit ..., quod exequi non valet suo ... nali.

636 Ut vero res aliqua dicatur potentia obedientialis ad aliquem actum; debet habere naturam inchoatam ad illum: quia est creata impotens, et incapabilis, totumque actum provenit ab alio. Talis potentia dicitur activa elevata, et obedientialis, quia ex adventu auxilii superioris in certus hoc tamen [illegible] tum vitaliter quantum requiritur actus, et sic potentia evehitur ad illud quia [illegible] illa sphaera, in qua est actus. [illegible] dicitur obedientialis entitative, si elevetur [illegible] entitate supernaturalis; obedientialis autem quoad modum si elevetur ad actum supernaturalem solum quoad modum. Vide dicta n. 399.

637 Dicitur tamen activa potentia, quae elevat ad agendum; et passiva, quae elevat ad recipiendum. Quoniam tamen omnis potentia elevata quia non [illegible] agens superius, ideo omnis elevata potentia solet a divo Thoma [illegible] passiva. Ad potentiam obedientialem passivam reducitur potentia obedientialis ad hendum [illegible] illum vere non recipiat; et sic ad potentiam passivo reducitur potentia ad [illegible] plures materias non omnino, licet ab aliquibus dicatur obedientialis [illegible]; et tamen passiva, quia [illegible] activum, seu productivum. His [illegible],

638 Sit 1ª conclusio, ut potentia passiva dicatur vere obedientialis, et elevata non requiratur elevatio in genere passivo qua [illegible] ad activo. Ante [illegible] noto, quod dari talis elevatio in genere passivo se [illegible] potentia per aliquid supernaturale se tenens ex parte potentiae passivae, vel ut principium recipiens simul [illegible], vel ut dispositio; in genere autem activo, quando talis potentia passiva [illegible] aliquid supernaturale [illegible], vel disponente, respiciet [illegible] supernaturalis; sicut anima talis recipit gratiam sanctificantem: unde non est [illegible] potentia passiva elevari, ac [illegible] in genere passivo.

639 [illegible] 2ª conclusio: ut potentia passiva dicatur vere obedientialis, et elevata sufficit, quod nequeat reduci ad actum, nisi interveniente agente supernaturali ut tali: sic enim vere obedit, et [illegible]; et ad [illegible] non requiratur elevatio in genere passivo; non sufficit quod potentia recipiat actum solum supernaturalem, vel [illegible] supernaturalitas se teneat ex parte agentis, vel [illegible]. Ista patet: a [illegible] talis potentia per hoc quod habet terminum supernaturalem in ipsa non esset proprie potentia neutra, neque potentia [illegible] naturalis: utraque enim haec potentia est ad actum naturalem assequibilem: et esset absolute obedientialis, et elevata, cum esset ad actum supernaturalem solum assequibilem.

640 Dices 1º: ut potentia naturalis activa elevetur ad producendum aliquid supernaturale requiritur principium supernaturale simul producens: ergo ut potentia passiva naturalis elevetur ad recipiendum [illegible] supernaturale

[illegible]

... in ... Dicto ante [illegible]

in ipsa debet relucere perfectio [illegible]

operationis [illegible] debet [illegible] n [illegible]

et qualis perfectionis cum eis [illegible]

691.

... ra neque recipi [illegible]

dicto ... potentia nalis [illegible]

dicet ... ite sup ... [illegible]

... quales supernalia [illegible] ...onento

[illegible]

recipiendi qualitas illa superna, quia debet in genere activo. Unde ... ma...

... potentia passiva n est ... ipsa sine ... activo ... cum ... ad.

692.

Dices 3°. ... potentia passiva debet esse ... genere

passivo sicut ... ius ... debet esse ... genere ... passivo [illegible] sicut ... activo, ita passiva ... sed ... subtra ... in genere passivo non ... dispositiva ... ergo.. ...

[illegible] ... potentia ... in genere

... de ... potentia passiva ... elevata; ...

... subjecta ... supernalis ... potentia passiva ...

... elevari ... , ... esse ...

et ... elevatur in genere ... vo.

693.

Dices 4°. ... potentia passiva potest

cum ... in genere activo ... adaequata ... ut ...

... passiva supernalis, sine ... seq ... ela

[illegible]

[illegible] ... superna ... operationes ...

... naturalis debet ... supernalis ...

... supernalis ... ad ...

genere passivo ... activo ... tempo.

[illegible] excellentia [illegible] supra [illegible]
[illegible] dispositio [illegible] ad illa [illegible]
[illegible] quorum [illegible] naturale, alterum supernaturale [illegible]
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] naturale [illegible]
sufficiens [illegible] exigens [illegible] sicut [illegible] sufficiens ad [illegible]

[illegible] 95. Non [illegible]
[illegible] supernaturali [illegible]
[illegible] supernaturalis [illegible] sicut [illegible]
[illegible]

CAP. 2.um

In qua ma[teri]a [illegible]

[illegible]

v. reza mia Dirguo mag: maret in eadem entave poa quae antea ado: in eadem denom naturae. Et enim ablata una parte, maneret eadem entava mag; mutar tamen poa illa extrinsece. et denominave quia ablata una parte aufert certa iunctionis a qua pendebat supernaturalitas: unde mag deficeret denominatio extrinseca per obedientiam, et elevationem.

61 Ad 2um dicgeo magis po receptiva fig. ignis est natis entave ado; enim denominave, subd. ... ignis recipiendo in sensu diviso ab alia, ado; in sensu composito cum alia, non tunc enim dat agens supernaturale operans. Ad 3um reza maia disguo mag: ... per est optioad subitaq es ar nat. mag, ... etiam ... denominave ... mag: utraq. solutio stat.

62 Dices 2o. per sententia: una cum aliis pars est natis ... maga; quia pars natis debita mag est in poa natis mag quae. Dissimer 1: ... solum pugnant quod eamdem poa natis mag: altera ex ... in poa natis 2a: ... non ... rationem sui ... una ponat in ma ... ... et altera ... illis, ... non poa natis. 2a in obedientiali. Et ... Disguo mag: una pars divisive physice ab alia est natis debita mag, ado; ut coniuncta cum alia, non mag ... reza mia non cos.

63 Ad ... vireto ... non ... ... nego ... natis mag ... tamen natura ... quia simul cum alia ... exigeat in suprema ... in poa utraq. est in poa entave natis, et denominave obedientialis. Ad 2a non ... ... physica non conveniat per rationem sui, ... ratione quatenus; ut enim per rationem sui ... physice non ... ; atq. adeo una ... ratione sui exigent ... ab eodem subiecto: unde utraq. simul elevabit ... alterius exigens, tum una dicas disponens, et non altera: utraq. ... per vires supernaturales.

65 Dices 3o. per adventum 2a pars non minuit virtus agentis natis; ... adveniens 2a agens elevabat ... in poa natis ... Dicesis ... ... non cos. Agens natis operans nequit elevare ... pars alterius, non ... minuat virtus ... alterius partis, ... quia non superat ... natis ad ... alterius exigeat. Sicut agens natis ... elevabat accidens in subiecto, et non potest illud elevare sine subiecto, et non minuit ... virtus ... ablato subiecto. Nam, quod in ... poa natis ... non maneret vacua, ... est enim eadem entave poa in receptive unius, quaeq. alterius, diverso

mo exercita.

6. Pote tamen [illegible] dici vacuo, quatenus non habet ... [illegible] ... no nale, sive non recipere omne nale [illegible] ... Nota ergo, quod si corpus [illegible] simul locaret, [illegible] hic esset entiae nalis, et extrinsece supernalis [illegible] [illegible] [illegible] alibi; et sic corpus Christi in celo, et simul in Eucharistia; [illegible] ut esset omne nalis illa [illegible] esse erat, quod est ad [illegible] quantis, ita ut quantitas occuparet locum sibi debitum, et nullum alium. Nota ergo, quod eadem [illegible] potest simul habere [illegible] nale, et supernale amores Dei; [illegible] [illegible] [illegible], non vero [illegible] totales [illegible] eadem maa.

Dices 6.° § 3.ª sen[illegible]

653.

[illegible]: quilibet ex illis [illegible] non [illegible] agens supernale. [illegible] quilibet [illegible] est in poa nali. [illegible] [illegible] maa. [illegible] [illegible] maa. [illegible] [illegible] [illegible] supernaliter [illegible] [illegible] ... [illegible] non [illegible] supernale. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] agens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible]

[illegible] una [illegible], quam [illegible] alia ut [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible], et [illegible]; at non ideo [illegible] desinet [illegible] agens supernale: [illegible] non ideo desinit esse [illegible] cum alia, [illegible] [illegible] a nra [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] discurrendo de [illegible] se, quod [illegible] [illegible] [illegible] nali, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solo [illegible]: sunt enim eadem [illegible] [illegible] quatenus [illegible] [illegible] ad [illegible] nalia, quae non possunt [illegible] nalem inducere simul eadem maa. [illegible] [illegible] [illegible] duplex [illegible] in maa potent esse entitative nales.

CAP. 3.

Actiones [illegible] duplex [illegible] in maa potent esse entitative nales.

[illegible] [illegible] [illegible]

655

Hurtado, Arriaga, Ripalda, et alii. [illegible] revocari [illegible] ... [illegible] [illegible] quando [illegible] entitative [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] entitative sive [illegible], sive separata ab alia [illegible] [illegible]. Entitative [illegible] ... [illegible] [illegible] ad illa, [illegible] [illegible] [illegible]. Dices quod actu nalis [illegible]

ex eadem derata ad expulsionem fix oppositae: nam est exercialiter determinata ponendo tantum mo nali. Dico: magis oponuntur actiones integrae, quae ipsi fixae, quam fixae solum oponuntur naliter: ergo. Patet maior quia oppositio actionum oritur ex oppositione terminorum.

656 Dices, modo diverso actionem cum expulsione fixae contrariae impone modalis debet esse realis. Dico: actio solum est mus partis; et tunc, et sequens solum connectit cum causa, et qua etiam eductiva sit etiam cum praesuppositione subiecti: ergo actio productiva conservativa unius fixae ... realis determinatio ad expulsionem alterius neque est mus, neque nexus expulsionem alterius fixae: unde hic actio entitative nalis non potest ponere effectum entitative supernalem; potest tamen ponere effectum denominative supernalem; quia ipsa potest esse denominative et extrinsece supernalis.

657 Dices Vtum maior virtus requiritur ad trahendum pondus alio resistente, quam si nulla daretur resistentia; similiter ad deijiciendum pondus, quam ad illud elevandum; quod hoc ideo est quia resistit contrario: ergo. Distinguo maiorem: si Deus vincat resistentiam alterius, nego; si non vincat, omitto. In nostro casu vinceret resistentiam contrarii. Deinde, qui attrahit pondus alio resistente debet ponere maiorem impulsum; ad maiorem autem impulsum sequitur maior virtus illius productiva; in nostro vero casu, etiam praesente alia manet eadem entitative forma: ergo et eadem virtus conservativa.

658 Vlterius: quando pondus deijicit producit impulsus a praecedente et simul a gravitate; quando autem elevat producit solum ab elevante, quod ideo debet impendere maiores vires. Instabis: ideo actio conservativa quantitatis extra subiectum est entitative supernalis, quia superat omnes vires naturae; sed quae hic ex praedictis actionibus superaret vires naturae: ergo. Distinguo maiorem: quia superat entitative omnes vires naturae, nego; solum denominative, non, et similiter dicta minor, nego consequentiam.

659 Actio, quae conservaret quantitatem ... ibi, ipsore eductiva, deficit eadem ... quo ... ablato ... deficit actio; at in nostro casu, cum nullum prius deficeret, cur actio eadem ... sit, et solum ponat mus repugnans connaturali actioni, quae ... nihil variat intrinsece, sed extrinsece, et denominative. Propterea actio eductiva non solum quoad ... sed etiam entitative, et intrinsece est insufficiens ad conservandam quantitatem sine subiecto; ideoque ad illam ita conservandam requiritur diversa ... in nostro autem casu non requiritur diversa, sed eadem actio potest manere, cum maneant ...

iubius e erea n illigata.

660 Dices 2°: actio, qua agens ponit sua viris, ad praesentiam aequ. e actio, qua n solu ponit sua, d etia vincit resisteq contrariq: e actio robustior actioe solu productiva sui aequip seorsu. Patet cons: nq ag ns nequit producere ad fortiorem contrarij nisi augendo concursu. Distinguo ans: etia vim n resisteq contrarij ratoe Divini decreti, cdo; superiore ratoe actionis, no. Etenim ac perfectione sue contrarie producit eade entave [illegible] iunct, que seorsim produceret: unde est eadem entave actio, extrinsece tamen, et denominave robustior ratoe decreti quod vinceret resistea contrarij.

661 Sgtur de agens sui eiusd entas effectus nequit ponere mo maxi, mo mix actioj; si tamen det contrarium, et agens sit debile, superet decreto Dei nolentis concurrere cu contrario, agens debile ponat [illegible] eande actionem. Instas. V: Deus decernens n concurrere cum exigeis debet suspendere effectus 2aos fiary; d ad hoc n sufficiunt actioes entave nales: ergo. Nego mix. Effectus 2aus sit, sive expulsio contrarij n suspendit, [illegible] in [illegible], p n cessatioe concursus, quo [illegible] servabat hic contraria; et quod sufficiunt actioes entave nales.

662 Instas 2°: nequit Deus decernere n [illegible] cum exigeis, quin donat aliquq superiore impulsu, i virtute in cais n habenti; alij, vellet Deus caas efficere id, ad quod n habent virtutj: e aut concursus, aut virtus debet augeri. Nego ans, et probaor. Eadg entave virtus, et actio [illegible] [illegible] tam mo [illegible] in [illegible], [illegible] simul cu [illegible] aequ; cu hoc tamen discrimine, quod [illegible] illa [illegible] ad [illegible] hoc contrario. [illegible] a [illegible] decreto [illegible] quo vult vincere resistentiam contrarij; que circumstantia e extrinseca actioni [illegible] entave sumptae.

663.

[illegible] ex quodq R: [illegible], quod effectus entave [illegible], et solu diversus ratoe alicuius circumstantiae, et quod requirat maiorem [illegible] virtus [illegible] [illegible], [illegible] cu illa circumstantia: e nulla e solutio. Patet ans in [illegible], que e eade entave [illegible], [illegible] sufficiunt effectus, e tamen ad illa facile [illegible] [illegible] maior entave virtus: no [illegible] [illegible] habemus. Distinguo ans: et solu diversus ratoe alicuius circumstantiae se tenentis ex parte pa, et quod requirat [illegible], cdo; [illegible] se tenentis ex parte pa, no ans.

66[illegible] [illegible] circumstantia [illegible] [illegible]

ex [illegible] habitus, nec simul cu [illegible] [illegible] in actioe actie; et in [illegible] [illegible] [illegible]

nex: tas n̄ fuerit ex circunstantia de nunc ex parte Dei ... ex parte
livini decreti non ... annuere ... exigerit. Inde
... ex parte Dei ... dictum, ... servari illarum ... Disp. 5. De eductione ...
... de forma mat. Cap. 1um Aliqua senti rejecta.

DISP. 5

De eductione form. de pot. mat.

CAP. 1um

Aliqua sententia rejecta

665 ... creans ... creatio, ... generatio, seu eductio produci ... e. ... aequare ... in eductiva, et creativa. ... aute ... creata ... creatio ... ut ... generatio ... eductio solu possunt producere. ... ut sepe ... nihil posunt ex nihilo produe ere. ... productio rei ex nihilo, ... aute productio rei ex aliquo sive ... ex nihilo. Quid aute ... ex nihilo, quid ... ex aliquo ... tota ... e, ... in ... eductionis ... in eade ... de eductione form.

666 ... Si ... sententia ... form educi, quia erant prius in mat. ... natura ... de ... extrahuntur in luce et apparent ... ut gladius e vagina educitur ...

natura. et ... educ ... naturas ...
... Unde ... nihil ... ex nihilo, ... ex aliquo ... educuntur ...
... educuntur.

668 [illegible] aliquam partem fit ab agente nali: q. saltem aliqua pars fiet ex nihilo; illa scilicet extensio [illegible] sua in maa: sicut q. una pars potest produci de novo et non per creaonem, cum non tota [illegible] pars sit extra maa, et [illegible] ratio n: q. pars non ext[illegible] [illegible] nihilo. Deinde: pars extensa fieri [illegible] maa: q. fieri creata, et [illegible] ex nihilo. 3o: [illegible] sive substaa[illegible] sive accidentalis, [illegible] indivisibles, [illegible] per [illegible] partes, et non [illegible] aliq ab agente nali [illegible]

669 [illegible]

sententia asserit, [illegible] in maa [illegible] esse, [illegible] modum [illegible] extra, et [illegible] nihil: unde [illegible] educuntur ab agentibus, quatenus [illegible] his esse extra; illud autem esse vocat [illegible] inchoao. Ita Ulyseus Garzia [illegible] e [illegible] esse n[illegible] distinguit ab extea. 2o: q. [illegible], quae sunt in maa [illegible] esse, coicant agea nalia extea: q. hanc educunt; n. ex nihilo: [illegible] ut [illegible]. Sicut igitur extea n. pertinet [illegible] maa, et tamen [illegible] maa educitur; cum n. poterit educi [illegible] n. [illegible] maa.

670 3o: [illegible] [illegible] in maa [illegible] n. solum inchoare, extentes [illegible] [illegible] omnia [illegible] dicta illa extrahit [illegible] quomodo [illegible] creao [illegible] [illegible] ex nihilo. [illegible] in maa [illegible] illud esse esse [illegible] extens: [illegible] in maa [illegible] solum esse esse, [illegible] esse ext[illegible] [illegible] [illegible] dicat esse in maa [illegible] nihilo, [illegible] et [illegible] [illegible] in maa [illegible] actu [illegible] [illegible] extra eam.

671 [illegible] sententia defendit, esse in maa virtutes seminales [illegible] maa [illegible] partes [illegible] semina [illegible] maa [illegible] agen ope [illegible] [illegible] esse [illegible] non [illegible] [illegible]

672 [illegible] Illud semen [illegible] de rea [illegible] novo fit ab agente na[illegible], et semine illo, tamquam [illegible] ex nihilo [illegible] aliqua pars [illegible] novo fit, et [illegible] nihilo: [illegible] Illud semen [illegible] [illegible]

mo q̃ intuet pg in parq.— 3º: illud semen n̄ ē recepibile in maa; ē
ita pa necessario recipi in mā; illud g̃ semen n̄ erat paas pg.

636 — 5ª sentia

alij vero Albertus cum Avicenna, et Durando ponunt, hē educiq in influxu a tō mat

in hās. Dª qª ruxta Phus lib. 2º de generatione, textu 8º in generatione us mate

et fam; movere autz, et facere alterius pos ē, sb effici autz: g maa pri

tat inicy inf uxy in has. Itaq decas illy in ilus. in tot tam, diver-

sas fias ee valdē imperfecty: ng in tot ē, u ē inadaequatus, et sic eng a genere

magng virtuty in ma; : ē imperfectus, a ē influxus a maatr, et hoc

n̄ fiat: cum na̅ sit ut caa maalis influit in suos actus motus, et

voluntates.

637 — Intro hac sentia admisa nully erit discrimen in cag fam

maaly, et efficienty simul, et maaly. Unde inferi igry n̄ ee virtuty hoc

quartg efficieny, hi ignis n̄ licet; cum maa igni eng influeret in ea ignis.

Itamq: quatitas aqy nece virtuty phice infusiva in calor, Item que ip-

si aqy; ng quantas aqy influeret in calor, qui reciperet in ipsa tamquam

in caa maali. Cap. 2ª Objectiones contra sentias.

CAP. 2.

Obiectiones contra sententias.

638 — Ultimo ex Pho 3º metaphys. textu 22º

dicentis: oportet semper, quod maa sit ante generationem, et eng fa; o hoc

n̄ posset ee 2ª et extea: q 2ª ē caa.— Confirmat 1º ex eodem: ng 8º metaphs. ope

hic ait, quod nos alle p generationem nam, sed de fa ad actu, qui translat ait,

n̄ largit multitudny effectuum; atque largiret multitudinem, si p eo actus

duceret de novo fa: g.— 2º: 11º metaph., textu 11 ait: quod tomy precedit ge-

nerationem in poa; d. com ē maa, cum ea ht ee poale: g fa 2ª ee poale, 2ª

ee cory precedens generationem.

639 — Non apparet ut totis viris hic esse necessario

ratione aliqua ē ad argum, quod maa, et fa generantis sunt ante ge-

nerationem, n̄ autz fa generanda; l eng dic, quod fa generanda ex hoc n̄

h, d virtuali potentia in poa cag.— Ad 1ª confirmationem dicendum, quod trans-

mu n̄ facit multitudinem essentiae, mag effectiva vitā.— Ad 2ª resp, quod procedere mag

et agens generationis ante generationem, com potentiali in poa passiva mi, et activa agentis.

Nec ꝙ obstat Phus in terra ... ... et tamen n̄ sunt ... ...

677.

" ex Divo Aug.º 3.º de Trinitate cap. 8.º dicente: invisibilia semina Creator
" ipse Creata ē oīu rerū: quoniā quęcumq nascendo ex oculis seminibus accipiunt
" procedendi primordia, et incrementa debite magnitudinis, distinctionesq formarum. Similia
" habet alijs in locis, quæ videntur fundari in illis verbis Geneseos 2.º vers. 4.º: Hæ
" sunt generationes Cæli, et terræ, quando creata sunt, in die, quo fecit Deus cœlum,
" et terram, et omne virgultum agri ante quam oriretur in terra, omneq herbam regionis,
" priusquam germinaret.

678 Ad testimonia divi Augustini respō, illum intelligere nomine virtu- tum seminaliū virtutes activas, et passivas, quæ sunt in rebus; n̄ verò ... Philosophi, neal inchoatas formas ... Ita explicat Augustinum divus Thomas 1.ª parte quæst. ... art. 2.º ubi sicut Augustinus talia semina extere, et creata ee asserit; ita asseveret inchoatas existere, et n̄ solum 2.º ee esse. Ad textum Gen. ... solum intelligere Thomasen, quod illa 1.ª plantarum, et herbarum producti n̄ fuerunt ... ... neq terra, nec causis alijs, ꝙ soli Deo. Ita pag Cornelius ibi subiungens:
" priusquam germinaret, sic more nati ... ... seminibus in terra sunt.

679. 3.º ex divo Greg. lib. 32 moralium cap. 10.º: herba cum creatur, nec dum in ea fructus, ... fructus sui ... semen extendit: inest tamen ei, etiā cum n̄ appareret, fructus, et se- men; quę simul sunt in radice substantia, quę n̄ simul ... ... temporis in- crementa: ꝙ sunt virtutes seminales in materia, quę simul cum ... ... Resp. ... doctrinā asserere, fructus ... ... existere in substantia radicis tamquam in causa; n̄ verò tamquam in inchoatione, ... esse ... ... Gregorius.

680 2.º pro maiori educat̄ e potentia ... : ꝙ subiectum ē causa physica ... ... in ... ... Resp. cop: ... nequit intelligi, quod educat̄ de potentia subiecti, nisi ... in illo tamquam in virtute causa. ... ... si materia n̄ ... ... physica n̄ ... ... educat ... ... et etiā nil habet hunc ... ... Deus crearet ... ... educativa talis ... ... Deus suppleret aliquid in ... ... educi e potentia ... ...

educi e pota mat erit huius physicus influxus.
681
... em maalis ut talis hec ... spriy exercitiy ... ceso anti, no coq. ut ...
... nec aute n̄ ē activus intrinsecus, quo det ēē ... juxt mā ... in eo quod subtij ita recipiat ... ut eng recipiat actioj ereaty a priori dependz a subto ex ... erexst subtij ta sibi, qng tio. Ad 1g pramaer, no maj: q indepenz ab influxu illo ... mā ē subto presupoy depent a q ... ta educ cio, et n̄ ē d. ... aute subtij presupoy mo dicto n̄ ē ēē mery requisity, ut patet.
682 Ad 2g ceso anti, no coq: actio ... ca ... ē robustior, q n̄ depet ereaty a presupor subto, n̄ q suppleat influxus activy. ... 3g similiter no coq. q poa cap. efficientis, a qua ... ta ē activa; poa aute mat ē pava, cuius soly ē pati; agere aute alterius ... arebat ... Insuper: ex eo, quod ho solus prestet maj in usu ad elevandy pondus, quod iy adiuvat ab alio, infert, hoc iy prestare eng inf ... y: ... ex eo, quod actio independz a mā sit maj actioe eductiva, infert maj prestare ... physicy influxy.
683 ... ceso ante, no coq. Disparitas: q influxus ... solius ē mā excessu adequatior, hō eng soly prestaret influxus adequatiy, adiutus vero inadequaty; ... influxus ē mā excessu ... efectivi, n̄ adequatis; q n̄ solu creao, d eng eductio potest ēē adequata. Nota, quod ho ad elevandy pondus iuvat ab alio in eody genere activo; at cā eductiva n̄ in genere activo, d tivo iuvat a mā. Deinde: eng agens creaty ad producenda poā iuvat a previis dispōibus, quin ōe influant physice in pig. Cap. 3o. Ita ...

CAP. 3.um

Nra sentia.

684 Asero primo poa educi e poa mat, l causam maalez ēē educi dependent a mā tamquq a subto ... priori presupto. Depea aute mā ē radicalis et in actu 1o, alia, talis, et in actu 2o. 1a ē exigea rei ut actus depeat: ... ē ipsa actus depea: unde poa maalis exigit depere a subto, ... actus n̄ depeat, q potest creari. N igit ... eductio in illa depea radicali. ... veraty: infimus entas n̄ dicit educi, quando educit depenz ab ... posteriori: ... cy mā depeat a poa, ex illius poa educer.

685 Neque dicit educi ex eo quod producat dependenter ab aliquo simul non extente... si est indivisibilis actio producere materia forma et unio, et juxta Thomistas accidit in prima rerum productione, tunc forma produceret dependenter a materia simul non existente, non tamen ex materia educeret. Neque dicit, quod educi e potentia dispositiva, ens quod in priori natura se habent; quod dependeat ab illis ut praeparantibus subjectum, non tamen ut a subjecto ... quod forma produci dependenter a subjecto per priori praesupposito ut educat. Et hinc ... cum ... educ-tio est actio productiva essentialiter alligata subjecto per priori praesupposito, exigensque essentialiter unionem suam cum tali subjecto.

686 Quod sit actio constat ex dictis actionis. Quod debeat essentialiter praesupponere subjectum, patet ex proxime dictis. Quod debeat esse essentialiter alligata subjecto probatur: eductio est causalitas subjecti ut talis; causalitas subjecti ut talis est unio sui cum subjecto: ergo eductio est unio sui cum subjecto; unio sui cum subjecto est essentialiter alligata subjecto: ergo. Prima minor constat a paritate causalitatis causae actionis ut talis, quae est actio sui quam suae causae. Quod exigat unionem suam cum subjecto probatur: forma ut educta petit essentialiter unionem sui cum subjecto; non ratione sui: ergo ratione eductionis: ergo eductio petit essentialiter.

687 Praeterea eductio est motus quae ... ordine ad unionem ... subjecto ergo petit ... aliquam illam unionem. Patet inde: nam juxta omnes quod educitur, educi dependenter a subjecto, in quo recipitur; recipi autem est uniri: ergo. Observa, quod eductio, si a modernis explicatur potius ordine introductionis in materiam, quam eductionis e potentia materiae; quia quidem non servant ... in pluribus, qui solum audiunt generalem vocem eductio, quae ... veteris et re-rum ... in errores plurimos adduxit. Solum igitur utendum est tali voce juxta nostram ex-plicationem, et ... quam

688 Dicet primo exponendo: si eductio esset actio ... actio ... a subjecto esset creatio, et aliquo modo dependeret a subjecto; consequens implicat quod eductio sit creatio: ergo. Probatur major: ... productio ... talis est creatio quae et aliquomodo ... a subjecto ... conveniret active a subjecto: ergo. Nego majorem, et ... probationis. Non ... illa ratio; quod ad talis non est essentialiter alligata materiae ut subjecto ... praesuppositi ... a quo ... exstat; neque ad talis dependet a subjecto ... quae de facto producit.

689. Dices 2:

Dare aliquam rationem ob quam aliqua creatio ... producens ... debeat ... praesupponere ... esset quod actio conveniret active a subjecto, ... non ... recipi ... subjectum ... sine praesupposito subjecti, quae non ... in praeparare materiam: ergo quod actio conveniret active a sub-

to. = Disqu. ma: l qª in subto recipit ut subto sustentaoi, no: qª aliqua utcumq, no. l adq: maa n influat active actio agentis creati e causat maa-lis ubi ea subto praesupp: nq ly subiq ut sic n debeat ee pars fra sed ex tamen in subiq iuxta maalia: eductio enz, l sustentao e productio pq eo praesuppo subto actum fore ees qm: qª actus vero primus essentializ requisitus ad producendum ꝑ eductioz sitam est in subto; et in hoc differt agens generans a creans.

630. Dices 3º. actio productiva unionis ꝑ quamq se ipsa immediate unit Verbo divino essentializ praesuppo: Verbum Divinum n sustentat ut caa maalis illa actioq: q ut maa fig sustentet n sufficit, nisi praesupponat di actioq generans. Cf. mai l: caa efficiens ee talis in actu 2º n e idem ac caa maalis ee talis in actu 1º; d caa efficiens ꝑ actioq generans e talis in actu 2º. q. 2º: ideo ignis influit phice in dictam ignq, q hic in illius praesentia producit; d ad praeseq maa producit fra: q. = ego maq: nq illa actio solum unit immediate humanitati, quae e subiectum sustentationis unionis hypostq; Verbum autem divinum e purus terminus intrinsecus unionis, n caa maalis illius.

631 Ad pu

firmao. Distinguo maq: caa efficiens ee talis in actu 2º n e idq 2º solo quod dicit, ydo, 2ᵘᵐ fig dt in maalis subiectiue; n e adequate idq; inadequate, no: q caa maalis in actu 2º ꝑ qz actioq dicit etiq unioq, et sub-ne. Eadq autq fra l actio denominat caq efficientq dependentq a subto praesuppo, et hoc denominat patiens seu sustentans fraq: sicut eadq fra deno minat effectq generanq, et caq generantq. Ad 2ᵐ n maq: aliq quidq ideo est caa in ratione, cq ad praesentia ignis producat effectus. Aliunde ꝑbanda e virtus productiva ignis, sicut ꝑbat a phis, et a nobis ꝑbatur parte 2ª causa.

632 Di

ces 2º. eductio fq dicit virtualiter fra sustentari in subto: nq essentia ei n unio dicit virtualiter unioe cq eq subto: q eductio dicit virtualiter talq unioq: q n dicit adequate in actione perfecta = Disqu maq: eductio n dicit virtualiter fq sustentari et mia 2ᵘˢ inadequate ꝑtiu sustentationis, ydo; 2º adequatq ꝑtiu, no maiq, et caera nuit, nisi coq. Sustentao q dicit virtualiter unioq fq cq subto dependenti a quo ꝑ praecedi praesuppo ea producit; eductio autem n dependent a tali subto e eductio: unde sustentao dicit etiq virtualiter eductioq et e includens unioq, et e unioq.

Itaq; cau. m. adeq. seu subm. univer-
tatis dicit pro ad ea id, dependet a suo principio qua eo icqq, et talis co;
actus e eductio et dicit poa ad recepto pte et nuiu; por. act. e rec-
ptiue unio &c. = C. Obserua: 1°, quod maa sola in tota univrsate dicit cau. nt;
vero pprie et rigorose: q. nulli ee dat fae: unde cau. maalis eminenter sola im-
pprie e cau; q. licet det ee maaliq, at dare ee maalq n e pprie dare ee; e
tamen maa pprie cau. opoi. na. nulli dat pprie ee vi generatio. nt. secu. dicet.
tamen eade Entas simul cau. maalis. et efficiens ut. pq. ut patet n. aa. nali
ty sue attentionis.

692 Obserua 2° quod vi actio eductiva exigit subm forme potens
recipere eam, et unioe depen. ex esentia p talem actione ab illo. 3°, quod nt ideat
ad ipsam eductione, id. p quod utcumq; differt a creatione, d. requir. eo p quod differat
a. pto, a. qua debet differe. ut p actio creativa exigat neq; subm. seu neq; unioe. nt
tae cu subto presuppo, actio eductiva debet exigere essentialiter de re. q. debet here ora
attributa eductionis in ee talis, et n sola ut a creatione differt.

693 Unde si det actio sola exigens
nalr unioe seu, l unioe sui tae cu subto presupposito; exigens essentialiter talem unioe
q. eu tamen n presupposito. talis actio n. est eductio, d. creatio. Confirmatur. (Idemq; quo
nt loquit) Deus in e . . in Verbum procedit p quod differt ab creatio.
n. p oppositu differt ab creatio, et tamen n constituit deficere p oppos. – Obserua 4°, requiri
ad eductione, quod subm precedat nalr . . . vero tempore . . . ait D. Thomas.

696 Sol:
Quia precedea temporis efficientia . . . B . .
quia talis idea . . . in . . . A. Cartesia: imperat . . .
elicit . . . p creatione, cum . . . agens creatur: q p eductu q. ad hanc n re-
quirat illa edea temporis in subto. Tandem contrariis accidentibus eu. ea, quae ma
nent, l saltem quantas . . . depent a maa de novo producta p generatione, d
tunc quantas prius tempore extra quae maa . . . producta: q. Adde, quod pro
. . . ex efficientis . . . effectu n. dest ee temporis: g nec p . . . ut aufer.

697 Ex
. . . legendo uitat vegetas illius . . . , quod universaliter . . . ; ē;
ex nihilo nihil fit: sic enim intelligi p generatione nihil fit nisi ex presupposito
subto. Vel nil ostendit, sive nullum ens . . . agente nali producit . . . nihilo:
de enim ens . . . producit . . . ex presupposito subto, nisi ex maa l. 2. en . . .

obseava, quod ut . fa educat debet produci ex transmutatione, seu transitu physico, l loo mag; n vero ex transmutatione mag derrate physica: unde maa n debet tempore ly precedere

698 3a ultimam observaonem dices: generao e productio totius ex aliquo, et corruptio decisio totius in aliquod; decisio totius i quod n stat in destructa fa maneat subto in aliquo instanti reali: g neq productio totius ex aliquo stabit quin subtum praecedat in aliquo instanti reali. Quoniam destructio totius in unico instanti reali e annihilao: g productio totius in unico instanti reali erit creao.

699 Dices primus, no cog: q decisio totius in aliquod n debet ee annihilao: g debet permanere pars aliqua in instanti reali, ne det talis annihilao; ex in eodem instanti perirent oes partes; implar autem oes partes perire, et aliquam generare. Productio aut totius ex aliquo n requirit praecedentia temporis in subto, sicut illa n exigit productio totius ab aliquo tamquam caa efficienti. Ad urgeas aceso anni, no cog ...dat disparitz. Cap. 2. De yi, quae possunt creari, educi.

CAP. 2

De yis, quae possunt creari, l educi.

700 Si simplex actio; actio creao potest educi, neq productio creari. Deinde: neq maa 1a, neq angelus, neq quaelibet alia substaa completa reale . in per potest educi. Ratio: q talia entia nequeunt fieri subto sui; ad generaoem aut requirit, quod ... tus recipiat et uniat subto, illudq compleat. Solum g dubitat de his, an formae maales possint creari, et aa subto educi. Dico 1o: oes fa maales possunt creari. Patet in Eucha. ubi pp accidentales creantur, sunt 1o producuntur independenter a subto. Et ex his stat ad fas substales, quae n sunt magis dependentes a subto.

701 Obicies quidam fas maales modales; q ut mus sive substalis, sive accidentalis n possunt existere sine subto; potest tamen produci p actionem n dependentem realiter a subto praevio; si videtur actio fiet simul ad unionem, et subsistentia. Dico 2o: fa ralis potest supernaliter educi. Sunt plures ex ... 3a Thomistas. Ratio: q fa ralis n repugnat educi neq ex ... ipsius, neq ... potestate maa: q. Rl ... pars ... q ... fa ralis n e ... independens ... maa,

cis n identificet cum actu ... creare, ipsa e actualis indepen. Deinde; quod est independa radicalis solus e, quod exigat naliter educi indepenter a subiecto; sicut pa maalis tam naliter petit educi: q.

Dod. Pbr 2a antis pars: q maa vero equivalet ut debet, et exter naliter, sive aa producat per eductionem sive per creaonem: q.- Confirmat. Et maa vt n heat pot nalis pure talis ad sustentandum ag nale; heat tamen pot obedreale: sicut et aa n heat pot nalem ad recipiendum gratiam sancti. fantem; heat tamen pot obedrealem; d ideo repugnaret ex parte ... quia maa n heret pot obedrealem ad sustentandum ag: q n repugnat ex parte maae, quod aa subsistenter, sive educi. unde ng repugnat?

Dc. Dices 1o ex Thomistis: solum potest educi e pa maae, quod in illa continetur; d aa ... n continetur in pa maae, q solum continet in maa quod e immersum in illa sive quod depet ab illa in ee, et servari: q.- Confirmat 1o: si aa talis educeretur ... maalis, cum deperet a maa; d hoc implat: q. 2o: si aa talis educeretur, eet ... maalis et corruptibilis, q naliter poret deficere servatio ae ratis; d hoc implicat: q.= Omnia maalia, disquo mina: n continet in poa maa ... ; ideo; in obedreali, nego. Dicunt Thomistae solum nat ag nale continent in poa nali maae.

Dod. Ad 1um concedo; nego maae, et disquo adiuncta ... : deberet tamen extrinsece a maa, ideo; intrinsece, et radicaliter, nego. Et aa talis actus deperet a maa, adhuc esset radicaliter independens; sicut actus ea euchica ... actus n debeant a maa; radicaliter tamen ..., et ... n sunt ... .- Ad 2um nego maae, et disquo probationem: poret naliter deficere aliqua servatio, ideo; ois servatio, nego. na cum aa talis exigat ... servaai per creaonem ... eductione ... ut author naturae ... illius servaait per creaonem.

Dob. Dices 2o ex P. Hurtado: ... subsistentiae loco creationis: q. Pbr ant: quod loco alterius substituitur debet illud continere, ... eminenter; eductio neque ... continet creaonem: q.- Confirmat: si eductio per creatione poret ... actio ... alia actione ... supernali; d hoc implicat: q.= Dist. ... eductio nequit ... loco creationis quoad ... munera, ideo; quoad aliquia nego. ... loco alterius substituitur debet illud continere, n quoad oia, d quoad munus ad quod ... . Eductio substitueret quoad munus servandi ag; n vero quoad munus servandi aa independenter actis a subiecto.

206 Ad confirmationem similiter nego, quod actio naturalis potest sustentari entitative supernaturali quia [illegible] aliquod munus non quoad [illegible] Pater: nam actione creativa [illegible] supernaturali, qua conservat quantitas eucharistica sine materia subiecto [illegible] corruptis speciebus actio entitative naturalis quoad conservandam quantitatem: unde actio naturalis potest sustentari per supernaturali, non [illegible] tale, et 2° [illegible], quod dicitur similiter actio eductiva potest sustentari pro creativa non [illegible] tali, et quoad omnia munera.

207 Dices [illegible] ex [illegible] formula: anima rationalis differt a materiali; quia [illegible] [illegible] potentia [illegible], exigit essentialiter dependere a subiecto, non tamen est essentialiter dependens; illa vero, [illegible] exigit essentialiter non dependere, et est essentialiter independens; [illegible] implicat, quod a subiecto dependeat, quod est essentialiter independens: [illegible] [illegible] Lincei [illegible] potest educi, quod [illegible] indiget subiecto, [illegible] [illegible] naturaliter esse sine subiecto; sed implicat, quod [illegible] [illegible] indigeat subiecto: [illegible] mutaret intrinsece [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] maior: differentia enim in eo stat quod [illegible] materialis exigat naturaliter dependere a subiecto: illa vero [illegible] exigat naturaliter non dependere a subiecto.

208 [illegible] tamen exigentia est supernaturaliter [illegible]: [illegible] tamen naturalis illa exigentia [illegible] cum [illegible] potest [illegible] [illegible], cum [illegible] de [illegible] esse exigentia naturalis; [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] potest denegari [illegible] exigentiae. — Ad confirmationem distinguo maiorem: [illegible] potest naturaliter educi, quod [illegible], [illegible]; [illegible] potest supernaturaliter educi, [illegible] maior. [illegible] naturaliter potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen supernaturaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

209 [illegible] [illegible] eadem actio [illegible] potest esse simul eductiva, et creativa [illegible] [illegible] diversum: quia [illegible] [illegible] se ipsa esset in actu 2° de[illegible] a subiecto aliquo, et independenter [illegible] subiecto; [illegible] eadem actio [illegible] [illegible] diversum [illegible] esse dependentem aliquo, et independentem [illegible]: [illegible] eadem tamen [illegible] potest supernaturaliter educi simul, et [illegible] non [illegible], [illegible] diversas actiones, [illegible] nempe [illegible] diversas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod eadem [illegible] [illegible] actionis dependeat, et [illegible] [illegible] non dependeat a subiecto. Illa tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] addere [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] currens [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] currens, [illegible] [illegible] [illegible].

CAP. 53.

Utrum de facto creanda [illegible].

Nag 13 et ...

... e. l. 3ª nā accidēs nalia maāā tā abditura quāq modalia, ... actiōē creans, educi de facto ... Quid de accidēb. supernalibus, ut habitus ..., inspiraōes, et gratia? Theologi videant. Aliqui apud Coimeus docent. quālitates naler, ut species intoāles, et similes n e duci e pōa subji. Nos ... de oīb accidenb. asserimus educi saltē post ... 13 ... Et pbr. qª hec ōīa accidēa nalia post 13 ... fiunt ab agentibus creatis: ē n. fiunt ex ...

311 Neq dicas ... species ... fiunt in unico instanti et sine resistentia ... sine transmutaōe maē, et ... educunt, nec ... ... sine resistentia ...; et ... tales species sine transmutaōe ... maē, n tamen sine transmutaōe ... quē sufficit ad eductioē. Certū ē ergo ... educi ... facto ... creaōē. Accedit rāō: qª aa ... exigit ... ... immortalis, et separata a corpore exigit ... creaōē; Deus ut author naē illā ... ut naē author ...

312 Neq obest 1ª, quod ... corpore ut ... aliquā determinaōē: absolute ... n ... tali determinaōē ... Neq obest 2ª, quia ... operaōes naler ... spirituales ... absolute n ... tales operaōes ... et spirituales ... separata. Neq obest 3ª, quod ... respondet ad materiam ... quod ... n sunt ut aa sit, ... Nota, quod eductio ... n debet ... actiōē ... creatū ... Deus ut author naē ...

313 Jamdē certū ē ... materies post 1ª ... eductiōē. Præcipua ... creatū, et elementorū in 1ª ... eductiōē ... cū ... et ... Porro ... in 1ª mundi ... operatur ē ut author naē ... exigeat; ... cœlorū et elementorū, ut fore maaler, exigunt ... educi ... ēr eduitionem: ergo ... fuere educti in prima conditione. Tradit ... Aquinate dicente, Deū operatū fuisse modo proportionato ... exigere.

314. Et, etiam qa nullu datr fundamentu ad dicendu Deu voluisse violentia illius fe. — Vaqer: maa, et formae Cælorum, et elementorum non fuere productae per eamdem actionem in divisibilem, ter minatam ad totu m: ergo ne illae fuerunt eductae. Consequentia est bona apud Thomistas, qui ideo tenent illas formas n fuisse eductas, quia fuerunt productae per eamdem in divisibilem actionem totius. Probat antecedens ex divo Augustini 13. Confessionum cap. 33. dicente, " maa de omni nihilo, mundi autem speciem " de informi mao factam ee. Et libro 1o in Genesim cap. 15. maa, et simul " tempore creata cum fa, prius tamen origine fuisse creata; d si per eamdem actionem totum indivisibilem produceret, species mundi n fuisset facta de informi maa, neque haec prius origine creata: ergo.

315. Adde quod conformius e naturae, ut cuilibet rei ra distincta distincta productio detur. — Neque obest 1o, quod sint producti in eodem instanti reali: angelus enim se agens in 1o instanti suae creationis elicit actum per eductionem; et fa vermis corrumpentis speciebus lucidis generatur, et producitur in eodem instanti reali ac maa. — Neque obest 2o, quod Deus potuerit per eamdem actionem totum compositum producere, et quod n indiguerit diversis actionibus: inde enim n probatur, ita accidisse de facto: alias Deus nunc per eamdem actionem totum hoe produceret. — Neque obest, quod maa cœlestis sit intrinsece determinata ad fam cœlestem; qa persingulag hoc e falsum; id solum probat actionem productivam maae necti cum actione productiva fae; n autem quod sit cum illa identificata.

CAP. C.

Evertit oppoa fundamenta.

316. 1o ex 1o Genesis: in principio creavit Deus cœlum, et terram: ergo formae n fuerunt eductae, d creatae. Consequentia e bona: qa verba Scripturae accipienda sunt in toto rigore, quando nullum sequitur inconveniens. = Nego conseq., et distinguo probationem: accipienda sunt in toto rigore dogmatico, concedo; physico, nego. Deus dicitur creavisse omnium rerum rigore dogmatico; qa aliquas producit per creationem, et per creationem produxit maa, ex qua " reliqua oia eductae sunt. — Augustinus de Gen. contra Manichaeos cap. 6. u. recte Deus " rectissime creditur oia de nihilo fecisse, qa etsi oia facta de ista maa sint; haec tamen " ipsa maa de omni nihilo facta e.

317. Est per creationem cœli, et terrae rigorosae creatio in sensu dogmatico Scripturae, et Patrum; tamen e creatio, ut physice distincta ab eductione: si enim est creatio, physica

requireret novimens, 1º quod si illa non fuissent producta iuxta illam exigeret, 2º quod hec simul creata, et generata: nam Genesi 2º dicitur: hæ sunt generationes cœli, et terræ. 3º, quod pisces et homines producti fuissent per strictam creationem: nam Gen. 1º dicitur, creavit Deus cete grandia ... creavit Deus hominem ... masculum, et feminam creavit eos; hæc omnia requiruntur iuxta adversarios pro stricta productione creationis quam scriptura non loquitur de stricta productione.

218 Similiter non tendit hoc illud symbolum Creatorem cœli, et terræ, et ad illud ex Clementina unica de summa Trinitate: Deus utramque de nihilo condidit creaturam angelicam scilicet, et mundanam &c; nam similiter dicitur Deum creatorem hominum eorum, et animalium; et tamen non omnia corporalia sunt creata in sensu philosophico. Quando enim Philosophi ad generationem requirunt materiam præexistentem, magis loquuntur de generatione per transmutationem quam eversivam; non autem quia transeunt loquendo, seu de 1ª rerum generatione, quia non opponitur Philosophi existentiæ vindicantes fuisse generationes ab æterno.

219 2º exponit, Tha. in compendio Theologiæ cap. 9º dicente, quod corpora cælestia non possunt produci nisi per creationem: non enim potest dici, quod ex materia aliqua præiacente sint facta ... similiter eius in Commentaria. In 1ª parte quæstione 65ª articulo 5º in quo corporalem creaturam productione non sic creat aliqua intermittendo de potentia ad actum; et ideo hæc corporalia nunc immediate a Deo producta. Haec docet Theologus non loquitur de creatione stricta, semper docet dominantem acceptam; quatenus scilicet in 1ª productione corpora cœlestia non potuerunt produci nisi a solo Deo, quia nullus erat agens creatum a quo producerentur; et quia ipse creavit materiam ex qua facta fuit, ut dixit, omnia de nihilo fecit.

220 Et tertio quod divus Thomas non solum docet non fuisse producta per creationem, et stricta non potuisse creari; nam autem plurimi Thomistæ cum Lerma, et Froilano nostro. Immo docet opuscul. 22 cap. 1º docet: iuxta ... necessarium esse productionem earum per de potentia materiæ eorum ipsorum quod ... Iollanus ... creationem opusculum esse Divi Thomæ, nobiscum et nos cum Antonino Compendium Theologiæ esse Doctoris Angelici. Reliqui autem textus divi Thomæ ... admittunt, ut sic solum probant illa.

221 3º ex Philosophis: actiones productivæ materiæ et formæ cælestium deberent uniri, unitæ se invicem ... per potentiam eius ... materiam se haberet per modum potentiæ, et actio terminata ad formam per modum actus; ... actio non potest esse unita, sed actio terminata ad materiam esset creatio, terminata ad formam non esset productio ... materiæ, et formæ actiones eius non deberent uniri unitæ se invicem ... exigat unionem cum suo termino, et sic eductiva unionem eius cum subiecto ... Deinde

ergo unitenti n. ... p. m̃y actus, et pos; ng plura ex... ma unitam, quer uniant p. m̃y actus, et pos.

322 2º ex Pal: mãa nequit ... ppositi ... ante fa: g hec n. potuit generari. Patet anñ 1. q. aliq. actio fa n. est fa productio. 2º q. nulla actio productiva potest trahi ad sola mat. sine fa. Confirmatur: Deo fa generat ab agente creato q. hoc adjuvat a mãa ad producen fa: g Deus ... sin adjutus a mãa a producendo ... fa: q. = Nõ ant. de presuppositione mat. ad ... productio ... n. est ... ex tñe temporis, nõ; ordine nat; ... Quia simul tempore ... potuit here ... et porte ... nãa, ut dicitq. ... de angelo, et ...

323. 2ª ... sensusq, quia potest here: ng actio productiva ... ad mat. ... et immediate ... fa; ... actio productiva potest supernaliter trahi ad mat. ex ... sine fa. ... hoc dicit adversarius n. est ... ng de facto actio productiva mat. n. trahi ad mat. extensa sine fa, et tamen mãa presupponit ... extens ... ad fa. Confirmatur: ... Deo fa gene ... n. bene ... juvari ad mãa; quod juvamen ... generat ... e ... Palanci. Nõ ... agent enim creatus ... qui ponit actionem creatã dependente ..., quo ... Deus. Agens tamen creatus juvat a mãa ob ... virtutis ... mãa; in Deo ... n. ... tamen diceret juvari quatenus ...

... 3º ex Morilla: quod solu a Deo immediate potest esse n. potest esse nisi p. creatione; ... n. possunt esse immediate nisi a Deo: q. Pbt maior quia ... nequit esse nisi p. creatione nequit esse immediate nisi a solo Deo: g quod nequit esse immediate nisi a solo Deo nequit esse nisi p. creatione. ... tenet in ... simpliciter. = Fallacia patet in simili: quidquid e p. creatione e a Deo: g quidquid e a Deo e p. creatione. Nõ maior ... et ... anti ..., nõ cog: illud enim ... male ... simpliciter; ng e universalis affirmativa ... debet ... p. accidens, ... juxta regulas ..., et ... Per accidens ..., quod nequit esse immediate nisi a solo Deo, nequit esse nisi ..., quod verum e in mãa ... et angelo.

325 6º. totum celeste fuit productum per eandem actionem: quia materia non fuit prior natura (tb. tans. quia materia non fuerat sine se, neque fuit prius aliud totum ad cuius productionem requireretur). 7º materia totum celeste fuit creatum: quia si materia non erat creata ergo habebat aliud totum non fuit creatum. Itaque semper in generatione verum consequitur speciebus eachor. Neque obstat ex divo Augo, et Tha dicentibus materiam solum precedere informationem origine, non tempore. Ad quorum rationem patet: quia materia poterat per actionem creatam ad intrinsecam, et non ad extrinsecam, et in hoc sensu haec est. Ad quam in ordine solum in sensu dogmatico, et non in sensu physico: unde totum potest dici dogmatice creatum, et physice generatum. Controversia 4ª De 3º principio sive unione

CTROV.ª 4ª.

De 3º principio, sive unione.

Reliquum corporis naturalis principium superest annectendum veluti nexus physicus materiae et formae, quae principia duo corporis dicimus, et quam unionem substantialem appellamus. Finem igitur huic praesenti controversiae reddere brevem, et expeditam libuit, ut e huius libri labyrintho in meliores aditus gressum adducamus. Hic ergo de eiusmodi unione nostra distinctione ad ... nexu, unitate, et subiecto disputationem ordimur in quarum termino de ente modali aliquid trademus. ... Disp. 1ª De existentia, et essentia unionis informationis. Cap. 1º Quid de ente modali sit.

DISP. 1ª

De existentia, et essentia unionis informationis.

CAP. 1º

De ente modali naturae.

326 Hoc existere tenent communiter Philosophi contra Nominales rescientes illius ut superfluum, et contra ... quos unum aliquid nat. ergo maxime potius. Cois ... rem ... ratio prior prius non est indifferens ut hic, ubi agitur ut hinc, ... Ponitur 1ª: quia datur aliqua entitas quae sit ultima actus, talis determinationis indifferentiae. Patet con: quia si prius quae non est hic, neque poterit hunc effectum, debet dari aliqua entitas, quae sit talis actio determinationis, ex parte ad talem effectum; talis autem actio determinationis modum appellamus.

327 Dices 1°: entitas modalis destruere dominium Dei in res creatas: ergo implicat. Probatur: entitas modalis cogit Deum ut non possit producere ipsa, quin rem producat, neque possit destruere rem, quin ipsa destruatur. Ergo Deus non potest quamlibet creaturam producere, nulla alia producta aut destructa, quod est contra dominium Dei. = Nego ant., et omnia ant. probationis, quia licet cogere videtur omnino Deum invitum cogere quod repugnat, ideo etiam cogit, et non esse contra dominium Dei: Deus enim in quolibet instanti potest quamlibet creaturam producere vel destruere; quod autem ex sese, quod velit non producere nisi ad producenda extrema, solum est quod sequens et contra voluntatem respicit: non vero, quod antecedens et ab alio.

328 Dices 2°: repugnat creatura essentialiter exigens durare per horam: ergo et essentialiter exigens aliquid. = Probatur consequentia: [illegible] necessitas vero unde illa creatura non esset antecedens et contra [illegible] et proveniens unice a voluntate Dei. Deinde, etiam illa creatura implicaret, quia non potest destrui in quolibet instanti; non vero entitas modalis, quae potest produci, destrui per Dei libero in quolibet instanti. Quod autem entitas modalis talis naturae sit ut debeat produci simul cum alia, non offendit dominium Dei, sicut neque laedit quia homo non potest produci, quin alicubi producatur.

329 Dices 3°: implicat creatura essentialiter exigens destructionem alterius: ergo et creatura essentialiter exigens productionem alterius; sed talis est modus: ergo. = Ex ante solum infertur, quod sit implicita creatura essentialiter exigens productionem etiam alterius, quod dabimus. Ex 2° vero ex eo, quod sit possibilis creatura exigens essentialiter productionem alterius, ad summum infertur possibilis creatura exigens destructionem alterius, quod libenter admittimus. Perfectionem vero dominium [illegible] per hoc producere quod quaelibet creatura existat, non fuit [illegible] velit, quod accidit etiam in nostro casu.

330 [illegible]
" Quo ad essentiam modi explicandam accedimus: modus est ens incompletum intrinsece, et ratione
" sui essentialiter aptum alterari, cuius est ultima actualitas talis determinatio. Explicatur ... tatur quia ut dicatur non ens entium ens, entis effectio, appendix &c.ª, ut dicitur comparative ad ens absolutum; dicitur incompletum, quia est affectio alterius, per quod perficitur, et cui adhaeret. Dicitur intrinsece ratione sui essentialiter &c.ª, quia modus respicit ad alio tamquam a termino intrinseco, quae per intrinsecam communicationem modificat; et quia non sic respicit alio ut ei adhaereat; ita ut terminus potest modus existere, quin ad exeat terminum. Tandem dicitur actus determinabilis, quia munus modi ut talis est ultima actualis determinatio, quod respectu per se non est ultimo actus determinata.

131 ... quod mus n̄ debet, ex parte intrinsecè ex suy, quo modificat: q̄ actio transiens cap ad producendū extra se n̄ aliud intrinsecè cap. d suj; debet ea, meo muis, ēē semper affectio intrinseca aliquius. 2°, quod ead. entas potest ēē modalis in una linea, et absoluta in alia, ut patet in unioē, quæ in linea unitiva ē ul... realis, et in linea actiua ē in... ad ... actio: quia ... unio n̄ ē actio, quia ... 3°, quod mus ... talis ē essentialiter ... ad illa extrema, et n̄ indifferens ad hæc, l. illa; unde unio ... et ... ē essentialiter ... ut nectat illa extrema, et n̄ alia: ... n̄ est ultima determinatio illorum extremorum. Cap. 2°. De extea, et ... unione.

CAP. 2.

De extea, et ... unione

132 Ratio talis, quia plura fiunt unū ē unio: unde ... ... unū ex pluribus ... et unioē ... ē. Cū unio ... ... et unio: alia ... ē intentionalis, qua ... ... et ... ... illud ... intelligendo ... ; alia ē ... qua voluntas, quasi fit una cū obīo amato, iuxta illud amicus ē alter ego. Alia ē moralis, alia aggregationis, et alia ... quæ ē identitas, de quibus ... dicemus. Non de his ... unionibus, d de unioē physica, qua plura ... nectunt ad constituendū unū ... et ... agimus in praesenti.

133 ... Talis ē unio quæ plura ... nectunt ad unū ... componendū, et unde ... ... ad ... accidentalē unioē ... et ... substantialis ... unio ... per se. Dicit, unio intrinseca. Itaq; ... aliorum definiti...

» sic illa explio: ē realis ... intrinseca ... constituendū unū ... physicū. Unio ... ... ad constituendū unū ... ... unio ... ad ... ... dicemus. ... potest ēē ... quæ plura ... ... ad componendū unū ...

134 ... ... persona ... ... ē unio ... humana Verbo divino ... in ... ... Theologi ... ... potest ... unio ... qua ...

se habet, ut substet, et sic, sive ut actus et pot. copulant ad aliquid tertium co-
stituendum:

335. Ex dictis infertur 1° unionem esse quid positivum, non vero modum separationis: quia extrema possunt per potentiam [illegible] habere modum separationis; et tamen non sunt unita: aliqui Deus esset unitus cum quolibet creato. Deinde: quando homo moritur perit persona, et hoc nequit perire quin pereat aliquid positivum: ergo aliquid positive perit, et hoc non est modus, neque natura: ergo est unio. - Infertur 2°, quod terminus intrinsecus unionis est ille, cui immediate innectitur, seu copulat unio; sive ille, qui constituit personam, et quod ipsa unio attingit.

336. Terminus intrinsecus alius est pure talis, alius non pure talis. [illegible] intrinsecus, qui tantum nectit unionem, ut neque per illud neque per aliud [illegible], sicut est Verbum divinum in unione hypostatica. Non pure intrinsecus est qui vi unionis [illegible]; et talis est natura humana in unione ad Verbum. Unde de nullo extremo creato potest esse terminus pure intrinsecus unionis: nam terminus unionis cum alio extremo semper [illegible] et [illegible]. - Infertur 3°, quod hoc non unum pertinet ad creatam, cuius nexu personae, et similiter hoc specifice unio ad hoc specifice personam: quia ut unio est constitutiva personae, hoc nexu unio, seu hoc specifice unio pertinet ad hoc nexu, seu specifice personam.

337. Praeterea: sicut hoc nexu natura, et hoc pertinet ad hoc nexu personam, et hoc specifice natura, et hoc ad hoc specifice personam, ita dicendum de unione: quae sunt [illegible] constitutiva, et variant nexu, sive constitutivo, variant nexu specifice [illegible]. Dices tamen: non magis [illegible] requiritur ad unitatem naturae personae unitas unionis, quam ad unitatem naturae subsistentis unitas subsistentiae: sed subsistentia specifice diversa non reddit hoc specifice diversum: aliqui Christus Dominus esset homo specifice diversus a nobis, cum subsistentia illius sit specifice diversa: ergo.

338. Omissa maiori, distinguo minorem: subsistentia specifice diversa non reddit hoc specifice diversum in esse naturae, concedo; in esse subsistentis, nego, et similiter distinguendum est sequens. Sicut persona in esse naturae completur constituitur per unionem, ita in esse subsistentis per subsistentiam; sed tamen [illegible] pertinet ad creatam naturam in esse naturae, ideoque omissa maiori. Igitur Christus Dominus dicitur homo eiusdem naturae nobiscum, quia homo sumitur erga [illegible] naturam humanam, secundum quam non differt specifice a nobis; erit tamen homo diversus specie, si homo sumatur pro [illegible], et in esse subsistentis: quia Christi Domini subsistentia specifice differt a nostra subsistentia. Cap. 3°. Dubia aliqua declarantur.

CAP. 3.

De iis aliqua dicuntur

139 ...[illegible] est an unio [illegible] distinguatur ex ab extremis, vel modus? Resp. affirmative: quod [illegible] convenit depende... ut [illegible] dependentiae stabilitatem. — Dices tamen [illegible] unio in hoc [illegible] entitas modalis, absque ... denominatione modalis, sicut ab eadem [illegible] generatur, quia denominatio sequitur debilorem partem. — Ne assumptum cujus probatio non urget; a denominatione generat... repugnat [illegible] ad illo ens superior, quia [illegible] ens cujus totalis productio non [illegible] ... repugnat [illegible] denominatio modalis [illegible] ... denominatio entis majoris [illegible] universalis est [illegible] illud tamen ... denominatio non [illegible] repugnet sequitur [illegible] non repugnet [illegible] non ...

140 2dum est an unio physica, quae non [illegible] neque extrema exigat mod... ubi est unum extremum [illegible] et aliud? Certum [illegible] debere esse extrema ubicumque sit unio an dist... unionis ex ea [illegible] veritas dubitat. Resp. affirmative. ... Tridentinum sessione 13a docet sub accidentibus panis ad Christi [illegible] ... [illegible] unionis, qua corporis [illegible] unio illa [illegible] quod [illegible] ubi est ... [illegible] dicendum de aliis unionibus [illegible]. Resolutio [illegible] verae est aliquibus adductamentis: unio [illegible] alligatio unionis [illegible] et ideo [illegible] corporis Christi in caelo non [illegible] illud in Eucharistia, quia [illegible] illa est alligata caelo.

141 [illegible] est unio [illegible] divisibilitas unius extremi; et ideo [illegible] non exigit, quod per se ubicumque est ... [illegible] est, unio [illegible] unius extremi; et ideo unio hypostatica non exigit, quod sit [illegible] ubicumque [illegible] ... [illegible] loco [illegible] immensitas. 3° dubium est an unio [illegible] substantiali sit [illegible] substantialis. Affirmative est 2a [illegible] Scotistas, quorum aliqui fortasse solum [illegible], unio est accidentalis [illegible] quatenus advenit [illegible] non vero esse physice [illegible] accidentale.

142 [illegible] resolutio [illegible] de ea [illegible] est ... est [illegible] substantiale; [illegible] unio est de ea [illegible] substantiales [illegible]. Haec [illegible] 5 [illegible]
„ [illegible] 50, art. [illegible] dicens: [illegible] sermo ponit, quod Christus in triduo mortis fuit
„ homo... quia [illegible], quod unio [illegible] et carnis [illegible] de [illegible]... quod patet esse fal-
„ sum: 3. — Dices tamen ex D. Dion. de caelesti Hierarchia cap. 2. [illegible] in nobis

n̄ ē substa̅ incompleta, ò unitorx n̄ separatu; unde si unio eēt substaa, mons eēt substaē incompleta: q̄ ... maē: n̄ ē substa̅, sp̄iritualis incompleta; ... corporei, subdistīguo: absolute, concedo; modale, nego. Et hanc eē mentem Doctoris patet, q̄ ibi statuit immortalitē aīē rātis.

998. Dicet 2º a rāe: maa n̄ hēt 2ᵃˢ denominaē unitā, et similes fa: q̄ ea denominatio ē accidentalis maē: q̄ unio ē accidentalis. = Confirmat: unio ē relao extrinsec. us adveniens; ð relao extrinsec. us adveniens n̄ ē de pramento substaē: q̄ unio n̄ ē de pramento substaē, et consequenter nec substaa. = Distinguo aīquens: q̄ ea denominio ē accidentalis, ē praedicab̄, concedo; praedicamentalis, nego. Illa unio est adven. maē, et sp̄i ... poterit n̄ advenire; ideoq́ accidens praedicab̄ advenit, at unio illa potest poni in pramento substaē, et in se ē vere, et proprie substaa. Unde ad confirmaoē, concessa mai, nego mīe universaliter ... .

999. Dicet 3º: si minus opponunt absolutū, et modale, quā accidens et substaa; ð ... si modus potest pertinere ad pram absolutū: q̄ ... accids poterit pertinere ad pram substaē. = Distinguo mai: n̄ minus, et eōdē oppositionis gere, nego; et diverso gere, concedo. Absolutū et modale opponunt quoad parō ... eōdē subtō sicut simplex, et compositum, spirituale, et corporeū; n̄ tamen opponunt quoad includē ... ... includentem ..., quod n̄ sit essentiale, ... aīquenti, quod sit absolutū.

995. At vero accids et substa opponunt n̄ solu quoad ... de eōdē subtō, ð quoad includē accidens in substaa ut ē innabile, et patet: nā idea hc compositum maa, et forma locata ē totū accidentale, q̄ᵃ includit essentialiter accid., ... similiter paries albus, et sic de alys: q̄ si maa, et forma unitae includerent aliquod accids eent totū accidentale. Nota, quod ... ipse ... enumerans entitates substantiales n̄ fecit mentioē de unioē; q̄ᵃ semper agit de entitatibus absolutis. Cap. 9º. Unio distinguitur ab eductioē.

CAP. 9ᵘ

Unio distinguitur ab eductioē.

996. Ita plurimi ... Lamicy, Aguilar, ... et nonnulli RRᵉ. Probat. 1º. eductio ... ex maa ex optū eductionis n̄ hēt eē unionē: q̄ actio eductiva unionis ē eductio unionis, et tamen n̄ ē ... unio: unio ... ... unit. ... Veq. ... quod unio ... corpus, et aq ē eductio sui: q̄ᵃ ... actu ...

nq mia, et ipsa n sunt ixus in hoc eductiois, d xeaois. Rursus: neq ex ipsa eductioe, hq malis absoluti, det ee unio. Pbr: qa ex tali opti solu addit supra opus eductiois xu, cad tiq. maalq absolutuq; d talis xus ẽ unio, hq cu subto; nq simily xy het erg creao: g ex nullo optu educre ẽ unio: hec ergo disparitas ab illa.

127. Dixmat 1º: ignis pductus a solo Deo n pex: creatus a se ipso pductus simul a creatura; d si eductio eet unio, dfferret creatio: qd pductus a creatura diceret attractive unios, sive eductios, quq n diceret pductus a solo Deo: g eductio n ẽ unio. Dixmat 2º: actio dista ā caa, et iro ẽ accids praementq: unio ta cor c.; d ita se hezet eductio siect unio: g hqc eet accids; d unio ẽ unitu tiuq houtq; g aliquod accids eet attrativy hois, et zoque ni iste eet toty accidealis.

128 D,

cet 1º: qui ddemsant in 3º ddensan int se: g qui uniunt in 3º uniunt intq se; d maa et fra uniunt cu eductioe, qui ex opu caalis maais uniri maq, et ex ipsa unios unit; g. Retorqueo: qui immediate ddemsant in 3º ddensant immediate int se: g qui immediate uniunt in 3º immediate uniunt intq se; d caput et pectus immediate uniunt in 3º sit collo: g immediate uniunt intq ... Dcesz anni ne coq: qa dist. as mediata saltq in creatis repugnat; n autq repugnat uni o facto dat unio mediata ut cstat ex retorsioe.

129 Instar: duo extrema penetrata cu eadq ubicaoe penetrant immediate intq se: g duo extrema unita in 3º immediate intq se uniunt... Retorqueo sub anti: g caput et pectus unita in collo uniunt etia immediate intq se. Dico anti, n coq. qa penetrao n potest ee mediata. Dicer enq h, quod penetrata sint simul in eodq loco, ita ut nullq sit corpus intermediy: unde debent penetrari semper immediate. Unio autq ut dixy ẽ potest ee mediata.

130 Dicet 2º: eductio hq accidealis ẽ pon subti qn dqs, ut ix ad unioe ipsius pt ad subm: g. Dist. ans: ideo intellectio accidealis ind... enctu abq unioe dista: qa ẽ maalq educta ẽ pon incur: g = Dto ans na tormq pductu ab igente creato, et postea servatq a solo Deo n eet adequate idq ut cstat ex 1a nra oppinioe. Dto erg ans pauri: si enq enctio illa n egeat unioi dista n eet, qa educit, cy aliq ptq erg educant, et unioe indigeant: erat g pptq alias raoes in cpus de aq exhibendas.

351 Dices 3º ex Spin: fa [illegible] intelligat eductio intelligit, [illegible] sustitani in maa; ꝺ [illegible] sustitani in maa [illegible] ꝑ unio: [illegible]. Patet min: qꝫ tunc intelligit ꝑa maalis depens a maa in genere cas maalis. = Disquo maj: intelligit [illegible] sustitani in maa 2º adequatis apta sustentaois, nob 2º inadequate [illegible], [illegible], [illegible] solùm ex n 691, et 692, [illegible] dictis ē exercitis cas maalis aut subi sustitaois ut talis includere actiōs eductivas, et unioē ꝑe ad maa: unde sola eductio ē inadequate tantis alius exercitiv.

352 Dices 2º: ꝑa maalis vi eductiois ē essealis dextata ad maa: ḡ eductio ē unio. Pbo cñs: qª solis [illegible] unio distā ut extremorū indifferia tollat ꝑ illa. Pbo ans: si ꝑa maalis ēet ex se essealis alligata mᵃᵉ, et [illegible] inseparabilis ēet unio sua cum maa; ꝺ vi eductiois ē essealis alligata maᵉ, et mephe inseparabilis: ḡ. = Disquo ans: ꝑa maalis vi eductiois ē extrinsece effective aut exactive, [illegible]; ē intrinsecē ꝑa ultima dextata, no, et disno, maj probaois: si ꝑa maalis ēet ex se essealis intrinsecē, et ꝑ [illegible], ēet unio, [illegible]; si ēet ꝑure [illegible] extrinsece, et effective, no maj, et distā similis min, no cons.

353 Actio eductiva ē quodā dextao essealis ut ꝑa unia maᵉ; et tamen [illegible] [illegible], et ꝑur exactiva ꝺ effectiva, quatenus exigit [illegible], et essealis ꝑalis dextaois; sicut divinū decretū de unioe [illegible], et [illegible] ē essealis; et mephia dextao effectiva, et exactiva, ñ tamen ē ultima intrinseca, et ꝑalis dextao, qª hæc ē de essea ꝑpoi; ñ autē divinū decretū, neq eductio ut dictū ē. Sola ḡ unio ē talis ultima ꝑalis intrinseca dextao. - Ad finē nota cum P. Lince, Alphonso, et Peynado [illegible], qui actio eductiva uniois disquit de facto ab actioe eductiva ꝑe.

354 Pbo: ideo ñ disquuit iuxta adversarios, qª ꝑa educta ñ potest existere nisi unita maᵉ; hic [illegible] ē nulla: ḡ. Pbo min: ultima dispo ad [illegible] requirit existere simil cum ꝑa, ꝺ ultima dispoo et ꝑe ñ producunt ꝑ eandē actioē. Pbo a priori: qª [illegible] separabilitas arguat distioē inseparabilitas ñ arguit idem; potest enī arguere connexioē. [illegible] 2º ꝑ; requirere maᵉ ꝑe ꝑ unioē effective ꝑ eductioē unionis, et exactive ꝑ ē [illegible] ꝑe exigentis essealis eductioē unionis, et unioē. Sufficit ut[illegible], quod eductio ꝑe sit essealis connexa cum eductioe unionis ut maa in genere cas maalis influat ꝑ eductioē in ꝑe unioē. Disp. 2ª De distioe unionis ab extremis. Cap. 1º Sentia ꝑe, et pbo.

DISP. 2.a

De distinct. unionis ab extremis.

CAP. 1.um

Sententia seni, et pos.

255. Duplex in presenti versandis venit difficultas 1.a e an unio sit aliquid prez mag, et fag 2.dum vel 2.a an unio adequate distincta a mao et fa, sive an sit de entitas modalis ... 1.ae difficultas afirmative sentiunt fere oes Scholastici, et neoter, quibus adherent oes fere autores in 2.a pcle nobis contrarios, quibus accedunt plures Thomistae, et Nominales, et vere ares Thomistae, tenentes prez mag, et fag nihil dari ex distinctis, sive adequate, sive inadequate constituens unionem. Cum cos sit 1.a nra scio: unio e aliquid ex distinctis a mao, et fa, sive n e sola maa, et fa.

256. Probatur breviter, et efficaciter possunt existere maa, et fa, quin existat unio: g unio e aliquid prez maa, et fa. Probatur ant.: q separabilitas realis e evidens signum distinctionis realis. Ant. patet in mao, et fa divinis et extremibus, quin existat unio inter ipsas, et similiter ... potest ... in fris maalibus, fa ... de facto n existant separatas a mao divinitus tamen possunt existere. = Hanc tamen efficaciam ... in nos ... querere conatur Illustrissimus Godoi: aut enim quod durao n distinguit a re durante, neque relao a fundamento nec conservao a creaone; et tamen potest existere res, quin durent, fundamentum sine relaone, ut creao sine ... aone.

257. Sed in rua ... ... : 1.a res durans saltem inadequate distinguitur a duraone; et relao, de qua loquitur, e fundamento. Si tamen loquatur de relaone transcendentali saltem e, quod det fundamentum sine relaone. Similiter conservao saltem inadequate distinguitur a creaone: q res potest ee sine duraone, fundamentum sine relaone predicamentali, et creao sine conservaone: g si maa, et fa possunt stare sine unione, unio erit aliquid distinctum a maa, et fa.

258. Rent ... mag, et fa ee unitas supra inter mag, et fag 2.dum se addere mag et fa ee simul, seu ee mag cum fa, et e 3.a = 3.a e: hec simultas ... sola entitas mag et fa, ... aliquid aliud? Si 1.um: g cum in morte hois maa ... maa, et fa manebit eadem simultas illa, et consequenter maa unita fa: Si 2.um: g simultas illa distinguitur a maa, et fa; ... illa simultas e unio: g. = ..., mag ... fa ee unitas ...

ultra entes mae, et fae addere in mae partes, quae pertinent [illegible]

359

ē: si ptaus, et plus Divinitus penetrarent, da psi cet inime penetrata cy maa pli; d n eet unita cy mai psi. Istat. na cur in [illegible] casu aa psi n ē unita mai psi, cu n deficiunt in maa pli dispones illi, quas exigit aa psi. Dices: q mia psi [illegible] unior cu aa impedit nutus unioq cy maa pli. D: q unio ē aliquid [illegible] penetraoe. = Dices, quod psecesit aa psi in maa, do ē: psceden aē psi in maa n tollit quod sit penetrata cy maa pli: q neqz quod sit unita. Unio igir debet ēe aliquid pater penetraoē. Deinde poruit Deus penetrare aa et plus in v instanti extra utrumque. Ceterequamquod si penetrao ē unio ta aliquid distinctum a maa, et fa erit unio.

360 Resp. 3o, quod in morte hois separat unio extrinsecè quoad denominaoz, quoad obliquuz, et quoad explicatuz; manet tamen intrinsecè et adequatè ēe identificata cy maa, et fa, quoad entē, quoad rectuz et quoad implicitum: unio autē quoad obliquu dicit l approximaoz, l dispositioes, l idioz rationes actioz productivaz, l divinuz decretuz, l en [illegible]. Pa ē. In morte hois n manet ho entative [illegible] rectuz, et intrinsecè: q aliquid dicit ho entative, [illegible] partez maa, et fa; d hoc aliquid ē unio: q. Istat discursus: q in morte hois [illegible] 1o ho ēpt, in qua [illegible] ho supponit p hoe entativè, et 2o rectuz.

361 2a ē etiā unio quoad obliquu quoad denominaoz [illegible] l [illegible] vere, et pprie nos [illegible] aliquid [illegible] hoe distinctum a maa, et fa deficit in morte hois; q hoc aliquid ē unio: q unio ē aliquid distinctum a maa, et fa [illegible] hoe. Si [illegible] q n deficit vere, et pprie in morte hois, ergo deficiat unio quoad obliquuz, et denominaoz. Pbr: n deficit vere, et pprie ho quando nihil vere, et pprie [illegible] hoz deficit; d in morte hois ergo n deficit unio quoad obliquuz [illegible] nihil verè et pprie [illegible] hoz deficit: q.

362 Resp. 2o, et ut explicatur manent unionis quoad entē, et n quoad denominaoz [illegible] ad decretuz aeternuz Dei de producēnde alterius mundi quod dat in Deo quoad entē, n quoad denominaoz, q n denominat Deuz volentē alterius mundi existentiā. Ita ēng P. Martinon [illegible] qui unio ē ipsa ex ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficere [illegible] [illegible] ad [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

363 [illegible] ... et [illegible]
impressionibus Dei effectus quando similia pars recedit in creaturis, in quibus obsequii non debet ita appropriari motui. Praeterea cum non admittere ex tunc uno nisi motu ex ignis, in aqua, in caelis, et qua solum variati ... quo [illegible] fundens. Potest tamen fugare a parte actus divini [illegible] ... impugnata alio ... ipsius terrae. Tamen si actus divinus debet attribui qui sequi creatum sit, ut fuit pater Vasquez, quod minus, quod ... non deprecatur.

364 Nota quod quando dicimus materia substantiae in materia, et forma, nulla facta mentione unionis, loquimur de ... physica in partes permanentes, facta divisione quales sunt partes ... de quibus superius loquitur. Similiter divinus Thomas ipse dicens materiam quae de se ipsa unitur ... medium solum vult excludere medium ut quod, sicut ... medio ... ut quo, et ideo, ut videre in ... et ... quod ... conservatione, quae incorruptibilia in forma ... corruptibilia, aut per lucem quando ... Cap. 2. Theologica ...

CAP. 2.

Theologica [illegible]

365 Arg. 1. materia est ... forma ... et ... actus unio ... et ... aliud, sicut substantia, et materia ... Confirmatur 1. si unionem ... non separarentur ... ut actus, et forma. Respondeo: ideo partes integrales ... non separantur ... actus, et forma, quae uniunt unione distincta ... forma actione ... materia ... non requirunt unionem distinctam ... materia ... proportionata cum forma, et forma cum materia.

366 ... forma et actus ... quod ... ut quo, et similiter ... partes, et non ... aliud ... quod ... ut quo non. Ad 2. confirmatur non ... materia, et forma ... separantur ... et cum unione intermedia: hic tamen cum solum mediet ut quo non tollit immediationem sicut fatentur adversarii de causa, et effectu, qui separantur immediate inter se, et mediat actio distincta, quae hic solum mediat ut quo et ut ratio ... quae non tollit immediationem causa per se, et effectus per se. ... ideo ... partes integrales ... uniri ... exigentes ... Illarum ... ; et ideo

partes lineæ non uniuntur ut actus, et potentia, actus enim, et potentia debent esse in completa, et unari penetrative.

367 Ad 2um, quod addit de subsistentia, dico similiter unari unione dicta non constat in absoluto non autem constat in aliquo modali; forsan tamen consistit in novo. 2º confirmatur non admittitur, quin urgeat paritas: nam agens, et passum sufficienter disposita sunt per se proportionata, et tamen requiritur actio dicta ut agens producat. Similiter corpus, et locus sunt per se proportionata; et tamen ut corpus sit in loco requiritur modus ubicationis distinctus. Actio vero applicans formam materiæ est effective unio, sive unitio hens per tiam non materiam, et formam Dive, dum unio ab illis distincta: Unde materia forma unitur per non per talem actionem, dum per eam illius termini sunt uniones.

368 Arg. 2º forma est principium quo essendi: ergo non indiget unione dicta ut constituat compositum. Firmatur consequentia: quia principium quo non indiget alio principio quo.. Confirmatur: anima per se ipsam et non media unione vivificat corpus: ergo per se ipsam informat &c... Omisso antecedente, nego consequentiam, et distinguo probationem: principium, quo non indiget alio principio quo ejusdem lineæ concedo; diversæ, nego. Et unio sit principium quo in linea unitiva indiget actione productiva, quæ est principium quo lineæ effectivæ. Sicut apud Thomistas calor sit principium quo operandi, indiget actione, tanquam principio quo; et similiter intellectus apud ipsos est principium quo intellectionis, et tamen ut intelligat indiget actione, tanquam principio quo.

369 Omissa antecedentis æquivocatione laborant: quia principium quo aliquando sumitur pro virtute immediate operativa, ut apud Thomistas accidentia substantiæ; aliquando pro virtute formali intrinseca, et sic forma est principium quo sensitivum, et in eo sensu forma est principium quo essendi. Aliquando vero principium quo sumitur pro exercitio principii quo, et tunc pertinet sive pro exercitio virtutis et effectus. Ut actio causæ efficientis dicitur principium quo, et sic forma non est principium quo essendi; quia non potest existere quin actio compareat. Ita confirmationem distinguo antecedens: anima per se ipsam, ut sunt rationes formales quo, seu virtute vivificandi vivificat corpus, concedo; ut per rationes formales quo, sive exercitium, et actiones, nego consequentiam istius.

370 Arg. 3º, materia, et forma per suas entitates constituunt compositum: ergo non requiritur unio dicta. Probatur antecedens: materia et forma constituunt compositum per id quod densantur cum compositum: densantur entitates: ergo.. Urgetur: materia et forma densantur actibus cum composito ergo non per uniones distinctas = Ad argumentum distinguo antecedens: materia, et forma per suas entitates tanquam per rationes formales quæ constituunt, concedo; tanquam per rationes formales

qua. [illegible] praedicati dicitur [illegible] in [illegible] communicatas. et distinctas identitatem, ideo; perseverare a parte distinctione, non mirum. Iam sequitur vero: quia deficiente unione illa entis non identitatem cum corpore in actu exercito, manent actus intrinseci, seu constituunt corpus.

331 Ergo ut materia constat illa entitas includunt materiae, sive unionis, quae est ratio formalis quia; illa autem ratio formalis quae constituendi corpus. Ad majorem dicendum ... materia et forma identitate actu cum corpore per identitatem, sed ut perficere potentiam exercitam, non ut actu exercere ideo. Negatur materiae, et formae, ut perficere potens exercere, non includit forma unionem dicendum; vero identitas illa est actus exercitu includit ... dicendum quod sic dicuntur et exercitu, seu ultimum terminum, quae ultimo determinat formas [illegible] ad actus constituendum corpus, et quo forma tollat unionem ex materia, et forma ad illud componendum.

332 Arg. 2. ex Barona materia, et forma sunt unitae per id, quo corpus est unum; sed non est forma unitas per unionem dictam; ergo. Confirmatur: corpus est unum per id per quod est forma ens; sed unitas est passio entis: sed non est forma ens per unionem dictam ad eximium aliquid esse ens modale; ergo. Respondeo: distinguo unitatem transcendentalem, et unitatem physicam corporis. Unitas transcendentalis, quae est passio metaphysica entis, est ratio formalis, qua res est indivisa in plura res similes vel prout in plures partes. Hanc unitatem habet corpus, et per eam convenit cum quolibet ente: quia sicut corpus est indivisum in plura corpora similia, ita angelus in plures similes; corpus autem habet eam unitatem adaequate ratione omnium partium, et inadaequate ratione unionis.

333. Unitas vero physica corporis non est passio metaphysica includit entis, sed est propria corporis, et est ratio formalis in cuius partes corporis sunt indivisae, et conjunctae, seu sunt unum; vel in cuius corpus est indivisum physice in plura ex quibus constat: et hanc unitatem habet corpus ratione unionis: et per illas habet quod partes non sint separatae, sed conjunctae, et in unum copulatae. Unde unum sic sic est id ac habens unitatem; non vero idem ac habens unionem: quia angelus est unus, et non habet unionem. Ad hunc dicendum materiae: materia et forma uniuntur per id, quo corpus est forma unum unitate physica corporis, ideo; unitate transcendentali, subdistinguo: quo compositum est forma adaequate unum, non; inadaequate, ideo. Distinguo minorem: sed non est forma unum unitate physica corporis per unionem, non; unitate transcendentali, subdistinguo: non est adaequate unum, ideo; inadaequate non. Clara est distinctio ex dictis.

334 Arg. ex Arotano: sicut forma est independens cum sit simplex, non sit unita, ita ut det, et non det esse materiae; sed forma per se ipsa tamquam per rationem formalem dat esse in actu primo materiae; ergo.

Ad 2.m Confirmat. paternitas creata e indifferens ut referat ... ad 2.m p...: ad 2.m ... ad 2.um filii sine medio d(edu)cto, q similium. = ... missa maior, q fra n ... ee mag 2.a se, ... put in spon ... d(ist)a no maior; ... fra ... se ipsa tamquam p ra-
oe frali qua dat ee mag (sit ...ferri, et spon) ... tamquam ... raoe frali qua
no. - Ad confirmaoem ... mag, ... minor: q illa ... fra paternitatis ad 2.m filii
tolli ... actioz productivoz 2.i filii, ... actio e relao, et distinguit ... adequate
ab eximo: unde paritas potius ... nobis, qua ... militat. Cap. 3.m Reliqua
arga.

CAP. 3.m

Reliqua arga.

225. Arg. 6.m ... Fuliam: magis distat effectus frali a fra, quae caulitas
frali, quae mediat inter cau frale et effectu frale; ... effectus fralis n distinguitur
a fra: q neq caulitas, sive unio. - Confirmat: magis pportionat fra cu maa, quae
voluntas cu aa et ... pao cu maa; ... ut voluntas uniat cu aa, et ... pao ...
maa n requirit unio dista: q neq ut fra uniat maa. = Argo et confirmao re-
torquent in caulte cae efficientis, et in inctioe rei inctur. Itaq ... maior de dis-
taa quoad identi.

226 Rao e: q fra rr inadequate identificat cu effectu frali, qui
e spon; adequate vero rr distinguit a caulte, sive unioe. Neq urget prao: q
caulitas ... n ... ... mediat inter effectu frale et ... cu
caulitas sit ... effectus fralis, ... spon. - Ad confirmaoem ... casu
quo voluntas distinguat ab aa voluntas e ... ... dis-
paritas: q n ... ... unio dista deberet, et sic falsa e maior ... 2.m,
omissa maior, ... minor: ... voluntas, quae fra ... unioe dista ...
... Similiter dicendum e de pao.

227. Arg. 7.m ex ... Poncio: magis pportio-
nant maa, et fra ad spon, quae annuli rad catenam, et vestes ad hoi cor-
pus; ... annuli sola ordinaoe locali, componunt catenam, et vestes sola aplaoe hoi
vestitum: q maa, et fra p solam penetraoem absq unioe dista constituunt spon. =
... ... paritas: q annuli, et vestes constituunt totum acci-
dentale, cuius pportionatum exercitium e localis illa ... aplao. accidentalis: maa autem, et
fra constituunt totum substantiale, cuius n e pportionatum exercitium illa penetrao.
... q stare potest ... penetrao, quin stet totum substantiale; ... penetrao praeamen-
talis accidentalis n potest constituere totum substantiale; ... ... penetraao constitueret to-

ni [illegible], hoc variare ereatis [illegible] sola mutatione localis.

378 Instantia: deficiente pro
deficit in Deo circa creata, per actus liber quoad denominationem, non vero quoad
entitatem: quia sic est aeternus Deus: et poterit deficere, non quoad denominationem, et non
quoad entit. In sententia P. Vazquez, qui ait: quod actus Dei liber est ut ex
aliquo creato, quo deficiente, necessario deficit actus ille. Et iuxta sententiam P.
Suarez ponentis actum liberum adequate intrinsecum Dei, [illegible] deficit ille
[illegible] obiectum [illegible], et [illegible] Dei, [illegible]
ratione, [illegible]. Videant adversarii, et [illegible] consequenter [illegible]
dicta 362 et sequentibus.

379 Arg. 3° ex P. [illegible] si unio est ordinata ad [illegible] unio
[illegible] specie differret ab unione [illegible], et plus specie differunt. [illegible]
unio [illegible] differret plus ab unione [illegible] quia [illegible] unionem [illegible]
[illegible]; [illegible] nesse [illegible] ab unione [illegible] differret specie.
[illegible] nequit convenire [illegible]; [illegible] unio [illegible]
mag. et [illegible] nequit convenire pluribus unionibus A B [illegible]
[illegible] nequit: [illegible] potest producere plures actiones, quas [illegible]
non poterit; et sane [illegible] potest producere actiones [illegible], quas nequit producere
[illegible].

380. Similiter actio qua ignis A produceret ignem B esset specie diversa ab actione
qua ignis C produceret D [illegible] sunt actiones plures convenientes in hoc
[illegible] actio ignis A [illegible] ad ignem B quod [illegible] producet. [illegible] qua
ignis C produceret D. = [illegible], et [illegible]
[illegible]; [illegible] specifica et [illegible], et [illegible]
[illegible]. Unio [illegible], et unio [illegible] non possunt esse [illegible] diversae [illegible]
[illegible] ex diversitate [illegible] capiunt [illegible] diversitatem [illegible]
[illegible] respectu unius [illegible], [illegible] differunt [illegible]
[illegible] unionem [illegible], [illegible] sunt specie [illegible], [illegible] uniones specie [illegible].

381
[illegible] potest [illegible] duplex [illegible], quod sit [illegible]
[illegible] individuas, alteram reductive individuam: [illegible] unio A B C [illegible] conveniunt in
[illegible] unio [illegible], quod [illegible] non est [illegible] individuas unionis A aut unionis B
[illegible] in illo utraque convenit; unde [illegible] unio A et B [illegible] convenient in [illegible]
[illegible] unio [illegible] differant [illegible] ab unionibus [illegible]; non tamen differunt specie [illegible]

ductive repice: qa lt unio pri n sit [illegible] individuae, trar tamen ad accidentes mat, et hc pr a quibus sumitur ug dtea; n tamen eq accipit a [illegible] species.

282 Hinc ad [illegible] maj: [illegible] reducitur [illegible] convenire Ka no: q hoc [illegible] unio pri convenit pluribus unionibus pollebus, [illegible] pri ut diety e; [illegible] nequit Ka, [illegible] [illegible] in singulari nequit, [illegible], in [illegible], ne [illegible] [illegible] individuari [illegible] [illegible] in loc, lt [illegible]: qa uniones A pri convenit [illegible] A, que nequit convenire unioni B [illegible] pri; et tamen tales uniones [illegible] iuxta adversariorum solo [illegible] differunt. Nota, quod [illegible] accidentes modales ut actio, et unicao n indigent unione dista ut uniantur subiectis: qa sunt intrinsece [illegible] [illegible] subiectis; [illegible] tamen accidentales absolute, [illegible] [illegible] indigent unione dista: q n sunt intrinsece [illegible] [illegible] subiectis. [illegible] [illegible] [illegible] entas modales [illegible] [illegible].

CAP. 2u.

Unio e [illegible] entas modalis [illegible] [illegible].

283. [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supra [illegible] [illegible] [illegible] Cardinis Ptolomei, quibus unus, [illegible] ingeniosus [illegible] accensuit. [illegible] [illegible] manet ho mors defecit [illegible] ho: g defecit a unio [illegible] ho: g aliquid [illegible] unio; o n defecit mat, neq [illegible]: g defecit aliquis [illegible]. [illegible] [illegible] a mat [illegible] [illegible] d hoc e [illegible] entas [illegible] [illegible]: g [illegible] mat: [illegible] quando ho moritur n defecit [illegible] ho, manerent [illegible] ho: g manerent in [illegible] [illegible] [illegible]; d hoc implicat: d quando ho moritur, defecit [illegible]: g defecit aliquid [illegible] [illegible]; [illegible] quando defecit [illegible] defecit [illegible] [illegible].

284. [illegible] [illegible] d hoc [illegible] [illegible] quod defecit [illegible] ee dispositio, neq [illegible], neq [illegible] [illegible] [illegible] cap 2u, et de n impediendo [illegible] q e unio modalis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adversariorum [illegible]. [illegible]: qa neq dispositio, neq [illegible], neq [illegible], neq [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]: g [illegible] [illegible], quod [illegible], n e [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dispositio, [illegible], [illegible]; [illegible] [illegible] aliquo, [illegible] [illegible] accidentale, [illegible] aliquid [illegible], quod [illegible] e [illegible].

385 Pbr 2° pclo: prius distinguit e inadequate a maa, et aa 2do se simpliciter: g prius intrinsece aliquid constitutivum distinctum ab illis. Utra ponet in maa, et aa separatis. Pbr cona: si prius distinguit se inadequate a maa, et aa [illegible] aliquid distinctum a maa, et aa 2do se; d oe distinctum constitutivum e ens distinctum. Mia e vera in sententia nostra n ...is a contrarii; unde in sententia Thomistarum distinctum fundamentale e continua. Cum tamen permanens quod concludat prius, distinctum a maa, et fa 2do se n e distinctum, neque dispositio, neque specificatio, neque continuum: g e unio modalis substantialis.

386 Alia vero contra adversarios aliquos: substantia dicit intrinsece aliquid fra distinctum ad ente, q enim n e fa adequate substantia, d maa, et fa 2do se n sunt adequate esse fri: g esse adequate fri non prius dicit intrinsece aliquid ex distinctum a maa, et aa. 2do se: g. 3° pbr pclo: in generatione hominis maa, et fa transeunt de n ee ... ad ee substantiale: g in fro ad quem venit aliquid novum e substantiale distinctum a maa, et fa; d hoc n potest ee aliud nisi unio: g. Pbr ans: qa transeunt de n ee hois ad ee hois; d ee hois e ee substantiale: g.

387 Pbr aliud pclo: actio, qua in generatione hominis e vera, et substantialis generatio, supra dico; d n cet in sententia adversarii. Pbr cona: actio, qua n e productio substantiae, neque alicuius quod constituat substantia, sive totum ... [illegible] g; d actio solum productiva dispositionum ultimarum, neque producit substantiam, neque [illegible] ... constituat totum substantiale: g. Alia: mais corruptio hois e mais defectus ... esse hois; d [illegible] actionis conservativae ad maa, neque defectus dispositionum, [illegible] esse hois; e mais defectus esse hois: g mais corruptio hois e defectus actionis conservativae: g e defectus unionis; d n e defectus maa, neque fa: g.

388 Si vero adversarius petat [illegible] maa, et fa n sunt ... afficiat, [illegible] ... penetratione: Ra e hoc, quando aliquid addat, in ... n ... modo sint maa, et fa in recto, et reliqua oia in obliquo; ... re ... [illegible] dispositiones deficere ... afficiat, [illegible] ideoque deficere hois; sic ad absurdum [illegible] ... sola maa in recto, et fa in obliquo, et de conotato e vera esse equi. Patet: q ... maa ... fa semper ... equi, ... quin reperiatur equus; at maa ut affecta ... fa semper erit equus, ... equus [illegible] in recto aliquid nisi maa n unicumque ... ut affecta fa, ... fa in obliquo. Ho: absurdum procedit ... in totali gradu.

389 Res 1°, quod in morte hois n̄ deficit aliquid essentiae hois, ꝯ exercitum intrinsecum, et intrinseca caritas partium essentialium, seu constitutivorum, q. licet maneat oia constitutiva, n̄ tamen constituunt sive exercitum, aut manent ut constituendo. Sed hꝫ ꝯ ipsas qualis sit in sententia adversarii [illegible] exercitum, et caritas intrinseca constitutivorum: ꝯa e 1a. q in morte hois n̄ deficit [illegible] essentia hois: q manet adaequata essentia hois: q manet ho, qui nihil aliud nisi sua adaequata essentia. [illegible] 2a. Deo hoc [illegible] [illegible] albus [illegible] aliquid [illegible] a [illegible], q [illegible] [illegible], quem [illegible] albus; [illegible] [illegible] omnia constitutiva hois, quin [illegible] ho [illegible] ho dicit [illegible] aliquid [illegible] ab oia [illegible] [illegible] quod e [illegible].

390 [illegible]

e 3a. id ratione cuius ho e [illegible] essentia ho e constitutivum hois [illegible] exercitum, et [illegible] intrinseca, et [illegible] e id ratione cuius ho e [illegible] essentia ho [illegible] [illegible] exercitium [illegible] intrinseca [illegible] e constitutivum hois; [illegible] tale exercitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oia [illegible] [illegible] hois [illegible] e absurdum. ꝯa e 2a. [illegible] deficit exercitium et caritas illa [illegible] [illegible] manet [illegible] quod e [illegible] essentia [illegible] manente [illegible] eo quod [illegible] essentia hois, manet [illegible] in morte hois [illegible] illa caritas [illegible] ho. [illegible] [illegible] [illegible] essentia hois [illegible] essentia hois; essentia [illegible] hois nihil e aliud [illegible] hoie e evidens.

391 Res 2a. [illegible] [illegible] [illegible] constitutivum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando deficit aliquid [illegible] constitutivum [illegible] 1° in hoc. 2a res deficit [illegible] deficit aliquid quod [illegible] [illegible] [illegible] deficiente baptismo, aliquid sacram [illegible] [illegible] [illegible] baptismo: [illegible] deficiente sacramento baptismi in aliquo [illegible] [illegible] [illegible] sacram [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ho [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] constitutivum.

392 [illegible] e 1°: semper ac res deficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficiente [illegible] [illegible] deficit [illegible] [illegible] adeo aliquid [illegible] [illegible] deficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficere [illegible] [illegible] hoc e [illegible] [illegible] [illegible] deficiente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] e quod deficiant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Itaq aliquid [illegible] [illegible] deficiat e [illegible] [illegible] [illegible], et quod eo

hoc defectu [illegible] defectus [illegible] rei [illegible]

393. Dico [illegible], et dicimus quod exstat [illegible] [illegible] pro [illegible] cum dispositionibus generatione, [illegible] in quibus aliud [illegible] [illegible] tamen [illegible], quod [illegible] destruat aliquod [illegible] cum [illegible] [illegible] in uno [illegible] [illegible]. Resp. nunc [illegible] [illegible] prius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum exercitio, et [illegible] [illegible] [illegible] aliquid aliud est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum exercitio manere [illegible] [illegible] [illegible] cara manere [illegible] [illegible] cum exercitio [illegible] [illegible] [illegible] quando [illegible] deficit [illegible] [illegible] non deficiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc non est dicendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficit [illegible] [illegible] [illegible].

394. Exemplum baptismi [illegible] [illegible] [illegible] deficiente [illegible] [illegible] de peccatis [illegible] post baptismum [illegible] [illegible] [illegible] sacramentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post baptismum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deficiente baptismo [illegible] [illegible] [illegible] sacram. [illegible] [illegible] quando deficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat sacramentum [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capax [illegible] deficiente [illegible] [illegible] dat [illegible] capax [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capax [illegible] [illegible] baptismi [illegible] [illegible] [illegible] sacram. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alicuius [illegible]. Cap. 5. [illegible] [illegible] [illegible] effugia.

CAP. 5.

Alia adversariorum effugia.

395 Resp. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc est aliquid [illegible] mag. [illegible] et hoc aliquid esse [illegible], [illegible] vero est [illegible], [illegible] in recto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recto [illegible]: hoc enim [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod obliquum [illegible] dispositiones generationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in obliquo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] aliquid [illegible] [illegible], illud tamen [illegible] in recto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recto; uno [illegible] est [illegible] denominari, [illegible] in recto mag. [illegible] et [illegible] obliqua dispositiones generationis [illegible].

396 Sed adversarii [illegible]

unio [illegible] denominavit [illegible] mat. et pa. in recto, et subjectis requirenti [illegible] unio [illegible], quando [illegible] oponentur ex [illegible] [illegible]. Dico 1° unio [illegible] quod dicit [illegible] materiale, pro materia, et forma debere indifferentes ad eandem hominis, sunt [illegible] materialiter formale [illegible] mat. et forma, unt [illegible] non [illegible] distinctum hominis: ergo unio [illegible] quod dicit [illegible] distinctum hominis [illegible] [illegible] non sunt distincti hominis: ergo unio non dicit [illegible] illas [illegible]. Probatur [illegible] est certa, et non minus certa maior; quia unio non est [illegible] forma [illegible] mag. et [illegible]: hi enim sunt de se indifferentes ad eandem hominis. Deinde: neque est [illegible] formale [illegible] reliqua [illegible] sunt de [illegible] hominis: ergo quod unio [illegible] quod dicit non [illegible] ex mat. forma [illegible]. Restat igitur quod sit entitas modalis [illegible] talis.

397 [illegible] est [illegible] unio quoad obliquum [illegible] hominis, non [illegible] non potest esse, quia [illegible] penetrationis, quia [illegible] adversarios sum unio quoad obliquum requirunt [illegible] de [illegible] hominis. [illegible] deficiente unione quoad obliquum manet [illegible]: sed in morte hominis juxta adversarios solum deficit unio quoad obliquum: ergo in morte hominis manet [illegible] hominis quod [illegible]. [illegible]: quando homo moritur dat mutationem de esse substantiali ad non esse substantiale; quia dat mutationem de esse [illegible] non [illegible] dari talis mutatio, quin pereat aliquid substantiale, quod sit de [illegible] hominis: [illegible] perit aliquid [illegible] quod sit de [illegible] hominis, non perit mat. neque anima: ergo perit [illegible] [illegible] [illegible] qui non potest esse alia nisi unio modalis.

398\. Dico 3° quod [illegible] [illegible] dicere, quod deficiente forma substantiali absoluta equi deficit equus [illegible], non [illegible] [illegible]; et [illegible], quod equus [illegible] dicit in recto mag. et in obliquo forma; et quod deficiente tali forma, manet [illegible] quod est [illegible] equi, non quidem [illegible] ex [illegible], et [illegible], seu [illegible]: et similiter [illegible] [illegible] quidquid venit in recto in hac [illegible] [illegible] venit [illegible] mat. forma, et [illegible] [illegible]: [illegible] non [illegible] sunt ex [illegible], [illegible] [illegible] juxta [illegible] [illegible] conveniunt in [illegible] [illegible], generatio, [illegible]: [illegible] non sunt ex [illegible], seu [illegible].

399\. Resp. 2° quod ut generatio sit substantialis non requirit quod [illegible] [illegible], et [illegible] producat substantiam; [illegible] sufficit quod illa denominatio producat quatenus producendo accidens [illegible] [illegible] [illegible] substantiale, v.g. hominem [illegible] quia [illegible] in nostra sententia generatio substantialis non solum est modalis, [illegible] absoluta, seu [illegible] [illegible] [illegible] absolutum, [illegible] [illegible] immediate, et [illegible] generatur [illegible] entitas modalis, et non absoluta. Dico 1° [illegible] generatio hominis dicit [illegible], quia [illegible] producat unionem modalem, tamen ex hac unione, et aliis entitatibus [illegible] absolutis, [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modalis requirit resultare [illegible] substantiale. [illegible] in nostra sententia illa generatio est immediate, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominatio absoluta [illegible] absolutum.

8\.

Dices: [illegible] ex [illegible] [illegible] producit [illegible] [illegible] [illegible].

dispositio ultima, requiratur [illegible] tam substantialis: illa tamen posita simul cum divino decreto, et aliis [illegible] requisitis, necessario producitur substantialis quia ultima dispositio cum decreto [illegible] infert necessario hominem, et hoc sufficit ut actio productiva ultimae dispositionis dicatur, et sit generatio substantialis. Dicunt: actio productiva ultimae dispositionis ad hoc ignis non est generatio substantialis: ergo [illegible] juxta omnes actio alterativa: ergo actio productiva ultimae dispositionis ad [illegible] hominis non est generatio substantialis. Probatur: non minus ultima dispositio ad ignem simul cum decreto, [illegible] requisitis infert necessario ignem quam ultima dispositio ad hominem simul cum decreto, [illegible] infert necessario hominem; ergo si ultima dispositio ad ignem necessario inferens substantialem, actio illius productiva non est substantialis: ergo similiter.

801 Dices vero: quando homo generatur non datur generatio aliquarum partium virtualium hominis: atqui tamen ignis generatur datur generatio substantialis [illegible] substantialis. [illegible] ultima dispositio necessario inferens substantialem respectu [illegible] productio [illegible] substantialis [illegible] ergo actio generativa [illegible] hominis non erit substantialis [illegible] ergo in hujusmodi productione [illegible] ultimae dispositionis [illegible] ignis datur generatio substantialis; et etiam datur alia generatio substantialis productiva [illegible] [illegible] [illegible] productio substantialis necessario [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen productio est substantialis, et non accidentalis [illegible] [illegible] resultantis necessario tamen accidentalis: ergo [illegible] productio ultimae dispositionis ad non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] productio ultimae dispositionis non erit substantialis, sed accidentalis.

802 [illegible] est: actio non est vere productiva [illegible] nihil vere producat: sed neque est vere substantialis, [illegible] non substantiam producat. Probatur: actio vere productiva hominis debet hominem vere producere; sed quando [illegible] hominis producit non producit hominem vere: ergo quando non hominem producit non est vere productiva hominis; sed actio solum productiva ultimae dispositionis nihil hominis vere producit: ergo actio solum productiva ultimae dispositionis non est vere productiva hominis: ergo [illegible] [illegible] hominis [illegible] productiva alicujus partis hominis; sed non magis, neque [illegible] ergo [illegible] [illegible] Dices: [illegible] universalis ut Sol [illegible] omnes vere et [illegible] producunt [illegible], alterantur [illegible] [illegible] suo tempore [illegible] vermes producant, sed perficere ultimam dispositionem ad [illegible] [illegible] [illegible] producere [illegible] vermis.

803 Dico: Sol tamen producit dispositionem, et Deus [illegible] animam [illegible] vermis ut docent [illegible], nec [illegible] omnes [illegible] [illegible] vere generare [illegible] [illegible] nemo [illegible] [illegible] generare [illegible] nihil [illegible] generat, [illegible] [illegible]. Si vero Sol simul cum Deo [illegible] immediate [illegible] vermis, [illegible] modo [illegible], ut est certius, tunc [illegible] vere Sol producit [illegible] [illegible] vere [illegible] vermis; [illegible] nullus homo [illegible] [illegible] aliquam partem alteratus vere generat, non [illegible] unde dicatur vere illum generare.

CAP. 6.

Arg. 3. 2. deci.

804 Arg. 1. deest [illegible]
substalis unio, ut maa, et fa determent ad spon constituendum; ergo quem intelligat talis unio maa, et fa sunt mephe determate ad constituendum spon: e contra est certa, qbd mia: physicè pos mia, et fa [illegible] ultima, f naturae, licuto Deo de ocurrendo cum ipsis, et de n impediendo [illegible] reliquum constituentib. actu [illegible] fa mu ex [illegible], maa et fa sunt mephe determatae ad constituendum spon; et ea oia stant absque quem intelligat unio substalis unio: ergo hic superfluit, atque adeo rejiciendus ne multiplicentur entia sine necessitate.

805 Hoc è ponsimum adversariorum robur, quod facile infringi distinguendo maior: ut maa, et fa determen intrinsece, et per se; efective, et [illegible] mi ece, no, et distinguo minor: quem intelligat [illegible] maa, et fa sunt mephe extrinsecè, efective, [illegible] exactivè determatae, se; intrinsecè, et [illegible] no minor; et [illegible] ad reliquum. Pro actu 1º proximo, et illis decretis, stat quidem maa, et fa mephe efectivè, l exactivè, aut extrinsece determatae; n tamen fa sive determae [illegible], ut exstat fa spon: spon enim è [illegible] tale per constitutiones, l uniones. Admissio quo, per decreto, quo Deus velit [illegible] esse albam paries manet mephe extrinsece efectivè, aut exactivè determatus, ut [illegible] ad [illegible] n tamen erit fa determatus, sive n erit fa albus nisi per fam albedinem.

806 Instas: determo fa solum requiritur, ut maa determ ad fam, et e [illegible], sive ut n maneant indifferentes [illegible] et hoc sufficienter exponitur per illam determaonem efectivam: ergo superfluit determao fa [illegible] Distinguo maior: determao fa solum requiritur ut determet utrumque, nempe ut determet [illegible] constituendo spon substale, se, et ad hoc n sufficit determao efectiva. Requiritur ergo determ [illegible] in spon constitutiva spon. Tum quia ea deficiente, etsi cetera maneant deficit spon, et res n [illegible], nisi deficiat aliquid reale rei; tum ergo quando fit generatio, quod substale constituitur hoc vere generatur; quod nequit esse aliud, nisi unio modalis.

807 Arg. 2º ex ratio l'm. Ptholomeo; maa et fa existentes, et concurrentes oia, quae decet actu [illegible] mus [illegible] ad hunc actu 2m, nec desunt maa, et fa unitae: ergo superfl[illegible]

materia. – Deinde quia ans: sunt maa, et fa, substantia, unitae, ita ut exigant esse separatum, non sunt efective, et dispositive unitae. Quod ans, et non contra. Una mediatione requirit, non ut tollat utrumque indifferentia, sed ut sit determinatio formae. Sive ut substantia uniat et sponat fa spon, ita ut praecise ablata unione deficeat fa, seu destruitur, et maneant maa, et ra indiferentes &c.

808 Ita 3°. stante decreto efficace Dei, ut maa, et fa uniant, ea non manent indiferentes: ergo non indigent unione certa. – Confirmatur: ipsa ultima dispositione maa, et fa necessario uniuntur: ergo unio tenens est una dicta. Distinguo ans: ea manent indiferentes, ipso determinationi efective, sed; ipso determinationi formalis, et substantiales, non, et hic requirit ut detur spon. – Ad confirmationem distinguo ans: necessario uniuntur accidentaliter, et efective, sed; fa, et substantialiter, subdistinguo: fa ratione ultimae dispositionis, ratione libertatis substantialis subsecuti ad dispositionem, sed; hoc autem non est tale est mais substantia unionis. Distat solum ex dictis.

809 Et ulterius: quia stante decreto efficace de extea [illegible] necessario exeunt, non fa ratione decreti, sive per decretum, quod sit formalis extea, sed fa ratione sua extrinseca; efective autem, et extrinsece ratione decreti. Cursus: stante decreto efficaci Dei ut maa et ra hominis uniant, actio generativa hominis vere non produceret, quia produceret vere aliquam partem hominis; sed non maa, neque aliquid, quia non generatur; neque dispositiones, quae non sunt partes hominis: ergo alteram partem substantialem, sive unionem modalem. Tandem: ipso decreto efficace Dei de ultima dispositione ad fam, fa necessario unitur magis, quam fluit ultima dispositio, quae habet ad versarius.

810. Prob. 2° ex multiplici auctoritate divi [illegible].
" 1° ex 1ª parte, quaest. 118, art. 2° ad 2: dicentis, quod homo generat sibi simile in quantum
" per virtutem seminis disponitur maa ad susceptionem talis fae: quia homo generat sibi simile sub
hoc, quia hoc praecise, quod producat dispositiones in maa: ergo – 2° ex 2° sententiarum, distinctione [illegible]
" quaest. 2ª, art. 1° ad 2um: cum agens agat sibi simile contingit tripliciter, aut quia fa producat,
" aut quia patiens disponit maa... et ad rationem pertinet ad hunc modum. – 3° ex 3° sententiarum
" distinctione 5ª quaest. 2ª art. 1° ad 3: in operatione qua Deus producit ag ratione, ratio (ho)
" non est medius nisi quantum ad dispositiones.

811. [illegible] ratione, quod tempore seminis disponit maa operando simul ad unionem; et ideo [illegible] non vero si non operet dumodo
" ita dicens: has ut distribuitur de [illegible] 3° art. 3° ad 2m: totus homo egreditur [illegible]
" semine operantis ipse hoc, quod virtute [illegible] operat ad unionem corporis, et ad dis-
ponendo maa ultima dispositione; ex qua unione est hec, quod sit homo. Quod clarius inde

virtus seminis producendo ait pariq dispones operat in ordine ad unioq postea producenda, q in cuius posteriori productione stat generao substalis hois; at virtus seminis disponendo mag n dicit operari unioq; sed unio tantum in dispositio operatur unior g.

812 Deinde: ho het, quod sit ho ex unioe, ad qua semen o conductos ultimi dispositio disponit; d ho n het, quod sit ho ex accider, seu ultima dispoe e: g. Affirmo cy Thorta Prado, quod dicunt Thar loquitur de dispoe interiori, q e penetrao, neq accidealis dispoo, d unio substalis, ex qua ho het, quod sit ho: unde ho generat hoq, p hoc, quod producat dispoq interiorq, ex qua sit ho; n vero q n sit ita interior. Vinc hoc authoritate Angelici D. sentiary, distioe 44, quaest. 3 art. 2 ad 3 dicentis, quod ra Dpti separata uniat pertinet ad dispoq interiorq. Hinc ad 2, et 3 authoritatq reo, s Doctorq loquit de dispoe interiori, ex qua ho het, quod sit ho, et huius dispoois productio sufficit ut det generao substalis hois.

813 Ad [illegible] ta: q eet n effective, et extrinsece; d intrinsece q, et sui esse determata, atq adeo determinao nalis eet de exea rpoi, illaq deficiente rpoq deficeret; quod n accidit mai p dispoes, et decreti determate i ag. 2, et praecipue ad quod supponendi dispoes nales n ee intrinsece necessarias ut det ho, si ponendi ena, quod independenq a dispoibus, et in illary absca, det decreti efficax de hoe producendo p generaos.

814 Rogo nunc: quid generaret? n dispoes, qui abesse deberent; n maa, neq aa ut patet; n penetrao, n ipsy decretq g aliquid desiq ab his oib: g unio substalis hois constitutiva denuo generaret. ut dico vere generaret. Ulteq: quod veller tale decretq mag, et pr 2 se minime: q he poterint dare, quin det ho., haq et hq cq penetraoe neutiq: q he eniq poterunt dare, quin det ho ut patet in duobus corpibus penetratis. Hebit pobq ipsq hoq tantum, quod adderet esseale supra mag, fa, et penetraoq? Illud igit esseale e unio substales modalis esseales hoi. Disp. 3ª. De unioe, et subto unioris. Cap. 1. Quid de unioe sentiendq?

DISP. 3ª

D: Unite, et Subto unionis.

CAP. 1

Quid de unite sentiendq?

815 Certum est dari in Christo naturali plures uniones integrales. Solum dubitari de unione essentiali qua persona unitur, et qua eadem natura sui recipit, seu an sit una, vel duplex? Sunt qui asserant dari duas uniones, alteram ex parte naturae, quam dicunt naturalisationem, alteram ex parte personae, quam impersonationem appellant. Ita Durandus, Pontius, Scotus, Thomas de Argentina, et Hurtado noster. Contraria est communis cum Eximio, et Arriaga, quibuscum sit 1a ratio: naturalisatio, et impersonatio est una res, et eadem essentialis unio.

816 Probatur: naturalisatio est communicatio naturae cum persona, et impersonatio est communicatio personae cum natura; sed communicatio naturae cum persona est eadem communicatio personae cum natura, et e converso: ergo naturalisatio est eadem impersonatio, et e converso; et minor probatur: unio est actio realis coniunctio, ergo unio, qua natura coniungitur personae est unio, qua persona coniungit naturam; sed coniunctio naturae cum persona est naturalisatio, et personae cum natura est impersonatio: ergo naturalisatio est impersonatio. — Urget a paritate: eadem est actio, qua causa producit, et effectus producitur; eadem ignis, qua ignis agit, et quo agit; eadem est unio hypostatica, qua humanitas unit Verbo, et Verbum humanitati: ergo similiter eadem est unio, qua natura unitur cum persona, et persona cum natura: ergo.

817 Arguitur 1o Hurtado, quod in natura, et persona, vel in effectu, ratione unionis requiritur, quod producunt per unionem, et ad hoc necesse est, quod unio sit subiectum receptivum, et eductivum unionis; sed unio requirit subiectum in natura, et persona, et in persona quae uniuntur, in qua possit recipi. Verbum divinum vero est unitum humanitati, quam perficit per unionem. Sed unio per unionem recepta in natura et intrinsece parata ad personam; sed quod persona non sit perficiens, extrinsecus, sed quod intrinsece perficit se naturam; ad quod alia unio. Probatur: entitas completa, et perfectibilis per aliquam requiritur intrinsece unitam, quam per illam perficiat, et illam perficiat; sed ita se haberet persona in natura: ergo. Dicendum: persona talis unio, et exerceret ut causa formalis, personalis, aliud vere personaret, perficeret intrinsece naturam, et ab illa simul intrinsece perficitur.

818 Sit 2a ratio: naturalisatio, et impersonatio si humanitatem adaequate, nec distinguuntur. Ita cum Arriaga, cum Eximio. Probatur: naturalisatio et impersonatio non habent diversa principia, nec diversa termini, nec diversa subiecta: ergo. Probatur antecedens quia quoad subiectum: naturalisatio solum respicit naturam ut impersonabilem, et ad impersonationem; impersonatio respicit personam ut impersonantem, et naturam ut impersonabilem: ergo. Probatur quoad terminum: naturalisatio, et impersonatio per quod persona necat intrinsece naturam, et per quod natura percipit intrinsece personam, per idem, et impersonatio per quod persona recipit intrinsece naturam. Dicendum: tales effectus non habent diversa termini, et subiecta: ergo. Probatur quoad 3m: 1a naturalisatio,

et, palisat n aequivalent pluribus diversis. Implicat enim unio, quae solum sit palisat [illegible], maalis [illegible]; neque ratio palis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deberet esse ratio palis, quia [illegible] corcat mag.

819 Dixi, in re adaequate; quia in unione possunt designari rationes prae duo extremes, a non in cujus est unio sui in maa, et aliud in cujus est unio sui cum pra; at vere unio, ut recepta in maa est inadequate unio, et maalisao; et similiter unio recepta in pra est inadequate [illegible]: nam [illegible] adaequatus maalisaois respicit non solum mag, sed etiam pra; et similiter [illegible] adaequatus palisaois. Hinc maalisare, et informare sunt [illegible] 2a pale, non vero 2a maale, et subinde [illegible] [illegible] recipiens, et informatio est [illegible] [illegible] vero nota: quod sola maa denominatur recipiens, et sola pra informans. Unde hic [illegible] maa recipit pra est maalisao non solum 2a [illegible], sed etiam 2a [illegible] maalisaois; et iste pra informat mag est palisao 2a [illegible] [illegible], et [illegible] palisaois.

820. Nota hic, falsum esse hanc [illegible] maalisao [illegible] [illegible] pra unio recepta in maa, at praescindit ab eo, quod recipiat in pra, et similiter de [illegible]. [illegible] est: quia maalisao solum [illegible] explicat rationem [illegible] qua maa recipit pra, et informa rationem [illegible]; quia pra recipit in maa; quod [illegible] [illegible] est [illegible] sive talis ratio pales recipiat in maa, sive in pra, sive in utraque. Nota etiam, quod unio ut [illegible] corcao mag non est [illegible] maalisao, neque est [illegible] unio in [illegible]: [illegible] illum enim [illegible] unio informaoi [illegible] [illegible] unione [illegible]: adaequatus ergo [illegible] maalisaois est corcao mag cum pra; et informaois corcao [illegible] cum maa. Cap. 2. Raoes quae utramque [illegible].

CAP. 2

Raoes quae utramque [illegible].

821 1a est: quando [illegible] [illegible] duplex est [illegible] unionis altera in maa, et altera in pra. Sed huic duplici [illegible] duplex unio correspondent in hoc [illegible]. [illegible] formam [illegible] [illegible] ratione unionis dat duplex [illegible] intrinsecus ad duos [illegible]: ergo et duplex unio. [illegible] ans: quia maa est [illegible] ratione unionis relativa ad pra ut [illegible] et pra similiter a maa ut [illegible]. [illegible]: quia unica unio nequit esse duplex [illegible] intrinsecum. Confirmatur 2o: unio est relatio transcendentalis ex natura; sed relatio transcendentalis multiplicatur, quando multiplicant relata: sed cum relata [illegible] unionis sint duo unio [illegible] duplex erit.

822 Ad aliud dicitur maj: duplex ē privatio maalis, dō; formalis, nō, et similiter ista min: nego cons. Una ē privatio formalis quando unus ē tres, cuius ē privatio; potest tamen una privatio unius rei esse in duplici subiecto, et tunc dat duplex privatio materialis. Sicut si eadem albedo duplici subiecto unita desiceret daret una privatio formalis, et duplex materialis. — Ad confirmationem distinguo ans: ratione unionis datur duplex relatio intrinsecus materialis, seu duplex subiecti relatum, dō; duplex relatio formalis seu duplex ratio referendi nō ans, et cons. Clara ē distinctio. — Ad 2. nō maior: unio enim licet sit relatio transcendentalis sui ad extrema: non tamen ē relatio transcendentalis extremorum ad invicem. Alias unio identificaret cum materia, et forma; quia relatio transcendentalis identificat adaequatè cum fundamento.

823. Dices: ut paries albus, et plus albus referuntur relatione praedicamentali similitudinis, requiritur duplex albedo: ergo ut materia, et forma referantur relatione praedicamentali unionis, requiritur duplex unio. = Confirmatur: ut paries et plus referantur relatione praedicamentali similitudinis requiritur duplex relatio formalis: ergo ut materia, et forma referantur relatione praedicamentali unionis requiritur duplex relatio formalis, seu duplex unio. = Ad argumentum omissis ans; quia si eadem albedo reciperetur in pariete, et in plus sufficeret, ut paries referret ad plus: esset enim relatio fundamentum subiecti partialis ad aliud subiectum partiale; non autem totius subiecti adaequati nisi daret alterius ad quod paries, et plus referrent. Sed nō cons.

824 Disparitas: quia albedo prius solum denominat parietem album, et non plus; at unio materiae non solum denominat materiam unitam, sed etiam formam unitam materiae: quia ē essentialiter nexus extremorum, et ratio formalis mutuo coniunctionis. — Ad confirmationem nō ans: quia relatio similitudinis utrinque licet in actu comparante quia ē unica actus unicus sufficiens ad referendum parietem ut subiectum et plus ut terminum et e contra quia paries ē similis plus, et plus pariei. In sententia autem affirmante, omisso ans nat cons: quia de ratione relationis non ē mutuo referre fundamentum, et terminum, sed tantum alterum: unde duplex relatio formalis requiritur, ut extrema mutuo referantur: unio verò ē essentialiter nexus extremorum, et mutua illorum coniunctio, ergo datur unica unio sufficit.

825 Praeterea: in hac sententia relatio ē accidens intrinsecè receptum in solo fundamento: unde potest fundamentum intrinsecè referri, [illegible] terminus intrinsece referatur, et unio recepta intrinsecè in [illegible] [illegible]; et licet reciperet [illegible] tantum: [illegible] unio hypostatica recepta in sola humanitate unit ē [illegible] humanitatem Verbo, et Verbum humanitati: ergo similiter. [illegible] [illegible] ut optimè constat improbabile nostrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] implat actus unio,

q. uni denominet uni; d sic accideret ... eab. ex. ie, et ad quem no eet unio a: lis sui cũ humanitre: g.

826 3ª rao: in apoo ... duplex subtrea altera ex parte maq. altera ex parte ... g. et duplex unio. Pformat V. eadẽ agnitio ñ reddit incy intrinsece agcent, et obey intrinsece, ... extrinsece agnom: g. neqꝫ eadẽ unio reddit maq. intrinsece unitã, et similes hq. 2º: actio tanĩ intrinsece in uno extremo, et extrinsece in alio: g. similiter unio: g. ut unio sit intrinsece in utroqꝫ extremo debe. e duplex. 3º: diversi cais sunt diversæ caalites; ... maa, et ... sunt diversæ caq intrinsece, et unio intrinseca caalitas: g. = Ad argũ, omiss. ant. no coq: q. subtrea ñ ê ... duorũ; unio aut ê duorũ nexus.

827 Ad 1ũ pformaoq. conceso ant. no coq: q. agnitio ñ ê intrinsece in obto, et ... intrinsece in incty; unio aut ê ... nexus intrinsecus duorũ: unde illa reddit intrinsece unita. Ad ... conceso ant. no ... q. actio ñ ê connexio intrinseca caq, et effectus; unio autẽ ê connexio intrinseca extremorũ, ... illorũ nexus intrinsecus. Ad 3. disguo maq: diversis cais ad ... &c. inadequatis, no. Deus, et creatura, aa, et habitus exercent ... eamdẽ caalitẽ, et sunt diversæ cae: g. similiter maa, et fa. Nota hic quia unio inter duo puncta ... ê unica ... eamdẽ raoẽ; d de hac suo loco.

828 2ª ro ê: unio maq ad aq eet corporea: g. eet ... porporata ut ... illa uniret aa spiritualis maq. g. ... hec alia unio ñ requiritur. Pformat V: quidquid recipitur ad mẽ recipientis recipitur: g. ... sensaoes, nec unio corporea possunt recipi in aa spirituali:- 2º: effectus sequitur caq nobilitaẽ, sive maalẽ, sive efficientẽ; et sic actus fidei ê supernalis, q. provenit ab ... supernali: ... unio recep... in aa spirituali spirituales esset. = Ad argũ, conceso ant. no coq. Unio ... corporea ñ ê ... ea ex quod debeat unire intrinsece aa spiritualẽ: unio enĩ hypostatica ê apta, ut Verbũ divinũ uniret intrinsece humanitati; neq: ex eo, quod reciperat in aa spirituali: q. sensaoes ... corporeæ recipiunt in aa spirituali.

829 ... 1ũ pformaoq. conceso ant. no coq: recipi enim ad mẽ recipientis solũ ê recipi iuxta capacitaẽ subti, et hinc ñ ... denominao, cuius ê incapax; ñ autẽ requirit ... equalitas entitativa recipientis, et recepti, ut patet in aa spirituali recepta in corpore, et ... in poa entitative nali. Ad ... no ans: nq sensao corporea fuisse ...

efectus a Deo, et creatura, evenens n̄ ē increatus, ꝺ creatus. Nobiscum
idem efectus vivit eo vno sp̄i. ideo enȝ actus fidei ē supernalis, q̄ ex-
cedit oes vires nat; et ideo unio ē corporea, q̄ ipse venit de p̄o corpores.

830 In-
feres 1°, amor ee ... nat, et fit n̄ quoad entȝ, et gratis. ignariȝ ꝺ quo
ad eperciuȝ. 2°, quod ut eadē sit unio nec ... infraxer, nec ... maduras: q̄
mag. infrax dicit p̄ subiect mag, et p̄ sua unios, et ē 3ª ... madu. ...
infrax ē denominas repugnans mag, et nai sao repugnans ... sicut et eorȝ
sit ignia in ipis zocentis, et obri ignia; tamen n̄ ven ninas obriȝ ...en, et
incti ignitȝ q̄ sunt subta incapacia illius denominasio ... pq.

831 5ª rat. 9ª 2ª
...ē: similitudo ... n̄ ē p̄ similitudo ... pro: ... neq maduras
ē p̄ fratias. Thamar: maduras dicit mag in recto, et ... in obliquo, ...
... e 3ª q̄ p̄ diss ... Pater ... paternitas in creato, et filiatio p̄ ...
... q̄ paternitas ... in recto, et ... in obliquo; ... aut
e 9: §. 1 No ans de similitudine adequata, ... mag ... et ...
penes voces dyferre ... ans spatianas: maduras ... et
... no; penes voces solus, ...; et no, quod paternitas et filiatio in crea-
... p̄ disquand: paternitas enȝ ē actio, qua pat producit filiuȝ, et filiatio
actio, qua filiuȝ producit ... penes voces, sicut ignio,
qua ... agcit ... ē ... agcit a pro.

832 6ª et actio ...
... a pade: q̄ et maduras ad infrax... ... ans: actio disquand p̄ a
pade sumpta p̄ caalte cap ..., ...; p̄ caaire, qua efectus producit, ...
In 2° sensu ... p̄ nobis ē ...; q̄ actio, q̄ la caa producit, q̄ ...
ē p̄ actio, qua efectus producit. In 1° sensu ... ē disparitas: q̄ po-
sumus sparare actio ad caa eficiente, quem ... ad ...
De ... actious n̄ ē ... caa ... cap madur, ut ... in actue ...;
at madur ad debet ... ad mag, et ..., et similiȝ infrax: unde n̄
hent diversa ..., neq disquand p̄. Cap. 33. De subiecto unionis
infraxis.

Cap. 3:

De ... unione infraxis

833. Sit 1.a scdo: unio hypostatica recipitur in utraque extremo. Ita cum RR.is et P. Arriaga, et alii plures docentes recipi in sola natura, et cum P. Vazquez in sola persona recipi defendente. Probatur scdo: unio intrinsece afficiens non perfectibile, et in completum, cui tribuat suam specialem denominationem recipitur in tali re; sed ita se habet unio hypostatica in natura, et persona, quibus tribuit suam specialem denominationem unitam: ergo recipitur in natura, et persona, et similiter de qualibet unione ex modis in utroque perfectibili. Unde constat, cur unio hypostatica solum recipiatur in humanitate, et non in Verbo: illa enim non alligat Verbo ut intrinsece perfectibile, et mutabile, sed solum humanitati; ideoque Verbum est purus terminus intrinsecus.

834. Sit 2.a scdo: unio sustentatur in sola natura. Ita cum sententia P.es Arriaga, et Aguilar docentes sustentari in utroque extremo. Probatur scdo: et in 1.o quod unio sustentetur in natura patet, quia educitur ex illa, iuxta Philosophos dicentes materiam esse subiectum generationis; igitur unio educitur ab agente naturali ex illo subiecto ex quo educitur. Probatur quod autem non sustentetur in persona probatur: quia non est ratio probans actionem productivam unionis debere essentialiter separari a persona ut a subiecto sui, et unionis: quia unio non educitur e persona; sed unio non sustentatur in subiecto, ex quo non educitur: ergo non sustentatur in persona, sed sustentatur in sola natura.

835. Dices: unio essentialiter dependet a persona; ergo hoc sufficit, ut in ipsa recipiatur, et sustentetur: ergo. Nec maior, quia unio hypostatica essentialiter dependet a Verbo; et tamen neque in illo recipitur neque sustentatur. Solum ergo unio essentialiter a persona ut in se intrinsece perfectibili, et ideo recipitur in persona; non autem dependet unio a persona tamquam a subiecto praesupposito in actione, qua unio producitur. Dices iterum: unio essentialiter a priori dependet a persona: ergo in illa sustentatur. Probatur ans: unio est causalitas personae, et materiae; sed causalitas dependet essentialiter a priori a sua causa: ergo unio dependet essentialiter non solum a materia, sed etiam a persona.

836. Nego ans, et distinguo maius probationis: unio est causalitas intrinseca, esto; extrinseca, nego; et similiter distinctio minoris, nego consequentiam. Omnis causalitas extrinseca dependet a priori a causa; non vero causalitas intrinseca: nam in ipsis per unicam actionem causaret, neque a materia, neque a persona dependet a priori unio; et tamen est ipsa causalitas intrinseca, qua materia, et persona, intrinsece causarent ipsos. Igitur causa intrinseca exercet intrinsece se causando rem, ad quod non requiritur aliqua prioritas naturae in causa intrinseca ad suam causalitatem.

CAP. 9.

Obiones solvunt.

837 2.a
O 1.o dely: quod n recipit dispones ad unionem, n recipit unionem, sicut quod n recipit dispones ad formam n recipit formam; sed forma n recipit dispones ad unionem: ergo. — Confirmat 1.o sola materia est subiectum receptivum formarum: ergo unio est forma: ergo. 2.o magis proprium est materiae recipere, quam formae: ergo. = Nc mari, non urgeat probatio: quia forma naturaliter nequit recipi nisi in subiecto dispositio per accidentales dispones, quas exigit ad sua specialia munera exercenda; at unio recipere in forma, quin exigeret aliquas accidentales dispones ad suam specialem denominationem praestandam: sicut quantitas recipit in materia sine praevia dispositione. Neque ideo forma diceret indisposita ad unionem; sed esse ipsam dispositam, sive aptam.

838 Ad 1.o confirmationem dico: materia: sola materia est subiectum receptivum formarum substantialium absolutarum, do; etiam modalium, no: sicut et sola materia sit subiectum receptivum formarum; n tamen est unicum subiectum formarum accidentalium. — Ad 2.o distinguo ans: recipere aliqua est magis proprium materiae, quam formae, do; recipere omnia, no. Nam est magis proprium materiae recipere actum vitalem, quam ... qui in sola ... recipiunt; est tamen magis proprium materiae recipere, o ... unicum munus, ne dicam unicum, est recipere.

839 2.o ... ad: ... eo quod ... recipi in forma, ... forma unio recepta in materia, utraque intelligitur unita: ergo n requirit quod unio recipiat in utroque extremo. — Confirmat 1.o forma per ... actus completur per unionem ut quo; sed quod ita completur nihil dicit de forma receptiva, est totum de impotentia: ergo forma n recipit unionem. — 2.o forma est indifferens ut materia ..., ergo sola forma recipit unionem tamquam detractiva suae indifferentiae. = Ad obiectionem ... antecedens distinguo, ... : ... n sequitur, quod ... ex praecisione ... unionis recipiatur ... , ut patet in unione hypostatica; ex ... unionis ... , no; quia ut talis est modus intrinsece afficiens utrumque extremum ... et intrinsece mutabile, ut ... ex ... .

840 Ad 1.o confirmationem distinguo maiorem: forma per modum actus comparatur ad materiam completur ut quo per unionem, do; per modum actus comparatur ad unionem, no: alias forma reciperetur in unione. ... distinguo minorem: sed quod completur per modum actus nihil dicit de forma receptiva illius ... cuius est actus, do; ... cuius n est actus, no mag, et similiter ... . Ad ... , et conseq.

Ad 2um vero ante, no cons: si enim fra recipit unionem, quia est indifferens ut uniat mam, etiam maa unionem reciperet, quia est indifferens ut uniat fm; unio fse dicitur indiffer. tam maam, quam fm, sive utriusque extremi.

891\. 3a est eandem: tota variatio fit circa fm: quia sola fma variatur per receptionem unionis: sicut columna vasi superposita, tota variatio fit circa columnam. - Affirmat V. maa recipit immediate unionem; quia si unio reciperetur in fma, maa reciperet unionem, non immediate, sed mediante fma: quia unio non recipitur in fma. - 2a vero non producitur ab efficiente, quia nec unio recipitur in fma. - Ad argum. distinguo ans: tota variatio loca fit circa fm, omnino; quia sicut fma ita unum incepit esse, et consequenter variatur loc; tota variatio physica, nego: quia maa physice mutatur, et transit in habenda fm per receptionem unionis. Exemplum non urget: quia sola columna non basis, locum movet; maa vero mutatur, et perficitur intrinsece recipiendo fm.

892\. Ad 1am affirmationem, verè maiorem, nego minorem: quia receptio mediata excludit receptionem immediatam; et licet maa recipiat fm, recipientem immediate unionem hoc non tollit, quod maa recipiat immediate unionem: sicut Deus immediate producit solem, et sol immediate lucem; et tamen Deus non mediate sed immediate producit lucem simul cum sole concursu alterius productionis. - Ad 2am vero ans, nego cons. Disparitas: quia effectus producitur ab eo, a quo provenit actio productiva effectus: unde si hoc proveniret ab efficiente ute produceret o ceteris, quod implicat; at si unio, qua fma recipit in maa, reciperet eam in fma, non ideo fma reciperet se ipsam: nulla est paritas.

893\. 2a est: tota efficacia agentis naturalis tendit ad fm, illam educendo, et uniendo mam: quia agens nale solum agit in fma ut in termino tali actionis: quia non efficit in maa mim unionem, et consequenter hoc non in maa, sed in sola fma recipitur. - Affirmatur: unio recepta in maa est exercitium, quo maa recipit fm: quia non recipitur in fma: alias fma reciperet maam; quia unio etiam in fma esset exercitium recipiendi. = Verè enthimemate, nego 2am cons, et sequelam adiunctam. Et sola fma maalis, et unio fiant ab agente creato, et licet unio solum recipiatur in fma ut in termino tali absoluto actionis, unio tamen fit in maa, non ut in termino tali actionis, sed ut in ente, quod intrinsece perficitur per talem unionem.

894\. Ad affirmationem vero ant, nego cons, et sequelam adiunctam. Maa enim non recipit fm ex eo quod recipiat unionem, sive ex eo quod sit exercitium recipiendi: ita in maa, sed quia maa unit

ia p mo partes n denominat te ad denominatioz physica 1.ae diversitatis spatij ab o. n spatio, sive p mo n sibi; et ita n unit ita y mea. Insta: unio e exercitiy pos receptivi et receptibilis, o. diverso mo apere has ptes,

Hic coo: exercitia pos receptiv, et receptibilis sunt exercitia diversa, ratio diversitas soly stat in diverso mo aprehendi tales ptes: g.

825 Conta instaq vero

annis no cog, et distinguo maig. Physico: sunt exercitia diversa distinctione se hente ex parte ptium, cedo; ex parte ipsius exercitij, nego maig. Sicut enim diversitas exercitij pos productivi et productibilis, se hent ex parte ptium, item ex parte ipsius exercitij. Unde ad mini: unio enim e nexus physicus extrinseca intrinseca mutabilis, et extrinsecus, quibus tribuitur sua specialis denominatio sit unitu, atq adeo n e cur diverso mo debeat y here mea, et ita, neq recipi in una, etiam in altera = Ad 2.m Dico nil e speciale, i ideo ex dictis in ipsa n potest solvi. Controversia 3.a De toto spatio nali.

CONTROV. 3.a

De toto spatio.

Postquam de partibus spatij nalis, tu in com, tu in particulari disputationes inservimus illarumq amicabili federe, et stricto nexu, supposuimus, ad totu spatiu ex ipsis partibus resultans gradum facimus, ubi satis implexas difficultates sese gerunt superandas. Tres sunt celebres disputationes claudet controv. in quarum de distinctione spatij a suis partibus, de cra intrinseca, et de suis accidentibus triplex versabitur difficultas. Disp. 1.a An spatij distinguatur a suis partibus collective sumptis Cap. 1.m statuitur quaestionis et sententiae aliquae rejectae.

DISP. 1.a

An spatij distinguatur a suis partibus collective sumptis.

CAP. 1.m

Statuitur quaestio, et sententiae aliquae rejectae.

826 Extra controversiam e spatiu dictum a maiori sui parte distinctio includentis ab incluso, sive inadequate; atque adeo certum e distinguitur ab o.b suis partibus, sive divisive, seu distributive acceptis. Certum e etiam distingui inadequate a mea, et ita collective sumptis 23: q spatium aliud aliquid

includit partes benarium duplis entis absolutum. Solum quaeritur an spons dis-
guat ab omnibus partibus collective sumptis sive adequate sive inadequate? 1a
sententia est P. Vazquez docentis spons partes mag, fam, et unionem dicere
quoddam esse substantiale distinctum a forma in mag, quod esse Beatitudinem est effectus
talis, sit inadequate identificatus cum forma, et adequate distinctum a mag, et
unione.

827 Hoc autem esse substantiale aiunt esse entis quandam maalem ... [illegible]
a forma distinctam, ad hoc ut maa vivificet, reddatque capax distinctionem ...
cum forma unam partem conveniens complexum elicitivum vitalem operationum. = Displicet haec
sententia P. quia partes ... forma ... et aa rationalis unionem ponet spons nale pro
tale, et sicut stat unionem hypostatica in Verbo: quae in illa solum stat spons nale
ut tale, et ut distinctum a suppositi. 2: maa sufficienter vivificat per ag in ordine
ad operandum vitam: quae non requiritur illa entitas maalis. Sed anima maa sufficienter
informat per ag spiritualem, et per ipsam ... = Neque dicas vivificans mag debe-
re esse maalem, et consequenter non posse fieri per ag spiritualem.

828 Neque enim est V: forma informans
mag potest esse spiritualis, [illegible] et forma vivificans poterit esse
spiritualis, dummodo vivificans, l exercitium vivificandi sit maale. 2: talis
entitas distincta, tam maalis conveniret aa spiritualis quae te vivificans mag
sit maalis poterit convenire ab aa spirituali. 3: Verbum vivificans ...
subsistens mag ... se ... ibique ... aliquam ... et aa
spiritualis poterit vivificare similiter mag ... eminenter ... ut
ut ... sufficit aa ... unita mag: quae et ut sit ad complexum
... a aa ... sufficit ... vegetativa, sensitiva, et rationalis, ut dictum est.

829
... V ... P. Vazquez: homo vivit vita corruptibili ... aa rationalis non ... vita corruptibili:
quia homo vivit vita distincta ab aa ... [illegible] illud esse distinctum quod sit vi-
ta corruptibilis. Distinguo maiorem: homo vivit vita corruptibili ... 2, ..., quae ... in
talis corruptibilis est; vita corruptibilis ... [illegible] ... : vita corruptibilis ..., ... quo-
ad actum operationis, l unionem viventis, ... maioris, et distincta ... minor, ... Ita ut actus
unionis, et ... ita mag est corruptibilis, quia unio, l unitio corruptibilis est: unde ...
... unionem est corrumpi ... ag, non ... quoad actum unionis.

830 ... quod ad rationalis
tribuit mag, ... quibus 2 ..., ... esse ..., et esse corporis complexum, seu formaentalis:

q̃ vitaq̃ denominaõ sumit n̂ a sola maã, neq̃ a sola aã, ꝯ incorruptibilis
ab oĩb. partibus simul sumptis, ut accidit in hac denominaõe corpus
substantiæ &c. Observa tñ, quod denominaõ substaliæ in ꝯpõo ẽ homogenea,
et roẽo ob partibus ꝯvenire debet, ꝯo debent ẽẽ substales; denominaõ autẽ
ꝯplem, et viventis ẽ heterogenea, et roẽo n̂ oẽs partes debent ẽẽ viventes, ꝯ
ꝯpletæ.

851. Dices 2º: juxta Phy. crasse, et timere n̂ sunt motus solius aã, ꝯ hõis:
q̃ n̂ soly aã ꝯcurrit ad vitas operaões, veru etiã maã; ꝯ n̂ ꝯ partis ꝯpletæ
virtute coarctã ab aã: ꝯ = Nõ. Nõ. cõg: ꝯ eni illæ actiões soly immediate ꝯ proveniant
ab aã ut a virtute; hõi tamen tribuunt: juxta illud actiones sunt ꝯpostuy. = Nõ-
to, quod maã diverso mõ se het ẽu operaõs vitalis, ac aqua ẽu caloris; n̂ soly,
q̃ influit in vitales operaões, ꝯ quia q̃ recipit, ꝯnales operaões tonus via ut ꝯi-
gat cu aliquis partibus illas recipere, illas exigit tory: aqua autẽ n̂ recipit calori, valet
pati violẽ, se calore privat, neq̃ aqua ẽ tory exigens, neq̃ pars tonus exigentis calory. 2ª

852. ꝯ ẽ P. ince ponentis ꝯpoy ꝯ phali in quãdã substea ꝯple resultante pou
sentia ẽ mãa, et fra unita; quã substea disguit ra adequate a maa, fra, et unioe, qui sunt
fundamta tonus resultantur: unde ho p phali ẽ simplex, et, fundamentis ꝯpois
ex mãa, fra, et unioe. Ita eng Schotq aliqui. ± Sed in tuz nota cũ P. Arriaga quod
quando ꝯi sentia docet quy n̂ distui a suis partibus, loquit de toto ꝯpõo ꝯ partes
sive de toto partes hente, n̂ simpli, ut de substea: unde in re n̂ videt ꝯtra-
dere a cõi sentia P. ince; ꝯ itaq̃ quæ non invertere.

853. ꝯ 2ª illiq tamen ẽ V. authorit-
tas dixit Athan, sicut aã ralis, et caro unus ẽ ho U. et ora Fur. 3º de Tri-
nitate cab. 3º: ho nihil ẽ aliud, quã aa, et corpus. Et Faustinus 2º de aã cap. V.
"aa quidẽ substaõ V, corpus vero mãa, ho V ꝯ, quod ex ambobus. Nõ n̂: juxta
adequatas authoritates ho ẽ suæ partes sĩ ꝯ, et aa; ꝯ n̂ dt ꝯ distinguit ra ade-
quate ab ipsis: q̃ n̂ vra disguit. Similiy de alys ꝯpõis. ꝯ Resp. Deus, q̃ disguit ra adequa-
te a V ꝯ, et hoc simul sumptis: q̃ neq̃ ho ab aa rali, et carne. Cõa ꝯ huis ꝯ incarnaõ ꝯ V.
Ãn. 2ª a Lince: q̃ quod adequate ra disguit ꝯ Deo, et hoc neq̃ ẽ Deus, neq̃ ho.

859. ꝯ nar V.
ꝯpoy mephy n̂ disguit ꝯ adequata a suis partib. simul sumptis ut ẽ certy: q̃ neq̃ ꝯ phicy.
disguit ra adequate a suis partibus simul sumptis. 2º. Verbũ divinũ asumpsit nag
humanũ toto ꝯfectẽ integrã, n̂ simpli, ꝯ ꝯpoq̃; ꝯ n̂ asumpsit aliqd ra adequate disty

a corpore, et aa unione; naa humana n̄ ē aliquid distq ab illis partibus; naa humana ē ipsa nale humanum: ḡ. Pbr. adsumpta: ... et ... aliquid ... opponunt; ḋ n̄ aliud nisi naa humana: ḡ naa humana ē p̄ opera ... B. hoē ... al ... sola ... subitea n̄ ... sola subitea n̄ ē p̄ ho. ... sola subitea n̄ ē p̄ vivens, sensitiv; et intellectiv: ho enim [illegible] indivisibilis ... cepens a maa; ḋ quod ē sua indivisibile, e maa nequit ee vivens sensitiv ...

855. 2°. si ho solū sumeret p̄ m subitea distincta a maa, fa, et unioē, Xptus eēt ho specie diversus a nobis; ḋ hoc ē absurdu: ḡ. Pbr. maj: Xptus ne ... distingueret p̄ subitea Verbi, et simul p̄ maq, fa, et unioq; nos autē ex nr̄a propria subitea; subitea ... et simul maa, fa, et unio sunt diversę speciei ... subitea, quę eēt indivisibilis, et maalis: ḡ. Bª sentia ē soluta. Resp. ... maq, et fq unitus ee totu, sed ... a parte rei; totu ... stere in actu inctus eo mō. quo de universalit dictu ē.

856 ... quotque, qua hę sentia laborat: in hoc id ē p̄ totu, quod ē p̄ ho; ḋ indepeny ... ē ho. sumpte ... p̄ eodē ac creator, et n̄ p̄ eodē ac congerus extrinsec ... ḡ indepeny ... totu, sumpt ... p̄ eodē ac creator et ... n̄ p̄ eodē ac congerus ... totu. Cap. ... Linee.

CAP. 2.

Arga Pis Lince.

857 ... aliud a nobis pon. n° 221, sc, quod ho sumeret disgueret ... a se ipso puero. Sed ... argu ... tum ē, et solvendu ... Lince, ... circa maa ... sentia ... 2° ē illud a nobis ... n° 229. nempe, quod paus, et plus specifice determinant ... sumt p̄ unione ... quę apud ipsu ... ee specifice ... Bª ē: ... tea corporis nalis ē totu illud subitale p̄ se resultans ex partibus essentiali; ḋ subitea disgui ... adequate ab eiusmē partibus: ḡ Verbu assumpsit nag humany, et n̄ subiteq: ḡ totu subitale disgui ... adequate ... partibus.

858. Ad 3ª argu; no maq: nq in Xpto dimno dat totu naa humana et n̄ dat subitea humana: ḋ subitea illa n̄ ē naa humana, nec tota

humanis, nec totalitas naе humanae: subsistentia enim quae erit in proo, quae mea perfectio superaddita naе; et in navo etiam superaddita naе completae. = 2do etiam subsistentia corporis naturalis non est aliquid navo, cum in Deo sit quid formale neq aliquid positivum imperfectum, sive aliqua subsistentia, aliter esset duplex in Deo: est quod complet in quo totus hoc fit statt. - Confirmatur: eadem divina generat vices subsistentiae creatae quid si hoc sit facie non gerit eius vices aliud eadem erit ratio;

859 Ad 2um, ideo subsistentia stat in ... nando maxime si aliud sit subsistentia terminans ad utrumque, ... et non naе, non est inconveniens quod detur duplex subsistentia altera naе propria, et altera propria suppositi. Sed de his suo loco. Ad confirmationem, si subsistentia sit ..., utique maxime gerit vices in omnibus, nec in aliquibus, Deo, cum subsistentia habeat complere ultimo, et efficere naе, illamque imperfectam, Verbum divinum gerit vices complendo, et efficiendo, non vero imperfectando: hoc enim dicit imperfectionem. Et si subsistentia sit in navo, nulla est confirmatio.

860 Si hoc distinguit inter maiam, ..., et unionem simul: ergo. Probatur antecedens: si ... identificaret cum illis partibus, illae partes identificarent inter se; nam quae sunt ... unio. Tertio ... sive ..., et distinguo ... partes: identificarentur uni tertio divisibili, ... indivisibili, nego. Aliquando loquitur de ... cum 3o ..., et physice indivisibili, itaque ... maa identificet cum hoc non identificet 2um; ideo 2um quod ... identificat non maa identificet cum hoc, non 2um quod ... identificat cum ..., et unione, et similiter de forma. Ratio est quod ... est ... divisibile in maa, ..., et unio. = Nota 1o quod hoc est ... quae constituitur per maa, ..., et unione; non autem est causalis, quae non resultat pure extrinsece ex suis partibus, tamquam quid ... adaequate distinctum ab ipsis ut ostendit Lynch.

861 Nota 2o: quod partes metaphysicae non distinguuntur a toto, sicut distinguuntur inter se: quia inter se distinguuntur ... adaequate; quibus ... inadaequate; et omnes simul neque adaequate, neque inadaequate distinguuntur. Similiter de partibus physicis ... physici. 3o, quod ... , et ... quibus ... non intelliguntur in ... causali eo modo, quo ... dicitur redemptio nostra, ... in sensu formali: quia ... ita est causa ... ut non sit causa intrinseca ..., et corpus, et ... unionis sunt causae ... hoc 2um est physicum; et ideo auctoritates ... allatae, non in sensu causali, sed formali accipiendae sunt. Caput 3um

Natura rerum ... Schemas.

CAP. 3.º

Nra sententia cum Schotistis.

862 Docent com̄r Schotistæ, et aliqui ex anti quioribus Thomistis, quibus unus, vel alter ex nostris accedit, compositum dicere Entitatem a materia, forma, et unione diversam, atque adeo, distingui ratione inadaequate ab omnibus suis partibus simul sumptis, distinctione quidem includentis ab incluso. Similiter com̄ Thomistarum, nostrarum, et aliquorum Schotistarum sequens Aug. et Ex.mus sententia dicit: compositum substantiale non distingui ratione inadaequate ab omnibus suis partibus collective "sumptis. Ita enim Subtilis D. 1 Phicorum, q. 17. dicens: totum est ipsæ partes, "ita quod omnes partes simul sumptæ sint ipsum totum. In nostra sententia semper firmavit se Subtile docet Illust. Figueroa, et noster P. Nicolaus Martinez, quidquid reclamet Illust. Merinero.

863 Probatur dicto: compositum ut tale est exacte omnes suæ partes, et nihil aliud: ergo neque inadaequate distinguitur ab omnibus suis partibus collective sumptis. 1.ª pars antecedentis docetur ab Schotistis docentibus totum includere exacte, et intrinsece partes. 2.ª pars probatur: si compositum esset exacte aliud præter omnes partes, illud vel esset pars, vel totum. Non pars: quia implicat partem totius præter collectionem omnium partium totius. Deinde: quia compositum nihil est præter materiam, formam, unionem, et illæ partes, et consequenter nihil est præter omnes suas partes. Sed neque illud aliud est totum quia implicat quod detur totum præter exacte adaequatum totius; sed omnes partes constituentes totum sunt exacte adaequata totius: ergo implicat, quod esset totum præter omnes partes constituentes totum. Præterea: si totum esset aliquid præter, seu extra omnes suas partes, ergo totum non esset partibus, et non esset partes.

864. Urgent a parte compositi metaphysici: quod non distinguitur ratione inadaequate distinctione includentis ab incluso ab omnibus partibus metaphysicis collective sumptis, et ut identificatis: ergo neque compositum physicum distinguitur ratione inadaequate distinctione includentis ab incluso ab omnibus suis partibus collective sumptis, et per unitis. Ratio consequentiæ: quia licet partes compositi metaphysici sint plures, habentes ex natura rei distinctæ, hoc tamen, nihil est nisi realiter, tale identificatum collectione sumptæ: sed licet sint plures entes materia, forma, et unione, compositum physicum nihil est præter, ibi confirmatur: collectio partium nihil est præter omnes partes collective sumptas, neque ab illis ratione inadaequate distinguitur: sed nihil est compositum. Hæc est certa apud Schotistas et inde urgent a parte:

865 ... tamen: ideo collectio partium nihil ē praeter oēs partes collectivē sumptas, quia in collectione non ē assignabilis entitas praeter materiam, formam, et unionem; ... neque in ipso ē assignabilis ... Alij urgent illa totalitas, sive tertia entitas iuxta Schotistas resultans ex omnibus partibus simul sumptis, ... realiter adequatē ... collectione ... partium ipso ... ē pars esse collectionis ... realiter adequatē distinguitur a collectione ... quod ē realiter adequatē ... collectionis ē realiter adequatē collectio: ... quod talis totalitas distinguatur realiter aliquomodo a collectione omnium partium. Si 2dum ... totalitas ē pars componens simul cum alijs partibus, quod a Schotistis negatur. Si 3um ... totalitas distinguitur realiter adequatē a partibus collectivē sumptis; quod etiam negatur a Schotistis: nam totalitas iuxta ipsos ē ipsum, et ipsum non adequatē, sed inadequatē distinguitur apud eosdem a suis partibus collectivē sumptis.

866. ... dicendum ē de quolibet alio toto realiter cum suarum partium collectione sumptarum, quod sit adequatē minimo identificari cum ipsis, et nihilominus distinguitur ab illis. Colligitur, quod unum totum, et oēs partes collectivē sumptas neque ... ratione ... dat, ... ad summum distinctio rationis ratiocinantis, ... fundamento in re, quod potest stare in eo quod collectio ex materia, forma, et unione aliquomodo scipiatur ... plures; ipsum vero totum ... unius melius solet scipi.

867. Dices ... quod tertia illa entitas, sive totalitas non ē materia, nec forma, neque unio, ... distinguitur a collectione partium. ... similiter possemus dicere de ipso ... tertia illa entitas, ... ipsum, faceret ... cum collectione omnium partium: ... ex illa ... collectione resultabit alius ipsum ... et alia tertia entitas, et sic in infinitum. Dices 2o Pontius, quod illa tertia entitas ē ipsum ipsum, et ideo non componit simul cum partibus collectivē sumptis: sicut enim aut ipsum distinguitur realiter a quolibet parte, quam componat simul cum illa; ita et illa tertia entitas seu ipsum distinguatur realiter a collectione partium non ideo componit simul cum collectione.

868. ... ipsum non componit cum quolibet parte, quia realiter distinguitur ab illa ... incidendo ab ... sive partium identificat, et partem distinguit: ... entitas non componat simul cum partibus collectivē sumptis, ... partem identificat, et partem distinguit. Rogo nunc: illud ... quod totalitas distinguitur realiter a collectione partium, ē pars ipsum et realiter extra collectionem omnium partium ... aliqua pars, quod implicat. Vel ē adequatē realiter ipsum ipsum et realiter ipsum ... realiter distinguitur a collectione partium: nam illud ... quod totalitas distinguitur realiter adequatē ab ... partium collectione. Vel

tande ē adæquate rā distj a spoo et n̄ aliquid totalis, seu aliquid spor distinguet rā adequate ab ipso spoo quod implet.

869. Dices 3º ex Mastrio, quod illa 3ª entas resultat ex collectione partium n̄ autem se ... ut pars, et ideo n̄ facit spoivē. = D. illa totalitas resultans n̄ ē simplex iuxta Scholastas, apud quos quod resultat ex collectione partium ē ipsum spoum physicum p̄ se, d neq ē spoa. Probo hoc: illa entas resultans ut resultans n̄ includit partes spor: g n̄ ē phice spoa. Probo ant: q ut resultans distinguit rā adequate a collectione partium spor; d quod includit partes spor n̄ distinguitur rā adequate ab illarum collectione: g. Mia ē certa, et maa patet: aliud 2ʰ aliquid identificatur, et 2ʰ aliquid distinguet a collectione, ... facit ... n̄ precedenti.

870. Dices 2º ex eodem, quod totum 2ᵘ se totum potest sumi l cathegorematice l syncathegorematice. In 1º sensu ē totalitas, seu 3ª entas; In 2º autem ē ois, et quælibet pars spor. unde totum 2ᵘ se totum cathegorematice sumptum distinguit iuxta ipsum a suis partibus simul sumptis; n̄ autem distinguitur a suis partibus totum 2ᵘ oes suæ partes: q ... ē totum syncathegorematice sumptum. = ... totum 2ᵘ se totum cathegorematice sumptum distinguit adequate a collectione ois partium: g n̄ ... includentis ab incluso. Probo ant: ... 2ᵘ se totum ... a collectione, distinguit adequate a collectione; d totum cathegorice sumptum 2ᵘ se ... distinguit a collectione: g. Mia ident. et maa patet: nam id quod ... se totum identificatur cum collectione identice adequate: g similiter.

871. Hinc: ut aliquid includat aliud, requiritur, quod neq 2ᵘ se totum identificet, neq 2ᵘ se totum distinguat. d iuxta ... cathegorice sumpto 2ᵘ se totum distinguit a collectione partium: g illud n̄ includit, neq ab ipsa distinguitur tamquam includens ab incluso, quod nolunt Scholastici. = Dices tandem, quod t precise pro collectione partium ... ponunt unione, n̄ tamen ponunt unum, quod ē ... unitas, quæ n̄ datur in illa collectione, d in spoo. = D. 1º precise pro oibus partibus spor, ponitur una collectio: g et unum spoum. = 2º precise pro partibus ut unitis ponunt partes ut actu unientes et sponentes, q unio ē vera spoio, et unitio: g aliquid sponunt: g datur spoum; n̄ duplex: g unum. Cap. 2ᵘ. Rer oppōis.

CAP. 2ᵘ.

Rer̄ oppōis.

822 Oppones 1º plures Phi auctoritates. 1º ex 5º mephy cap. 1º, ubi ait syllabam ba non esse b et a. 2º ex 5º mephy, cap. 15: bis tria non sunt sex, sed semel sex. 3º ex 2º de aa, ubi distinguit substag in maa, fma, et comp. 4º ex 8º mephy: totum est aliud a partibus. Sed Pho Phy opponi concessit 2º physicorum textu 3º: non esse prius partes tota. Praeterea totum accidentale uti ex Schortus non distinguit a suis partibus, sed totum vero accidentale: sed illud aut variare, si quid probant, probant de Schortus.

823 Ad 1º, et 2º authoritatem Phi docere, quod ba prius b, et a, sed exigit etiam coordinationem, sive unionem, cujus resultat ba et non ab sive aliud; et similiter sex ultra bis tria addit unionem vel remanet ca 3º unde includit aliquid supra bis tria; sicut ipsius ultra maa et fmo includit etiam unionem. 3º, 4º dico, illa duo non esse opposita; sed in includens et inclusum: sicut etiam dicitur quantitas in linea, superficie, et corpus; et tamen corpus includit quantum superficiem, et superficies plures lineas. Ad 4º totum dicitur aliud a partibus divisive sumptis, non collective acceptis: alias sibi ipsi contradiceret.

824 Opp. 2º: opponitur per se physice creatur per accidens; sed non differt, non distinguit a partibus simul sumptis: ergo. Probatur min: totum per accidens est tale, quod est simpliciter plura, et 2º quod unum tamen unum plura; sed ita est opponitur per se physice creatur, sed non distinguitur a partibus: ergo. Distinguo maiorem, nego minorem, et maiorem probationis. Utrumque opponitur est simpliciter unum, et simpliciter plura: alias non esset opponitur simplex. Simpliciter unum unitate physica opponitur; et simpliciter plura pluralitate partium distinctarum ipsius simul sumpte sunt una oppositio. In hoc igitur conveniunt totum per se et per accidens.

825 Dicerent tamen, totum per accidens petit constare partibus, quarum una non subsistit alteram accidit ut paries albus; vel exigit, quod partes non unum sunt se ut acervus lapidum, vel quod constant ex mixta specierum naturis, ut est totum ex duabus arboribus conjunctis; totum autem per se exigit constare partibus quarum neutra sit accidens, et quarum una se unumet, non tamen sed, ex mixta specierum naturis. Totum per accidens dicitur unum 2º quod comparatur ad totum per se, quod antonomastice est unum, utrumque tamen est per se unum: sicut tam accidentia quam substantiae sunt proprie ens; et tamen accidens dicitur ens 2º quod comparatur substantiae, quae antonomastice est ens.

826 Opp. 3º partibus collective sumptis ... plura, quae repugnant toti; sed hoc ab illo distinguit. Probatur ans 1º oppositio ...

corruptibile; non autem partes saltem in hoc. 2º: compositum est completum; partes vero incompletae; et non compositum. 3º: compositum est unum; partes vero plures. 4º: compositum non componit, partes vero componunt compositum = [illegible] accidentis integrae et [illegible] [illegible] in coalitione [illegible] ut tale. Ve[illegible] et vera [illegible] partibus [illegible] 1ª: non [illegible] partes [illegible] [illegible] collective sumptae [illegible] [illegible] non [illegible] pars [illegible] [illegible] ab [illegible] generatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes, sive totum denominatur vere generatum.

857. Ad [illegible], compositum, et completum non esse eadem prorsus, ac [illegible] et [illegible]; [illegible] [illegible] de partibus simul et [illegible] unis; [illegible] [illegible] partibus ut pluribus; [illegible] vero, et completum praedicatur de partibus collective sumptis. = Ad 3º distinguo 1º partes: compositum est unum unitate physica compositionis, [illegible] unitate simplicitatis, nego. Distinguo 2º: partes sunt plures pluralitate opposita [illegible] [illegible], [illegible] pluralitate opposita unitati compositionis, nego. [illegible] [illegible] Ad 4º distinguo 1º partes: partes [illegible] [illegible] componunt, concedo; collective acceptae, nego. [illegible] [illegible] convenit toti, quod non conveniat partibus collective sumptis.

858. Opponens 2º: si totum non sit totalitas resultans totum erit relatione, et modo ab unione; [illegible] non [illegible] absurdum: [illegible] = Urgeo [illegible] partes collective sumptae sunt causa intrinseca adaequata compositi; sed causa intrinseca adaequata compositi distinguitur a composito: [illegible] = [illegible] [illegible] Scholasticos, cur ex materia, et forma substantiali unitis resultat totalitas, quae est compositum [illegible] non vero resultat ex substantia, et accidenti unitis similis totalitas, quae sit compositum accidentale. Praeterea illa totalitas, seu totalitas [illegible] [illegible] includit partes unitas: [illegible] totum erit [illegible], et [illegible] ab unione, eo modo quo volunt, et in nostra sententia.

859. [illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible] nego majorem: totum enim non [illegible] [illegible] [illegible] ad aliud [illegible] unionem, nam [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] unio solum est relatio [illegible] [illegible] ad invicem, et partium, ut [illegible] diximus. = [illegible] urgeo, nego majorem: [illegible] est causa intrinseca adaequata ut [illegible] ex dicendis disputatione sequenti. = [illegible] accidens [illegible] [illegible] [illegible] in pluribus [illegible]: [illegible] corporea, [illegible] unum accidens [illegible] in [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] unum ex pluribus partibus resultans. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpore, etiam ex quibus [illegible] unum [illegible] [illegible] quod videtur [illegible].

880. Opp. [illegible] si compositum [illegible] non [illegible]

-ta entitas, n. eet assignabilis subiectum cui [illegible] partes et operationes speciei [illegible]. Pot. insur. videre vero in hoc n. potest tribui soli mat. neque soli [illegible], neque mat. et [illegible] unitis [illegible]. Pot. ans. [illegible] forma [illegible] e unitus [illegible] et operatio unius speciei [illegible] ab uno ente; [illegible] mat. et [illegible] per unitiv. n. [illegible] unum ens simpliciter [illegible]. = No ans. [illegible] partes n. sint [illegible], ut calor [illegible] recipit unum in [illegible], de quo ultimo disputatione huius controversiae; si autem sint [illegible], [illegible] n. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] 3am partem, et [illegible] [illegible] unius entis unione simpliciter [illegible] [illegible], [illegible] praecise simplicitatis, [illegible] mat. et [illegible] [illegible].

884\. [illegible] n. [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] a mat. et fa unitis, [illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] aut [illegible] partes collective sumpta [illegible] [illegible] unite [illegible]. [illegible], n. [illegible] simplicitatis: [illegible] [illegible] [illegible], et partes; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sola [illegible]. = Opp. [illegible]: generatio substantialis [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet ee [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] e mat. quae e ingenerabilis, neque fa, quae potest [illegible] [illegible] generari, neque unio, quae e accidens: [illegible] [illegible] entitas distincta a collectione partium, et haec erit [illegible].

[illegible]

882\. [illegible] entimemathe [illegible] subsumptum, quoad 3am partem: generatio entis substantialis [illegible] [illegible] [illegible] unionis substantialis, quae e pars [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], a quo [illegible] generatio [illegible] una [illegible] [illegible]. Nota quod generatio unionis [illegible] generatio et [illegible] [illegible]: [illegible] ponit [illegible] [illegible] [illegible] immediate, et [illegible] [illegible] cum aliis partibus [illegible]. generatio aut. [illegible] n. solet apellari generatio [illegible]: [illegible] [illegible] n. e [illegible] [illegible] immediate, [illegible] intrinsece [illegible] cum reliquis partibus [illegible]. Disp. 2a De causa intrinseca adaequata [illegible]. Cap. 1um [illegible] involvit contradictionem.

DISP. 2a

De causa intrinseca [illegible]

CAP. 1um

E[illegible] involvit contradictionem.

883\. Causa intrinseca e illa quae dat ee causato, et in illo manet; [illegible] quae dat ee [illegible] [illegible] [illegible] a causato, ut e mat. [illegible] [illegible]: causa vero adaequata quae ita causat ut nil aliud [illegible] [illegible] causat, [illegible] [illegible] [illegible] ad causandum. [illegible] tamen [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ingeniosus [illegible], causa [illegible] [illegible] ee vera causa, et [illegible] [illegible] vera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ee vera causa; [illegible] causa intrinseca [illegible] vera [illegible] [illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible] e vera causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

allata nl. 2. d ois caa intrinseca e ... inde adaequata e; q. a... g. maa dicto ... uid partes d. Scheitas, et aliquos Rltum.

883 Obr: implet pars adequata, et oppones adequata; d ois caa intrinseca... qu. ta eet pars adequata, et oppones adequata ...par. Maa patet q.a pars ex ipsa parte componit illud opus, et oppones illud componit, ex ipsa autem adequata excluderet aliq. opp..., et aliud opponit... implet. Obr 2. min: ois caa intrinseca e pars: q ... caa intrinseca adequata eet pars adequata. Obr min: ois caa intrinseca e pars, ex quo e, aut fit opp; d pars ex quo e, aut fit opp e pars: alioqui potest dici, quod maa e, aut fit ex maa opp, ex opp: q, atqui pars adequata opp implet: implet eny pars adequata toto q.a n eet maa toto: q.

885 Obr Illud dicto d.a Rltus asserentes quod oes partes ... sump... sunt caa intrinseca adequata oppi: ois caa deber ee id ex quo fit aut istat caat.; d oes partes collective sumptae n sunt id, ex quo istat, aut fit opp: q n sunt caa intrinseca adequata opp. Maa e Phi citati. Mna aute pbt: q oes partes collective sumptae iuxta predictor Rltes sunt ipsu opp; d opp n istat, aut fit adequate ex se ipso: q. Fundat hoc; q ois caa deberi ... a suo effectu si extrinseca adequate, si intrinseca inadequate: d oes partes ... sumptae nullomodo disting a opp: q. ... ois caa deber alter dicere aaliq. disti. a se ipsa in caatu; d talis ... n sunt partes opp collecte sumptae ...: q.

886 Neq. sicat c. ingenioso Rle caa extrinseca debere distingui a caato: n vero caa intrinseca: q.a e impossibile caa... D.a e: ... n dat caa intrinseca adequata. Pbt cons: ois caa intrinseca adequata ... e caa intrinseca impossibile taliter q n e caa intrinseca. Ad. q. a toto alienato assumpto bene valet ad partes tali ... alienates, ut ipse inculcat, et oppositu non repetit laudatus R... 3.o ... alios dicentes, partes simul collective, et divisive ee caa intrinseca adequata: ... ta hanc senta partes divisive sunt caa intrinseca, et collective sunt adequata; d partes divisive n possunt ee partes collective: q neq. caa intrinseca ... adequata. ... maa ... de identite inadequata, illa e hoc ppo maa e collectio ma... et unionis: sicut ... omnes e quatuor Evangeliste: q.

887 Ex dictis infertur l, n dari caa intrinseca ... sufficientis opp: q caa sufficiens intrinseca eet illa, quae daret ee adequatu opp; et tn maa,

ra et unio ita caent ut nil prius ... et numquam idemque est ... ea intrinseca sufficiens, sicut neque ... ad hoc enim adquirit, debent esse adaequate ... hoc autem implat ut dictum est. 2° non ratio partis adaequatae ... includentis et inclusi, quia de ratione inclusi est esse partem: ergo sicut implat pars adaequata, ita et inclusum adequatum. 3° ... Scotistas, quod materia ... et unio collective sumpta non sunt causa intrinseca, et consequenter neque causa adaequata: ergo collectio earum partium non distinguit ... a ... de ratione ... distinctio ... ut ... Scotistae ... .

888 2°, quod implat constitutum adaequatum ... quia sicut causa intrinseca, et proinde intrinsecum est ... pars componens, ita etiam constitutivum: ergo sicut implat pars adaequata, ita etiam constitutivum adaequatum: unde ... physicum, quod metaphysicum non constat ex ... constituentibus collective sumptis, aliud distinctum ex se ipso. Hinc nequaquam dici ... quod ... constituitur ex illo, quod adaequate definit; neque quod constat ex sua essentia adaequata, neque ex partibus collective sumptis, ne dicat hoc ex hoc ... sicut ergo non potest dici, quod ... per se ipsum constat, ita neque ... se ipsum ... 3°, quod constitutivum debet dicere aliquam distinctionem a constituto, vel realem, vel rationis ratiocinatae.

889 Et ne libere a nobis dicta tradita doctrina videatur audiant ... Didacus Ruiz de Montoya, cuius hac in re maxima est auctoritas. Ita enim tomo de Trinitate, „disput. 86, sect. 2a, verso 3° ... distinctionem inter „duas res constituentem videlicet, et constitutum: quarum ... distinctio realis est, sicut inter materiam „et formam ... distinctio realis est, videlicet corporis physici: ... vero ... ante operationem „ ... quod res constituta, ... ut ... erat ante operationem ... „ ... venire. ... quod ut distinctio requirat ... „ ... distincta a constituta, et ... ralitate distincta a ceteris ... Hic est ergo ... .

890 Inferes 1° quod omnes partes collective sumptae non componunt ... quia omnes partes collective sumptae sunt ... ; ... quae non ... se ipsum componunt tamen omnes partes divisive sumptae, et distributive acceptae: materia enim componit, principiat, et causat &c. et similiter ... et unio. Dices: divisive ... quia partes divisive physice sumptae non componunt; sic enim sunt partes separatae, et non unitae, quam hoc modo non componunt. Cap 2°. Argumenta Scotistarum.

CAP. 2.

Argta Scholasticorum.

891 Arg. 1.º mã ē cā intrinseca inadæquata cpōs, et similiter fa, et utraq simul sumpta sunt caa intrinseca adæquata. Pr. cōs. si plures sunt caæ extrinsecè inadæquatæ effectus, oēs simul sunt caa extrinseca adæquata: similiter — Pbatur: caæ intrinsecè inadæquatæ uniunt in raoē caæ: g ex ipsis surgit caa intrinseca adæq.... Pbatur ulterius: cpōs subrale ē unū, g h: q dt una pre caa intrinseca adæquata illius. Retorquet argu in cpō acci dentali.

892 2.º qt pars cpōi accidentalis ē caa intrinseca inadæquata illius: g oēs simul sunt caa adæquata, et vaieny cpōn acc^tale distinguet rz a suis partibus collectivè sump tis, quod habunt Scholaſt. Ad argu dico utroq inni, no ieriamq^m nq collectio oiu caæ extrinsecar ē caa effectus et nihil distat ab illa ē caa, nq nisi ra ab effectu collectio vero ~~partis, [illegible]~~ iosæ oēs partes collectivè sump. n po sunt eē caa totius, cū nō omnō distinguant a toto cpōo et nihil se ipsy veré et ipsa caam poni.

893. Ad 1.º pbationē distinguo ans: caæ intrinsecæ inadæquatæ uniunt in raoē caa^n ad constituendu unū cpōn, ad constituenda una caa intrinseca adæquata, no. Sicut partes uniunt in raoē partiu ad constituendu totu, n vero ad constituenda parte adæquata. — Ad 2.ª pro ans, no cōq. Ut totu subrale sit unu per se sufficit, qd dent plures caæ intrinsecæ, quæ in linea subrali se habent per mu actus, et poq media unione subrali; n aute requirit, quod det una pre caa intrinseca adæquata; sicut n requirit, quod det una pre acci caa intrinseca adæquata totius accidentalis ut det totu pe accid.

899 Arg. 2.º: si n daret caa intrinseca adæquata cpōi, neutra ex partibus ēet caa: e. t. de ans: mãa, quatenus intrinsecè constituit collectio, neq ē caa su. neq fa, ut sumere: g nihil caat: g ut mãa sit caa debet cū alys constituere caa adæquata et simili dicendu de fa, et unioe. — Pbatur: mãa, quatenus intrinsecè constituit collectio, solu trat unioēm: trare unione n ē caare. — Urget: caa partialis ē correlativa solu alterius caæ partialis, ē erg totales, ē implat correllativ sine sic correlativ: g implat caa partialis intrinseca, quin det caa totalis.

825. Ad argumentum, … ipso … ante; nego cons. Materia divisiva causat id cuius est pars, non autem est pars nec forma, nec unio, de ipso hoc causat. Similiter et unio. Retorqueo argumentum materia quatenus …it collectio non componit se ipsam, nec forma nec unio … … componit. Ad confirmationem, omnia … nego … qua … tans unio causat id, cuius est pars, et cum … … entis; tale … ipsam, quod … est … materia, et … Ad urgeo, nego majorem universalem … … causa enim intrinseca … … … respicit aliquid partiale … … aliquid totale.

826. Instar: causa extrinseca … partialis, … respicit causa partialis … totalis … similiter intrinseca … … ante, nego cons. … causa intrinseca inadaequata non … inadaequate cum suo effectu, … collectio … ab effectu unde collectio … causarum extrinsecarum potest esse causa effectus: at vero causa intrinseca inadaequata idem … inadaequate cum composito, et collectio … … a composito … non potest esse illius causa. Hinc causa extrinseca partialis respicit totum … vero causa partialis intrinseca: quia sicut pars dicit inadaequata … correlativum … … partem inadaequatam, non vero … correlativum … … quatenus … implicat …, ita dicendum de causa intrinseca.

827. Arg. 3.o: compositum est intrinsece adaequate causatum: … et datur … intrinseca adaequata. … cons: quia causa, et causatum sunt correlativa, sicut efficiens, et effectus. Retorqueo: compositum est intrinsece adaequate totum: … datur pars adaequata illud componens: quia totum, et pars correlativa sunt. Dicitur: causa, et causatum correlativa sunt, … ut efficiens, et effectus; … effectus adaequate efficientem … … … causa adaequata: … similiter causatum intrinsece adaequate … … … a causa adequata, … est apertè … Scholasticis … ans: compositum est intrinsecè … adaequate causatum adaequatione effectus … adaequatione causae nego … compositum … est intrinsecè … … … … … deficiat; non tamen requiri … … causatum adaequatione causae, seu quod detur causa adequata; sicut est adequate … … compositum … … requirit … adaequata … componens adaequatam. Ad … causae efficientis … disparitas … …

828. Instas … requirit effectus extrinsecus esse causatum adequatione effectus … … adequatione causae … requirit compositum esse causatum adequatione … … … adequatione causae. … … … debet … … totum est … quia … … esse effectus … a causa extrinseca …

effectivè virtutis requisita ad effectum; quod totum insinuat spon esse completivam causam intrinsecam: quod in his debet dari tota effectio et virtus causae intrinsecae, quod ... redeat disparitas, quia adaequatio causae extrinsecae non facit spon causam ipsam sui sui effectus, neque dat aliquid obstans, ut de illa verificetur causare adaequate; non ita adaequatio causae intrinsecae: ut dictum est.

899 Unde vero patet, non ... causae formae ... accepta materia, disjunctio mera: totum esse intrinsecam spon esse ex suis causis intrinsecis collective sumptis, non divisive sumptis, ideo mera et disjunctio saepius. Quod virtus debet dari tota effectio, et virtus causae intrinsecae requisita a spon, ideo non requisita a spon, non concluditur: non petit magis distinctam causam ab effectu, quam effectus a causa; quod potest dari effectus adaequatus intrinsecus, et causa adaequata intrinseca, quod et causa intrinseca adaequata. Retorquet aliquis in parte ... totius. Ceteris praemissis, non concludit: sola enim infert ex mutua illa distinctione, quod sicut spon distinguitur inadaequate a suis partibus divisive sumptis: ita vicissim ista, quod habent ... Cap. 3.º Reliqua circa nostram RR.

CAP. 3.º

Reliqua circa spon RR.

900. Arg. 1.º tantum omnis causa intrinseca est causa spon; quod omnis causa intrinseca est causa quod dat aliquid, quod tantum sit causa intrinseca spon; quod hoc aliquid est causa adaequata: quod hic datur disjunctio mera; tantum omnis causa &c.ª si ly tantum cadat supra subjectum de quo versatur praxis, non; si cadat
„ supra diversum subjectum, dico. Illa propositio ut sit vera debet ita exponi: omnis
„ causa intrinseca distributive sumpta est causa, et nihil distinctum ab omni causa collec-
„ tive accepta est causa; ubi mutat suppositionem distributivam in collectivam. Si vero
„ supponit non mutet ut requireret ad inferendam causam intrinsecam adaequatam
propositio erit falsa; neque in utraque parte ly omnis sumatur collective propositio efficeret
„ hunc sensum: collectio omnium partium causat, et nihil distinctum a collectione causat; si
„ sumatur distributive in utraque parte efficeret istum: materia causat, et nihil distinctum a
„ materia causat, et similiter forma, et unio; utrumque autem est falsum.

901 Arg. 2.º sed partes divisivè sumptae ita causant ut praeter ipsas nihil causet intrinsecè spon;
quod hoc est dare causam intrinsecam adaequatam: quod ... quia omnis causa intrinse-
ca causat spon, et excluditur aliud a causando, quod ... omnis causa intrinseca: quod

sit aliquid ita causans ut excludat aliud a causando, et consequenter dat causa intrinseca adequata. — 2º: praedicatum quod causa intrinseca non dat alia causa: ergo omnis causa intrinseca est adequata cujus causat, et praedicatum quod nullo cont.

302. Retorquitur argumentum, et affirmatur in omni parte compositi omnis enim pars vera, ponit compositum, ut nihil praedicatum compositi sponat, atque adeo dabitur pars adequata totius. Ad argumentum dico 1º majoris partem, et non ... non si ... illas sumat divisive falsa est ... praedicatum ... materia, et unio ... si illae partes ... sumat collective etiam falsa est propositio: efficit enim hunc sensum: omnes partes collective sumptae, sive collectio causat et nihil distinctum a collectione causat; hujus autem 1ª pars est falsa et 2ª ... et nihil adequate distinctum a collectione causat, adeo inadequate, non. Unde tota propositio a parte falsa redditur falsa, et ... falsa etiam minor argumenti.

303. ... major est falsa si non varietur suppositio ex parte subjecti utriusque partis. nam si in utraque supponat collective, falsa est; si sumat in utraque distributive 1ª pars est vera 2ª falsa, ut dependenti ... — Ad 2º nego antecedens, quod ... esse ... tat ex dictis ad argumentum. — Nota quod materia forma et unio non causant per modum ... per modum triplicis causae; neque dant intrinsece esse totale tota causa, aliter causa non distingueretur a causato: sicut non componunt per modum unius ... per modum triplicis partis, atque adeo non sunt causa intrinseca adequata ... utrique ... eadem ad compositum.

304. Arg. 6º: implicat in plena non completa: ergo et inadequata, non adequate: ergo praedicatum intrinsecum inadequatum ... aliquid distinctum adequatum: ergo dat praedicatum intrinsecum adequatum. — Probatur ... in toto dat causalitas intrinseca adequata: ergo et causa adequata intrinseca. — ... ubi dat causalitas intrinseca inadequata, dat causans intrinsece inadequata: ergo ubi dat causalitas intrinseca adequata, dat causans intrinsece adequata: ergo. — Confirmatur 2º: sicut causa adequans causalitatem extrinsecam compositi est causa extrinseca adequata, ita causa adequans causalitatem intrinsecam compositi erit causa intrinseca adequata: ergo dat causa adequans causalitatem intrinsecam compositi: ergo. Patet minor: quia si ... non adequaret, compositum non esset intrinsece adequate causatum.

305. Aliqui ... ergo ... inadequata partis a toto per aliquid ... ergo dabitur distinctio adequata partis a toto. Concesso antecedente nego ... 2ª consequens: ergo per aliquid distinctum adequate ut constituat compositum, adeo ut constituat praedicatum adequatum, nego consequentiam,

et sequelle adiunctæ; ideo quo partes adequant ad intrinsece ᵭᵭpositione̅ non vero partem adequatam. — 1.ª Ꝯfirmatio retorquetur in ᵭpositione vero intrinseca adequata ᵭpositione: ergo et intrinsece adequatæ ᵭponens, et sequens per ista adequata ᵭpositione non ann quia licet ita sit caalitas, ut nil prorsus sit caalitas; et sicut ad caa adequata requiritur quod det ut quo esse adequatum ita ad caalitatem adequatam requiritur quod det ut quo esse adequatum hoc autem non convenit unioni: non sunt ergo caalitas adequata.

306 2.ª etiam Ꝯfirmatio retorquetur sub antecedente: ᵭponens adequans ᵭpositione intrinseca ᵭpositioni est illius ᵭponens adequatus; datur ᵭponens adequans ᵭpositione intrinseca ᵭpositioni: ergo et ᵭponens adequatus. Patet maior quia ᵭpositio adequat, alius ᵭpositionis non intrinsece adequate ᵭpositionis. Minor autem maior, ergo supponit dari caa adequatæ caalitatis intrinseca ᵭpositioni, no minor: in ᵭpositione enim non datur caa adequans, sed caæ inadequatæ, quæ divisive adequant caalitates intrinsecas sicut non datur pars adequans, sed partes divisive adequantes. Ad prius vero imus ratio, quod caalitas intrinseca adequat, non quia datur aliquid per modum unius; sed quia dant materia, forma, et unio, quæ per modum triplicis principii exercent per caalitates intrinsecas, quæ dicuntur adequari, quatenus ipsis ut exercitio sit vitatus receptiva, et informativa, et sic non manet sine aliqua virtute cuius exercitium est.

307 Arg. 3.º ideo de omnibus partibus collectiove sumptis verificatur quod identificent adequate cum toto, quia de qualibet divisive verificatur quod identificet partialiter; sed de qualibet divisive verificatur, quod caet partialiter: ergo de omnibus collective verificatur quod caent adequate. = Retorqueo sub eadem maiori; sed de qualibet parte divisive verificatur quod distinguitur partialiter a ᵭpositione: ergo de omnibus collective verificatur quod distinguantur adequate; Ꝯcessa maiori non ergo quia summatur in vi maioris non in vi minoris. et Ꝯcessa minori nego Ꝯsequentia. Distinctio omnium partium nil habet oppositionis identitati adequatæ; oppugnat tamen ratio caæ: caa enim remittant distinctionem ratione ab effectu, quæ non datur inter collectionem partium, et ᵭpositionem. Disp. 3.ª De subiecto immediato accidentium. Cap. 13. Thomistæ, et Scotistæ refelluntur.

DISP. 3.ª

De subiecto immediato accidentium.

CAP. 1.º

Thomistæ, et Scotistæ refelluntur.

Itaq. recipit accidea in toto
908 spoo subtari, et sequenti spory ee subtry adequu immediat. recep. accidey.
Illis accedunt pauci aliqui ex nris cy Cpltus Fonseca et Vazquez. Itaque
tere oes nri cy Lco. Supono V. questioes n. procedere de accidentibus spiritualibus
sive vitalibus ut gnitio, sive n. vitalibus ut gratia, et habitus supernales:
Horu eny subty e. adeqe spirituale; neq. de accidentibus maalib. vitalibus, ut
maales sensaoes: de his eny in libris de aa; neq. de accidentibus modalibus u-
nicaoe &t. et similibus: hec eny recipiunt in extremis modifitis p. illa; neq.
de pôs tn actu, tn. pavis casu quo superaddant subtaeis: nq. illi exunt
recipiendo in ipsis subtaes.

909 Soly q. devolvit difficltas ad accidea maalia
cora ut quantas, calor et similia, q. ip ma: ls disponunt ad recip. endy;
hg. sa q. cy coi nrory sit ma sclo nava. Ror: quantas, et plura acci-
dea spoi corrupti manent in genito: g. talia accidea recipiunt in toto
spoo: q. n. recipiunt in fa corrupta, neq. in fa genita. Sequeo e. bona apud
thes. maxime Thostas dicentes, quod uny accids nequit migrare de subto in
subtu: unde aliquid debet ee subty coe spoo corrupto, et genito ut in illo pma-
neant talia accidea; d. hoc nequit e. aliud nisi maa p.

910 Ans patet: qa resolvo
spoi v. pt usq ad maa ps ut s Thostas alibi dicemus, et sequenty plura accidea, que
in spoo corrupto fuunt pmanere in genito, et stat eny in cadavere, quod reti-
net plura accidea cora viventis, accedit eny divus Thas in 2o, distinc 12a, quest 1,
art 2o dicens maa preparari ad fam recipiendam p quante, que erat cy maa
precedenti, eaqs quante, et aliaa accida disponea preceiare cy fa adveni-
ente.. Dico, accidea pore migrare de subto inadequato ad inadequaty: secut
effectus potest modo depere ab una caa efficienti, et postea ab alia. Cy q.
maneat maa in spoo genito, que simul cy fa, recipiat accidea; hec soly
migrant ad fa, que p. subty inadequaty.

911 Sed q. e. secut effectus potest depere mo
ab una caa adequata, et postea ab alia; ita accidea possunt migrare n. soly de
subto inadequato ad inadequaty; d. etia de adequato in adeqaty. Aliq. pbat: [illegible]
preparans maa ligni ad fa ignis n. recipit in spoo ligneo, neq. in igneo: n. dat
aliud spoy, in quo recipiat: g. talis dispoo n. recipit in spoo. Pa pars maeis patent;
quando adest ultima dispoo ad fa ignis n. e. spoy igneu: in illo eny instanti reali

ig ē fa ignis, quę nequit nalr oriri, cū fa ligni. 2a pars pbr, quod ē prius naa ad fa ignis supponit extens ꝑ eductios ꝑ priori, naa ad fa ignis: g talis eductio ultimę disponis supponit ēe subtū presupponi; ꝺ fa ignis nequit presupponi ut subtū ultimę disponis ad se ipsa: g.

912 subsumpta patet: ng ultima dispoio debet eē ꝑ priori ad fa ignis, cū se hēat ex parte caę maalis. Deinde: si ipsa fa presupponit extens ꝑ priori ad ultima dispoios, dabitur ipsas mutua prioritas, quę ē implicā. = Dices, quod daret quidē mutua prioritas, n tamen in eodē gene; et hoc eēt implicatorī; ꝺ in diverso gene: na ultima dispoio ēēt prior in gene caę maalis; ad quod gus reducit disponis ad fa; fa autē ēēt prior in gene caę eficientis; ng ab ipsa eficiente proveniret ultima dispoio.

913 Sed quidquid sit de mutua prioritate in diverso genere, quę ero dabimus implicatoriā parte sequenti, 2a ē. prdicta prioritas ēēt in eodē gene: g fa precedit dispoios in gene caę maalis; cū fa sit subtū, depentū a quo producit ultima dispoio; ꝺ subtū, a quo educit ultima dispoio precedit illā in gene caę maalis; q subtū, in quo accidea maalia recipiunt ē subtū eductios illorū: g. = Dices, illā dispoios, quā maa ligni successive disponit ad fa ignis n dari in instanti, in quo maa disponit ultimo ad fa ignis; ng producunt ab ipsa fa ignis.

914 Sed redit in 1s mutua prioritas sg impugnata. Deinde: in instanti, quo introducit fa ignis, nullū dat agens productivū, a quo proveniat destructio illarū, imo potius oīa agea natra conant illas producere, quando inducenda ē fa, ad quā disponunt; et ꝑ quā operant: alit agea natra incassū laborarent producendo in maa ꝑ priori ad fa ignis aliquas dispoōes siccitā, vg calorē, &c; si hęc accidea n deservirent ad fa ignis, ꝺ potius destruenda eēnt.

CAP 2.

Fundamta oppoa.

915 1m ē: proprietas recipit in eo cuius ē proprietas; ꝺ quantitas ē proprietas corpor substalis: g recipit in illo. Pbr mia: quantitas ē proprietas illius, quod ꝑ quantitē denominat quantū, et extensū; ꝺ corpꝰ substale ita denominat: g. = Retorquet: g a pta accidea, ut albedo, et alia denominari quanta, et extensa; et tamen quantitas n ē proprietas illorū accideū apud oēs phos, l Thostas. Distinguo maiā: proprietas recipit in eo adequatē, l inadequatē, cuius ē proprietas, adē; detrate adequate no maiā. sicut intellectus, et voluntas apud Thostas sunt hoīs proprietates, et tamen n recipiunt in hoē adequate sumpto, ꝺ inadequate id ē in aa; ita quantitas recipit in corpore inadequate, id ē in maa. Similr no maiā probatois.

916 2o n sufficit, quod aliquid mere denominave dicatur quantū, l quale

ad hoc ut recipiat immediate quantum aut qualitatem, ut patet in formis materialibus, et accidentibus; quia praeterea requiritur, quod immediate, et per se denominet, sicut denominatur materia quanta per quantitatem immediate in se receptam. Ubi observa, quod anima rationalis non dicitur quanta, et extensa, licet recipiatur in subiecto quanto; non quia non recipit quantitatem, cum accidentia dicantur quanta, quin recipiant quantitatem; sed quia anima rationalis incapax est denominationis quantitatis, et corporeae: est enim indivisibilis. Similiter frigiditas non dicitur alba, licet recipiatur in subiecto albo, non quia non recipit albedinem, sed quia ad denominationem illam requiritur, quod frigiditas vel recipiat albedinem, vel aliquid aptum, aut unitum albedini.

917. At vero corpus est capax denominationis quanti, et vi agentis in sola materia recepta redditur [illegible] impenetrabile cum aliis eiusdem rationis. Dicunt: formae materiales efficiunt per quantitatem, et per alia accidentia illa recipiunt. Patet antecedens: quia formae materiales [illegible] [illegible] careant accidentibus illis. Distinguo antecedens: efficiunt exigentia, quatenus [illegible] subiectum dispositum [illegible], [illegible] et in se etiam ut in [illegible] intrinsece, nego. [illegible] materiales efficiunt per illa accidentia quatenus [illegible] subiectum dispositum, atque adeo [illegible] exigentia; cum [illegible] illa accidentia exigant [illegible] non in se, [illegible] in subiecto, [illegible] in isto recipiant, [illegible] [illegible] in [illegible].

918. Dices Palanco: si aliquod accidens reciperetur in sola materia, illud esset actus primus materiae non autem formae substantialis, [illegible] [illegible] Per materiam [illegible] accidentia esset actus materiae [illegible] [illegible]. Distinguo maiorem: esset actus primus materiae [illegible] [illegible], [illegible] forma substantialis non dicitur actus primus materiae cum nullum praesupponat; [illegible] Palanco forma [illegible] [illegible] in materia actu existenti, et [illegible] [illegible] substantiale, [illegible] primus [illegible] [illegible] actus primus materiae sive illa ultimo efficiens in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidens e actus primus materiae in ordine [illegible], [illegible] intrinsece, nego, quia [illegible] accidentia intenduntur a materia.

919. Solvitur [illegible] ex dictis [illegible] in [illegible]

Tertia quaestio: [illegible] decente: [illegible] [illegible] in materia ante [illegible] ordine [illegible] [illegible] [illegible] Et hinc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materiae [illegible] e [illegible] ad actum substantialem [illegible] accidentalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materia in linea accidentali; [illegible] in linea substantiali [illegible] accidentale supponit substantiale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

920. [illegible] materia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] substantiale, [illegible] [illegible] accidentalis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Distinguo maiorem: [illegible] substantiale, [illegible] [illegible] [illegible] omnia materia accidentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible] materia [illegible] [illegible] accidentales quantitatis, unde [illegible] debet esse [illegible] [illegible] sicut esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solvo.

921. [illegible] e materia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sit impartita: ergo materia nil potest recipere nisi per partem superstantem: ergo non potest accidentia recipere nisi impartita per partes substantiae. — Respondeo, quod si materia substat per propria substantia, ut volunt aliqui, sicut per partem ad accidentia intelligitur per propria extensa extensa, ita et subsistens per propria substantia: unde falsa est maior. Si autem omnes partes corporis unica substantia propria totius substant, ut alii contendunt, concessa maiori, nego minorem: quia ut materia intelligatur ut causa materialis accidentium, et per partem ad partem recipiens accidentia, satis erit, quod intelligatur extensa, quin debeat per illo per partem ad partem ~~partem~~ intelligi extensa. Sicut ergo apud Palanco materia per partem ad partem potest intelligi, quin intelligatur extensa, et subsistens; cur non poterit intelligi per partem ad accidentia, quin intelligatur extensa.

222. 4º ex Philosopho lib. 1º de generatione textu 23º, ubi de alteratione ait, fieri, quando sensibile subiectum permanet, et tantum quoad qualitates mutatur; corruptionem vero cum toto mutatur, nec sensibile quidquam ut subiectum idem permanet: unde infertur, quod quando totum substantiale corrumpitur, non permanet idem subiectum, ac antea erat; atqui materia prima manet: ergo haec non est subiectum compositi. — Respondeo Philosophum per subiectum sensibile intelligere substantiale compositum, quod est principium subiectum denominationis, et de quo dicitur calidum, frigidum, quantum, etc. Datur ergo alteratio, quando idem compositum substantiale manet, et solum fit mutatio quoad qualitates; quando vero tale compositum non manet, tunc fit corruptio.

223. Ita exponit Illustrissimus D. Th., ex quo notare debes, quod Aristoteles per subiectum nec sensibile quidquam non intendit, nulla qualitatum corrupti manere in genito: ait enim Philosophus immediate post textum 23, cum ex aere fit aqua aeris perspicuitas etiam in aqua remanet: ergo plura accidentia compositi corrupti manent in genito. — Nota 1º quod sola materia prima dicitur subiectum generationis substantialis, quia sola materia denominatur a forma, quam recipit; compositum vero dicitur a Philosopho subiectum alterationis; quia est, quod denominatur a qualitatibus calidum, frigidum: non quia illas recipiat. 2º quod materia prima non est quid, neque quantum, neque quale, sed est physice complexum, ut dictum est saepe.

224. 3º substantia est perenni natura accidentium; non quorumcumque, sed illorum, quae ex substantia educuntur: unde materia prima, quae est substantia, erit perennis natura omnibus accidentibus materialibus corporis ex illa eductis; et anima erit perennis natura accidentibus ex illa eductis. 4º, quod destructis substantiis (sit corporis) impossibile est aliquid manere iuxta Philosophum; si videlicet substantia complexi, uno, et 2º tom. perennem impossibile est naturaliter aliquod accidens manere ut explicat Illustrissimus. — 5º quod apud divum Thomam prius debet intelligi magis esse in actu, quam esse calidum, aut quantum, prius, inquam, prioritate intrinseca, sive prius, et principaliter; aut prius esse in actu extraneum; loquendo de subiecto denominationis: tunc enim compositum denominatur calidum etc. postquam materia est in actu complexa per formam. Et quidem Illustrissimus Reverendissimus apud nostrum Pemado ait, ea horum non subiecta alienari, et ingredientibus haec accidentia non recipiuntur sed substantia materia, et sequentur neque in toto composito.

CAP. 3ᵘˢ

Decidium nostrates.

225 Aliqui tenent quantitatem immediate recipi in materia; reliqua accidentia in quantitate. Ita Illustrissimus noster citans pro se Angelicum in 4º distinctione 12ª, quaestione 1ª, art. 2º; quem sequuntur PP. Oviedo, Alphonsus, Quiros, et alii. PP. Hurtado, Arriaga, et Izon docent quantitatem, et reliqua accidentia immediate recipi in materia. Alia est sententia P. Benedictus dicentis, accidentia, quae sunt per proprietates formae, per unitatem conservari recipi adaequate in forma, licet in 1º fieri non recipiuntur in illa, ita enim patrum RR. Sit ergo conclusio: materia prima est adaequatum subiectum immediatum quantitatis.

926 Prob. 2ᵒ prior a ... ê sustent... in maa: ... ê suscep. im̃ediatu quantitas. Probatur: ... adequatio ... quantitas dispon... maa ... [illegible] quantitas ... prior suscep. ... subto immediatu ... et sustentare ... illud hēt ... ipello naāe ee aliud, nisi maa: q. Thia patet: q. quanta ... ex Tha 3ª parte, quæst. 55ª, art. 2ᵒ, et Vᵒ. disputo mag. Thia subsumpta patet: qª ... illo ... n̄ intelligit ... et ... neq. ... n̄ potest ee aliud nisi maa. Neq. enim dat. rao ... quæ ... recepta ... sustentat ... [illegible].

927 Sit 2ᵃ ... quantitas ê subtu ... immediatu acciden. reliquoru. Probatur: accidea Euchca immediate recipiunt, et sustentant in quante: ... ... quant ... Cont. ... dicend. accidea Euchca ee ... in quante ... producunt in Euchca suas qualitates ... Præterea: eadẽ accidentia collectio, quæ præcedit, remanet ... in Euchca ... êet subtu ... reliquorũ acciden. cum n̄ exist extra Euchã, cu n̄ det fundam. ad pon̄endũ aliud subtu, ... patet.

928 Roborat hoc doctrina divi Thæ 3ª parte, quæst. 77, art. Vᵒ de accidentib. Euchcis dicentis: accidea panis, et vini n̄ sunt: sicut in subto in substa panis, et vini, quæ n̄ manet; neq. in forma substa, quæ n̄ remanet, et si remaneret subtu esse n̄ potest. Et ibidẽ art. 2ᵒ: nese ê dicere, accidea, quæ remanent in hoc sacramto, ee sicut in subto in quante dimensiva panis, et vini remanente. Unde infert quod nec corpus, nec forma substalis ê subtu immediatu acciden. Ut patet ex illis verbis et si remaneret subtu ee n̄ potest. Sola ê quantitas iuxta divu. Tha ê subtu immediatu acciden. Cap. 9ᵘᵐ. Solvunt arga.

CAP. 9.

Solvunt arga.

929 Quid 1ᵒ Vᵒ relg. ... ex dictis; 1ᵃ 2ᵃ aute, arg. Vᵒ: accidea materialia denominant maa ... n̄ quante: d forma recipit in subto, quod denominat; n vero quod n̄ denominat: ê ea accidea recipiunt in sola maa, et n̄ in quante. Confirmat. ... n̄ dat potior rao, ut albedo recipiat in quante, et n̄ ... quantitas ... recipit in albedine: ê neq. albedo in quante, et consequenter nec alia acciden. 2ᵒ: forma impenetrabilitas ê ... quantis: ê quantitas n̄ ê fora receptiva acciden. 3ᵒ: si quantitas eet subtu acciden. nullus eet motus

violentus: g.= Pbr ans: ad motum violentum requiritur, quod mobile heat repugnantiam ad actum; d quantitas n̄ het repugnantiam ad accidentia: ĝ nullum accidens est violentum, et consequenter nullus motus

330 Concesa maiori, nego minorem; ratio est, so-
li tribuit subto denominaoem, cuius subtum ē capax: quantitas autem n̄ ē capax denominaois dispo; ad recipienda fgm substale: unde accidentia n̄ tribuunt quanti talem denominaoem.- Ad 1m confirmaoem nego maiorem: ratio peripatetica authoritatis divi Thome p nobis allata dat rao probata nrs ccontrarior.- Ad 2m concedo antecedens, nego conseq: q cum prato 1ae pove impenetrabiliter dant entia alia prata in quante, quorum unum ē pōa receptiva accidentium reliquorum.- Ad 3m nego ans qa accidentia, quae recepta in quante ligni pg disponunt ad fgm ignis, violenta sunt respō fgae precedenti sit ligno. Ad probaoem disquo maiorem: requiritur, quod mobile denominatum tale heat repugnantiam, cdo; mobile p tale subiectum quo: quod heat repugnantiam raoe sui, nō; raoe alterius, sit respō; in quo est, cdo, et disquo similiter minorem, nego conseq.

331 Arg. 2o: sola materia 1a ē sufficiens causa materialis accidentium: ĝ. Pbr ans: sola materia 1a ē sufficiens causa materialis quantitatis et fgae substantialis: ĝ.- Confirmatur: accidentia disponunt materiam informando; d accidentia disponere materiam informando ē recipi in materia: ĝ.= Nego ans de causa materiali omnium accidentium, etiam de quibus ē quaestio. Ad probaoem concedo anti nego conseq: ostatum est nra probaoe, materiam immediate recipere quantitatem, et hanc reliqua accidentia.- Ad confirmaoem disquo maiorem: disponunt materiam informando quantitatem, cdo; ipsam materiam, nego; et hoc ē mens Eximii, disputatione 14 metaphysicae, sect. 3a, num-
10 25 dicentis: hae dispositiones insunt subiecto media quantitate. Ubi nota, quod n̄ ideo quantitas recipit in materia, qa disponit materiam; d qa p illa priori n̄ dat aliud subtum, cui inhaereat.

332 Arg. 3o ex Aristotele 2o metaphysicae, textu 14 dicente: accidens n̄ substat in accidente: ĝ neq in quante, quae ē accidens.- at illa verba n̄ sunt apud Phum, qui solum docet ibi nullum accidens recipi in alio accidente, tamquam in subiecto ultimo: qa requiretur processus in infinitum cum accidens eē sit inhaerere. Et quidem divus Thomas egregius Philosophi commentator lect. 2a, quaest. 3a, art. 1o ait unum accidens alteri inesse.- Nota, quod quando Concilium Constanciense damnavit propositionem illam Wicleffi accidentia panis n̄ manent sine subiecto solum voluit auferre subiectum substantiale, n̄ accidentale; locum ē

De orb. omo accidenbus erg inclusa quante ut cstat ex dectis disputatione 5a 12 controversia.

333 Arg. 2o p sentia P. Benedicti: accidea matia hy substalis sunt illius pprietates phicae, quae p instantibus sequentibus ad eductione fg derivant a fa p phica emanaoe; g et illis instantibus recipiunt etiam in ipsa fa. Pbr con. V rone, quia ideo quante recipi in maa, qa e phica pprietas mae proveniens p emanaoe a maa. 2o: fa substalis in illis instantibus operat immanenter talia accidea; d pu immanenter operans recipit in se effectu, quem producit; g. 3o: phica pprietas e intrinseca p unioe: g. ut cos, ad cuius 1a pbaoe, no ans: qa nos illa rone n pbamus quante recipi in maa.

334 Ad 2m pbaoe dico mag: fa substalis in illis instantibus operat immanenter mediate, ado; immediate, no. Illa accidea immediate producta a fa n manent immediate in fa, d, mediate media quante: et hoc sufficit ut maneant intra pu operans, neq requirit alia immanea. Ad 3o no ans de unioe immediata: ng tantia accidea, l pprietate, sunt pfectioes intrinsecae pa, sufficit, quod intrinsece mediate pficiant fa; quatenus toti pficit talis accidea producto in quante intrinseca toti p unioe eius maa. = Nota V, quod ut calor sit agiis violentus sufficit, quod afficiat immediate in quante aque iuxta dicta n 330. 2o quod dispoes ad ad fa immediate disponunt maa, t n recipiant immediate in illa. sufficit enim quod ut ipsas, et maa n medeat aliud disponens ad fg substalis.

335 3o, quod in instantibus sequentibus ad fg eductione accidea matia fg radicant a fa, qa p phica emanaoe proveniunt ab illa; d n radicant in ipsa fa, cu n recipiant in illa: radicant g immediate fi in quante, et denominative in toto. ppo denominaoe desumpta a quante intrinseca mae p unioe, et sequenter intrinseca toti. Denique si fa substalis maalis divinitus poneret separata a quante, divinitus etia poneret sine suis qualitatibus, ng p miraculo tolleret enim subiectum pprietatum illarum quante. Et hactenus de corporis nalis pris intrinsecis; nunc autem de ipsius extrinsecis pris, sive de cais agente, cors methodus postulat, mos exigit, incipit rao, et tempus urget.

Index.

...TROA 2ª

De 1ª prio, sive maa 1ª

Disp. 1ª

De esca, extea, et aptitue maᵉ 1ª

Disp. 2ª

In quo genere maa ē pura poa.

Disp. 3ª

De depeo maᵉ a pa substatiᵃ.

Disp. 4ª

De unite maᵉ 1ª.

ITROA 3ª

De 1º prio seu ha substau.

Disp. 1ª

Disp. 2ª

Disp. 3ª

ƆTROA 5a

De toto composito.

Disp. 1a

An compositum distinguatur a suis partibus collective sumptis.

FINIS.